

Základná škola, Lesnícka 1, Prešov

Inovovaný školský vzdelávací program

„Škola úspešného života“

Školský vzdelávací program

Motto: Škola úspešného života

Stupeň vzdelanie ISCED 1, ISCED 2

Dĺžka štúdia: štyri roky, päť rokov

Vyučovací jazyk: slovenský

Študijná forma: denná

Druh štúdia: štátna

Organizovanosť školy: plnoorganizovaná

Predkladateľ:

Názov školy: Základná

Adresa: Lesnícka 1, 080 05 Prešov

IČO: 37877160

Riaditeľ školy: Ing. Marta Ichniovská

Koordinátor pre tvorbu iŠVP:

RNDr. Fiamčík Valková Katarína, MBA, PaedDr. Tatiana Topoliová, Mgr. Zuzana Ziburová, Mgr. Katarína Maceková

Ďalšie kontakty tel: 051/7700215

web: www.zslespo.edu.sk

e-mail: zslesnicka@gmail.com

Zriaďovateľ:

Názov: Mesto Prešov, Mestský úrad v Prešove

Adresa: Hlavná 73, Prešov

Kontakty tel: 3100111 - ústredňa, 3100544 – SSR- oddelenie školstva

Platnosť dokumentu od 01.09.2023

ŠVP a inovovaný ŠkVP bol schválený Radou školy dňa

Inovovaný ŠVP pre 1.až 4. ročník a 5. až 9. ročník,

Inovovaný ŠkVP pre 1. až 3. ročník s narušenou komunikačnou schopnosťou, Vzdelávací program pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a pre žiakov s vývinovými poruchami učenia

**Ing. Marta Ichniovská
riaditeľka školy**

ZÁKLADNÁ ŠKOLA, LESNÍCKA 1, P R E Š O V

1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1.1 Veľkosť školy

1.2 Charakteristika žiakov

1.3 Charakteristika pedagogického zboru

1.4 Dlhodobé projekty

1.5 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

1.6 Škola ako životný priestor

2. VYMEDZENIE VLASTNÝCH CIEĽOV A POSLANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

2.1 Vymedzenie cieľov primárneho vzdelávania ISCED 1

2.2 Vymedzenie cieľov nižšieho stredného vzdelávania ISCED 2

2.3 Dlhodobé ciele školy

3 STUPEŇ VZDELANIA, KTORÝ SA DOSIAHNE ABSOLVOVANÍM ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU ALEBO JEHO UCELENEJ ČASTI

4. CHARAKTERISTIKA INOVOVANÉHO ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

4.1 Zameranie školy

4.2 Profil absolventa školy

4.3 Výchovné a vzdelávacie stratégie

4.4 Začlenenie prierezových tém

4.5 Školský klub

5 DĹŽKA ŠTÚDIA A FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

5.1 Formy výchovy a vzdelávania

6 UČEBNÝ PLÁN

7 VYUČOVACÍ JAZYK

8 SPÔSOB, PODMIENKY UKONČOVANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A VYDÁVANIE PLATNÉHO DOKUMENTU

9 PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE

10 MATERIÁLNO-TECHNICKÉ PODMIENKY

10.1 Škola ako životný priestor

11 PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

12 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA DETÍ A ŽIAKOV

12.1 Pravidlá pre hodnotenie žiakov

13 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ZAMESTNANCOV

13.1 Pravidlá pre hodnotenie školy

13.2 Kritériá pre hodnotenie výchovno-vzdelávacej činnosti pedagogických zamestnancov

14 POŽIADAVKY NA KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV

14.1 Legislatívne východiská

14.2 Ciele

14.3 Situačná analýza

14.4 Profilácia školy

14.5 Plán kontinuálneho vzdelávania na školský rok

14.6 Systém merania a kontroly

15 PODMIENKY PRE VZDELÁVANIE ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI

15.1 Zabezpečenie výučby žiakov so sociálne znevýhodneného prostredia

15.2 Zabezpečenie výučby žiakov s intelektovým nadaním

16 ČITATELSKÁ GRAMOTNOSŤ

16.1 Čítanie s porozumením na I. stupni

16.2 Čítanie s porozumením na II. stupni

17 FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

18 UČEBNÉ OSNOVY

18.1 Učebné osnovy predmetov rozpracované na podmienky školy ISCED 1

18.2 Učebné osnovy voliteľných predmetov rozpracované na podmienky školy ISCED 1

18.3 Učebné osnovy predmetov rozpracované na podmienky školy ISCED 2

18.4 Učebné osnovy voliteľných predmetov rozpracované na podmienky školy ISCED 2

DODATOK Č. 1

DODATOK Č. 2

DODATOK Č. 3

DODATOK Č. 4

DODATOK Č. 5

DODATOK Č. 6

DODATOK Č. 7

1 Všeobecná charakteristika školy

1.1 Veľkosť školy

Neodmysliteľnou súčasťou školy je jej história. Prvýkrát do tejto školy vstúpili žiaci v septembri v r. 1967. Škola od tejto doby bola zmodernizovaná a výrazne sa zlepšili materiálno-technické podmienky pre výchovno-vzdelávacie práce. Od 1.7.2002 získala štatút právneho subjektu a prešla pod správou mesta Prešov. Základná škola je plne organizovaná škola s 1. – 9. postupným ročníkom. Na I. stupni je spravidla po dvoch až troch triedach v ročníku, na II. stupni spravidla po dvoch až troch triedach v ročníku. V súčasnosti je škola 24 triedna (2+ 9 + 13). Škola združuje nasledujúce zariadenia: škola s kapacitou 600 žiakov, školský klub detí a školskú jedáleň.

Budova základnej školy sa nachádza v lokalite známej ťažbou soli a historickými tradíciami. Jej 7 pavilónov, ktoré sú prepojené chodbami, obklopuje široké priestranstvo krásnej zelene s množstvom vysadených stromov. Rozsiahly vonkajší areál umožňuje výučbu v prírode a predovšetkým športovanie na niekoľkých plochách a ihrisku. Štruktúra, zameranie a počet záujmových útvarov záujmovej činnosti určujeme najmä podľa záujmu, želaní a návrhov žiakov s prihliadnutím na finančné a materiálno-technické možnosti. Od 1.9.2010 v rámci zapojenia žiakov do diania na škole, začal pracovať žiacky školský parlament, ktorý je iniciatívnym a pomocným orgánom, vyjadrujúcim záujmy žiakov. Cieľom činnosti žiackeho parlamentu je užšia spolupráca medzi žiakmi a pedagógmi na škole. Pre športové aktivity, ktoré majú najlepšie odborné predpoklady a sú pre žiakov dostatočne atraktívne (futbal, basketbal, vybíjaná...) bolo 27.6.2014 slávnostne odovzdané multifunkčné ihrisko s umelým povrchom v areáli školy. Tento projekt bol realizovaný v spolupráci s mestom.

1.2 Charakteristika žiakov

V spolupráci s učiteľmi a rodičmi usilujeme sa o rozvíjanie identity školy primeranej jej postaveniu v rámci mesta ako tzv. spádová škola. Zabezpečujeme školskú dochádzku žiakov zo Solivaru a s pričlenených obcí, v ktorých vôbec nebola ZŠ, alebo bola vyradená zo

siete škôl, z jednej obce s ročníkmi s 1. – 3., z 10 škôl z ročníkov 1. – 4. (málotriedne školy) t.j. 52 % žiakov z obcí. Dá sa povedať, že naša ZŠ je takmer trojgeneračná: rodičia – deti – vnuci. Má dobré postavenie vzhľadom k sieti SAD a MHD. V posledných rokoch sa zvyšuje i počet detí s poruchami učenia a začlenením. Každý začlenený žiak má na základe odporúčania CPP vypracovaný individuálny výchovno-vzdelávací plán a pracuje pod dohľadom špeciálneho pedagóga v spolupráci s školským psychológom a výchovným poradcom.

1.3 Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor je stabilizovaný so 100 %-nou kvalifikovanosťou s počtom 34 pedagogických zamestnancov a 5 vychovávateľiek ŠKD. Skúsení kvalifikovaní učitelia sa tímovo podieľajú na postupnej premene školy. Základom postupnej premeny školy sa stalo systematické vzdelávanie celého učiteľského zboru i jednotlivcov. Súčasťou celoživotného vzdelávania pedagógov je ich profesijný rozvoj, ktorý je zabezpečovaný kontinuálnym vzdelávaním. Naš plán kontinuálneho vzdelávania vychádza z plánov MZ, PK a osobného plánu profesijného rastu učiteľa. Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú. Väčšina členov pedagogického zboru absolvovala množstvo seminárov, školení zameraných na oblasť využitia IKT v praxi, možnosti pomoci začleneným žiakom so ŠPP, prácu s internetovou žiackou knižkou v aSc Agende, tvorbu využitia výukových programov vo vyučovacom procese, prácu s tabuľkami v exceli, interaktívnou tabuľkou. Snahou školy je dosiahnuť kvalitné a efektívne vzdelávanie žiakov učiteľmi. Pre ďalšie vzdelávanie využívajú rôzne inštitúcie a vzdelávacie centrá, ktoré vzdelávanie poskytujú. Zúčastňujú sa na vzdelávaní v oblasti výučby CJ, modernizácii vzdelávacieho procesu na ZŠ a s podporou IKT, implementácii výukových programov.

Významnou oblasťou práce školy je rozsiahly systém starostlivosti o žiakov s poruchami učenia. Títo žiaci pod odborným vedením pracujú v malých skupinkách a s výsledkami ich práce sú rodičia pravidelne oboznamovaní.

Vysokú úroveň odbornosti učiteľov dopĺňajú v estetických oblastiach externisti a to predovšetkým v pohybovej a výtvarnej výchove. V týchto oblastiach je veľkým prínosom spolupráca kmeňových a externých odborníkov.

V zbore pracuje **výchovný poradca** pre voľbu povolania, ktorý:

- a/ plní úlohy školského poradenstva v otázkach výchovy, vzdelávania a profesijnej orientácie detí, ako aj v oblasti prevencie problémového a delikventného vývinu detí,
- b/ venuje osobitnú pozornosť žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia, žiakom so zníženou pracovnou schopnosťou, nadaným a talentovaným žiakom,
- c/ poskytuje konzultácie žiakom a ich zákonným zástupcom pri riešení výchovných a vzdelávacích problémov, informuje ich o otázkach štúdia na stredných školách a na vysokých školách a pri voľbe povolania,
- d/ sprostredkúva prepojenie školy s poradenskými zariadeniami a inými odbornými zariadeniami zaoberajúcimi sa starostlivosťou o deti.

Na škole pôsobí **školská psychologička**. Jej náplňou je:

- a/ poskytovať psychologické služby rodičom, prípadne zákonným zástupcom v oblasti výchovy a vzdelávania, pri optimalizácii osobnostného, sociálneho a profesijného vývinu žiakov ZŠ,
- b/ spolupracovať s rodičmi problémových žiakov, pozornosť venovať krízovým intervenciám,
- c/ informovať rodičov o možnostiach integrovaného vzdelávania žiakov so špeciálno-pedagogickými potrebami v štandardných triedach ZŠ,
- d/ v rámci prevencie drogových a iných závislostí kooperovať s rodičmi v záujme ochrany dieťaťa,
- e/ zabezpečovať efektívnu spoluprácu školy a rodiny.

Využívame externú spoluprácu **špeciálneho pedagóga** pri:

- a/ diagnostikovaní žiakov so špecifickými vývinovými poruchami správania a pri voľbe najvhodnejšej formy integrácie,
- b/ špec.- ped. intervencie: konzultácie o špec.-ped. metódach a ich vplyve na úpravu stavu

dieťaťa v konkrétnych predmetoch,

c/ informácie o nových postupoch vzdelávania detí, o nových pomôckach a podporných programoch.

Náplňou práce pre **koordinátora environmentálnej výchovy** je:

- zabezpečiť zvyšovanie EnV vedomia a informovanosti všetkých subjektov školy (žiacov, pedagógov),
- koordinovanie aktivít zameraných na EnV – zber plastových fliaš, papiera, hliníka, prenosných použitých batérií,
- propagácia EnV tém formou prezentácie na nástenkách,
- zapájanie žiakov do súťaží s EnV tematikou, projektov a mimoškolských aktivít,
- pravidelná úprava okolia školy a interiéru tried,
- spoznávanie fauny a flóry, pestovanie citlivého vzťahu k prírode formou zapájania žiakov do krúžkov s EnV zameraním,
- plánovanie vychádzok a exkurzií,
- príprava nástenných novín a relácií v školskom rozhlase,
- zapájať prvky EnV na hodinách,
- upozorňovať na racionálne využívanie prírodných zdrojov (voda, elektrina) a ich šetrenie,
- klásať dôraz na zdravý životný štýl učiteľov a žiakov (Zdravá škola, Zdravý úsmev, pitný režim ŠKD a ŠJ,
- podpora účasti na programoch ochrany a tvorby ŽP.

Koordinátor ochrany života a zdravia a ochrany človeka a prírody (OČAP) zodpovedá za:

- účelné skĺbenie organizačnej a metodologickej stránky tejto národnej formy vyučovania (vzhľadom na priestorové a materiálne ťažkosti je vhodné v 1 deň organizovať hry alebo cvičenia maximálne s tromi triedami),
- vypracovanie ročného plánu OČAP,
- vypracovanie plánov jednotlivých cvičení,
- vypracovanie hodnotenia jednotlivých cvičení,

- rozširovanie materiálového zabezpečenia,
- sledovať a v praxi uplatňovať novinky z tejto oblasti,
- kontrolovať osobne a prostredníctvom svojich zástupcov a pomocníkov dodržiavanie bezpečnostných opatrení počas účelového cvičenia.

Koordinátor prevencie drogovej závislosti postupuje podľa:

- vopred vypracovaného plánu so snahou vyhýbať sa jednorazovým aktivitám a neodborným, neefektívnym akciám,
- za týmto účelom je vypracovaný zoznam sledovaných žiakov ohrozených sociálnou patológiou, u ktorých možno predpokladať zvýšené riziko drogovej závislosti,
- poskytuje konzultačné hodiny pre žiakov a rodičov,
- pripravuje odbornú prednášku pre rodičov,
- zastrešuje a koordinuje pravidelné mesačné aktivity žiakov a pedagogických pracovníkov v mimo vyučovacom čase.

Koordinátor projektu Školy podporujúce zdravie zastrešuje a koordinuje aktivity v týchto rovinách:

- ochrana prírody a životného prostredia,
- humanizácia výchovno-vzdelávacieho procesu,
- zdravý životný štýl – ochrana a podpora zdravia.

Práca **koordinátora pre dopravnú výchovu** spočíva v:

- realizovaní dopravnej výchovy v rámci OČAP,
- propagovaní dopravnej výchovy v rámci školy (nástenky, školský rozhlas, časopisy, súťaže, kvízy),
- zabezpečovaní besied s príslušníkmi dopravnej polície,
- koordinácii návštev triednych kolektívov na dopravnom ihrisku Autoškoly Delňa,
- zapájanie sa do projektov zameraných na dopravnú výchovu.

Koordinátor pre výchovu k manželstvu a rodičovstvu zastrešuje a koordinuje pravidelné mesačné aktivity žiakov. Náplňou jeho práce je:

- beseda so psychológom školy v oblasti VMR,

- beseda s gynekológom,
- sústreďovanie pomôcok a metodického materiálu,
- spolupráca s výchovným poradcom a triednymi učiteľmi,
- metodika VMR,
- beseda s pediatrom.

Koordinátor finančnej gramotnosti zastrešuje a koordinuje aktivity v týchto rovinách:

- týždeň finančnej gramotnosti
- zabezpečuje interné vzdelávanie pedagogických zamestnancov týkajúce sa rozvoja finančnej gramotnosti
- prednášky k finančnej gramotnosti / nápomocné sú napr. banky/
- projekty a aktivity na podporu a zvýšenie finančnej gramotnosti.

Podporný tím – pracuje na škole od šk. roku 2023/2024.

Rozsah a pôsobnosti pedagogických asistentov a podporného tímu

Riaditeľ ZŠ na Lesníckej ulici v Prešove zriaďuje školský podporný tím od 01. 09. 2023 na základe [zákona č. 138/2019 Z. z.](#) o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „*zákon č. 138/2019 Z. z.*“). Podľa [§ 84a zákona č. 138/2019 Z. z.](#) riaditeľ základnej školy na účely inkluzívneho vzdelávania vytvorí školský podporný tím.

Zloženie podporného tímu

- pedagogický asistent
- sociálny pedagóg
- školský špeciálny pedagóg
- výchovný poradca

Rozsah pôsobnosti pedagogického asistenta

1. Vo výchovno-vzdelávacom procese:

- a) bezprostredná spolupráca s učiteľom v triede a s pedagogickými zamestnancami školy,

- b) uľahčovanie adaptácie dieťaťa na nové učebné prostredie a pomáhanie pri prekonávaní počiatočných jazykových, kultúrnych a sociálnych bariér,
- c) organizovanie otvorených vyučovacích hodín pre rodičov,
- d) vykonávanie dozoru počas prestávok,
- e) sprevádzanie žiakov mimo triedy,
- f) pomáhanie pri príprave učebných pomôcok.

2.V práci so žiakmi v mimovyučovacích aktivitách:

- a) priame vedenie alebo napomáhanie pri činnostiach voľnočasových aktivít (speváckych, hudobných, tanečných, výtvarných, dramatických a iných) s využitím individuálnych, skupinových alebo hromadných foriem výchovy,
- b) návšteva historických a kultúrnych pamiatok,
- c) zabezpečovanie účasti na spoločenských aktivitách na úrovni obce a regiónu,
- d) organizovanie spoločenských podujatí s rodičmi,
- e) spolupráca so školskými zariadeniami zabezpečujúcich výchovu a vzdelávanie v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin.

3.V spolupráci s rodinou:

- a) organizovanie stretnutí a spolupráca s rodičmi tak, aby sa cítili ako súčasť procesu vzdelávania,
- b) spoznávanie rodinného prostredia, sociálnych pomerov, záujmov rodičov a dieťaťa.

4.V oblasti vzdelávacích aktivít:

a)účasť na vzdelávacích podujatiach určených pre pedagogických asistentov organizovaných školami alebo inými inštitúciami akreditovanými na túto činnosť

5.Zachováva mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri vykonávaní prác vo verejnom záujme.

Rozsah pôsobnosti sociálneho pedagóga

1. vykonáva odborné činnosti v rámci prevencie, intervencie pre deti a žiakov ohrozených sociálno-patologickými javmi, zo sociálne znevýhodneného prostredia, drogovu závislých alebo inak znevýhodnených deťom a žiakom, ich zákonných zástupcov a pedagogických zamestnancov škôl a školských zariadení. Sociálny pedagóg plní úlohy sociálnej výchovy, podpory prosociálneho, etického správania,

sociálnopedagogickej diagnostiky prostredia a vzťahov, sociálnopedagogického poradenstva, prevencie sociálnopatologických javov a reedukácie správania

2. zabezpečuje sociálny servis pre žiakov,
3. mapuje sociálno-patologické javy v škole,
4. venuje sa prevencii sociálno-patologických javov v škole formou rôznych prednášok, rozhlasových relácií, besied a seminárov pre žiakov, zákonných zástupcov a inkluzívny tím ZŠ, venuje sa korekcii správania žiakov s poruchami správania (disociálne, asociálne správanie),
5. v poradenstve a reedukačných postupoch rieši problematické správanie žiakov, ako je záškoláctvo, šikanovanie, kriminalita, extrémizmus, mravné a sociálne poruchy v správaní,
6. poskytuje pomoc žiakom pochádzajúcim dysfunkčných a sociálne znevýhodnených rodín,
7. spolupracuje s miestnymi výchovno-vzdelávacími inštitúciami a inými odborníkmi: políciou, sociálnou kuratelou, psychológmi z CPPPaP atď.,
8. spolupracuje s triednymi učiteľmi a ostatnými vyučujúcimi pri preberaní vhodného prístupu k integrovaným žiakom a pri tvorbe ich individuálneho vzdelávacieho plánu,
9. spolupracuje s ostatnými odbornými zamestnancami školy pri zjednocovaní vplyvov na individuálne začleneného žiaka,
10. vo vzťahu k rodičom poskytuje poradenstvo a individuálne konzultácie v oblasti prevencie sociálno-patologických javov a o možných rizikách pre žiakov, sprostredkúva prepojenie školy s poradenskými zariadeniami a inými odbornými zariadeniami zaoberajúcimi sa starostlivosťou o deti a rodinu, psychológmi, psychiatrami a pod,
11. pracuje pravidelne s triedami na vytvorení lepšej atmosféry a klímy v triede, čím predchádza konfliktom, agresii a šikanovaniu v skupine,
12. vedie presnú evidenciu riešených prípadov v rámci individuálnej a skupinovej činnosti
13. spolupráca, podieľanie sa na vypracovaní akčného plánu/akčných plánov pre inkluzívne vzdelávanie
14. zachováva mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri vykonávaní prác vo verejnom záujme.

Rozsah pôsobnosti špeciálneho pedagóga

- 1) vykonáva odborné činnosti v rámci špeciálnopedagogickej diagnostiky, individuálneho, skupinového alebo hromadného poradenstva a intervencie deťom a

žiakom s mentálnym postihnutím, sluchovým postihnutím, zrakovým postihnutím, telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, viacnásobným postihnutím, chorým alebo zdravotne oslabeným, s vývinovými poruchami a odborné činnosti spojené s reedukáciou porúch správania. Poskytuje špeciálnopedagogické poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom detí alebo žiakov a pedagogickým zamestnancom škôl a školských zariadení

- 2) poskytuje individuálne a skupinové špeciálno-pedagogické služby, poradenstvo a konzultácie v procese výchovy a vzdelávania deťom, žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom základnej školy a materských škôl
- 3) uskutočňuje odbornú špeciálno-pedagogickú starostlivosť žiakom s ťažkosťami v učení a v správaní, zdravotne a sociálne znevýhodneným žiakom
- 4) spolupodieľa sa na vytváraní, aktualizácii, inovácii IVVP pre žiakov so ŠVVP, následne sa podieľa na jeho aplikácii v praxi
- 5) realizuje individuálnu a skupinovú špeciálno-pedagogickú screeningovú diagnostiku u žiakov s ťažkosťami v učení a v správaní,
- 6) kompletizuje dokumentáciu individuálne začlenených žiakov a dohliada na používanie kompenzačných pomôcok odporúčaných zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie,
- 7) pravidelne realizuje reedukácie so žiakmi s ťažkosťami v učení, zvlášť so žiakmi s vývinovými poruchami učenia, zúčastňuje sa zápisu žiakov do 1.ročníkov a metodicky usmerňuje prípadné nedostatky, upozorňuje na integráciu zdravotne oslabených žiakov a ich dokumentáciu a následne odporúča zákonnému zástupcovi dieťaťa odborné vyšetrenie v príslušnom centre výchovného poradenstva a prevencie,
- 8) aktívne spolupracuje s odbornými zamestnancami centier výchovného poradenstva a prevencie a pripravuje podklady potrebné k vyšetreniu žiaka, ZŠ, v ktorej pôsobí,
- 9) systematicky sa vzdeláva a sleduje nové prístupy a trendy v odborných oblastiach súvisiacich s náplňou, poslaním a koncepciou ZŠ,
- 10) spolupráca, podieľanie sa na vypracovaní akčného plánu/akčných plánov pre inkluzívne vzdelávanie
- 11) vedie presnú evidenciu riešených prípadov v rámci individuálnej a skupinovej činnosti
- 12) zachováva mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri vykonávaní prác vo verejnom záujme.

1.4 Dlhodobé projekty

Vzdelávacie projekty dotvárajú obsah vzdelávacieho procesu, ročníkov, aj celej školy. Príprava, realizácia, výstupy projektov zvyšujú efektivitu vyučovacieho procesu. Projekty motivujú žiakov a podporujú spoluprácu žiakov aj pedagógov. Škola sa zapojila do viacerých projektov. Od r. 1998 je aj naša škola zapojená do projektu „Školy podporujúce zdravie“, v rámci ktorého chceme dosiahnuť zlepšený zdravotný stav detí, vychovávať ich k zodpovednosti za svoje zdravie, dať im čo najviac poznatkov a upevňovať v nich zručnosti a zdravé návyky, ktoré ich budú sprevádzať po celý život. Certifikát Zdravej školy nám bol udelený v r. 2000. Naša škola je od 15. októbra 2008 členom rakúsko - česko-slovenského projektu „Školy v Klimatickej Aliancii“, ktorého cieľom je zvýšiť povedomie o obnoviteľných zdrojoch energie a podporiť ich väčšie využívanie v praxi. Súčasťou projektu Klimatickej Aliancie je projekt „ Zelená míľa“ do ktorého sme zapojili žiakov 2.-5.roč. zameraný na propagovanie ekologických dopravných prostriedkov. Ďalším projektom je pilotný projekt „Zdravý úsmev“ zameraný na preventívne opatrenia ako sú správna hygiena, výživa, fluorizácia zubov a ústnej dutiny. Sme zapojení do projektu „Žime zdravo“, ktorý má niekoľko etáp. Prezентuje zdravý životný štýl komplexne, zdravú výživu, zdravie, boj s rôznymi závislosťami ako je alkohol, cigarety, drogy a samozrejme na pohyb aj šport. Táto problematika bola v medzinárodnom kontexte formulovaná na odbornej konferencii s medzinárodnou účasťou na tému „ Zdravý životný štýl v kontexte výchovy a vzdelávania na školách.“ Nemalé finančné prostriedky škola získala z projektov : Elektronizácia a revitalizácia školských knižníc, Šport pre všetkých, Moderné jazykové laboratórium, Internetizácia vyučovania na školách , Regionálny operačný program - infraštruktúra vzdelávania , projekt za účelom získania finančných prostriedkov na Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry , ktorého realizácia prebiehala do júna 2011. Škola po ukončení rekonštrukcie dostala nový vzhľad, zlepšenie teplotných vlastností budovy a modernú jazykovú učebňu. Škola sa zapojila do projektov ako napr.: Historický a výtvarný Prešov, Premena tradičnej školy na modernú, ELDEL „Vývin čítanej a písanej reči v norme a u dyslektikov“- medzinárodný projekt , Grantový webový program IBM ReadingCompanion – zvýšenie gramotnosti s využitím webu, Modernizácia vzdelávacieho procesu na ZŠ, Virtuálna knižnica, Sanet do škôl, Počítače pre dobrú vec „Druhá šanca“, Školské ovocie, Európsky týždeň mobility, Korzár v škole, Naše mesto – naša klíma, Baterky na správnom mieste, Nie drogám, Do školy s úsmevom, Detský čin roka - celoslovenský projekt pod záštitou MŠ SR , Zober loptu - nie drogy, , Otvorená škola – oblasť športu, ,

Ľahšie to ide ľahšie – vráťme šport do škôl pod záštitou MŠ SR, Ihriská s umelým povrchom v areáloch škôl. Veľkú pozornosť venujeme preventívnym protidrogovým programom ako napr. Drogy a zákon, Bojuj proti drogám, Prevencia drogovej závislosti, Bez fajčenia som zdravší-krajší-úspešnejší, Nenič svoje (múdre) telo, Ako poznám sám seba, Cesta k emocionálnej zrelosti, Zdravý životný štýl, Pime zdravú vodu. V súčasnosti realizujeme projekty týkajúce sa dopravnej výchovy: Detský regulovčík, Za bezpečnú školu – Cesta a ja, Veselá zebra, Správaj sa normálne, Na bicykli bezpečne, Dajte zelenú ekologickej doprave. Projekt „ Policajná zebra“ – pre žiakov 3. ročníkov , teoretická príprava pod vedením dopravného policajta, praktická na mobilnom detskom dopravnom ihrisku.

Na škole sa v značnej miere venujeme týmto športovým projektom: cezpoľný beh, beh TerryhoFoxy, Nestlé cup, basketbalový turnaj medzi školami, rodičmi a žiakmi, lyžiarsky výcvik, večerný beh Prešovom, beh olympijského dňa, preteky turistickej zdatnosti, mladí záchranári CO, súťaž družstiev v streľbe zo vzduchovky, súťaže organizované SAŠŠ. Do projektov patrí aj stretnutie s významnými osobnosťami: beseda so spisovateľmi P. Gajdošíkom, E. Matonokovou a pravidelné pozývanie do poroty školského kola HK. Každý rok pravidelne sa zúčastňujú žiaci 3. a 4. ročníka dopravnej výchovy na dopravnom ihrisku Autoškola Delňa.

Projekt finančnej gramotnosti „ Moja Família “.

V r. 2012 sa naša škola zapojila do projektu finančného vzdelávania pre žiakov základných škôl „ Moja Família“. Základom finančnej gramotnosti, ktorú potrebuje každý človek na to, aby nikdy nemal problémy s peniazmi a napriek tomu si mohol plniť svoje sny, je mať vyrovnané rodinné hospodárstvo. Projekt vychádza v ústrety snahe MŠ VVŠ a MF SR budovať u žiakov základných škôl elementárnu finančnú gramotnosť. Náplňou projektu sú nielen výukové podklady , materiály a následné testy, ale aj internetová aplikácia, ktorá vhodnou formou dopĺňa a motivuje žiakov. Vďaka modernej forme – výučbe prostredníctvom internetovej hry – možno očakávať aktívnejší prístup zo strany žiakov.

V r. 2013 sme sa zapojili do projektov: „Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov“ zameraný na rozvíjanie kľúčových kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov a stratégií výchovy a vzdelávania, „Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí“ „Tvoja správna voľba “, ktorý spolu s oddelením komunikácie a prevencie KR PZ bol zameraný proti užívaniu drog, alkoholu, tabaku, „ Veselá krava“ – správna výživa.

V r. 2014 - 2015 sme sa zapojili do projektov: „Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno – vzdelávacie predmety, Aktivizujúce metódy vo výchove, Druhý krok, Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva.“

V r. 2017 sme sa zapojili do projektu Zelená pre Prešov - zlepšili a skrášili sme exteriér školy výsadbou okrasného záhonu v tvare loga našej školy.

V roku 2017 – 2018 sme sa zapojili do projektu „Triediš, triedim, triedime“, „Milujem svoje mesto“ zameraných na environmentálnu výchovu.

V roku 2017 – 2018 sme sa zapojili do projektu experimentálneho overovania vyučovania anglického jazyka metódou Jolly Phonics.

V roku 2018 – 2019 sme školou zapojenou do projektu IT akadémia 21. storočia.

V roku 2020 – 2021 sme sa zapojili do Národného projektu Profesie pomáhajúce v edukácii detí a žiakov.

V roku 2020 – 2021, 2021 - 2022 sme sa zapojili do projektu Dajme spolu gól.

V roku 2021 -2022 sme sa zapojili do projektu Tenis do škôl.

1.5 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s rodičmi sa neustále rozvíja. Rodičia sú o priebehu vzdelávania žiaka informovaní priebežne, prostredníctvom elektronickej žiackej knižky, ale aj na triednych aktívoch, alebo konzultáciou jednotlivých vyučujúcich. Dobrá komunikácia s rodičmi je jedným z hlavných cieľov školy a má na našej škole dlhoročnú tradíciu. Veľmi podstatné pre správnu realizáciu iŠkVP a ŠkVP je práve vtiahnutie rodičov do procesu vzdelávania svojich detí, to nie je možné bez kvalitnej vzájomnej komunikácie dosiahnuť. Každoročne sa uskutočňujú dni otvorených dverí zameraných na rôznu tematiku. Rodičia sú pravidelne a veľmi podrobne informovaní o prospechu a správaní svojich detí a mimoškolských aktivitách. Informovaní sú aj prostredníctvom nástieniek, webových stránok. O tom, že rodičom záleží na zlepšení daného stavu školy, svedčí aj ich postoj. Rodičia a členovia výboru RZ spolupracujú pri technickom vybavení školy a využívaní audiovizuálnej a výpočtovej techniky. V máji pri príležitosti Dňa matiek sa uskutočňuje slávnostná akadémia pre mamičky našich žiakov, v júni na MDD v spolupráci s rodičmi sa organizuje Jarmok spojený s diskotékou. V šk. roku 2016/2017 sme pripravili slávnostnú akadémiu pri príležitosti 50. výročia založenia ZŠ v DJZ v Prešove. Zúčastnili sa na nej nie len rodičia a priatelia školy, ale aj pozvaní hostia z mesta Prešov.

Činnosť rodičovskej rady je pravidelná a spolupráca veľmi dobrá. Počas roka sa uskutočňujú tri zasadnutia RR a jedna Plenárna schôdza združenia rodičov.

Rada školy má 11 členov, činnosť je pravidelná. Rada pracuje aktívne, využíva k prospechu práce školy zákonom daných kompetencií, zasadá najmenej 4-krát v školskom roku.

Nadalej chceme ostať Otvorenou školou pre rodičov a priateľov školy a pokračovať tradíciou pod názvom Deň otvorených dverí. Škola spolupracuje s RŠ, OZ, MsÚ, CPPPaP, CVČ, MPC, PZ, PF PÚ, FHPV PU, PF UPJŠ, PaSA, SPŠE, Kr. múzeom.

Do vzdelávacieho procesu v škole je pravidelne zaradená spolupráca s mnoho ďalšími inštitúciami, ktoré môžu priniesť ďalší rozvoj žiakom i pedagógom. V spolupráci so Slovenským zväzom zdravotne postihnutých v Prešove vysádzame stromčeky v areáli školy, pomáhame im pri organizovaní olympijského dňa zdravotne postihnutých a prispievame kultúrnym programom na ich akciách. Najviac spolupracujeme s CPP:

- pri poskytovaní sekundárnej prevencii u žiakov s poruchami učenia a správania,
- pri traumatizujúcej udalosti vyžadujúcej dlhodobú starostlivosť,
- pri špeciálnych vývinových poruchách učenia – spolupráca so špeciálnym pedagógom,
- pri diagnostikovaní žiakov a psychoterapeutických stretnutiach s deťmi s poruchami učenia a správania.

Pokračujeme vo veľmi dobrej spolupráci s materskými školami na ul. Solivarskej a Smetanovej v Prešove a s materskými školami s pričlenených obcí. Veľmi dobrú dlhodobú spoluprácu máme s PF PU, FHPV PU, Pedagogickou a sociálnou akadémiou v Prešove a PF UPJŠ v Košiciach. Ako cvičná škola poskytujeme absolvovanie priebežnej a súvislej pedagogickej praxe študentov.

1.6 Škola ako životný priestor

Každý triedny učiteľ dbá spolu so žiakmi na estetickú úpravu triedy. Aktualizuje nástenky, pripravuje výzdobu k rôznym významným udalostiam. Na hlavnej chodbe sú pri každom pavilóne veľké nástenky, ktoré sú pridelené jednotlivým učiteľom a pravidelne aktuálne obmieňané. Prostredníctvom klipov, ktoré sú umiestnené na chodbe sa dozviete

o histórii a živote žiakov na škole. Vo vitrínach nájdete množstvo pohárov a ocenení, ktoré získali žiaci pri rôznych súťažiach reprezentujúc našu školu a vitrínu s dobovými fotografiami o starom Solivare. V rámci humanizácie školy realizujeme aktivity, ktoré vytvárajú podmienky spolupráce školy a rodičov, občanov mesta a tak šíria dobré meno školy (akadémie pre rodičov pri príležitosti Dňa matiek, MDD, besiedky, stretnutia, školské súťaže, rozhlasové relácie, vianočné a veľkonočné jarmoky. Informácie o škole a jej aktivite sa dozviete na e-mailovej stránke školy. Priateľskú atmosféru medzi žiakmi navzájom, triedami a školami snažíme sa budovať aj prostredníctvom projektových stretnutí podporovaných napr. projektom Sokrates, ktoré nielen že podporuje výučbu cudzích jazykov a naučí sa lepšie komunikovať v interkultúrnom prostredí, ale aj zvyšuje kvalitu vzdelávania a posilňuje jeho európsku dimenziu.

2. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Vízia: Tvorivý prístup učiteľov v spolupráci so žiakmi a rodičmi - základ otvorenej školy, záruka kvalitných vzdelávacích výsledkov.

Ciele:

Byť školou s pevnými piliermi, na ktorých škola stojí – žiaci, rodičia, učitelia.

Byť školou, zažije pocit úspechu.

Byť školou otvorenou pre verejnosť.

Byť školou, ktorá sa stane prirodzeným miestom stretávania sa všetkých generácií.

Byť školou prostredníctvom kvality prostredia a kvality vzdelávacích výsledkov.

2.1 Vymedzenie cieľov primárneho vzdelávania ISCED 1

Primárne vzdelávanie poskytuje východiskovú bázu pre postupné rozvíjanie kľúčových spôsobilostí (kompetencií) žiakov ako základu všeobecného vzdelania prostredníctvom nasledujúcich cieľov školy:

- poskytnúť žiakom bohaté možnosti vedeného skúmania ich najbližšieho kultúrneho a prírodného prostredia tak, aby sa rozvíjala ich predstavivosť, tvorivosť a záujem skúmať svoje okolie,
- umožniť žiakom spoznávať svoje vlastné schopnosti a rozvojové možnosti a osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa učiť sa a poznávať seba samého,
- podporovať kognitívne procesy a spôsobilosti žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- vyvážené rozvíjať u žiakov spôsobilosti dorozumieť sa a porozumieť si, hodnotiť (vyberať a rozhodovať) a iniciatívne konať aj na základe sebariadenia a sebareflexie,
- podporovať rozvoj intrapersonálnych a interpersonálnych spôsobilostí, najmä otvorene vstupovať do sociálnych vzťahov, účinne spolupracovať, rozvíjať si sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom obce a k svojmu širšiemu kultúrnemu a prírodnému okoliu,
- viesť žiakov k tolerancii a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt,

- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niest' zodpovednosť za svoje zdravie a aktívne ho chrániť a upevňovať.

Hlavnými programovými cieľmi primárneho vzdelávania sú rozvité kľúčové spôsobilosti (ako kombinácie vedomostí, spôsobilostí, skúseností a postojov) žiakov na úrovni, ktorá je pre nich osobne dosiahnuteľná. V etape primárneho vzdelávania sú za kľúčové považované: komunikačné spôsobilosti, matematická gramotnosť a gramotnosť v oblasti prírodných vied a technológií, spôsobilosti v oblasti digitálnej gramotnosti (informačno-komunikačné technológie), spôsobilosti učiť sa učiť sa, riešiť problémy, ďalej sú to osobné, sociálne a občianske spôsobilosti, spôsobilosť chápať kultúru v kontexte a vyjadrovať sa prostriedkami danej kultúry.

Osvojovanie kľúčových kompetencií je dlhodobým a zložitým procesom, ktorý začína v predprimárnom vzdelávaní, pokračuje v primárnom a sekundárnom vzdelávaní a postupne sa dotvára v ďalšom priebehu života. Celoživotne sa rozvíjajúce kľúčové spôsobilosti (kompetencie) potrebuje každý jednotlivec na osobné uspokojenie a naplnenie, na rozvoj kompletnej osobnosti, na aktívne občianstvo a na uplatnenie sa vo svete práce.

Výber kľúčových kompetencií vychádza z európskeho referenčného rámca kľúčových spôsobilostí, ktoré sú rozpracované s ohľadom na hodnoty a potreby nášho školského systému. Kľúčové kompetencie majú nadpredmetový charakter a vzájomne sa prelínajú. Sú výsledkom celkového procesu celostného vzdelávania. K ich rozvíjaniu prispieva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, programové aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimovyučovacej a mimoškolskej činnosti.

2.2 Vymedzenie cieľov nižšieho stredného vzdelávania ISCED 2

Všeobecné ciele výchovy a vzdelávania predstavujú spoločný základ pre konkretizované predmetové ciele a špecifické ciele prierezových tém, ktoré sa majú výchovou a vzdelávaním naplniť. Vo vzdelávaní na druhom stupni základnej školy je potrebné najmä rozvíjať u žiakov

- funkčnú gramotnosť a kritické myslenie;

- umožňovať každému žiakovi v rámci výučby nadobúdanie kompetencií vlastnou činnosťou a aktivitami zameranými aj na objavovanie a vytváranie nových významov; motivovať žiakov k zodpovednosti a záujmu o vlastné vzdelávacie výsledky;
- prostredníctvom ich aktívneho zapojenia do procesu vzdelávania; viesť žiakov k využívaniu efektívnych stratégií učenia sa (učiť sa učiť);
- poskytovať každému žiakovi príležitosť objaviť a rozvinúť svoje schopnosti v súlade s reálnymi možnosťami, aby tak získal podklad pre optimálne rozhodnutie o svojom ďalšom vzdelávaní; sprostredkovať dostatok príležitostí na osobnostný rozvoj každého žiaka;
- rozvíjať u žiakov sociálne kompetencie s dôrazom na kultivovanú komunikáciu a spoluprácu; viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

Nižšie stredné vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka základnej školy.

2.3 Dlhodobé ciele školy

- Vytvorenie školy, ktorá bude atraktívna pre žiakov aj rodičov
- Vytvorenie školy, ktorá bude otvorená a prístupná pre verejnosť
- Vytvorenie školy s tradíciami
- Neustále skvalitňovať vybavenie odborných učební, aby dieťa mohlo čo najrýchlejšie a najlepšie získať čo najviac vedomostí
- Zmodernizovať trávnaté školské ihrisko, upraviť povrch
- Pracovať ďalej na údržbe technického stavu – elektroinštalácia budovy
- Vytvoriť dobré podmienky pre rozvíjanie pohybových zručností žiaka
- Zavádzať nové - progresívne metódy a formy vyučovania

3 Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti

Absolvovanie iŠkVP ISCED 1 - žiak získa primárne vzdelanie – vzdelanie na primárnej úrovni

Program primárneho vzdelávania (1. stupňa základnej školy) má zabezpečiť hladký prechod z predškolského vzdelávania a z rodinnej starostlivosti na školské vzdelávanie prostredníctvom stimulovania poznávacej zvedavosti detí, vychádzajúcej z ich osobného poznania a vlastných skúseností. Východiskovým bodom sú tu aktuálne skúsenosti žiaka, predbežné vedomosti a pojmy a záujmy rozvíjané podľa jeho reálnych možností tak, aby sa dosiahol pevný základ pre jeho budúci akademický a sociálny úspech.

Program je založený na princípe postupu od známeho k neznámemu pri nadobúdaní skúseností z pozorovania a zažitia aktivít a udalostí, ktoré sú spojené so životom dieťaťa a s jeho bezprostredným kultúrnym a prírodným prostredím. V tomto veku je pre deti dôležitá programová možnosť získať vlastnými aktivitami bohaté skúsenosti a zážitky z hroveho a učebného prostredia rovesníkov.

Osobne významné je aj poskytovanie možností rozvíjať si potrebu vyjadrovať sa a realizovať sa prostredníctvom slov, pohybov, piesní a obrazov, čo je významný základ pre rozvoj gramotnosti. Priateľská a ústretová klíma podnecuje žiakov k činnostiam poznávania, konania, hodnotenia a dorozumievania sa i porozumenia si, ktoré podporujú účastnícke učenie sa a celostný rozvoj ich osobnosti.

Program primárneho vzdelávania má pripraviť žiakov na samostatnú prácu i na prácu v skupinke, aby každý z nich získal pevný základ spoločného poznania a zároveň osobnej skúsenosti zo vzájomného ohľadu, uznania a úcty. Vzdelávanie na prvom stupni je organizované tematicky s prirodzeným začlenením integratívnych predmetových prvkov, čím sa vytvára základ pre nižšie sekundárne vzdelávanie (ktoré už uplatňuje špecifickejší predmetovo-disciplinárny prístup).

Súčasťou cieľového programu je aj včasná korekcia prípadných znevýhodnení (zdravotných, sociálnych a učebných) a rozpoznanie a podchytenie špecifických potrieb, záujmov a schopností (vrátane nadania) žiakov. Dôležité je podchytenie žiakov so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami (včasná depistáž, diagnostika a korekcia

prípadných znevýhodnení). Hodnotenie žiakov je postavené na plnení konkrétnych a splniteľných úloh, je založené prevažne na diagnostikovaní a uplatňovaní osobného rozvoja žiaka. Každý žiak musí mať možnosť zažívať úspech a musí vedieť, že chyby a ich odstraňovanie tiež napomáhajú k jeho rozvoju.

Absolvovanie iŠkVP ISCED 2 - žiak získa nižšie stredné vzdelanie - vzdelávanie na nižšom sekundárnom stupni. Nadväzuje na primárne vzdelávanie pred vstupom na vyššie sekundárne vzdelávanie.

Nižšie stredné vzdelanie žiak získa úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy alebo úspešným absolvovaním prvého ročníka päťročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole, do ktorého sa prijímajú žiaci z ôsmeho ročníka základnej školy alebo úspešným absolvovaním štvrtého ročníka osemročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej škole alebo absolvovaním tretieho ročníka vzdelávacieho programu praktickej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou, ktoré je podmienkou pre ďalšie vzdelávanie na vyššom s doložkou, ktoré je podmienkou pre ďalšie vzdelávanie na vyššom stupni.

4. Charakteristika inovovaného školského vzdelávacieho programu

4.1 Zameranie školy

Motto: Škola úspešného života

Ak má byť škola miestom aktívneho a šťastného poznania , potom chceme , aby náš ŠVP bol realizovaný v bezpečnom , príjemnom a estetickom prostredí. V atmosfére, ktorá rešpektuje individualitu každého žiaka , podporuje sebaúctu , dôveru a partnerstvo učiteľov a rodičov. Vzťah učiteľov a žiakov má byť založený na vzájomnom rešpekte dôvere a komunikácií. Chceme vytvoriť školu , ktorá bude žiakov motivovať pre ďalšie vzdelávanie.

4.2 Profil absolventa školy

a/ komunikácia

Dieťa má zvládať komunikáciu v materskom jazyku, a dvoch cudzích jazykoch

Chceme rozvíjať schopnosť ústneho aj písomného vyjadrovania v jazykoch

Chceme zvýšiť počet žiakov čítajúcich našu aj zahraničnú literatúru.

b/logické myslenie

Ovláda matematiku ako logický predmet , vidí jej praktické využitie

Rozvíjanie algoritmického myslenia

Slovné úlohy z praxe

c/praktické využitie IKT

Vie sa orientovať vo svete informačných technológií

Rozvoj teoretických aj praktických zručností s výpočtovou technikou

d/ poznanie sveta a prírody okolo nás

Dieťa má zvládať základné prírodovedné predmety s prepojením na prax

Rozšírenie vedomostí bude podporené návštevami ZOO , múzeí, galérií, archívov...

e/ história

Dieťa má poznať históriu ľudstva, národov štátov

f/ zdravý životný štýl

Rozvoj telesného aj duševného zdravia , pohybové aktivity

Zodpovednosť za svoje správanie

Rozvoj ekologického myslenia a správania

Vzájomná úcta a tolerancia k svojmu okoliu, vnímanie krásy

Profil absolventa sa odvíja od kompetencií, ktoré žiak získal v procese vzdelávania a sebavzdelávania v rámci nižšieho stredného stupňa vzdelávania a iných rozvíjajúcich aktivít. Absolvent nižšieho stredného vzdelávania disponuje nasledujúcimi základnými kompetenciami, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vyučovacích predmetov a špecifických cieľov prierezových tém na tomto stupni vzdelávania:

- pozná a uplatňuje efektívne techniky učenia sa a osvojovania si poznatkov;
- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou;
- využíva cudzí jazyk na úrovni používateľa základov jazyka;
- používa matematické postupy a vedomosti pri riešení praktických problémov, je
- schopný aplikovať osvojené matematické modely logického a priestorového myslenia; používa informačné a komunikačné technológie pre potreby učenia sa a pre svoj život;
- vyhľadá a využije viaceré informácie a možnosti pri plánovaní úloh a riešení problémov s uplatnením zásad kritického myslenia;
- dokáže aplikovať osvojené poznatky a metódy prírodných vied vo svojom živote;
- uplatňuje osvojené základy pre efektívnu spoluprácu a komunikáciu v skupine;
- posúdi svoje silné a slabé stránky s ohľadom na svoje ďalšie vzdelávanie a budúce profesijné záujmy;
- chápe dôležitosť ochrany svojho zdravia a uprednostňuje základné princípy

4.3 Výchovné a vzdelávacie stratégie

Pre vzdelanie v jednotlivých oblastiach je dôležité, aby žiaci:

- poznávali a v praxi si overovali užitočnosť získaných poznatkov
- pracovali samostatne a uspokojovali svoju zvedavosť
- rozvíjali svoju tvorivosť a originalitu
- využívali a uplatňovali aj poznatky získané zo života mimo školy
- prichádzali na nové poznatky samostatným uvažovaním a logickým myslením
- demonštrovali vedomosti a zručnosti na praktických úlohách a situáciách z rôznych oblastí (jazykových, matematicko-prírodovedných, spoločensko-vedných, estetických, pracovno-technických, zdravotných)
- vytvárali si vedomosti a základy pre ďalšie vzdelávanie
- aby mohli komunikovať s učiteľom, pýtať sa ho, diskutovať o svojich názoroch, vyjadrovať sa k tomu, čo sami považujú za cenné, čo by chceli poznať
- rozlišovať skutočné a zdanlivé hodnoty, pozitívne a negatívne spôsoby konania, aby získali schopnosť orientovať sa v rôznych situáciách a posudzovať ich podľa osvojených kritérií

Školský vzdelávací program kladie dôraz na osobnosť žiaka, preto je potrebné, aby vyučovanie podnecovalo všetkých žiakov, aby bolo primerané nielen množstvom, ale aj obsahom a aby spelo k reálnym výsledkom. Predpokladom individuálneho prístupu ku žiakom je spolupráca so školským psychológom.

4.3.1 Kľúčové kompetencie

Kľúčové kompetencie pomáhajú žiakom pri získaní základov všeobecného vzdelania. Úroveň našich kľúčových kompetencií je založená na tom, aby žiak mohol úspešne po ukončení našej základnej školy pokračovať v ďalšom štúdiu.

Kompetencie učenia

- naučíme žiakov také vedomosti a zručnosti, ktoré budú môcť uplatniť v živote t. zn. menej encyklopedických vedomostí a viac zameriame činnosť na prax
- pre budúci život v EÚ výrazne posilníme výučbu cudzích jazykov s dôrazom hlavne na jazyk anglický, nemecký, ruský
- vedieme žiakov ku spolupráci a práci v tíme

- uprednostňujeme poznávanie osobných možností žiakov a prezentáciu ich výsledkov
- zaradujeme metódy, ktoré stimulujú zvedavosť žiaka
- využívame kladné hodnotenie žiakov k motivácii
- rozvíjame medzipredmetové vzťahy
- rozvíjame kritické posudzovanie u žiakov
- usilujeme sa o aplikáciu poznatkov v praxi
- podporujeme samostatnosť a tvorivosť
- venujeme rovnakú starostlivosť žiakom nadaným aj so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami
- kladieme dôraz na čítanie s porozumením, prácu s textom, vyhľadávanie informácií, vedieme žiakov k sebahodnoteniu
- žiakom poskytujeme dostatok informačných zdrojov a impulzov
- žiakov zapájame do rôznych súťaží a olympiád
- vedieme žiakov ku vnímaniu života okolo nás

Kompetencie k riešeniu problémov

Cieľom je podnietiť žiakov k tvorivému a logickému mysleniu a k riešeniu problémov. Výučbu vedíme tak, aby žiaci hľadali rôzne riešenia problémov.

Taktiež:

- používame netradične úlohy(klokan)
- využívame problémové úlohy
- vedieme žiakov k samostatnému dotváraní úloh
- uprednostňujeme objavovanie vzťahov a príčin
- využívame myšlienkové operácie, analýzu, syntézu
- využívame tímovú spoluprácu
- učíme ako problémom predchádzať
- žiaci sú vedení k používaniu internetu
- žiaci svoje názory prezentujú v školskom časopise (Lesníček)
- podľa svojich schopností a zručností sa žiaci zapájajú do súťaží
- na prezentáciu projektov využívame učebňu IKT
- vedieme žiakov k prijímaniu zodpovednosti za výsledok riešenia

Kompetencie komunikatívne

- rozvíjame komunikáciu v ústnej aj písomnej forme v slovenskom jazyku a v ďalších cudzích jazykoch
- rozvíjame komunikácie pomocou technických aj výtvarných prostriedkov
- vedieme žiakov ku diskusiám, argumentovaniu
- podporujeme priateľské vzťahy v triede aj medzi triedami
- rozvíjame spoluprácu s materskými školami a podporujeme komunikáciu s inými školami
- umožňujeme pracovať žiakom v skupine

Kompetencie personálne a sociálne

- vedieme žiakov k oceňovaniu skúseností druhých ľudí
- učíme žiakov vytvárať si pozitívne predstavy o sebe samom, ovládať svoje správanie
- budujeme pozitívnu atmosféru na škole
- kladieme dôraz na citové dozrievanie žiakov
- prehlbujeme vzťah k umeleckým hodnotám
- posilňujeme schopnosť vnímať krásu, estetické hodnoty prírody a v ľudskom svete

Občianske kompetencie

- pripravujeme žiakov ako slobodné a zodpovedné osobnosti, ktoré si dokážu uplatniť svoje práva, ale aj splniť si svoje povinnosti
- stanovujeme pravidlá správania
- vedieme žiakov k zberu a triedeniu odpadov
- vedieme žiakov k starostlivosti o školský areál
- v školách prírody vedieme žiakov k zodpovednosti a samostatnosti
- zdokonaľujeme žiakov v znalostiach z legislatívy, v obecných aj morálnych zákonoch

Pracovné kompetencie

- pomáhame žiakom poznávať a rozvíjať svoje schopnosti aj reálne možnosti a uplatňovať to pri výbere svojho budúceho povolania
- osvojujeme si plánovanie a organizovanie pracovných činností
- výučbu dopĺňujeme o praktické exkurzie

4.4 Začlenenie prierezových tém

4.4.1 Prierezové témy ISCED 1

iŠVP pre primárne vzdelávanie vymedzuje spolu 8 prierezových tém:

- Osobnostný a sociálny rozvoj
- Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- Environmentálna výchova
- Mediálna výchova
- Multikultúrna výchova
- Regionálna výchova a ľudová kultúra
- Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
- Ochrana života a zdravia

4.4.2 Prierezové témy ISCED 2

iŠVP pre nižšie stredné vzdelanie definuje 8 prierezových tém:

- Osobnostný a sociálny rozvoj
- Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- Environmentálna výchova
- Mediálna výchova
- Multikultúrna výchova
- Ochrana života a zdravia
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
- Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Podrobné rozpracovanie prierezových tém je v učebných osnovách a TPU

4.5 Školský klub

Školský vzdelávací program nadväzuje na činnosť z dopoludňajších hodín a plynule prechádza do činností, ktoré sa realizujú podľa plánov. V školskom výchovno–vzdelávacom zariadení sa postupuje podľa VP (Výchovného programu) ŠKD.

4.5.1 Charakteristika ŠKD

Rozmanitosťou aktivít zabezpečiť deťom zmysluplné, účelné a tvorivé využívanie času mimo vyučovania počas školského roku aj prázdnin.

Hlavné úlohy ŠKD pri realizácii šk. vzdelávacieho programu sú

- položiť základy ako tráviť voľný čas
- zaistiť kvalitnú záujmovú činnosť
- schopnosť žiaka nájsť si svoje miesto v skupine a spoločensťve (rozhodovanie, hodnotenie, sebahodnotenie)
- rozvoj estetického vnímania a tvorivosti
- prevencia voči patologickým javom (sklon k šikane a iné poruchy správania)

4.5.2 Oblasti záujmových aktivít ŠKD

- výchova a vzdelávanie mimo vyučovania sa v ŠKD realizuje v týchto tematických oblastiach výchovy: vzdelávacia, spoločensko-vedná, pracovno-technická, prírodovedno-enviromentálna, esteticko-výchovná, telovýchovná, zdravotná a športová,
- tematické oblasti v sebe zároveň obsahujú ďalšie oblasti výchovy, najmä: rozumovú, mravnú, ekologickú, dopravnú, výchovu k rodičovstvu, etická, spol. prospešná, pracovná, literárna, športová, estetická, hudobná a výtvarná, prírodovedná .

4.5.3 Výchovné ciele v školskom vzdelávacom programe ŠKD

- výchova k zdravému životnému štýlu
- upevňovanie komunikačných schopností, zodpovednosť za svoje chovanie, schopnosť
- objektívne hodnotiť svoje chovanie a prijímať dôsledky
- ovládanie negatívnych citových reakcií, vyrovnanie sa s nedostatkami a neúspechmi

- poznanie seba samého a uplatnenie sa v skupine

4.5.4 Výchovno- vzdelávacie ciele v ŠKD

Človek a jeho svet (miesto, kde žijeme, vzťah ku svojej škole, mestu, štátu, výlety poznatky)

Ľudia okolo nás (základné princípy slušného chovania, základné ľudské práva a práva dieťaťa, práva a povinnosti)

Ľudia a čas (návšteva kultúrnych inštitúcií- múzeum, hvezdáreň, knižnica, galéria)

Človek a príroda (ochrana prírody, činnosť človeka v prírode, ohľaduplné chovanie v prírode, triedenie odpadov)

Človek a svet práce (spracovanie tradičných i netradičných materiálov)

Cieľom výchovy vo voľnom čase je naučiť deti kvalitne využívať svoj voľný čas, chápať voľný čas ako významnú životnú hodnotu.

Ciele vzdelávania:

- rozvoj osobnosti dieťaťa, jeho učenie a poznanie
- osvojovanie základných hodnôt, na ktorých je založená naša spoločnosť
- pochopenie uplatňovania zásad demokracie, každý má svoje práva ale i povinnosti
- získavanie osobnej samostatnosti a schopnosti prejavovať sa ako samostatná osobnosť pôsobiaca na svoje okolie
- získanie a uplatňovanie poznatkov o životnom prostredí, jeho ochrana
- dodržiavanie bezpečnosti a ochrana zdravia
- vychovávať k zmysluplnému využívaniu voľného času a poskytovať žiakom dostatok námetov pre naplnenie voľného času

Záujmové vzdelávanie musí obohacovať denný program dieťaťa, zaistiť odborné pedagogické vedenie pri činnostiach vo voľnom čase. Musí ponúkať podnetné, zaujímavé a obsahovo bohaté činnosti. Dieťa sa má prirodzeným spôsobom prejavovať, zamestnávať i baviť. Školský klub detí poskytuje bezpečné prostredie a to nielen z hľadiska fyzického ale i emocionálneho a sociálneho.

4.5.5 Vzdelávacie a výchovné oblasti:

Jazyk a jazyková komunikácia

- konkrétny obsah učiva žiakov príslušného stupňa ZŠ a príslušné výstupy
- upevňovanie vedomostí a schopností a ich ďalšie rozvíjanie a prehĺbovanie

Matematika a jej aplikácia

- konkrétny obsah učiva žiakov príslušného stupňa ZŠ a príslušné výstupy
- upevňovanie vedomostí a schopností a ich ďalšie rozvíjanie a prehĺbovanie

Informačná a komunikačná technológia:

- základy práce s počítačom, využitie základných funkcií, dodržovanie základných pravidiel bezpečnej práce so softwarom a hardwarom, ochrana údajov pred poškodením, stratou, zneužitím.
- vyhľadávanie informácií a komunikácia, komunikácia s internetom.
- spracovanie a využitie informácií, práce s textom a obrázkom v textovom a grafickom editore

Človek a jeho svet

Mesto, kde žijeme

Poznávanie najbližšieho okolia, organizácie školy a školského klubu detí, určovanie významných objektov, ich návštevy, orientácia v priestore a čase, odhadnúť vzdialenosť, rozlíšiť možné nebezpečenstvá v najbližšom okolí, beseda o našej mestskej časti, Prešove. Bezpečnosť na ceste do školy, vychádzka, dopravná výchova.

Ludia okolo nás

Žiaci si osvojujú zásady slušného správania a konania medzi ľuďmi, uvedomujú si význam a podstatu tolerancie, empatie a vzájomnej úcty. Poznávajú, ako sa ľudia stretávajú, zoznamujú sa so základnými právami a povinnosťami – výchova budúceho občana demokratického štátu. Osvojovanie a dodržiavanie základov spoločenského správania (pozdravom, zoznamovaním, podaním ruky, komunikáciou slovnou i mimoslovnou, umenie odovzdať poznatok, ale i schopnosť počúvať, tolerancia v skupine, atď.). Vytváranie kladného

vzťahu ku spolužiakom, pozitívnej klímy v oddelení založenej na vzájomnej úcte, tolerancii a radosťi zo spolupráce – predchádzanie šikanovaniu. Dodržiavanie pravidiel v stolovaní. Rozprávanie o tom, čo deti videli doma v televízii, počuli v rozhlase – mediálna výchova.

Ludia a čas

Budovanie a dodržiavanie správneho režimu dňa, vytváranie pravidelných návykov, vedieť využiť správne a účelne svoj voľný čas. Učiť deti k úcte k starším, využívať pozitívne svoj voľný čas, vytvárať návyky na pravidelnú a účelnú prípravu na vyučovanie a predovšetkým na vyplňovanie voľného času – vytváranie základom pre využívanie zmysluplnej voľnočasovej aktivity.

Rozmanitosť prírody

Žiaci sa majú zoznámiť s rozmanitosťou a premenlivosťou prírody, živej i neživej. Vychádzky a pobyty v prírode, pozorovanie zmien, určovanie, využívanie encyklopédií, následné výtvarné či iné spracovanie poznatkov, didaktické hry s prírodnými motívmi, starostlivosť o izbové rastliny.

Človek a jeho zdravie

Žiaci majú poznať predovšetkým sami seba, získavať poznatky o zdraví a chorobách, o zdravotnej prevencii, o zodpovednosti za svoje zdravie. Priebežná starostlivosť o osobnú hygienu, predchádzaniu úrazom, dbať na bezpečnosť činnosti. Ako vyhľadávať pomoc, telefonické volanie na tiesňové linky. Pohybové a telovýchovné aktivity – pravidelný pobyt vonku alebo v telocvični.

Umenie a kultúra

Vytvárať a zafixovať kultúru správania, stolovania, obliekania, cestovania. Osvojenie estetického vzťahu ku skutočnosti. Umenie sa vyjadrovať neverbálne pomocou línie, tvaru, farby, gesta, mimiky. Umenie sa vyjadrovať jazykom v rámci pravidiel slušného správania. Použitie alternatívnych výtvarných techník, výstavy prác, dramatizácia rôznych situácií, návšteva divadla a kina.

4.5.6 Klúčové kompetencie

Dlhodobý proces, súhrn vedomostí, schopností a postojov, ktoré deti získavajú v priebehu niekoľko ročnej dochádzky do školského klubu detí. Budú sa prelínať všetkými činnosťami záujmového vzdelávania.

Kompetencie k učenie

Umožňovať žiakom osvojiť si stratégiu učenia a motivovať deti pre celoživotné vzdelávanie.

Kompetencie sociálne a personálne

Rozvíjať u žiakov schopnosť spolupracovať a rešpektovať prácu vlastnú i prácu druhých.

Kompetencie občianske

Pripravovať žiakov ako slobodné a zodpovedné osobnosti uplatňujúce svoje práva, plniace svoje povinnosti.

Kompetencie pracovné

Pomáhať žiakom spoznávať a rozvíjať svoje schopnosti a reálne možnosti a uplatňovať získané vedomosti a schopnosti pri profesijnej orientácii.

Kompetencie komunikatívne

Viesť žiakov k všestrannej a účinnej komunikácii.

Kompetencie k riešeniu problémov

Podporovať žiakov k tvorivému mysleniu, logickému uvažovaniu a riešeniu problému.

Kompetencie k tráveniu voľného času

Žiak sa orientuje v možnostiach zmysluplného trávenia voľného času, vie si vybrať záujmové činnosti podľa vlastných dispozícií, rozvíja svoje záujmy v organizovaných skupinách i individuálnych činnostiach, dokáže odmietnuť nevhodnú ponuku voľného času.

Požiadavky pre voľný čas

- požiadavky pedagogického ovplyvňovania voľného času
- požiadavky dobrovoľnosti

- požiadavky záujmov a zaujímavosti
- požiadavky aktivity
- požiadavky citlivosti a citovosti
- požiadavky sebarealizácie

4.5.7 Materiálne podmienky

Školský klub detí využíva priestory piatich tried prvého stupňa. Oddelenia využívajú i ďalšie priestory školy, napr. telocvičňu, počítačové učebne. Priestory sú vybavené aj ako herne, ktoré svojím vybavením a usporiadaním zodpovedajú potrebám detí mladšieho školského veku. Vlastný priestor je členitý, vyvoláva pocit bezpečia a radosti. Umožňuje súkromie a činnosť v skupinkách. Deti majú príležitosť k relaxácii.

Dôležitá je mobilná výzdoba, ktorá využíva výsledky tvorivosti detí. Výzdoba je obmieňaná a sleduje práce detí týkajúcich sa ročných období a ďalších námetov.

V každom oddelení sú rôzne hry, stavebnice a hračky.

Pre telovýchovné a športové aktivity vonku je k dispozícii športové ihriská, náčinie – lopty, švihadlá, rakety na stolný tenis, bedminton, rakety na tenis, kruhy holá-hop.

Pre výtvarné činnosti sú vybavení farbičkami, masnými a suchými pastelmi, kriedami, vodovými a temperovými farbami, tušom a ďalším výtvarným materiálom, štetcami, lepidlami, nožnicami a pod..

Pre rozvoj čitateľskej schopnosti a rozvíjania v pestovaní čitateľských návykov sú v každom oddelení detské časopisy. K dispozícii je audiotechnika.

Každé oddelenie každoročne doplňujeme novými hrami, stavebnicami, hračkami. Pre pobyt vonku často využívame prvý a druhý školský dvor v areály školy, ku ktorému máme priamy vstup z hlavnej chodby.

4.5.8 Personálne podmienky

Kvalitné pedagogické pôsobenie predpokladá u vychovávateľiek odborné pedagogické vzdelanie.

Vychovávateľky	Kvalifikovaní pracovníci	Nekvalifikovaní pracovníci
5	5	0

V priebehu školského roka sa vychovávateľky sa stretávajú na MZ a individuálne sa zúčastňujú ďalšieho vzdelávania vychovávateľov na rôznych seminároch. Každoročne prebieha školenie v oblasti bezpečnosti práce, ktoré absolvovali dve vychovávateľky a dve novoprijaté ho absolvujú v priebehu školského roka. To isté platí aj o kurze prvej pomoci.

Úloha vychovávateľky

Základným predpokladom pre úspešný výkon funkcie vychovávateľky je jej kladný vzťah k deťom, ktorý dokáže prejavovať. Má vysokú schopnosť empatie a vie vytvoriť v oddelení priaznivú sociálnu klímu. Vychovávateľka je iniciátorom a sprievodcom dieťaťa po činnostiach, ktoré motivuje, navodzuje, priamo alebo nepriamo riadi a hodnotí.

Prebúdza v deťoch aktívny záujem o okolie, sociálne kontakty, komunikáciu, chuť pozerat' sa okolo seba a podnety vnímať. Podporuje a rozvíja prirodzenú zvedavosť dieťaťa, chuť objavovať i odvalu prejavovať sa a ukázať, čo všetko zvládne.

Vychovávateľka rozvíja sociálne kompetencie dôležité nielen pre učenie, ale i ďalší rozvoj žiakov:

- zdravé sebavedomie
- sebaistotu
- schopnosť byť sám sebou
- prispôbiť sa životu v sociálnej skupine i v multikultúrnej spoločnosti
- položiť základy pre celoživotné vzdelávanie a schopnosť konať v duchu základných ľudských a etických hodnôt

4.5.9 Bezpečnosť a ochrana zdravia

Ochrana zdravia a bezpečnosť žiakov je hlavnou úlohou školského klubu detí. Povinnosťou každého žiaka je chrániť zdravie svoje i svojich spolužiakov. Každý dbá na vlastnú hygienu.

Podmienky pre hygienické a bezpečné pôsobenie školského klubu detí

- vhodná štruktúra režimu žiakov v školskom klube detí s dostatkom relaxácie a aktívneho pohybu dané režimom školského klubu detí a skladbou zamestnaní
- vhodný stravovací a pitný režim (podľa vekových a individuálnych potrieb žiakov)
- zdravé prostredie využívaných priestorov školského klubu detí, zodpovedajúce teplo, bezhlučnosť, čistota, vetranie, osvetlenie, veľkosť sedacieho a pracovného návyku

- ochrana žiakov pred úrazmi
- označenie všetkých nebezpečných predmetov a častí využívaných priestorov (telocvičňa, školské ihriská, odborné učebne, využívaných žiakmi školského klubu detí)
- dostupnosť prostriedkov prvej pomoci, telefónnych kontaktov, praktická schopnosť vychovávateľiek poskytnúť prvú pomoc

Psychosociálne podmienky:

- vytváranie príjemného prostredia, priaznivá sociálna klíma - otvorenosť a partnerstvo v komunikácii, úcta, uznanie, tolerancia, empatia, spolupráca medzi oddeleniami školského klubu detí a školou
- rešpekt k potrebám jedinca a jeho osobných problémov, činnosť vychádzajúca zo záujmu žiakov a osvojovanie si toho, čo má pre žiakov praktický zmysel, čo vedie k praktickej skúsenosti, všestranný prospech žiaka je hlavný
- veková primeranosť a motivujúce hodnotenie – rešpekt k individualite žiaka
- ochrana žiakov pred násilím, šikanovaním a ďalšími patologickými javmi
- spoluúčasť žiakov na živote školského klubu detí a školy – demokratické spoločenstvo
- včasná informovanosť žiakov a ich rodičov o činnosti školského klubu detí prostredníctvom školskej web-stránky.

5 Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania

Dĺžka štúdia:

ISCED 1 štyri roky

ISCED 2 päť rokov

5.1 Formy výchovy a vzdelávania

Vo vyučovacom procese sa uplatňujú rôzne **vyučovacie metódy**. Doposiaľ nie je v didaktike prijatá jednotná klasifikácia vyučovacích metód.

Výber a voľba vyučovacích metód závisí predovšetkým od:

- rešpektovania zákonitostí vyučovacieho procesu,
- obsahu preberaného učiva,
- cieľov vyučovacej hodiny,
- vekových osobitostí žiakov,
- osobitostí žiakov v triede,
- materiálneho vybavenia školy,
- schopností samotného učiteľa.

V našej škole sa zaužívalo predovšetkým triedenie metód podľa etáp vyučovacej hodiny.

Metódy podľa etáp vyučovacej hodiny:

- motivačné - metódy usmerňujúce záujem o učenie
- expozičné - metódy prvotného oboznámenia žiakov s učivom
- fixačné - metódy opakovania a upevňovania učiva
- diagnostické a klasifikačné - metódy hodnotenia, kontroly a klasifikácie

Z vyššie uvedených metód v súčasnom období vystupujú do popredia predovšetkým tieto metódy:

- a) problémové - metódy zamerané na učenie sa riešením problémov
- b) projektové - metódy riešenia projektu, ktorých výsledkom je určitý produkt
- c) praktické aktivity - samostatné činnosti vykonávané na základe inštruktáže

- d) metódy zamerané na rozvoj čítania, písania, počúvania, komunikácie, práce s knihou a textom – čítanie s porozumením, aktívne čítanie, spracovanie textových informácií.

Vo vyučovacom procese sa využívajú tieto **organizačné formy**:

1. Podľa typu komunikácie medzi učiteľom a žiakmi:

1.1 Frontálne vyučovanie

1.2 Skupinové vyučovanie

1.2.1 Kooperatívne vyučovanie

1.3 Individuálne vyučovanie

2. Podľa typu prostredia:

2.1 Vyučovanie v triedach a v špecializovaných priestoroch školy (laboratóriá, dielne, pozemky, knižnica)

2.2 Vyučovanie v mimoškolských priestoroch (múzeum, galéria, športové zariadenie a i.)

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov. Podrobnejšie rozpracovanie metód a foriem vyučovania sa nachádza v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov 1. a 2. stupňa základnej školy.

6 Učebný plán

ISCED 1

Rámcový učebný plán na školský rok 2023/2024

	1. ročník		2.ročník		3. ročník		4.ročník		Spolu	ŠkVP	Spolu
SJL	9		8	1	7	1	7	0	31	2	33
ANJ		1		1	3		3		6	2	8
MAT	4	1	4	1	4	1	4	1	16	4	20
INF					1		1		2		2
PRVo	1		2						3		3
PRI					1		2		3		3
VLA					1		2		3		3
ETV/NAV	1		1		1		1		4		4
PracV					1		1		2		2
HUV	1		1		1		1		4		4
VYV	2		2		1		1	0	6	0	6
TSV	2		2		2		2		8		8
	20	2	20	3	23	2	25	1	88	8	96
Spolu	22		23		25		26		96		96

ISCED 2

	5. ročník		6.ročník		7. ročník		8. ročník		9. ročník		Spolu	ŠkVP	Spolu
SJL	5		5		4	1	5		5	1	24	2	26
											0	0	0
ANJ	3		3		3		3		3		15	0	15
											0	0	0
MAT	4	1	4	1	4	1	4	1	5	1	21	5	26
											0	0	0
INF	1		1		1		1				4	0	4
											0	0	0
FYZ			2		1		2		1	0	6	0	6
											0	0	0
CHEM					2		2		1	1	5	1	6
											0	0	0
BIO	2		1	1	2		1		1		7	1	8
											0	0	0
DEJ	1		1		1		1		2		6	0	6
											0	0	0
GEO	2		1		1		1		1		6	0	6
											0	0	0
OBN			1		1		1		1		4	0	4
											0	0	0
ETV/NAV	1		1		1		1		1		5	0	5
											0	0	0
TECH	1		1		1		1		1		5	0	5
											0	0	0
HUV	1		1		1		1				4	0	4
											0	0	0
VYV	1		1		1		1		1		5	0	5
											0	0	0
TŠV	2		2		2		2		2		10	0	10
											0	0	0
2.CJ/voliteľný predmet		2		2		2	0	2	0	2	0	10	10
											0	0	0
C z MAT													
SVP							0				0	0	0
											0	0	0
VYU							0	0	0	0	0	0	0
											0	0	0
	24	3	25	4	26	4	27	3	25	5	127	19	146
	27		29		30		30		30		146		

1. V šk. roku 2023/2024 budú disponibilné vyučovacie hodiny využité na posilnenie hlavných vyučovacích predmetov.

2. Ďalšie 2 vyučovacie hodiny 2 CJ/ voliteľný predmet sú využité na:

5. ročník: - vyučovanie 2. cudzieho jazyka - výber nemecký jazyk alebo ruský jazyk - rozsah 2 vyučovacie hodiny týždenne, v alternácii s vyučovaním vyučovacích predmetov environmentálna výchova - rozsah 1 vyučovacia hodina týždenne a zážitkové čítanie - rozsah 1 hod. týždenne.

6. ročník: - vyučovanie 2. cudzieho jazyka - výber nemecký jazyk alebo ruský jazyk - rozsah 2 vyučovacie hodiny týždenne, v alternácii s vyučovaním vyučovacích predmetov environmentálna výchova - rozsah 1 vyučovacia hodina týždenne svet v číslach - rozsah 1 hod. týždenne.

7. ročník: - vyučovanie 2. cudzieho jazyka - výber nemecký jazyk alebo ruský jazyk - rozsah 2 vyučovacie hodiny týždenne, v alternácii s vyučovaním vyučovacích predmetov mediálna výchova - rozsah 1 vyučovacia hodina týždenne a výchova k zdravému životnému štýlu - rozsah 1 hod. týždenne.

8. ročník: - vyučovanie 2. cudzieho jazyka - výber nemecký jazyk alebo ruský jazyk - rozsah 2 vyučovacie hodiny týždenne, v alternácii s vyučovaním vyučovacích predmetov mediálna výchova - rozsah 1 vyučovacia hodina týždenne a zdravotná príprava - rozsah 1 hod. týždenne.

9. ročník: - vyučovanie 2. cudzieho jazyka - výber nemecký jazyk alebo ruský jazyk - rozsah 2 vyučovacie hodiny týždenne, v alternácii s vyučovaním vyučovacích predmetov svet vedy - rozsah 2 vyučovacie hodiny týždenne.

Zároveň pre žiakov so ŠVVP zabezpečujeme v rozsahu 2 vyučovacích hodín vyučovanie predmetov rozvíjanie špecifických funkcií, individuálnu logopedickú intervenciu, terapeuticko-korekčné cvičenia.

Vyučovacie predmety a ich časová dotácia boli prerokované na rozšírenom vedení dňa 24.05.2023.

Škola je zapojená do projektu FinQ – program finančného vzdelávania a rozvoja fonančnej kultúry pre školy.

7 Vyučovací jazyk

Slovenský jazyk

8 Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie platného dokumentu

Pod úspešným ukončením sa rozumie: žiak prospel vo všetkých predmetoch.

Ak žiak primárneho vzdelávania ISCED 1 úspešne ukončí štvrtý ročník povinnej školskej dochádzky uvedie sa mu do doložky na vysvedčení : Žiak získal primárne vzdelanie.

Ak žiak nižšieho sekundárneho vzdelávania ISCED 2 úspešne ukončí deviaty rok povinnej školskej dochádzky uvedie sa mu do doložky na vysvedčení. Žiak získal nižšie sekundárne vzdelanie.

Individuálne začlenený žiak: Žiak sa vzdelával podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

9 Personálne zabezpečenie

Personálne podmienky školy

Učiteľský zbor má 100%-nú kvalifikovanosť. Skúsení, kvalifikovaní učitelia sa tímovo podieľajú na postupnej premene školy systematickým vzdelávaním celého učiteľského zboru i jednotlivcov. Ich profesijný rozvoj je zabezpečovaný kontinuálnym vzdelávaním. Väčšina učiteľov má 1. alebo 2. atestáciu. Výhodou je veľmi dobrá počítačová gramotnosť všetkých pedagógov v škole. Od školského roka 2016/2017 sme postupne prešli k zapisovaniu odučených vyučovacích hodín do elektronickej triednej knihy a elektronickému triednemu hárku. Tento spôsob vedenia pedagogickej dokumentácie je prehľadný ľahko kontrolovateľný a presný.

Odborní pracovníci školy

V zbore pracujú výchovný poradca, školská psychologička, špeciálny pedagóg, koordinátor environmentálnej výchovy, koordinátor prevencie drogovej závislosti, koordinátor projektu „Školy podporujúce zdravie“, koordinátor pre výchovu k manželstvu a rodičovstvu, koordinátor ochrany života a zdravia, koordinátor pre dopravnú výchovu a koordinátor finančnej gramotnosti, koordinátor čitateľskej gramotnosti.

Školský psychológ, špeciálny pedagóg a výchovný poradca sa starajú sa o problémových žiakov, spolupracujú s rodičmi pri ich výchove, vzdelávaní, pri voľbe povolania. Pomáhajú pri diagnostike žiakov so špecifickými vývinovými poruchami a pri najvhodnejšej forme integrácie. Osobitná pozornosť a individuálny prístup sa v škole venuje žiakom zo znevýhodneného prostredia, nadaným a talentovaným žiakom.

V školskom roku 2023/2024 sa škola zapojila do projektu národného **projektu Podpora pomáhajúcich profesií 3**. Podporný tím pôsobiaci na škole je tvorený sociálnym pedagógom, špeciálnym pedagógom a 3 pedagogickými asistentmi a výchovným poradcom.

Prevádzkoví zamestnanci školy

Súčasťou pracovného tímu sú nepedagogickí pracovníci školy - ekonomický úsek, ktorý tvorí hospodárka školy a samostatná personalistka, 6 zamestnancov školskej jedálne, 5 upratovačiek a školník.

10 Materiálno-technické podmienky

Školu tvorí sedem pavilónov, v ktorých sa nachádza 24 kmeňových tried, odborné učebne, kabinety, administratívne kancelárie, telocvičňa, školská jedáleň, kuchyňa, bufet a kotolňa. V areáli školy sú dva asfaltové prestávkové dvory a zrevitalizované trávnaté ihrisko. Na druhom prestávkovom dvore je zrealizované multifunkčné ihrisko.

Okrem kmeňových tried žiaci využívajú špeciálne učebne k výučbe prírodovedných predmetov – fyziky, chémie, prírodopisu a tiež špeciálne učebne hudobnej a výtvarnej výchovy. K vyučovaniu praktickej činnosti žiakov slúži školská dielňa. Škola má dve moderné jazykové laboratória, chemicko-fyzikálne laboratórium a tiež tri učebne IKT s prístupom na internet. Učebne IKT využívajú žiaci nielen v dopoludňajších hodinách v rámci vyučovania, ale aj popoludní počas záujmovej činnosti. Žiaci rovnako ako učitelia, majú možnosť využívať služby školskej knižnice s čítárňou, ktorá bola zriadená v rámci úspešného projektu „Elektronizácia a revitalizácia školských knižníc“. Vyučovanie telesnej výchovy sa realizuje vo veľkej rekonštruovanej telocvični so šatňami, posilňovňou, na multifunkčnom alebo trávnatom ihrisku.

V snahe modernizovať edukačný proces, škola prostredníctvom rôznych projektov dopĺňa kabinetné zbierky učebných pomôcok a didaktickú techniku. K dispozícii má počítače, notebooky, scannery, tlačiarne, kopírky, dataprojektory, interaktívne tabule s aplikačným softvérom, DVD, CD prehrávače, TV, či rádioprijímače.

Škola nezaostáva ani v modernizácii svojho vnútorného, či vonkajšieho vzhľadu. Má nové, kvalitné sociálne zariadenia a vymenené podlahy v administratívnom pavilóne. Škola prešla rozsiahlou rekonštrukciou na ktorú mesto ako zriaďovateľ získalo finančné prostriedky z Regionálneho operačného programu „Infraštruktúra vzdelávania“. V rámci stavebných prác sa realizovalo zateplenie obvodových stien, zateplenie strechy vrátane spojovacích chodieb, polozenie novej strešnej krytiny, výmena okien budovy, výmena vykurovacích telies, inštalácia bleskozvodnej sústavy. Okrem toho zriadila sa jazyková učebňa s najmodernejšou technikou, zakúpili sa šatňové skrinky do pavilónov, zmodernizovali sme nábytok v I. a II. pavilóne, školskej knižnici, počítačovej miestnosti, zrekonštruovali elektroinštaláciu v I., IV a VII. Pavilóne. Bol vytvorený prístupový chodník, zakúpili nové tabule, zakryli rúry na hlavnej chodbe, inštalovali signalizačné zariadenie, zrealizovali murárske a maliarske práce v III. pavilóne a v telocvični, vymenili dvojce dverí do telocvične za plastové, zrealizovali

malbu a zakúpili nábytok do spoločenskej miestnosti. Zrealizovalo sa multifunkčné školské ihrisko za spoluúčasti zriaďovateľa. Zmodernizovali sme učebňu technickej výchovy. Vyasfaltovali sme ihrisko na 1. prestávkovom dvore, vymenili sme dlažbu v 1. pavilóne, vytvorili sme odpočinkovú zónu pred školou, zaviedli sme internet do všetkých častí školy. V škole je zabezpečené stravovanie žiakov a učiteľov v školskej jedálni. Pestrou stravou sa neustále zvyšuje počet stravníkov. Celý systém stravovania – prihlasovanie na obedy, či odhlasovanie žiakov je spracovaný počítačom, strava sa vydáva na čipové karty. Počas prestávok majú žiaci možnosť navštíviť bufet, ktorý ponúka napr. obložené pečivo, croissanty, minerálnu vodu. V rámci „Školského mliečneho programu Brejky“, ktorý realizuje spoločnosť Rajo a je dotovaný z národných zdrojov EÚ, je v škole zriadený nápojový automat na ochutené mlieka Brejky. V rámci projektu „Pime zdravú vodu“ je v budove školy namontovaná fontánka, v ktorej si žiaci môžu kedykoľvek uhasiť smäd zdravou vodou, nápojom z vodovodu. Zaviedli sme elektronickú triednu knihu, žiacku knižku aj klasifikačný hárok.

10.1 Škola ako životný priestor

Každý triedny učiteľ dbá spolu so žiakmi na estetickú úpravu triedy. Aktualizuje nástenky, pripravuje výzdobu k rôznym významným udalostiam. Na hlavnej chodbe sú pri každom pavilóne veľké nástenky, ktoré sú pridelené jednotlivým učiteľom a pravidelne aktuálne obmieňané. Prostredníctvom klipov, ktoré sú umiestnené na chodbe sa dozvieme o histórii a živote žiakov na škole. Vo vitrínach nájdete množstvo pohárov a ocenení, ktoré získali žiaci pri rôznych súťažiach reprezentujúc našu školu a vitrínu s dobovými fotografiami o starom Solivare. V rámci humanizácie školy realizujeme aktivity, ktoré vytvárajú podmienky spolupráce školy a rodičov, občanov mesta a tak šíria dobré meno školy (akadémie pre rodičov z príležitosti Dňa matiek, MDD, besiedky, stretnutia, školské súťaže, rozhlasové relácie. Informácie o škole a jej aktivite sa dozvieme na e-mailovej stránke školy. Priateľskú atmosféru medzi žiakmi navzájom, triedami a školami snažíme sa budovať aj prostredníctvom projektových stretnutí podporovaných napr. projektom Sokrates, ktoré nielen že podporuje výučbu cudzích jazykov a naučí sa lepšie komunikovať v interkulturálnom prostredí, ale aj zvyšuje kvalitu vzdelávania a posilňuje jeho európsku dimenziu.

11 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

ZŠ Lesnícka Prešov aby zabezpečila bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch školy na vyučovanie má v organizácii podľa Zákona 309/2007 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a Zákona 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi spracovanú komplexnú dokumentáciu BOZP a PO, ktorú vedie, kontroluje a dopĺňa autorizovaný technik BOZP a PO.

Všetci žiaci školy sú v mesiaci september 1x za rok poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a PO, kde sú zdôraznené rizika vzniku úrazu pri činnostiach detí na škole. Ako sa správať pri vzniku požiaru, používanie hasiacich prístrojov a evakuácia žiakov podľa evakuačných plánov do vyhradených priestorov. O týchto školeniach sú vedené záznamy, ktoré sa nachádzajú u triednych učiteľov.

Výchovu a vzdelávanie všetkých zamestnancov škola zabezpečuje podľa Vzorového projektu z oblasti bezpečnosti o ochrany zdravia pri práci a PO.

Vstupné školenie absolvuje každý zamestnanec pri nástupe do zamestnania o čom je vedený záznam a zapísaný do Zapisníku BOZP zamestnanca.

Opakované školenie pre vedúcich zamestnancov, pedagogických pracovníkov a pracovníkov robotníckych profesií je vykonávané 1 x za 2 roky, kde na záver overenie vedomostí z oblasti BOZP a PO vykonané formou testu.

Komplexná previerka BOZP a PO sa robí 1 x ročne za prítomnosti vedenia, autorizovaného technika BOZP, zástupcov zamestnancov a zástupcov odborového zväzu školy. Zistené nedostatky sa odstraňujú v stanovených termínoch určených riaditeľkou školy.

Cieľom výchovy BOZP na našej škole je:

- formovať postoje a hierarchiu hodnôt žiaka v zmysle skutočnosti, že človek, ktorý dokáže organizovať svoj život zdravo a zmysluplne, zaujíma sa o iných ľuďoch a dokáže im pomáhať v prípade zdravotnej alebo inej núdze, je pripravený pre zdravý osobný, pracovný a rodinný život a individuálnu sebarealizáciu,

- viesť žiakov za ich aktívnej účasti k zlepšovaniu pracovného prostredia, k dodržiavaniu hygienických zásad a zásad bezpečného konania a správania a bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- formovať u žiakov právne vedomie, viesť ich k dodržiavaniu hygienických, dopravných, požiarnych a iných predpisov a pokynov, ktoré sa týkajú starostlivosti o bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a pri iných činnostiach,
- zabezpečiť pre žiakov osvojenie si súboru bezpečných komunikačných a pracovných návykov a zručností, ktoré budú základom bezpečného správania ich budúcej profesii,
- na základe prepracovaného systému výchovy k bezpečnému správaniu a konaniu zabezpečiť naplnenie uvedených cieľov aj v záujmovej činnosti.

12 Vnútroňný systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov

Na základe vyhlášky Ministerstva školstva č.320/2008 o základnej škole a metodického pokynu č.22/2011 a príkazu ministra 40/2021 na hodnotenie žiakov základnej školy.

1. všeobecné zásady :

- ✓ cieľom a základom každého hodnotenia je poskytnúť žiakovi spätnú väzbu.
- ✓ pri hodnotení učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi
- ✓ hodnotenie vedie k pozitívnemu vyjadreniu a malo by byť pre žiakov motivujúce
- ✓ sústreďuje sa na individuálny pokrok každého žiaka
- ✓ žiaci sú vedení k sebahodnoteniu a seba kontrole
- ✓ podklady pre hodnotenie získava učiteľ sústavným sledovaním výkonov žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie skúškami, písomnými ústnymi, praktickými
- ✓ na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita práce a učebné výsledky žiaka

2. kritéria pre hodnotenie

- ✓ zvládnutie výstupov v jednotlivých vyučovacích predmetoch v rámci individuálnych možností dieťaťa
- ✓ schopnosť riešiť problémové situácie
- ✓ úroveň komunikačných schopností
- ✓ schopnosť zmysluplného vykonávania činností
- ✓ prihliadnutie k vekovým zvláštnostiam žiaka

3. formy overovania vedomostí a zručností žiakov

- ✓ písomné práce, slohové práce, testy, diktáty, cvičenia...
- ✓ ústne skúšanie a hovorený prejav
- ✓ referáty a práce k danej téme
- ✓ úprava zošitov, samostatné aktivity, domáce úlohy
- ✓ modelové a problémové úlohy
- ✓ výroba pomôcok modelov laboratórných prác
- ✓ projektové, skupinové práce
- ✓ sústavné diagnostické pozorovanie žiaka

4.hodnotenie a klasifikácia

prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch je hodnotený stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chválitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

- ✓ známka z hodnotenia vedomostí nezahrňuje správanie sa žiaka
- ✓ do klasifikácie sa premieta aj hodnotenie úrovne dosiahnutých vedomostí zručností postup a práca s informáciami úroveň komunikácie a tvorivosť
- ✓ hodnotenie musí prebiehať priebežne a výsledná známka je vystavená na základe dostatočného množstva podkladov
- ✓ v prípade zhoršenia prospech je dôležité informovať zákonného zástupcu žiaka
- ✓ klasifikuje sa vždy dostatočne prebrané a precvičené učivo
- ✓ významným prvkom učenia je práca s chybou

5. všeobecné zásady

- ✓ žiak vie čo sa má naučiť a prečo
- ✓ žiak vie čo bude robiť preto aby sa niečo naučil
- ✓ žiak vie ako bude dokazovať, že sa niečo naučil
- ✓ žiak vie podľa ktorých kritérií je hodnotený
- ✓ žiak môže hodnotiť vlastný pokrok

12.1 Pravidlá pre hodnotenie žiakov

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Nekomparujeme výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého žiaka podľa jeho možností a schopností. Snahou každého učiteľa je pozitívne hodnotenie, ktoré má veľký motivačný charakter. Žiakov postupne vedieme k tomu, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale dokázali ohodnotiť aj výkon svojho spolužiaka.

Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení klasifikačným stupňom podľa platnej klasifikačnej stupnice – 1,2,3,4,5, - (Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy).

Presné pravidlá pre hodnotenie žiakov sú podrobne rozpracované v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov.

Šk. rok 2022/2023

ISCED 1

1. Klasifikácia a hodnotenie predmetov a rámcový učebný plán na šk. rok 2023/2024 *Žiakov v úvodnom ročníku hodnotíme slovné*

1.ročník

<i>Vzdelávací obsah</i>	<i>Vyučovací predmet</i>	<i>Ročník 1.</i>
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	Hodnotíme
Jazyk a komunikácia	Anglický jazyk	Nehodnotíme
Príroda a spoločnosť	Prvouka	Hodnotíme
Človek a hodnoty	Etická/Náboženská výchova	Nehodnotíme
Matematika a práca s informáciami	Matematika	Hodnotíme
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	Nehodnotíme
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	Nehodnotíme
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	Nehodnotíme

2.ročník

<i>Vzdelávací obsah</i>	<i>Vyučovací predmet</i>	<i>Ročník 2.</i>
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	Hodnotíme
Jazyk a komunikácia	Anglický jazyk	Nehodnotíme
Príroda a spoločnosť	Prvouka	Hodnotíme
Človek a hodnoty	Etická/Náboženská výchova	Nehodnotíme
Matematika a práca s informáciami	Matematika	Hodnotíme
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	Nehodnotíme
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	Nehodnotíme
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	Nehodnotíme

3.ročník

<i>Vzdelávací obsah</i>	<i>Vyučovací predmet</i>	<i>Ročník 3.</i>
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	Hodnotíme
Jazyk a komunikácia	Anglický jazyk	Hodnotíme
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	Hodnotíme

Príroda a spoločnosť	Vlastiveda	Hodnotíme
Človek a hodnoty	Etická/Náboženská výchova	Nehodnotíme
Matematika a práca s informáciami	Matematika	Hodnotíme
Matematika a práca s informáciami	Informatika	Nehodnotíme
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	Nehodnotíme
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	Nehodnotíme
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	Nehodnotíme
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	Nehodnotíme

4 .ročník

Vzdelávací obsah	Vyučovací predmet	Ročník 4.
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	Hodnotíme
Jazyk a komunikácia	Anglický jazyk	Hodnotíme
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	Hodnotíme
Príroda a spoločnosť	Vlastiveda	Hodnotíme
Človek a hodnoty	Etická/Náboženská výchova	Nehodnotíme
Matematika a práca s informáciami	Matematika	Hodnotíme
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	Nehodnotíme
Matematika a práca s informáciami	Informatika	Nehodnotíme
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	Nehodnotíme
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	Nehodnotíme
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	Nehodnotíme

ISCED 2

5.ročník

Vzdelávací obsah	Vyučovací predmet	Ročník 5.
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	Hodnotíme
Jazyk a komunikácia	1.Cudzí jazyk ANJ	Hodnotíme
Jazyk a komunikácia	2.Cudzí jazyk RUJ,NEJ	Hodnotíme
Jazyk a komunikácia	Zážitkové čítanie	Nehodnotíme
Človek a príroda	Biológia	Hodnotíme
Človek a spoločnosť	Dejepis	Hodnotíme

Človek a spoločnosť	Geografia	Hodnotíme
Človek a spoločnosť	Environmentálna výchova	Nehodnotíme
Človek a svet práce	Technika	Hodnotíme
Človek a hodnoty	Etická/Náboženská výchova	Nehodnotíme
Matematika a práca s informáciami	Matematika	Hodnotíme
Matematika a práca s informáciami	Informatika	Hodnotíme
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	Hodnotíme
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	Hodnotíme
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	Nehodnotíme

6.ročník

Vzdelávací obsah	Vyučovací predmet	Ročník 6.
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	Hodnotíme
Jazyk a komunikácia	1.Cudzí jazyk ANJ	Hodnotíme
Jazyk a komunikácia	2.Cudzí jazyk NEJ,RUJ	Hodnotíme
Človek a príroda	Biológia	Hodnotíme
Človek a príroda	Fyzika	Hodnotíme
Človek a spoločnosť	Dejepis	Hodnotíme
Človek a spoločnosť	Geografia	Hodnotíme
Človek a svet práce	Technika	Hodnotíme
Človek a spoločnosť	Občianska náuka	Nehodnotíme
Človek a spoločnosť	Environmentálna výchova	Nehodnotíme
Človek a hodnoty	Etická/Náboženská výchova	Nehodnotíme
Matematika a práca s informáciami	Matematika	Hodnotíme
Matematika a práca s informáciami	Svet v číslach	Nehodnotíme
Matematika a práca s informáciami	Informatika	Hodnotíme
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	Hodnotíme
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	Hodnotíme
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	Nehodnotíme

7.ročník

Vzdelávací obsah	Vyučovací predmet	Ročník 7.
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	Hodnotíme

Jazyk a komunikácia	1.Cudzí jazyk ANJ	Hodnotíme
Jazyk a komunikácia	2.Cudzí jazyk NEJ,RUJ	Hodnotíme
Jazyk a komunikácia	Mediálna výchova	Nehodnotíme
Človek a príroda	Biológia	Hodnotíme
Človek a príroda	Fyzika	Hodnotíme
Človek a príroda	Chémia	Hodnotíme
Človek a príroda	Výchova k zdravému životnému štýlu	Nehodnotíme
Človek a spoločnosť	Dejepis	Hodnotíme
Človek a spoločnosť	Geografia	Hodnotíme
Človek a spoločnosť	Občianska náuka	Nehodnotíme
Človek a hodnoty	Etická/ Náboženská výchova	Nehodnotíme
Matematika a práca s informáciami	Matematika	Hodnotíme
Matematika a práca s informáciami	Informatika	Hodnotíme
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	Hodnotíme
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	Hodnotíme
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	Nehodnotíme
Človek a svet práce	Technika	Hodnotíme

8.ročník

Vzdelávací obsah	Vyučovací predmet	Ročník 8.
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	Hodnotíme
Jazyk a komunikácia	1.Cudzí jazyk ANJ	Hodnotíme
Jazyk a komunikácia	2.Cudzí jazyk NEJ,RUJ	Hodnotíme
Jazyk a komunikácia	Mediálna výchova	Nehodnotíme
Človek a príroda	Biológia	Hodnotíme
Človek a príroda	Zdravotná príprava	Nehodnotíme
Človek a príroda	Fyzika	Hodnotíme
Človek a príroda	Chémia	Hodnotíme
Človek a spoločnosť	Dejepis	Hodnotíme
Človek a spoločnosť	Geografia	Hodnotíme
Človek a spoločnosť	Občianska náuka	Nehodnotíme

Človek a hodnoty	Etická/ Náboženská výchova	Nehodnotíme
Matematika a práca s informáciami	Matematika	Hodnotíme
Matematika a práca s informáciami	Informatika	Hodnotíme
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	Hodnotíme
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	Hodnotíme
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	Nehodnotíme
Človek a svet práce	Technika	Hodnotíme

9.ročník

Vzdelávací obsah	Vyučovací predmet	Ročník 9.
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	Hodnotíme
Jazyk a komunikácia	1.Cudzí jazyk ANJ	Hodnotíme
Jazyk a komunikácia	2.Cudzí jazyk NEJ,RUJ	Hodnotíme
Človek a príroda	Biológia	Hodnotíme
Človek a príroda	Fyzika	Hodnotíme
Človek a príroda	Chémia	Hodnotíme
Človek a príroda	Svet vedy	Nehodnotíme
Človek a spoločnosť	Dejepis	Hodnotíme
Človek a spoločnosť	Geografia	Hodnotíme
Človek a hodnoty	Etická/ Náboženská výchova	Nehodnotíme
Matematika a práca s informáciami	Matematika	Hodnotíme
Človek a spoločnosť	Občianska náuka	Nehodnotíme
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	Hodnotíme
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	Nehodnotíme
Človek a svet práce	Technika	Hodnotíme

13 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Pre čo najefektívnejšie posudzovanie a kontrolu výchovno-vzdelávacej činnosti sú stanovené kritéria.

Predmetom hodnotenia budú najmä tieto 3 oblasti:

- ✓ plnenie pracovných úloh vo vzťahu k žiakovi a edukačnému procesu
- ✓ fungovanie v pracovnom kolektíve – edukačný proces
- ✓ úsilie zamestnanca venované osobnostnému rozvoju – vzdelávanie, štúdium

V rámci týchto oblastí bude zamestnávateľ hodnotiť :

- ✓ modernizácia výchovno – vzdelávacieho procesu
- ✓ vzdelávanie, samoštúdium- zvyšovanie úrovne práce vzdelávaním a samoštúdiom
- ✓ účasť na organizovaných formách vzdelávania, profesijný rast a sebarozvoj
- ✓ spolupráca so zákonnými zástupcami žiakov a verejnosťou
- ✓ riadenie edukačného procesu
- ✓ plnenie úloh vyplývajúcich z náplne práce
- ✓ úroveň kompetencií potrebných pre plnenie úloh a ich využívania
- ✓ plnenie povinností v požadovanom rozsahu, kvalite a v stanovených termínoch
- ✓ aktivity a výsledky zamestnanca pri skvalitňovaní vlastnej práce
- ✓ spolupráca s ostatnými ped. a odbornými zamestnancami
- ✓ tvorivosť vo VV činnosti, mimoškolská činnosť, práca s IKT
- ✓ účasť a organizovanie mimoškolských aktivít
- ✓ propagácia, prezentácia školy na verejnosti
- ✓ spracovanie a realizácia projektov a programov školy
- ✓ dodržiavanie pracovnej disciplíny (vnútorného pracovného poriadku)
- ✓ pedagogické pôsobenie na žiakov (vzťah U-Ž), komunikácia a spolupráca so žiakmi
- ✓ organizácia vyučovacích hodín (štýl práce na hodinách, podmienky vyučovania vytvorené pedagógom)
- ✓ efektivita vyučovania (správne zvolenie výchovno-vzdelávacích cieľov, voľba obsahu učiva, dodržiavanie tematických výchovno-vzdelávacích plánov)
- ✓ angažovanosť zamestnanca v mimoškolskej práci (krúžková činnosť, súťaže, prezentácia školy)
- ✓ využívanie nových moderných metód v edukačnom procese

- ✓ dodržiavanie termínovaných úloh, úroveň pedagogickej dokumentácie a kvalita odstraňovania zistených nedostatkov
- ✓ dodržiavanie vnútorných predpisov

Osobný potenciál a sociálne zručnosti:

- ✓ odborná spôsobilosť
- ✓ organizačné schopnosti, odolnosť voči stresu
- ✓ pozitívne myslenie
- ✓ flexibilita
- ✓ empatia
- ✓ kreativita
- ✓ samostatnosť, iniciatíva
- ✓ dôslednosť
- ✓ tímová spolupráca
- ✓ interná komunikácia
- ✓ komunikácia – umenie presvedčiť
- ✓ komunikácia externá
- ✓ ochota
- ✓ oddanosť organizácii

Hodnotenie pedagógov sa uskutočňuje raz ročne osobnou konzultáciou zamestnanca a riaditeľa školy.

13.1 Pravidlá pre hodnotenie školy

Vlastné hodnotenie je proces vedený školou, pri ktorom pedagogický zbor systematicky získava a analyzuje podklady zahŕňajúce aj spätnú väzbu od všetkých zúčastnených a používa ich na hodnotenie , úpravy a vylepšovanie školského vzdelávacieho programu. Tento proces má pomôcť škole zlepšiť plánovanie aktivít.

Hlavným cieľom je skvalitnenie práce školy. Hodnotenie sa uskutočňuje vždy 2-krát ročne za 1. polrok a za celý školský rok.

Oblasti autoevaulácie:

Súlad ŠVP s RUP a koncepciou školy.

Podmienky na vzdelanie: priestorové , materiálne , hygienické , bezpečnostné , personálne, organizačné.

1. Vzdelanie: organizovanie výučby, priebeh vzdelávania, riadenie školy, práca učiteľov, výsledky vzdelania, hodnotenie a sebahodnotenie žiakov.
2. Poradenstvo: práca so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, nadanými žiakmi, žiakmi so slabého sociálneho prostredia
 - vzťahy medzi žiakmi
 - záujmová činnosť
3. Spolupráca s rodičmi -účasť na chode školy , úroveň spolupráce.
4. Spolupráca s ďalšími subjektmi.

SWOT analýza

1. Silné stránky

- ✓ tvorivý učiteľský kolektív, dobré výchovno-vzdelávacie výsledky
- ✓ tri počítačové učebne s internetom,
- ✓ v každom pavilóne na prízemí a poschodí interaktívna tabuľa,
- ✓ 100 % kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov,
- ✓ vysoká aktivita žiakov v súťažiach organizovaných okresom, krajom a MŠ SR,
- ✓ moderné vybavenie školskej knižnice,
- ✓ moderné vybavenie dvoch jazykových učební a učební v I. pavilóne,
- ✓ realizované projekty v oblasti informačno-komunikačných technológií,
- ✓ dobre fungujúca ŠJ, výborná kvalita stravy,
- ✓ vysoký záujem učiteľov o ďalšie vzdelávanie,
- ✓ dobrá spolupráca s rodičmi a výborom RZ,
- ✓ dobrá spolupráca s MŠ Solivarská, MŠ ELBA Smetanova, MŠ Záborské,
- ✓ výučba cudzích jazykov už od 1.ročníka,
- ✓ široká ponuka mimoškolskej a krúžkovej činnosti,
- ✓ špeciálny pedagóg a školský psychológ,
- ✓ moderné vybavenie chemického laboratória, fyziky a posluchárne,
- ✓ rekonštrukcia budovy a priestorov na škole,
- ✓ šatne na zamykanie,
- ✓ multifunkčné ihrisko.

2. Slabé stránky
 - ✓ chýbajúce atletické ihrisko,
 - ✓ chýbajúca malá telocvičňa,
 - ✓ chýbajúci vestibul na škole.
3. Príležitosti
 - ✓ spolupráca s MŠ z okolitých pričlenených obcí,
 - ✓ koordinácia výchovy a vzdelávania s odbornými inštitúciami,
 - ✓ modernizácia školského zariadenia,
 - ✓ ďalšie zavádzanie výpočtovej techniky do počítačových učební,
 - ✓ rozšírenie ponúk celoživotného vzdelávania,
 - ✓ možnosť získať peniaze z fondu EU,
4. Riziká
 - ✓ vplyv nežiaducich javov na školskú mládež,
 - ✓ materiálne zabezpečenie školy,
 - ✓ veľký odliv žiakov na okolité školy,
 - ✓ demografický pokles populácie.

13.2 Kritériá pre hodnotenie výchovno-vzdelávacej činnosti pedagogických zamestnancov

Pedagogické pôsobenie na žiakov

- ✓ vzťah U – Ž
- ✓ spolupráca so žiakmi
- ✓ spolupráca medzi žiakmi pri rôznych formách práce
- ✓ komunikácia so žiakmi

Podmienky vyučovania

- ✓ organizácia vyučovacej hodiny
- ✓ podmienky vyučovania vytvorené pedagógom
- ✓ štýl práce

Efektivita vyučovania

- ✓ správnosť zvoleného výchovno-vzdelávacieho cieľa
- ✓ voľba obsahu učiva

- ✓ dodržiavanie časovo-tematických plánov

Efektivita učenia

- ✓ záujem žiakov o daný predmet
- ✓ aktivita na vyučovacej hodine
- ✓ využívanie doplnkovej literatúry, encyklopedických informácií, práca s internetom,
- ✓ tvorba projektov
- ✓ online vyučovanie

Úroveň osvojenia vedomostí a zručností

- ✓ úroveň poznatkov
- ✓ dodržiavanie vzdelávacích štandard a vzdelávacích štandard s exemplifikačnými úlohami
- ✓ schopnosť praktickej aplikácie získaných vedomostí
- ✓ riešenie problémových a tvorivých úloh
- ✓ príprava žiakov na Testovanie 5, Testovanie 9 a na prijímacie skúšky
- ✓ kontrola úrovne osvojenia si vedomostí a zručností – jej frekvencia a objektivita

Výchovné pôsobenie na žiakov

- ✓ dodržiavanie a vyžadovanie základných pravidiel spoločenského správania sa
- ✓ vyžadovanie dodržiavania školského poriadku
- ✓ rešpektovanie žiackej osobnosti – u všetkých žiakov
- ✓ pestovanie tolerancie a empatie ku ťažko zdravotne postihnutým žiakom
- ✓ hodnotové postoje žiakov
- ✓ sledovanie dochádzky, záškoláctvo, riešenie nepravidelnej dochádzky žiakov
- ✓ adaptácia žiakov v 1. ročníku a v 5. ročníku ZŠ
- ✓ riešenie sťažností od rodičov
- ✓ spolupráca učiteľa s rodičmi a zákonnými zástupcami
- ✓ čistota triedy
- ✓ aktualizácia nástenných novín
- ✓ vyžadovanie hygienických návykov od žiakov
- ✓ otvorená hodina pre rodičov – 1. ročník

13.2.1 V mimoškolskej činnosti

- ✓ vedenie krúžku
- ✓ prezentácia krúžkovej činnosti
- ✓ doučovanie žiakov z jednotlivého predmetu
- ✓ individuálna starostlivosť o žiaka s vysokým počtom vymeškaných hodín
- ✓ organizácia školských aktivít (vlastné súťaže, rozhlasové relácie, tvorba nástenných tabulí na chodbách, výstavy žiackych prác, estetizácia školy)
- ✓ zapojenosť do „Dvere dokorán“
- ✓ príprava žiakov na predmetové olympiády a súťaže ABC CVČ
- ✓ výsledky žiakov v súťažiach
- ✓ prezentácia školy v informačno-komunikačných prostriedkoch
- ✓ tvorba časopisu školy
- ✓ organizovanie obvodových a krajských kôl predmetových olympiád
- ✓ starostlivosť o odbornú učebňu
- ✓ kabinet
- ✓ získavanie sponzorov pre činnosť školy a triedy
- ✓ plnenie plánovaných úloh školy
- ✓ úroveň pedagogickej dokumentácie
- ✓ dodržiavanie termínovaných úloh
- ✓ kvalita odstraňovania zistených nedostatkov

13.2.2 Vzdelávanie pedagogických zamestnancov

- ✓ rozširujúce vzdelávanie
- ✓ štúdium špeciálnej pedagogiky
- ✓ kvalifikačná skúška
- ✓ účasť na aktivitách MPC Prešov
- ✓ činnosť MZ a PK
- ✓ zavádzanie netradičných metód a foriem práce do vyučovacej hodiny
- ✓ využívanie získaných informácií vo vyučovacom procese
- ✓ počítačová gramotnosť

14 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Od 1.9.2019 nadobúda účinnosť Nový zákon o pedagogických a odborných zamestnancoch č.138/2019 Z. z. vid'. dodatok č. 4

14.1 Legislatívne východiská

Podľa § 153 zákona č. 257/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.311/2001 Z.z. (Zákonníka práce) v znení neskorších predpisov sa zamestnávateľ stará o prehĺbovanie kvalifikácie zamestnancov alebo o jej zvyšovanie. Zodpovednosť vedúceho pedagogického zamestnanca – riaditeľa za ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov vyplýva aj z § 5 ods. 2 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a je v súlade so zákonom č. 37/2011 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a uznanie kreditov pedagogických zamestnancov podľa zákona č. 317/2009, ktorým sa menia a dopĺňajú zákony o pedagogických a odborných zamestnancoch. Novely: 390/2011 Z.z., 325/2012 Z.z., 312/2013 Z.z., 377/2014 Z.z., 14/2015 Z.z., 188/2015 Z.z. Od 1.9.2019 nadobúda účinnosť Nový zákon o pedagogických a odborných zamestnancoch č.138/2019 Z.z.

14.2 Ciele

Hlavný cieľ

Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú.

Schopnosť inovovať obsah a metódy výučby, skvalitniť výstupy výchovno-vzdelávacieho procesu, byť pripravený reagovať na potreby trhu práce a zmeny vo svojej vzdelávacej politike je súčasťou práce vedúceho pedagogického zamestnanca.

Druhy kontinuálneho vzdelávania:

Adaptačné vzdelávanie (povinné)

Cieľ: vzdelávanie začínajúceho pedagogického zamestnanca

Obsah: kompetencie, právne predpisy, dokumentácia

Ukončovanie: záverečný pohovor a otvorená hodina

Trvanie: max. 2 roky

Kredity: 0

Aktualizačné vzdelávanie (dobrovoľné)

Cieľ: udržanie si profesijných kompetencií alebo príprava na vykonanie atestácie

Obsah: aktuálne informácie, rozvíjanie pedagogických vedomostí a zručností, zmeny v koncepcii vv, právne predpisy, organizačné akty

Ukončovanie: prezentácia pred lektorom a účastníkmi alebo pred komisiou

Trvanie: 20 – 60 h (ukončiť do 10 mes.)

Kredity: 5 h = 1 kredit + 2 kredity za ukončenie

Inovačné vzdelávanie (dobrovoľné)

Cieľ: zdokonaľovanie profesijných kompetencií potrebných na štandardný výkon

Obsah: inovácie v aprob. predmetoch, v pedagogike, psychológii, pre kariérové pozície

Ukončovanie: prezentácia + pohovor pred komisiou

Trvanie: 60 – 110 h (ukončiť do 12 mes.)

Kredity: 5 h = 1 kredit + 3 kredity za ukončenie

Funkčné inovačné vzdelávanie (povinné)

Cieľ: obnovovanie a zdokonaľovanie kompetencií na výkon riadiacich činností

Obsah: inovácie poznatkov nadväzujúce na funkčné vzdelávanie

Ukončovanie: prezentácia + pohovor pred komisiou

Trvanie: 60 h (ukončiť do 12 mes.)

Kredity: 0

Poznámka: prihlásiť sa môžu len absolventi funkčného vzdelávania

Špecializačné inovačné vzdelávanie (dobrovoľné)

Cieľ: obnovovanie a zdokonaľovanie profesijných kompetencií na výkon špecializovaných činností

Obsah: inovácie v pedagogike, psychológii a iných poznatkoch na výkon špecializovaných činností

Ukončovanie: prezentácia + pohovor pred komisiou

Trvanie: 60 h (ukončiť do 12 mes.)

Kredity: 0 (na výkon činnosti tr. učiteľa a uvádzajúceho pedag. zamestnanca)

5 h = 1 kredit + 3 kredity za ukončenie

Poznámka: prihlásiť sa môžu len absolventi špecializačného vzdelávania

Špecializačné vzdelávanie (dobrovoľné)

Cieľ: získanie profesijných kompetencií na výkon špecializovaných činností

Obsah: právne predpisy, pedagogika a iné odbory – na výkon špecializovaných činností

Ukončovanie: písomná záverečná práca + skúška pred komisiou

Trvanie: 100 – 120 h práca 12 – 16 strán

120 – 140 h práca 16 – 20 strán

140 – 160 h práca 20 – 25 strán

(ukončenie do 18 mes.)

Kredity: 5 h = 1 kredit + 15 kreditov za ukončenie

Funkčné vzdelávanie (povinné)

Cieľ: získanie profesijných kompetencií potrebných na výkon riadiacich činností

Obsah: riadenie školy a vv procesy, právne predpisy, personálne a finančné riadenie

Ukončovanie: písomná záverečná práca + skúška pred komisiou

Trvanie: 160 – 200 h práca 25 – 35 strán

(ukončenie do 24 mes.)

Kredity: 0

Prípravné atestačné (dobrovoľné)

Cieľ: príprava na vykonanie atestácie

Obsah: vymedzený obsahom atestácie

Ukončovanie: prezentácia pred lektorom a účastníkmi alebo pred komisiou

Trvanie: 1. atestácia: 36 h prezenčne + 24 h dištančne

2. atestácia: 24 h prezenčne + 36 h dištančne

(ukončenie do 10 mes.)

Kredity: 0

Poznámka: už mať získaných min. 30 kreditov, tie sa po začatí štúdia odpíšu

Škola a školské zariadenie poskytne priestor iniciatíve učiteľa, umožní mu prezentovať **inovačné postupy svojej práce, ktorými sú najmä autorstvo alebo spoluautorstvo** schválených alebo odporúčaných učebných pomôcok vrátane počítačových programov, učebníc, učebných textov, metodických materiálov a pracovných zošitov, iné tvorivé aktivity súvisiace s výkonom pedagogickej praxe alebo výkonom odbornej činnosti, napríklad výsledky výskumu, patenty, vynálezy, odborné-preventívne programy, odborné články publikované v odbornej literatúre. **Za autorstvo alebo spoluautorstvo sa priznávajú kredity.**

14.3 Situačná analýza

- 39 pedagogických zamestnancov má vysokú školu pedagogického zamerania, 2 pedagogický zamestnanec má vysokú školu iného zamerania s doplnením pedagogickej spôsobilosti, 1 pedagogický zamestnanec má SPŠ s maturitou odbor vychovávateľstvo. Odborný zamestnanec má vysokú školu odbor psychológia. Na škole pracuje Inkluzívny tím z Národného projektu pomáhajúce profesie v edukácii žiakov.

Školský učebný plán ISCED 1

1. ročník:

Povinná časť: 20 hodín

Voliteľná časť: 2 hodín

Počet hodín v 1. ročníku spolu: 22

Voliteľné predmety: Anglický jazyk

2. ročník:

Povinná časť: 20 hodín

Voliteľná časť: 3 hodiny

Počet hodín v 2.ročníku spolu: 23

Voliteľné predmety: Anglický jazyk

Časť dispozičnej časovej doby bola použitá na posilnenie vyučovacích predmetov určených iŠVP.

3.ročník

Povinná časť: 23 hodín

Voliteľná časť: 2 hodín

Počet hodín v 3.ročníku spolu: 25

Voliteľné predmety: Dispozičná časová doba bola použitá na posilnenie vyučovacích predmetov určených iŠVP.

4.ročník

Povinná časť: 25 hodín

Voliteľná časť: 1 hodín

Počet hodín v 4.ročníku spolu: 26

Voliteľné predmety: Dispozičná časová doba bola použitá na posilnenie vyučovacích predmetov určených iŠVP.

Školský učebný plán ISCED 2

5. ročník:

Povinná časť: 24 hodín

Voliteľná časť: 3 hodiny

Počet hodín v 5.ročníku spolu: 27

Voliteľné predmety:

Časť dispozičnej časovej doby bola použitá na posilnenie vyučovacích predmetov určených iŠVP a na vyučovanie 2. cudzieho jazyka - výber nemecký jazyk alebo ruský jazyk - rozsah 2 vyučovacie hodiny týždenne, v alternácii s vyučovaním vyučovacích predmetov environmentálna výchova - rozsah 1 vyučovacia hodina týždenne a zážitkové čítanie - rozsah 1 hod. týždenne.

6. ročník:

Povinná časť: 25 hodín

Voliteľná časť: 4 hodín

Počet hodín v 6.ročníku spolu: 29

Voliteľné predmety: Druhý cudzí jazyk

Časť dispozičnej časovej doby bola použitá na posilnenie vyučovacích predmetov určených iŠVP. Žiaci siesteho ročníka si môžu vybrať medzi dvoma voliteľnými predmetmi: : - vyučovanie 2. cudzieho jazyka - výber nemecký jazyk alebo ruský jazyk - rozsah 2 vyučovacie hodiny týždenne, v alternácii s vyučovaním vyučovacích predmetov environmentálna výchova - rozsah 1 vyučovacia hodina týždenne svet v číslach - rozsah 1 hod. týždenne.

7. ročník:

Povinná časť: 26 hodín

Voliteľná časť: 4 hodiny

Počet hodín v 7. ročníku spolu: 30

Voliteľné predmety: vyučovanie 2. cudzieho jazyka - výber nemecký jazyk alebo ruský jazyk - rozsah 2 vyučovacie hodiny týždenne, v alternácii s vyučovaním vyučovacích predmetov mediálna výchova - rozsah 1 vyučovacia hodina týždenne a výchova k zdravému životnému štýlu - rozsah 1 hod. týždenne.

Dispozičná časová doba bola použitá na posilnenie vyučovacích predmetov určených iŠVP.

8. ročník:

Povinná časť: 27 hodín

Voliteľná časť: 3 hodín

Počet hodín v 8.ročníku spolu: 30

Voliteľné predmety: Druhý cudzí jazyk

Dispozičná časová doba bola použitá na posilnenie vyučovacích predmetov určených iŠVP.

Žiaci si môžu vybrať- vyučovanie 2. cudzieho jazyka - výber nemecký jazyk alebo ruský jazyk - rozsah 2 vyučovacie hodiny týždenne, v alternácii s vyučovaním vyučovacích predmetov mediálna výchova - rozsah 1 vyučovacia hodina týždenne a výchova k zdravotná príprava - rozsah 1 hod. týždenne.

9. ročník:

Povinná časť: 25 hodín

Voliteľná časť: 5 hodín

Počet hodín v 9.ročníku spolu: 30

Voliteľné predmety: Žiaci si môžu vybrať- vyučovanie 2. cudzieho jazyka - výber nemecký jazyk alebo ruský jazyk - rozsah 2 vyučovacie hodiny týždenne, v alternácii s vyučovaním vyučovacieho predmetu svet vedy - rozsah 2 vyučovacie hodiny.

Dispozičná časová doba bola použitá na posilnenie vyučovacích predmetov určených iŠVP.

- Vyučujúci vyjadrili potrebu zvyšovať a skvalitňovať svoje odborné vedomosti, zručnosti a kompetencie, tiež zvyšovať úroveň vyučovacích hodín využívaním moderných prostriedkov didaktickej techniky (interaktívna tabuľa, tvorba výukových programov, práca s notebookom, dataprojektorom). Z požiadaviek učiteľov vyplýva hlavne zvyšovanie profesijného rastu formou aktualizáčného, inovačného vzdelávania a atestačné vzdelávanie. Z potrieb a priorit školy vyplýva potreba učiteľov informatiky pre nižšie sekundárne vzdelávanie a informatickej výchovy pre primárne vzdelávanie. Preto bude škola podporovať vzdelávanie učiteľov v tejto oblasti formou získania kvalifikačných predpokladov na vyučovanie ďalšieho aprobačného predmetu. Ďalšou potrebou je dostatok kvalifikovaných vyučujúcich cudzieho jazyka. Budeme podporovať každého vyučujúceho, ktorý si bude chcieť kvalifikáciu rozšíriť. Budeme podporovať špecializačné štúdium pre koordinátora environmentálnej výchovy, koordinátora voľného času, triednych učiteľov a vedúcich PK a MZ.

14.4 Profilácia školy

- Budova školy sa nachádza v lokalite známej ťažbou soli a historickými tradíciami. Jej 7 pavilónov, ktoré sú prepojené chodbami, obklopuje široké priestranstvo krásnej zelene s množstvom vysadených stromov.
- Zabezpečujeme školskú dochádzku žiakov zo Solivaru a z pričlenených obcí.
- Špecifiká školy sme premietli v školskom vzdelávacom programe vytvorením voliteľných predmetov: anglický jazyk, druhý cudzí jazyk, environmentálna výchova, mediálna výchova, zážitkové čítanie, svet v číslach, zdravotná príprava.
- Cudzie jazyky vyučujeme od 1. ročníka, 2 povinné cudzie jazyky vo vyšších ročníkoch.
- Ponúkame širokú paletu krúžkov podľa záujmu žiakov. Tradičné úspechy dosahujeme v atletike, futbale, streľbe, vybíjanej, basketbale a v celoslovenských i medzinárodných súťažiach vo výtvarnej výchove a šachu.
- Zameriavame sa na športové aktivity: futbal, basketbal, vybíjaná, florbal.
- Na výučbu využívame špeciálne odborné učebne, moderné chemicko – fyzikálne a jazykové laboratórium, počítačové učebne s internetom, učebne s interaktívnymi tabuľami, jazykovú učebňu, školskú knižnicu s čítárňou, učebňu technickej výchovy, telocvičňu s posilňovňou, multifunkčné ihrisko.
- V škole je zabezpečené stravovanie žiakov a učiteľov v školskej jedálni. Škola ponúka nápojový automat na ochutené mlieko Brejky, fontánku na pitnú vodu. V rámci programu „Konzumácie ovocia v školách“ škola zabezpečuje pre strávníkov dodávku ovocno-zeleninových štiav. Pestrou a rozmanitou stravou sa neustále zvyšuje počet strávníkov. Celý systém stravovania žiakov - prihlasovanie, odhlasovanie na stravu je riadený počítačom a strava sa vydáva na snímacie karty
- V súčasnosti je škola 24 triedna a navštevuje cca 500 žiakov. Vyučovanie v škole zabezpečuje 35 učiteľov a 5 vychovávateľiek. Na škole pôsobí

školská psychologička a špeciálny pedagóg a inkluzívny tím. Prioritou práce školskej psychologičky je poskytovanie psychologických služieb v oblasti výchovy, vzdelávania a rozvoja osobnosti žiaka ZŠ. Činnosť školského špeciálneho pedagóga je zameraná na prácu s deťmi, prácu s vyučujúcimi a špeciálnym tímom školy, prácu s rodičmi a prácu so špeciálnymi zariadeniami. O prevádzku školy sa stará 14 prevádzkových zamestnancov.

- Škola je zapojená do projektov: Školy podporujúce zdravie, Zdravá škola, Školy v Klimatickej aliancii, Baterky na správnom mieste, Zdravý úsmev, Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov, Žime zdravo, Aktivizujúce metódy vo výchove, Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety, Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí, Druhý krok, Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva.
- Zrekonštruovaný objekt spĺňa nielen kritéria energetickej hospodárnosti, estetické, hygienické a bezpečnostné. Hlavným prínosom je výrazné zlepšenie teplotných vlastností a podmienok pre vyučovanie a pre celý výchovno-vzdelávací proces. Škola ponúka aj športové aktivity na novom multifunkčnom ihrisku
- Skvalitňovaním foriem výučby, ich modernizáciou, humanizáciou edukačného procesu pri súčasnom zavádzaní novej didaktickej techniky do školy sa snažíme prostredníctvom profesionálneho a kariérového rastu pedagogických zamestnancov a aktivizujúcich metód vo výchove a vzdelávaní.

14.5 Plán kontinuálneho vzdelávania na školský rok

Plán kontinuálneho vzdelávania vychádza z plánov metodického združenia (MZ), predmetovej komisie (PK) a osobného plánu profesionálneho rastu pedagogického a odborného zamestnanca.

Plán kontinuálneho vzdelávania obsahuje tieto tematické zamerania:

- Možnosti pomoci začleneným žiakom a žiakom so ŠVVP na ZŠ

- Modernizácia vzdelávacieho procesu na ZŠ
- Regionálna výchova v primárnom vzdelávaní
- Možnosti využitia školskej knižnice na rozvoj čitateľskej gramotnosti
- Vzdelávanie učiteľov v oblasti výučby CJ, INF
- Využitie IT v praxi, modul - využitie PC vo vzdelávacom procese
- Spracovanie a realizácia projektov
- Využitie finančnej gramotnosti v edukačnom procese
- Tvorba výukových programov a práca s interaktívnou tabuľou
- Implementácia výukových programov do edukačného procesu
- Kontinuálne vzdelávanie – formy a možnosti
- Prezentácia školy na verejnosti
- Školský vzdelávací program

Do plánu vzdelávania budú zaradzované vzdelávacie podujatia z ponuky vzdelávacích inštitúcií.

14.6 Systém merania a kontroly

- Sledovanie ďalšieho vzdelávania učiteľov a vyhodnotenie vzdelávacích aktivít je východiskom skvalitnenia ďalšieho edukačného procesu na škole. Práve spätnou väzbou s následnou korekciou možno dosiahnuť zdokonalenie systému ďalšieho vzdelávania.
- Dôležité je sledovať ako škole prospela účasť učiteľov na vzdelávaní, aké zmeny nastali v procese výchovy a vzdelávania.
- Sledovanie ďalšieho vzdelávania učiteľov bude uskutočňované formou *hospitácie*, *autoevalvácie* (napr. vlastným hodnotením plánu profesijného rastu) a *dotazníkmi* (urobiť s časovým odstupom po ukončení vzdelávacej aktivity).

15 Podmienky pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

V zmysle § 7 ods.5 zákona č. 245/2008 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov sú považovaní žiaci s mentálnym, telesným, sluchovým alebo zrakovým postihnutím, žiaci zdravotne oslabení a chorí, žiaci s narušenou komunikačnou schopnosťou, žiaci s autizmom, žiaci s vývinovými poruchami učenia alebo správania, žiaci s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu. Najčastejšou skupinou žiakov v našej škole sú práve žiaci s vývinovými poruchami učenia – dyslexiou, dysgrafiou, dysortografiou, dyskalkúliou, žiaci s poruchou správania ADD/ADHD, žiaci chorí a zdravotne oslabení .

Diagnostika VPU a porúch správania je v kompetencii odborného tímu psychológa a špeciálneho pedagóga. Žiaci sú evidovaní u výchovného poradcu a školského špeciálneho pedagóga. Pri ich vzdelávaní sa uplatňujú podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga špeciálne pedagogické postupy a alternatívne metódy, pri začlenených žiakoch triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom zostavujú individuálny vzdelávací program a vyučujúci predmetov, v ktorých sa prejavuje VPU, zostavujú individuálny vzdelávací plán. Tieto dokumenty sú odsúhlasené riaditeľom školy, špeciálnym pedagógom a rodičom. O začlenenie žiada zákonný zástupca žiaka , ktorý svojím podpisom berie na vedomie jeho hodnotenie podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov s VPU pre základné a stredné školy a úzko spolupracuje so školou a poradenským zriadením. Žiakov s VPU vzdelávame formou individuálneho začlenenia v bežných triedach základnej školy.

Všetci vyučujúci v škole absolvovali priebežne vzdelávanie týkajúce sa možnosti pomoci žiakom so špeciálno-pedagogickými potrebami. Vedomosti si dopĺňajú formou nástenných novín a osobnou konzultáciou so školským špeciálnym pedagógom, ktorý poskytuje cenné rady rodičom, žiakom a učiteľom 1x týždenne formou individuálnych konzultácií v popoludňajších hodinách. Súčasne pracuje na odstraňovaní VPU formou individuálnej terapie v dňoch, v ktorých má dieťa menej náročný rozvrh hodín. Žiakom s VPU zabezpečujeme kompenzačné pomôcky a vhodné učebnice.

Žiaci chorí a zdravotne oslabení majú možnosť navštevovať hodiny zdravotnej telesnej výchovy, pedagógovia vo zvýšenej miere uplatňujú individuálny prístup s cieľom zmiernenia alebo eliminácie handicapu v celom vyučovacom procese.

15.1 Zabezpečenie výučby žiakov so sociálne znevýhodneného prostredia

Pod pojmom žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia rozumieme žiaka s problémami v učení a postojoch vzniknutých na základe dysfunkčných sociálnych podmienok vyplývajúcich zo sociálneho vylúčenia (chudoba, nedostatočné vzdelanie rodičov, neštandardné bytové a hygienické návyky a podobne). Sociálne znevýhodnenie sa týka v našej škole malého počtu žiakov. Ide prevažne o deti rómskeho etnika. Kvôli eliminácii ich znevýhodnenia je v škole zriadená funkcia asistenta učiteľa, ktorý sa osobne zúčastňuje na vyučovacích hodinách a pomáha dieťaťu pri prekonávaní jazykových a vedomostných bariér, ktoré odstraňuje aj individuálnymi konzultačnými hodinami podľa potreby dieťaťa. Asistent učiteľa si na začiatku školského roka spracúva vlastný program – vlastný rozvrh hodín, ktorý schvaľuje riaditeľ školy. V ňom je zakomponovaný rozsah a spôsob realizácie pomoci dieťaťu aj formou osobných konzultácií s rodičmi a návštevou rodinného prostredia v spolupráci s triednymi učiteľmi, výchovným poradcom, školským psychológom a špeciálnym pedagógom.

15.2 Zabezpečenie výučby žiakov s intelektovým nadaním

Za nadaného žiaka/dieťa sa pokladáme to dieťa, ktoré v porovnaní s rovesníkmi podáva alebo má potenciál podávať vysoko nadpriemerné výkony v niektorej oblasti alebo oblastiach činnosti. Nadaného žiaka identifikujú kvalifikovaní profesionáli, spolupracujeme s centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a s rodičmi. Všetci pedagogickí pracovníci sú oboznámení so špecifikami mimoriadne nadaných detí. Podporujeme originálne riešenie úloh, rozvíjame toleranciu a ich ochotu pomáhať ostatným menej nadaným žiakom.

16 Čitateľská gramotnosť

Čitateľská gramotnosť je univerzálna technika, ktorá robí žiaka schopným nielen prečítať slová, vety a celé texty, ale aj pochopiť prečítané a ďalej s obsahom a získanými informáciami pracovať. Pri takomto chápaní problematiky čitateľskej gramotnosti nie je až tak veľmi dôležitá ani rýchlosť, ani plynulosť čítania, ale podstatné je porozumenie textu a používanie informácií z neho. Súčasťou čitateľskej gramotnosti sú čitateľské schopnosti a zručnosti, čitateľské návyky, záujmy, postoje, motivácia k čítaniu a vedomosti žiaka.

Čitateľská gramotnosť je v modeloch gramotnosti pomenovaná pojmom *funkčná gramotnosť*, ktorú charakterizuje schopnosť spracovať textové informácie. Teoretické východiská o funkčnej gramotnosti boli aplikované do metodiky **medzinárodného výskumu PIRLS, ktorý zisťuje úroveň 4 procesov porozumenia**, (vyhľadávanie informácií, vyvodzovanie záverov, integrácia a interpretácia myšlienok a informácií, hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov) potrebných na úplné porozumenie informačného a literárneho textu. Požiadavky na funkčnú (čitateľskú) gramotnosť boli transformované **do koncepcie obsahovej reformy školstva** v Slovenskej republike a vyjadrené v kľúčových kompetenciách žiaka, v prioritách vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia, v edukačných cieľoch a obsahu predmetu slovenský jazyk a literatúra (pre 1. a 2.ročník ZŠ).

Funkčná gramotnosť v cieľoch Štátneho vzdelávacieho programu

Požiadavky na funkčnú (čitateľskú) gramotnosť boli transformované do koncepcie obsahovej reformy školstva. Prácu s informáciami v **primárnom vzdelávaní** určujú niektoré **kľúčové kompetencie (spôsobilosti)** týmito požiadavkami na žiaka:

- rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať (*sociálne komunikačné kompetencie*);

- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete (*kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií*);
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach (*kompetencia k celoživotnému učeniu sa*);

pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri

podobných alebo nových problémoch (*kompetencia riešiť problémy*).

Uvedené spôsobilosti sú začlenené do cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí, ktoré majú nadpredmetový charakter, a do cieľov konkrétnych predmetov. Primárne sa rozvíjajú vo vzdelávacej oblasti **Jazyk a komunikácia** v predmete slovenský jazyk a literatúra ako **čítanie s porozumením** spolu s počúvaním, hovorením, a písaním. Využívajú sa a súčasne aj zdokonaľujú vo vzdelávacej oblasti **Príroda a spoločnosť**, **Matematika a práca s informáciami** a všade tam, kde je text ponúknutý ako zdroj poznatkov pre učenie sa žiaka. (Štátny vzdelávací program, 2008)

Schopnosť žiakov pracovať s informáciami, jeden z cieľov výchovy a vzdelávania, sa postupne stáva aj prostriedkom učenia sa, poznávania mimo školy a naplnenia aj osobných záujmov a potrieb. Úspešnosť žiaka v sebarealizácii je preto podmienená do značnej miery úrovňou tejto schopnosti, ktorú by mal mať v súčasnej dobe čitateľsky gramotný človek. Úlohou školy je rozpracovať východiská Štátneho vzdelávacieho programu podľa potrieb žiakov, ktorí sa v nej vzdelávajú.

Dobré čitateľské zručnosti vytvárajú predpoklad pre zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov, preto by mali v rámci školského vzdelávania patriť medzi kľúčové oblasti. Čitateľská gramotnosť je schopnosť porozumieť a používať také písomné jazykové formy, ktoré:

- vyžaduje spoločnosť,
- ktoré majú hodnotu pre jednotlivca.

Poznáme tri aspekty čitateľskej gramotnosti:

1. procesy porozumenia

- a. vyhľadávanie určitých informácií
- b. vyvodzovanie záverov
- c. interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií
- d. hodnotenie obsahu, jazyka a textových prvkov

2. ciele čítania

- a. čítanie pre literárny zážitok / fiktívny hrdina, udalosť, prostredie/
- b. čítanie pre získavanie a využívanie informácií. /aspekty reálneho sveta/

3. čitateľské zvyklosti a postoje /podporujú celoživotné vzdelávanie/

Rozvoj čitateľskej gramotnosti aktivity:

- hlasné čítanie
- tiché čítanie
- vzájomné čítanie / v dvojiciach, v skupine/
- odpovede na otázky k textu
- tvorba otázok k textu / ak vie o čom čítal, vie vytvárať otázky/
- rozprávať jeden druhému o prečítanom
- napísať krátku vlastnú reakciu
- dramatizácia

Netradičné formy na rozvoj čitateľskej gramotnosti

PROJEKT:

- čítajú rodinní príslušníci triedy pre triedu
- číta celá škola – naraz v určitý deň a v určitý vymedzený čas
- čítajú starší mladším
- tvorba maľovaného čítania starších mladším / podľa prečítaného textu/
- čítame škôlkarom
- sedíme nad knihou: vytváranie sloganov nabádajúcich k čítaniu práve tej- vybranej knihy
- vytváranie zaujímavého obalu na knihu – tvorba čo najpútavejšej obálky ku knihe
- deň poézie – vyhľadávanie kníh v domácich knižniciach, čítanie a rozbor poézie na hodinách – nie súťaž, ale prehliadka najzaujímavejších básní v závere týždňa v knižnici
- Deň čitateľských kútikov – žiaci sa podľa vlastného záujmu zaradia a jeden deň zotrývajú podľa záujmu v čitateľskom kútiku, ktorý ich zaujíma: napr. encyklopédie, poézia, ľudové rozprávky, moderné rozprávky, DANIEL HEVIER, GABRIELA FUTOVÁ, ...

CIEĽ:

Nárast záujmu žiakov o čítanie, ich stimulácia k tvorivosti, k rozvoju prezentačných zručností, podnecovanie k vlastnej tvorbe. Vždy v každom projekte čítanie a diskusia k

prečítanému, formulácia hlavných myšlienok, tvorba vhodného nápisu, interpretácia textu, prezentácia vlastného názoru, využitie poznatkov.

16.1 Čítanie s porozumením na I. stupni

Výchovno-vzdelávací proces na I. stupni ZŠ je silno ovplyvnený hravými činnosťami a zážitkovým učením, aby bol prechod z predškolskej výchovy čo najplynulejší. V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu podporujeme vyjadrovanie myšlienok a pocitov prostredníctvom slov, pohybov, obrazov či v piesňach. Nezastupiteľné miesto pri formovaní osobnosti má kniha a čítanie. Ak má dieťa v neskoršom veku správne porozumieť čítanému textu, musí sa ho najskôr naučiť dobre vnímať. Kvalitu vnímania determinuje nielen úroveň schopnosti rozlišovať grafické symboly, ale i celkové porozumenie významu textu a s tým spojené voľné zaobchádzanie s prečítaným textom. S pribúdajúcim vekom žiaka sa zrenie vnímania prejavuje zlepšujúcou sa schopnosťou zrakovo diferencovať, syntetizovať a analyzovať videné a počuté. V počiatočnom rozvoji čítania s porozumením sa o úrovni porozumenia textu učiteľ dozvedá ústnou formou komunikácie so žiakom, preto je dôležité rozvíjať okrem spôsobilosti učiť sa učiť sa aj sociálne komunikačné spôsobilosti. Kompetencie žiaka podľa ISCED 1, ktorý prechádza na II. stupeň:

- sociálne a komunikačné spôsobilosti:

- vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu
- rozumie rôznym typom doterajších textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť - medzikultúrna komunikácia
- spôsobilosť učiť sa učiť sa
- získava schopnosť sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach

Na jednotlivých vyučovacích hodinách kladieme veľký dôraz na chápanie jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie, ktorý sa premieta do zámerného preferovania rozvoja

komunikatívnych kompetencií. Okrem kvalitného porozumenia textu veľký dôraz kladieme aj na kvalitné osvojenie si techniky čítania nenásilným, zážitkovým spôsobom na vhodných, veku primeraných textoch. Vyučujúci dáva zvýšený priestor rozvoju vlastnej tvorby žiaka a pri práci s informáciami, čitateľskej gramotnosti, schopnosti argumentovať a pod. Súčasne vyučujúci prináša do vyučovania texty súvislé i nesúvislé. Naším cieľom je totiž pestovanie pozitívneho vzťahu ku knihám – čím viac sa dieťa stretáva s knihou, tým má lepšie predpoklady preniknúť naozaj do podstaty textu. Nejde pritom iba o umelecký text, ale aj vecný.

16.2 Čítanie s porozumením na II. stupni

Positívny vzťah k celoživotnému vzdelávaniu je závislý od úrovne zvládnutia jazyka. Aj ISCED 2 zdôrazňuje nevyhnutnosť chápania jazyka ako nástroja myslenia, prostriedok komunikácie a tiež jazyk definuje ako znak národnej identity. Tieto aspekty premietame nielen do osvojovania si poznatkov o jazyku (jazyková kompetencia), ale i o ich vhodnom použití v rôznych komunikačných situáciách (komunikačná kompetencia). Taktiež sme vytvorili väčší priestor na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod. Cieľom je rozvoj čitateľských schopností, ktoré presahujú aspekt technického zvládnutia čítaného textu a smerujú k prijatiu jeho obsahu. Žiakov vedieme miesto návyku na memorovanie a pasívneho prijímania poznatkov ku konštruovanej a aktívnej účasti v procese učenia sa. Na jednotlivých vyučovacích predmetoch využívame inovačné metódy a formy práce, porovnávame informácie z rôznych zdrojov, využívame multimediálne programy, zaraďujeme prácu s internetom s prepojením na bežný život, pracujeme s nesúvislými textami (mapy, grafy, tabuľky a pod.), vyvodzujeme vzťahy medzi informáciami. Čitateľskú gramotnosť ako kompetenciu k celoživotnému učeniu rozvíjame na princípe medzipredmetových vzťahov. Žiak, ktorý preukazuje takúto zručnosť:

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobnostného rozvoja
- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa

- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti

Komunikačnú spôsobilosť a čitateľskú gramotnosť žiakov rozvíjame vo všetkých všeobecno-vzdelávacích predmetoch. V pláne práce školy sú zahrnuté plánované aktivity na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti. Metodické orgány vo svojich plánoch majú zapracované opatrenia na zlepšenie čítania a čítania s porozumením a majú naplánované aktivity na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti vo vyučovacom i mimovyučovacom čase. Vzhľadom na nižší počet žiakov v triedach využívame diferencované úlohy a činnosti, vedieme žiakov k čítaniu s porozumením, chápaniu a vysvetľovaniu obsahu zameraného na rozvíjanie komunikačných zručností žiakov. Do vyučovacieho procesu častejšie zaraďujeme prácu vo dvojiciach i v skupinách a využívame diferenciáciu úloh pre žiakov podľa ich schopností. Na dosiahnutie lepších výsledkov žiakov v oblasti čitateľskej gramotnosti uskutočňujeme nasledovné aktivity:

- účasť na ďalšom vzdelávaní pedagógov organizovaných metodicko-pedagogickým centrom
- interné vzdelávanie pedagógov v jednotlivých metodických orgánoch a individuálne štúdium
- odovzdávanie získaných poznatkov na zasadnutiach metodických orgánov (dané vzdelávanie sa pozitívne prejavuje v zavádzaní nových foriem a metód práce, pri výbere textov, pri overovaní čítania s porozumením, pri rozvoji kritického myslenia a komunikačných zručností žiakov)
- ďalšie vzdelávanie učiteľov cudzích jazykov na zvýšenie odbornej spôsobilosti
- venovanie zvýšenej pozornosti žiakom v ročníkoch 1 – 4, vzhľadom na narastajúci počet detí s poruchami čítania
- na I. stupni rozšírenie hodinovej dotácie predmetu slovenský jazyk a literatúra s cieľom rozvoja komunikačnej spôsobilosti a čitateľskej gramotnosti žiakov I. stupňa
- rozvíjanie jazykovej gramotnosti, aby žiak komunikoval v cudzom jazyku – 1. cudzí jazyk (anglický jazyk) zavádzame v 1. ročníku a 2. cudzí jazyk v 6. ročníku
- rozšírenie hodinovej dotácie cudzích jazykov

- zlepšovanie kvality jazykového vyučovania, výstupných vedomostí a komunikačných schopností žiakov v cudzom jazyku
- používanie pracovných zošitov zameraných na rozvoj matematickej a čitateľskej gramotnosti
- využívanie školskej knižnice ako centra rozvoja čitateľských zručností - žiaci sa učia hľadať rozličné informácie z rôznych zdrojov, ktoré využívajú v projektových a skupinových prácach
- pravidelné dopĺňanie knižničných jednotiek a výukových programov - otvorené hodiny orientované na metódy rozvoja čitateľskej gramotnosti

V priebehu školského roka sú pripravené rôzne zaujímavé akcie spojené s čítaním, návštevou knižnice. Každodennou činnosťou v škole je:

1. **Hlasné čítanie učiteľa** - touto aktivitou učiteľ motivuje žiakov, aby sa pustili do čítania.

Cieľom pri hlasnom čítaní je viesť žiakov od radosti z počúvania k radosti z vlastného čítania

Z: všetci vyučujúci

T: priebežne

2. **Dostatok času na čítanie** - v triede je pravidelne vyčlenený istý čas, pretože niektoré deti mimo školy vôbec nečítajú

Z: vyučujúci SJ a CJ

T: priebežne

3. **Možnosť vlastného výberu textu** – žiaci sa môžu sami rozhodnúť, čo budú čítať, čím zvýšime zapojenie sa do aktívneho čítania, motivuje ich zvedavosť a podporuje porozumenie. Učiteľ správnym a premysleným zacielením zabezpečí, aby literatúra, z ktorej si žiaci vyberajú, zodpovedala špecifikám ich školského veku, aby bola zaujímavá, hravá, so zmyslom pre humor, žánrovo pestrá a tematicky variabilná.

Z: všetci vyučujúci

T: priebežne

4. **Reakcia na prečítané** ukáže do akej miery žiaci textu porozumeli - reprodukcia príbehu, výtvarné zobrazenie, tvorivá dramatika a akčné hry.

Z: všetci vyučujúci

T: priebežne

5. **Školská knižnica** - zefektívniť prácu školskej knižnice. Budovať školskú knižnicu ako odborné, informačné, študijné, internetové a čitateľské centrum najmä pre žiakov, pedagogických i nepedagogických zamestnancov školy. Budovať školskú knižnicu vhodnú na realizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu a mimo vyučovacích aktivít. V súvislosti s Medzinárodným mesiacom školských knižníc na podporu čítania sa zapojiť so žiakmi do projektu Záložka do knihy spája školy.

Z: vyučujúci SJ a I. stupňa

T: priebežne

6. **Zaviesť krúžky, napr. Folklor v našom regióne, Z rozprávky do rozprávky** – pravidelná činnosť žiakov v záujmových útvaroch zvlášť pre žiakov I. stupňa a II. stupňa. Prezentácia na verejnosti v rámci rôznych podujatí usporiadaných školou - Deň úcty k starším, Vianočná akadémia, Veľkonočný jarmok, Deň matiek, Deň otvorených dverí spojený so zápisom do 1. ročníka

Z: vedúci krúžkov

T: priebežne

7. **Školský časopis Lesníček**– pravidelná činnosť redakčnej rady pod vedením pedagóga, žiaci pri svojej práci využívajú aj IKT; pravidelné príspevky ostatných žiakov z vlastnej tvorby; časopis vychádza ako občasník v počte 3 čísla v kalendárnom roku.

Z: vedúci pedagóg RR

T: priebežne

8. **Práca s nadanými žiakmi** - v predmetoch, v ktorých žiaci vynikajú majú možnosť sa ďalej vzdelávať v mimovyučovacom čase a v záujmových útvaroch a súčasne ich zapájame do rôznych umeleckých a postupových súťaží, predmetových olympiád:

Šaliensky Matko

Hviezdoslavov Kubín – prednes poézie a prózy

Európa v škole - literárna časť

Olympiáda anglického jazyka , Olympiáda SJL

Z: vyučujúci SJ, CJ

T: podľa harmonogramu

9. **Súťaže, projekty a čitateľské aktivity** - usporiadané priebežne počas celého školského roka na I. i II. stupni a v ŠKD s cieľom motivovať žiakov k samostatnému čítaniu - Čítajme spolu, Moja obľúbená kniha, Číta celá trieda, Záložka do knihy. Dané aktivity budú prebiehať vo vyučovacom i mimovyučovacom čase, niektoré aktivity budú spojené s využitím IKT.

Z: vyučujúci SJ, CJ, vych. ŠKD

T: priebežne

10. **Marec - mesiac knihy** – aktivity prebehnú vo vyučovacom i mimovyučovacom čase a v ŠKD - Týždeň hlasného čítania, Kvíz o knihe, Čitateľský maratón, Výstava kníh spojená s predajom.

Z: vyučujúci SJ, vych. ŠKD

T: marec

12. **Besedy** - zabezpečenie besedy so spisovateľom z nášho regiónu.

Z: vyuč. SJL

T: podľa plánu

13. **Exkurzie:** návšteva knižnice v Prešove, návštevy divadelných predstavení v Prešove, návšteva pôsobiska P. Dobšinského v Drienčanoch, návšteva múzeí v Levoči.

Z: vyuč. SJL

T: podľa ponuky

Gramotnosť je jedným z najväčších úspechov akejkol'vek spoločnosti, je známkou civilizácie. V tomto školskom roku sme sa zamerali na rozvoj čitateľskej gramotnosti. Naším cieľom je vrátiť žiakov späť ku knihe, naučiť ich čítaniu s porozumením, aby žiak:

- dokonale používal materinský jazyk
- vyjadroval svoj názor vhodným spôsobom a aby si ho vedel obhájiť
- bol schopný vyjadriť svoje myšlienky a pocity
- názory vyjadroval adekvátne
- vhodne sa vyjadroval ku kritike a prijímal kritiku druhých
- počúval a rešpektoval názory druhých
- komunikoval v jednom cudzom jazyku a osvojil si základy druhého cudzieho jazyka
- vedel vyhľadávať a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojil si metódy štúdia a práce s informáciami

- využíval prostriedky IKT v bežnom živote a pre svoje ďalšie vzdelávanie

Na splnenie vytýčených cieľov používame aktivizujúce vyučovacie metódy, a to predovšetkým samostatnú prácu žiakov, prácu vo dvojiciach a skupinovú prácu. Okrem samostatnej práce zacielenej na získanie vedomostí, návykov a ďalších zručností je nevyhnutné, aby žiaci objavovali nové poznatky experimentovaním a vlastnou činnosťou. Pre učiteľa znamená, že individuálnym prístupom objavuje a usmerňuje rozvoj schopností jednotlivých žiakov, riadi tvorivú prácu kolektívu triedy. Vyučovacie hodiny musia byť naplnené živým pracovným ruchom. Objaviteľský prístup pri získavaní nových poznatkov a radosť zo samostatne vyriešenej úlohy posilňujú pozitívny vzťah žiaka k predmetu.

17 Finančná gramotnosť

Na základe rozhodnutia Ministerstva školstva, ktoré je v súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky, je každá škola povinná vypracovať vlastný Štandard finančnej gramotnosti v podmienkach danej školy. Tento dokument má vymedzovať šírku poznatkov zručností a skúseností v oblasti finančného vzdelávania a manažmentu osobných financií.

Pod finančnou gramotnosťou chápeme schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Je to tiež stav neustále sa meniaci a ovplyvňovaný ustavične sa meniacim sa ekonomickým prostredím a novými osobnými skúsenosťami a zážitkami.

Tento dokument školy popisuje minimálne požiadavky na funkčnú finančnú gramotnosť absolventa základnej školy prostredníctvom osvojených kompetencií. Kompetencie opisujú vybrané poznatky, zručnosti a skúsenosti z oblasti finančnej gramotnosti, ktoré sú rozčlenené do nasledujúcich. Sú to témy:

1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov
2. Plánovanie, príjem a práca
3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov
4. Úver a dlh
5. Sporenie a investovanie
6. Riadenie rizika a poistenie

V každej z týchto oblastí má žiak získať vedomosti a zručnosti, ktoré je schopný aplikovať do každodenných finančných rozhodnutí a činností. Tieto vedomosti a zručnosti budeme rozlišovať pre žiaka nižšieho primárneho vzdelania (úroveň 1) a pre žiaka vyššieho primárneho vzdelania (úroveň 2).

Vyučovanie finančnej gramotnosti má svoje špecifiká a odlišnosti. Preto je tu dôležité využívať a uplatňovať inovatívne metódy vyučovania. Tieto metódy a formy práce sú podrobnejšie rozobraté v 4. kapitole Metódy a formy práce.

Aktivity, ktoré sú tu spomenuté, sa môžu realizovať v rámci vyučovania na prvom stupni základnej školy (nižšie primárne vzdelanie). Napĺňanie cieľov finančnej gramotnosti pre

vyššie primárne vzdelanie sa realizuje v rámci vyučovania jednotlivých predmetov, pričom sa berie ohľad na zameranie predmetu a vyučovanej témy a jej prepojenosť s konkrétnou témou finančnej gramotnosti.

Ciele finančnej gramotnosti sa naplňajú aj pri každej akcii, ktorú škola, prípadne jednotlivé triedy realizujú. Ide hlavne o účasť žiakov na rôznych exkurziách, výletoch, či pri príprave vianočných trhov, knižnej burzy a pod.

Témy finančnej gramotnosti

Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Kompetencia 1.1: *Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach*

Žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolaným osobám; opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.

Úroveň 2: Vysvetliť možnosti úniku dôležitých osobných údajov; zhodnotiť dôsledky zneužitia osobných údajov; vysvetliť, ako komunikácia o finančne významných záležitostiach môže pomôcť predchádzaniu konfliktom (finančná inštitúcia – klient).

AKTIVITA 1.1.1

Základné pojmy: osobné informácie

Zapíšte na tabuľu rôzne informácie o človeku. Požiadajte žiakov, aby z nich vybrali tie, ktoré pokladáme za osobné údaje a vysvetlili, prečo je nebezpečné ich niekomu prezradiť. Porozprávajte sa so žiakmi o existencii zákona o ochrane osobných údajov. Žiaci by mali vedieť o tom, že ak niekto chce od nich vymámiť ich osobné údaje, mali by o tom informovať rodičov. Tí rozhodnú o tom, či to oznámia na políciu.

Kompetencia 1. 2: *Stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov*

Žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (napr. elektronické, kamenné); jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov.

Úroveň 2: Vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane práva na reklamáciu; uviesť príklady klamlivých a zavádzajúcich obchodných praktík; uviesť príklady falšovaných tovarov (tzv. fejkov)

AKTIVITA 1.2.1

Základné pojmy: spotrebiteľ, reklamácia

Porozprávajte sa so žiakmi o ich skúsenostiach s pokazenou vecou (topánky, zips na bunde, pokazený mobil a pod.). Ako sa zachovali? Povedali o tom niekomu? Čo sa s tým podľa nich dá urobiť? Rozoberte s nimi čo znamená reklamovať tovar a akým spôsobom sa to robí. Zahrajte si scénu, v ktorej sa žiaci zahrajú na zákazníkov aj predávajúcich, u ktorých si budú reklamáciu uplatňovať. Pred tým však poučte žiakov – zákazníkov, čo k reklamácií budú potrebovať.

Kompetencia 1.3: *Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi*

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť význam ochrany vkladov v SR; vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi.

Kompetencia 1.4: *Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí*

Žiak je schopný:

Úroveň 1: Navrhnuť spôsoby riešenia finančných situácií, v ktorých sa stretne s klamstvom, podvodom a nečestným správaním.

Úroveň 2: Identifikovať korupčné správanie, podvodné správanie; uviesť príklady zneužívania verejných zdrojov.

AKTIVITA 1.4.1

Základné pojmy: klamstvo, podvod, nečestnosť

Porozprávajte o situácii, kedy ste sa stretli s nečestným, neférovým správaním napr. v škole. Vysvetlite dôsledky takéhoto správania. Napr. Čo by sa stalo, keby sa známky v škole dali kupovať. Načrtnite žiakom, že sa neučia pre známky.

Plánovanie, príjem a práca

Kompetencia 2.1: *Identifikovať zdroje osobných príjmov*

Žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, čo sú osobné príjmy človeka (aktívny, pasívny príjem).

Úroveň 2: Vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá); charakterizovať príjem z podnikateľskej činnosti

AKTIVITA 2.1.1

Základné pojmy: príjem, aktívny príjem, pasívny príjem, majetok, mzda, výplata

Vytvorte pre žiakov krátke príbehy o ľuďoch, ktorí majú aktívny i pasívny príjem. Úlohou žiakov bude pomenovať aktívny a pasívny príjem. Napr. Pán Ján pracuje ako zubár, za čo dostáva výplatu. Zdedil aj byt, ktorý nevyužíva a preto ho prenajíma. Príbehy môžete doplniť konkrétnymi sumami peňazí. Žiaci môžu tiež sami vymyslieť rôzne príklady aktívneho a pasívneho príjmu človeka. Poukážte tiež na to, že aj nápady sú niekoho vlastníctvom a nemali by sa kradnúť.

Kompetencia 2.2: Vypracovať finančný plán

Žiak je schopný:

Úroveň 1: Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.

Úroveň 2: Vysvetliť prvky osobného rozpočtu (pravidelné a nepravidelné príjmy, výdavky a úspory); zostaviť rozpočet domácnosti, jednoduchý podnikateľský zámer a rozpočet malého podniku – fyzickej osoby; charakterizovať typy rozpočtov (vyrovnaný, schodkový, prebytkový) na úrovni rodiny.

AKTIVITA 2.2.1

Základné pojmy: príjmy a výdavky, rodinný rozpočet

Táto aktivita je vhodná pre väčšie deti (štvrtákov), ktoré už majú nejaké vedomosti o podobe príjmov a výdavkov v ich domácnostiach. Spíšte so žiakmi zoznam mesačných výdavkov priemernej slovenskej rodiny – rodičia a dve deti. K tomuto zoznamu nech dopíšu aj sumu, ktorú na to minú. Ak nemajú predstavu, ako učiteľ im s tým pomôžte. Rozoberte potom so žiakmi, či príjem rodičov je dostatočný na to, aby tieto výdavky pokryl. Ak nie je, čo by mali urobiť, aby sa nedostali do finančných problémov (ich výdavky sú vyššie ako ich príjem).

AKTIVITA 2.2.2

K tejto aktivite môžete využiť zoznam výdavkov z predchádzajúcej aktivity. Zamyslite sa nad tým, akým spôsobom môžete niektoré výdavky znížiť, alebo úplne zrušiť, aby ste zamedzili zbytočnému plytvaniu peniazmi.

Kompetencia 2.3: Vysvetliť daňový a odvodový systém

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Uviesť príklady, ako štát využíva príjmy z daní.

Kompetencia 2.4: *Zhrnúť právne formy podnikania a základné predpisy pre oblasť podnikania*

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Vysvetliť podstatu a význam podnikania na príkladoch podnikateľských subjektov v praxi; navrhnúť vlastný projekt a individuálne aj tímovo pracovať na jeho realizácii.

Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Kompetencia 3.1: *Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby*

Žiak je schopný:

Úroveň 1: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby; vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze; vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Úroveň 2: Vysvetli, kedy sporiť a kedy si požičiavať (rozdiel medzi úsporami a pôžičkou); vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí ako prostriedku na zabezpečenie životných potrieb.

AKTIVITA 3.1.1

Základné pojmy: sporenie

Každý človek po niečom túži. Dajte žiakom za úlohu napísať po čom túžia a či je potrebné k tomu nasporiť určitú sumu peňazí. Rozoberte s nimi, či s tým už začali, alebo kedy s tým začnú. Opýtajte sa ich či si na niečo šetria ich rodičia a akým spôsobom to podľa nich robia.

Pre správne sporenie je potrebné uvedomiť si dve veci:

1. Na čo si začíname sporiť. Stanoviť si cieľ sporenia a kedy ho chceme dosiahnuť.
2. Sporiť musíme pravidelne. Ak si chceme skutočne na niečo nasporiť, odkladáme si peniaze hneď na začiatku, hneď ako ich dostaneme.

AKTIVITA 3.1.2

Usporiadajte tieto činnosti od 1. – 5. tak, ako by ich spravil zodpovedný dospelý človek, ktorý chce sporiť. Kúpim si väčší televízor, nakúpim si potraviny, odložím časť na sporenie, kúpim

si sladkosti, zaplatím účty, zabezpečím ostatné životné potreby, prebytočné peniaze pridám k sporeniu.

Kompetencia 3.2: *Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a ich dôsledkov*

Žiak je schopný:

Úroveň 1: Zoradiť želania/potreby podľa ich dôležitosti; stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Úroveň 2: Zoradiť osobné finančné ciele podľa ich priority; prijímať finančné rozhodnutia na základe svojich reálnych možností a zhodnotiť ich dôsledky; opísať základné typy bankových produktov.

AKTIVITA 3.2.1

Základné pojmy: zodpovednosť

Porozprávajte žiakom príbehy niektorých známych ľudí, či už slovenských alebo svetových. Poukážte na to, že ich rozhodnutia museli byť také, aby dosiahli to čo chceli v živote dosiahnuť alebo dokázať.

AKTIVITA 3.2.2

Zahrajte sa na obchod. Kto bude chcieť, môže si niečo kúpiť. Je len na žiakoch, čo s peniazmi urobia. Môžete použiť peniaze, ktoré si už žiaci vyrobili, prípadne použite nejaké zo spoločenskej hry. Zamyslite sa so žiakmi nad ich rozhodnutiami, čo urobili s peniazmi. Zamyslite sa nad tým, ktoré ich rozhodnutia boli zodpovedné a ktoré boli bezmyšlienkovité a spontánne či intuitívne.

Kompetencia 3.3: *Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe*

Žiak je schopný:

Úroveň 1: Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch; uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Úroveň 2: Opísať spôsob rozhodovania pri sporení a investovaní finančných prostriedkov; rozlíšiť pozitívne a negatívne vplyvy reklamy na spotrebiteľa.

AKTIVITA 3.3.1

Pri nakupovaní má zmysel porovnávať ceny toho istého tovaru vo viacerých obchodoch. Niekde môže byť lacnejší, niekde môžu mať väčšie balenie, ktoré je v konečnom dôsledku lacnejšie, niekde naň môže byť akcia (napr. dve balenia za cenu jedného a pod.)

Vyberte sa so žiakmi na vychádzku, pri ktorej vojdete do viacerých obchodov (napr. potravín), v ktorých si budú všímať ceny konkrétneho tovaru, či tovarov dennej spotreby, napr. chlieb, mlieko, maslo. Alebo im to zadajte ako domáce zadanie a nech si ceny pozrú v obchode, kam chodia ich rodičia bežne nakupovať. Potom si môžete tieto ceny porovnať. Kde to bolo najlacnejšie, kde to bolo najdrahšie? A akým spôsobom sa dá ušetriť? Koľko by takto ušetrili za mesiac, či rok?

Kompetencia 3.4: *Popísať používanie rôznych metód platenia*

Žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí; vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí).

Úroveň 2: Opísať moderné spôsoby platenia; rozlíšiť platobné karty podľa funkcie (debetná, kreditná); opísať spôsoby platenia v tuzemskej a zahraničnej mene; porozumieť prepočtu meny (napr. česká koruna na euro a naopak)

AKTIVITA 3.4.1

Základné pojmy: hotovosť, hotovostná a bezhotovostná platba

Zahrajte si so žiakmi obmenu hry Letí! Letí!. Namiesto slovíčka letí použijete „platí“. Vy ako učiteľ hovoríte: „Platí, platí, všetko platí, čo sa musí všetko platí. (Elektrina, šeky, kosačka, tráva, a pod.) sa platí! Ak sa niekto pomýli dá do banky nejakú zálohu (zošit, pero, peračník, alebo časť oblečenia). Na konci hry si ju môže odkúpiť. Žiakom rozdajte peniaze a aj „platobné karty“, ktoré použijú na to, aby si ich odkúpili. Rozoberte so žiakmi, aký je rozdiel, keď platia peniazmi – platba v hotovosti, a keď platia platobnou kartou – bezhotovostná platba. Poukážte aj na to, že aj za bezhotovostnou platbou sa skrývajú peniaze, ale sú na účte v banke.

Úver a dlh

Kompetencia 4.1: *Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov*

Žiak je schopný:

Úroveň 1: Zdôvodniť voľbu nákupu tovaru alebo služby alebo požičanie si predmetu.

Úroveň 2: Zhodnotiť výhody a nevýhody využívania úveru vrátane používania kreditnej karty; aplikovať na príkladoch jednoduché úročenie; analyzovať možnosti získania finančných prostriedkov cez bankové a nebankové subjekty a dôvody a riziká nákupov na úver.

AKTIVITA 4.1.1

Diskutujte so žiakmi, či si nejakú vec radšej kúpia, alebo požičajú. Opýtajte sa ich čo ich viedlo k ich voľbe nákupu alebo prenájmu. Rozoberte si dva príklady: Miškov otec si sem-tam potrebuje doma niečo opraviť a k tomu si požičiava vrtačku za určitý poplatok (1hod./10 €). Je to maximálne 3 - 4 krát do roka. Jankov otec je domáci kutil a vrtačku používa takmer denne. Obaja sa rozhodovali pre nákup novej vrtačky za 120 €. Ktorý z nich si ju kúpi, pretože je to preňho výhodné?

AKTIVITA 4.1.2

Základné pojmy: dôvera

Opýtajte sa žiakov, ako by sa zachovali, ak by ich cudzí človek na ulici požiadal o požičanie nejakej veci, napr. telefónu, alebo pera. Rozoberte s nimi slovíčko dôvera. Opýtajte sa ich, kto je pre nich dôveryhodný a prečo. Čo pre nich znamená dôveryhodný človek. Žiaci si môžu zapísať tri vlastnosti, ktoré podľa nich má mať človek, ktorý je dôveryhodný.

Rozoberte so žiakmi zásady požičiavania:

- cudziemu človeku nepožičiavame peniaze – ak si chce niečo kúpiť, napr. lístok na autobus a on chce naň peniaze, tak je tu možnosť, že chce len vaše peniaze.
- s pomocou niky neváhame – ak sme sa raz rozhodli pomôcť, nebudeme hovoriť „teraz sa mi to nehodí“, pomôžeme a hotovo.
- za každých okolností musíme byť ostražití a dávať pozor, či sme sa nestretli s podvodníkom – nemali by sme sa dať zatahnuť na opustené miesto, bez svedkov. Ak nás niekto požiada o pomoc, je dobré zavolať hneď rodičom a povedať, čo sa deje.
- za pomoc nečakajme odmenu – niekomu by mohlo prebehnúť myslou „a čo z toho budem mať ja“? Toto je uvažovanie sebca, a tým sa nikto z nás nechce stať.

AKTIVITA 4.1.3

Rozoberte so žiakmi, ako by reagovali, keby im spolužiak vrátil požičanú vec poškodenú?

Kompetencia 4.2: *Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebiteľských úverov*

Žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, že peniaze sa dajú požičať vo finančných inštitúciách.

Úroveň 2: Uviesť príklady spotrebiteľských úverov a ich poskytovateľov; vysvetliť systém ochrany spotrebiteľa pri úveroch spotrebiteľom.

Kompetencia 4.3: *Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením alebo ako ich zvládnuť*

Žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.

Úroveň 2: Uviesť príklady legálnych a nelegálnych postupov pri vymáhaní dlhov; zhodnotiť význam úverovej histórie a budovanie pozitívnej úverovej histórie.

Sporenie a investovanie

Kompetencia 5.1: *Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite*

Žiak je schopný:

Úroveň 1: Opísať, ako a prečo človek môže sporiť.

Úroveň 2: Vysvetliť hodnotu a význam „núdzového fondu“; opísať pozitívne a negatívne stránky sporenia na krátkodobé, strednodobé a dlhodobé ciele.

Kompetencia 5.2: *Zhodnotiť investičné alternatívy*

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Uviesť príklady investície, ktorá umožňuje rýchly a jednoduchý prístup k finančným prostriedkom; uviesť možnosti využitia voľných finančných prostriedkov (sporenie, produkty so štátnym príspevkom, nehnuteľnosti); zdôvodniť výber zvoleného produktu pre investovanie voľných finančných prostriedkov.

Riadenie rizika a poistenie

Kompetencia 6.1: *Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie*

Žiak je schopný:

Úroveň 1: Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti; vysvetliť podstatu rizika a jeho typy.

Úroveň 2: Opísať spôsoby, akými sa dajú znížiť rôzne druhy rizík alebo ako sa im dá úplne vyhnúť; vysvetliť podstatu a význam poistenia; uviesť základné druhy poistenia (životné a neživotné).

AKTIVITA 6.1.1

Základné pojmy: riziko, poistenie

Rozoberte so žiakmi, čo si predstavujú pod spojením „dostať do rizika“. Kedy sa do rizika dostali oni? Ako sa dá podľa nich riziko znížiť?

Napr.: školská situácia – Zobrať si dve zastrúhane ceruzky namiesto jednej. Čo ak sa jedna zlomí. Alebo zobrať si do rezervy čistý zošit, ak viem, že mi starý pomaly končí.

riziková situácia v domácnosti – zabudnutá zapnutá žehlička, otvorené okno, keď nikto nie je doma, nezamknuté vchodové dvere a pod.

AKTIVITA 6.1.2

Rozviňte so žiakmi tému rizikových situácií v domácnosti. Proti ktorým sa podľa nich dá poistiť, a proti ktorým nie.

AKTIVITA 6.1.3

Základné pojmy: poisťovňa, poisťné

Nechajte žiakov zapísať si do zošita, čo by si dali poistiť oni a prečo. Diskutujte o tom, čo všetko musia urobiť preto, aby „boli poistení“. Čo by si poistili ako prvé? Čo majú poistené ich rodičia?

Kompetencia 6.2: *Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením*

Žiak je schopný:

Úroveň 1: Vysvetliť, prečo a kedy sa ľudia potrebujú poistiť; na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.

Úroveň 2: Vysvetliť základný účel verejného poistenia; charakterizovať zdravotné poistenie, sociálne poistenie a v rámci neho predovšetkým nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie a poistenie v nezamestnanosti.

Kompetencia 6.3: *Charakterizovať komerčné poistenie*

Žiak je schopný:

Úroveň 2: Rozoznať hlavné typy poistenia motorových vozidiel; vysvetliť rozdiel medzi poistením nehnuteľnosti (bytu, resp. domu) a poistením domácnosti (zariadenia).

Zpracovanie a aplikácia tém finančnej gramotnosti do ŠkVP pre 1. stupeň ZŠ

Výchovno-vzdelávací proces je na 1. stupni ZŠ realizovaný zväčša jedným vyučujúcim, čo uľahčuje implementáciu tém finančnej gramotnosti (FG) v rámci učebných predmetov. Finančné vzdelávanie na primeranej úrovni je možné realizovať od začiatku povinnej dochádzky v rámci predmetov, ktoré priamo, či nepriamo súvisia so vzdelávaním v oblasti FG.

Témy FG sú implementované do tematických plánov učiteľa ako prierezové témy k určitým preberaným témam daného učebného predmetu. Medzi najčastejšie učebné predmety, do ktorých sú implementované témy FG patrí matematika, etická výchova, prvouka, slovenský jazyk a literatúra, vlastiveda či informatická výchova.

Aktivity z oblasti FG je možné realizovať aj v rámci školského klubu detí v spoločenskovednej oblasti.

Zpracovanie a aplikácia tém finančnej gramotnosti do ŠkVP pre 2. stupeň ZŠ

Finančné vzdelávanie na 2. stupni plynule nadväzuje na toto vzdelávanie realizované na 1. stupni. Žiaci 2. stupňa už častejšie stretávajú so situáciami, kde je potrebné aplikovať vedomosti z oblasti FG. Nakoľko vzdelávanie na 2. stupni je predmetovo zamerané a realizované viacerými vyučujúcimi, je potrebná súčinnosť viacerých učiteľov.

Ťažisko finančného vzdelávania je sústredené do predmetov matematika, slovenský jazyk a literatúra, občianska náuka a etická výchova. Samozrejme ako prierezová téma sa môže objaviť aj v iných učebných predmetoch.

Na našej škole sa vzdelávanie v oblasti FG realizuje aj formou aktivít počas Týždňa FG, kde sa žiaci majú možnosť stretnúť s ľuďmi, ktorí sa pohybujú a pracujú vo finančnej oblasti a môžu žiakom rozšíriť vedomosti v tejto oblasti. Môžu ich upozorniť na úskalía ich

finančných rozhodnutí, ktoré budú mať dlhodobý dopad na ich životy. Oboznámia žiakov so základnými pojmami FG a čo to znamená správať sa zodpovedne v tejto oblasti.

Metódy a formy práce

Vyučovanie FG má svoje špecifiká a odlišnosti, ktoré sa odrážajú aj v použitých metódach a formách práce, pričom ich použitie sa realizuje so zreteľom na vekovú kategóriu žiakov. Od vyučujúceho sa vyžaduje znalosť danej problematiky a taktiež správne používanie odborných termínov, ktoré sa v oblasti FG používajú. Preto je kladený väčší dôraz na dôkladnú prípravu a vyžadujú sa tiež skúsenosti a umenie improvizácie.

Pre metódy vyučovania má vo všeobecnosti platiť:

- **Zážitkovosť.** Žiaci by si mali osvojovať také vedomosti, zručnosti a postoje, ktoré stavajú na ich osobnom prežívaní a zážitku v aktívnom učení.
- **Participácia žiaka.** Žiak je v centre pozornosti a tvorcom učiacej sa situácie, učiteľ situáciu skôr facilituje ako vedie.
- **Názornosť.** Poskytované informácie by mali byť názorné, dobre viditeľné a mali by sa opierať o vedomosti žiakov. To platí pre písanie na tabuľu, pre vytváranie prezentácií, výučbových schém a podobne.
- **Jednoduchosť.** Jednotlivé témy by mali nadväzovať na znalosti, resp. skúsenosti žiakov. Pojmy používané vo vyučovaní by mali žiaci poznať a mali by rozumieť ich významu.
- **Aktivita žiakov.** Žiaci by mali na hodinách sami aktívne vystupovať, skúšať si uvádzané situácie, diskutovať a podobne.
- **Tempo hodiny.** Hodina by mala byť dynamická, ale s ohľadom na porozumenie preberaných súvislostí. To platí ako pre celú triedu, tak i pre jednotlivcov.
- **Zmyslupnosť.** Žiaci by mali vidieť zmysel v tom, čo sa učia. Mali by si uvedomovať, prečo je finančná gramotnosť dôležitá.
- **Využitelnosť.** Využitelnosť sa týka najmä informácií, ktoré žiaci v rámci finančnej gramotnosti získavajú. Tieto informácie by mali byť prakticky využiteľné, čo súčasne vedie k lepšiemu zapamätaniu.
- **Dôležitosť.** Nie všetky informácie sú pre žiakov dôležité. Preto by sa mali naučiť rozpoznať, ktoré informácie by si vo vlastnom záujme mali osvojiť.

Finančné vzdelávanie je orientované na rozvíjanie zručností pre uplatnenie v živote, a preto musí byť s každodenným životom úzko prepojené. Je preto vhodné realizovať aktivity a činnosti, ktoré umožňujú aspoň čiastočne autentický zážitok finančnej situácie, a ktoré vedú k zodpovednému správaniu a rozhodovaniu.

Na tento účel je teda vhodné použiť nasledujúce metódy:

- heuristická metóda,
- situačné metódy,
- projektová metóda,
- inscenačné metódy,
- brainstorming, myšlienková mapa, osemšmerovky, didaktické hry.

Každá z týchto metód môže vhodným spôsobom rozširovať vedomosti a zručnosti v oblasti FG, pričom na zreteli máme ich uplatnenie v praxi v budúcnosti žiakov.

Ďalšie informačné zdroje

Na podporu výchovno-vzdelávacieho procesu v oblasti FG vydali jednotlivé inštitúcie učebné materiály a publikácie, ktoré sa nachádzajú na nižšie uvedených relevantných webových stránkach.

- www.mhsr.sk
- www.esc-sr.sk
- www.soi.sk/sk/Novinky-SOI.soi
- <http://ec.europa.eu/>
- www.consumerclassroom.eu
- www.sospotrebitelov.sk
- www.dtest.sk
- www.mojafamilia.sk
- Finančná správa
- Ako funguje poisťovníctvo
- Zbierka úloh z finančnej gramotnosti

- Finančná gramotnosť pre mládež
- www.bojprotikorupcii.vlada.gov.sk
- www.fininfo.sk
- www.viacakopeniaze.sk
- www.ae.jasr.sk
- <http://pvcv.jasr.sk>
- www.skolarodinnychfinancii.sk
- www.sbaonline.sk
- Ochrana spotrebiteľa - 1. časť
- Ochrana spotrebiteľa - 2. časť
- <http://www.olaf.vlada.gov.sk/>
- http://ec.europa.eu/anti_fraud/
- www.sbaonline.sk/sk/projekty/financne-vzdelavanie/slovnik-bankovych-pojmov/
- www.ibv-nbs.sk
- www.ae.jaslovensko.sk
- www.pvcv.jaslovensko.sk
- www.jaslovensko.sk
- www.nucem.sk/FG_20131019_web.pdf
- www.nucem.sk/documents/Kratka_sprava_FL_PISA_2012.pdf
- www.nucem.sk/documents/27/medzinarodne_merania/pisa/priloha.pdf
- www.mpc-edu.sk
- Prezentácia Finančnej správy SR o falzifikátoch
- <http://www.statpedu.sk/clanky/vzdelavacie-aktivity-financne-vzdelavanie/podporne-materialy>
- Edukatívny portál EÚ k daňovému vzdelávaniu

18 Učebné osnovy

Učebné osnovy ISCED 1 a ISCED 2 sú podrobne rozpracované pre jednotlivé predmety.

Nemenili sme obsahový ani výkonový štandard uverejnený na stránkach:

<http://www.statpedu.sk/clanky/inovovany-statny-vzdelavaci-program-inovovany-svp-pre-1studen-zs>

<http://www.statpedu.sk/clanky/inovovany-statny-vzdelavaci-program/inovovany-svp-pre-2studen-zs>

Preto obsahový a výkonový štandard v tomto dokumente školy neuvádzame.

Navýšenú časovú dotáciu v jednotlivých predmetoch sme využili na :

- ✓ upevňovanie a precvičovanie učiva,
- ✓ riešenie aplikačných úloh,
- ✓ riešenie problémových úloh,
- ✓ úlohy zo života,
- ✓ praktickú činnosť,
- ✓ pokusy a experimenty,
- ✓ bádateľské úlohy,
- ✓ projektové vyučovanie,
- ✓ inovatívno-aktivizačné metódy,
- ✓ synteticko-fonetickú metódu Jolly Phonics,
- ✓ výlety, exkurzie
- ✓ poznávanie kultúry, zvykov krajín EÚ.

18.1 Učebné osnovy predmetov rozpracované na podmienky školy ISCED 1

18.2 Učebné osnovy voliteľných predmetov rozpracované na podmienky školy ISCED 1

18.3 Učebné osnovy predmetov rozpracované na podmienky školy ISCED 2

18.4 Učebné osnovy voliteľných predmetov rozpracované na podmienky školy ISCED 2

Dodatok č. 1
ku školskému vzdelávaciemu programu

„Základné zásady vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením v bežných triedach základnej školy – integrované vzdelávanie.

ÚVOD

Základná škola zabezpečuje podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní, a to v zmysle § 94 ods. 1 a § 2 písmeno s) zákona č. 245/2008 Z. z. v školskej integrácii, t. j. v triede alebo výchovnej skupine spolu s ostatnými deťmi alebo žiakmi školy. Pri výchove a vzdelávaní žiakov s vývinovými poruchami učenia (ďalej len **VPU**) sa postupuje v súlade s platnou legislatívou podľa ***Vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia.***

Tento vzdelávací program je súčasťou Štátneho vzdelávacieho programu pre jednotlivé stupne vzdelávania. Pre výchovno – vzdelávací proces žiakov s VPU platia všetky ustanovenia uvedené v Štátnom vzdelávacom programe pre žiakov s VPU.

Vzdelávací program pre žiakov s VPU charakterizuje ich výchovu a vzdelávanie a objasňuje a vysvetľuje špecifické potreby a požiadavky na komplexnú odbornú starostlivosť o takýchto žiakov. V týchto prípadoch je potrebné zvoliť a zo strany školy zabezpečiť úpravu podmienok, foriem, metód pedagogickej a výchovnej práce a tiež optimálny prístup vo výchove a vzdelávaní žiaka s VPU a súčasne rešpektovať úpravy, vyplývajúce z prítomných porúch učenia nielen vo vzdelávaní, ale aj v hodnotení a klasifikácii.

1. Princípy a ciele výchovy a vzdelávania

Naším princípom je, aby každý žiak v škole zažil úspech. Pri realizácii výchovno – vzdelávacieho procesu intaktných aj integrovaných žiakov použijeme princíp rovnosti, humánosti, individuálneho prístupu, rešpektovania osobnosti.

Cieľom vzdelávania žiakov so ŠVVP a VPU je pripraviť ich na vzdelávanie na akejkoľvek strednej škole s prihliadnutím na ich schopnosti a možnosť vykonávať zvolenú

profesiou. Žiaci s VPU plnia rovnaké ciele vzdelávania ako ostatní žiaci základných škôl v primárnom a nižšom strednom vzdelávaní.

2. Stupeň vzdelania

- **ISCED 1** - primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy,
- **ISCED 2** - nižšie stredné vzdelávanie. – 2. stupeň základnej školy.

15.3 Profil absolventa

Osvojené kľúčové kompetencie absolventa základnej školy zodpovedajú profilu absolventa primárneho a nižšieho stredného stupňa školského vzdelávania v základnej škole.

15.4 Pedagogické stratégie

Školský špeciálny pedagóg poskytne odbornú intervenciu žiakom s VPU, rodičom a zamestnancom školy bude poskytovať odborné poradenstvo v oblasti vzdelávania žiakov s VPU. Triedny/a učiteľ/ka oboznámi všetkých vyučujúcich so závermi odborných vyšetrení (psychologikom, špeciálnopedagogikom, logopedikom) i s diagnózami, uvedenými v správach z týchto vyšetrení. Jednotliví vyučujúci pedagógovia sa dôkladne oboznámia so správami a najmä s odporúčaniami pre výchovno – vzdelávací proces žiakov s VPU, takisto s Individuálnym výchovno – vzdelávacím programom konkrétneho žiaka. Úzko spolupracujú so školským psychológom, školským špeciálnym pedagógom, príp. so školským logopédom, rovnako aj so špeciálnym pedagógom poradenského zariadenia, ktorého je žiak klientom.

15.5 Zabezpečenie výučby pre žiakov so zdravotným znevýhodnením

Základná škola zabezpečuje integrované vzdelávanie žiakom so zdravotným znevýhodnením (ďalej len **ZZ**) :

- ✓ ŠVVP a VPU,
- ✓ so sluchovým postihnutím,

- ✓ zrakovým postihnutím,
- ✓ telesným postihnutím,
- ✓ mentálnym postihnutím,
- ✓ viacnásobným postihnutím,
- ✓ s poruchou aktivity a pozornosti (ADHD, ADD),
- ✓ s narušenou komunikačnou schopnosťou,
- ✓ s poruchami správania,
- ✓ chorých a zdravotne oslabených.

Charakteristika výchovy a vzdelávania žiakov s VPU

Podľa tohto vzdelávacieho programu sa vzdelávajú žiaci, ktorí majú diagnostikované špecifické vývinové poruchy učenia (VPU). Medzinárodná klasifikácia chorôb, 10. revízia (**MKCH-10**) v kategórii Poruchy psychického vývinu (**F 80-89**) samostatne vymedzuje špecifické poruchy školských zručností (**F 81**) a rozlišuje: **F 81.0** špecifickú poruchu čítania (u nás označovanú termínom dyslexia), **F 81.1** špecifickú poruchu hláskovania (doslovný preklad z angl. spelling disorder, u nás ju nazývame dysortografia), **F 81.2** špecifickú poruchu aritmetických schopností (dyskalkúlia), **F 81.3** zmiešanú poruchu školských zručností (súčasný výskyt dyskalkúlie s dyslexiou alebo dysortografiou), **F 81.8** iné vývinové poruchy školských zručností (uvádza sa dysgrafia) a **F 81.9** nešpecifikovanú vývinovú poruchu školských zručností (neschopnosť učiť sa). Pre všetky uvedené poruchy platí, že sa objavujú od raného štádia osvojovania si danej zručnosti.

V MKCH – 10 (1992) sú do skupiny pervazívnych vývinových porúch zahrnuté tieto diagnostické kategórie: detský autizmus (F84.0), atypický autizmus (F84.1), Rettov syndróm (F84.2), iná dezintegratívna porucha v detstve (F84.3), hyperaktívna porucha spojená s mentálnou retardáciou a stereotypnými pohybmi (F84.4), **Aspergerov syndróm (F84.5)**, iné pervazívne vývinové poruchy (F84.6), nešpecifikovaná pervazívna vývinová porucha (F84.9).

15.6 Rámcový obsah vzdelávania predmetu RŠF

Cieľom predmetu RŠF je v maximálnej miere podporiť rozvoj špecifických funkcií ako predpokladu k úspešnému zvládnutiu čítania, písania a počítania. Ciele tohto predmetu sú rozpracované v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch v predmete slovenský jazyk a literatúra pre každý ročník 1. stupňa základnej školy ISCED 1 a pre 2. stupeň základnej školy ISCED 2.

Cieľom špeciálnopedagogickej reedukácie je odstrániť alebo aspoň zmierniť VPU a eliminovať edukačné nedostatky, ktoré z nich vyplývajú.

Sekundárnym cieľom RŠF je prevencia vzniku porúch správania ako následku neúspechu v komunikácii a v osvojovaní si gramotnosti. V širšom meradle podporuje RŠF sociálnu a edukačnú adaptáciu a integráciu detí a mládeže s VPU do spoločnosti.

Čiastkové ciele a obsah predmetu RŠF vychádzajú z psychologickej, špeciálnopedagogickej a logopedickej diagnostiky.

Cieľ: pripraviť žiakov na vzdelávanie na akejkoľvek strednej škole s prihliadnutím na ich schopnosti a možnosť vykonávať zvolenú profesiu.

Odporúča sa zaradenie predmetu **komunikačné kompetencie** alebo predmetu, ktorého obsahom sú grafomotorické zručnosti, manuálne zručnosti, zhotovovanie mnemotechnických a kompenzačných pomôcok. Voliteľné predmety v školskom vzdelávacom programe sa v prípade potreby začleneným žiakom posilnia predmetmi ako Rozvíjanie špecifických funkcií, prvého cudzieho jazyka a podobne.

Všeobecným cieľom predmetu, ktorý sa prelína každým ročníkom je rozširovanie funkčnej komunikácie v kategóriách:

- žiadanie osobných potrieb,
- reakcie na správanie iných ľudí,
- komentovanie,
- žiadanie informácií,

- vyjadrovanie pocitov,
- vyjadrovanie prosociálnych postojov.
- budovať schopnosti empatie,
- vytvárať kognitívnu bázu na rozvíjanie primeraného správania, odrážajúceho očakávania okolia,
- vyjadrovať sa primerane v obchode,
- byť schopný pýtať sa (dávať otázky),
- primerane sa vyjadrovať o počasí,
- chápať, čo znamená: koniec - začiatok,
- dokázať si zvoliť vhodný televízny program.

Sekundárnym cieľom predmetu je zmiernovanie prejavov problémového správania.

15.7 Všeobecné odporúčania pre postup učiteľa žiaka s VPU vo výchovno-vzdelávacom procese

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ:

- akceptuje žiaka s VPU a rešpektuje špecifiká jeho osobnosti;
- rešpektuje správanie žiaka spôsobené jeho narušením;
- podporuje a taktne usmerňuje jeho spôsoby sebarealizácie;
- povzbudzuje žiaka a vytvára príležitosti pre pozitívne hodnotenie;
- stimuluje rozvíjanie tých schopností, ktoré v dôsledku narušenia nie sú dostatočne vyvinuté;
- podporuje všetky snahy žiaka o ústnu i písomnú komunikáciu a vedie ku komunikatívnosti i ostatných spolužiakov;

- žiakovi dôveruje a oslovuje ho rovnakým spôsobom ako ostatných spolužiakov;
- poskytuje žiakovi podnety na hodnotiace myslenie a vedie ho k primeranému sebahodnoteniu;
- vedie žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšuje jeho sebadôveru;
- kladie na žiaka primerané požiadavky, nezľavuje v nárokoch a neoslobodzuje ho od činností, ktoré môže s individuálnou pomocou učiteľa alebo spolužiakov zvládnuť;
- zachováva diskretnosť o problémoch žiaka s VPU a nereferuje o nich pred inými žiakmi, či rodičmi;

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ zohľadňuje špecifiká osobnosti a poznávacích procesov žiaka s VPU, ktoré môžu byť prítomné, napr.:

- ťažkosti pri niektorých myšlienkových operáciách;
- pomalé tempo zapamätávania a narušenie pamäti;
- motorická instabilita;
- nedostatky vo vývine psychomotorických zručností.
- znížená miera koncentrácie a vytrvalosti pozornosti;
- neadekvátne emocionálne reakcie;
- zvýšená unaviteľnosť;
- znížená sebadôvera;
- nerovnomerné výkony a i.

K zmierneniu prejavov a dôsledkov vyššie uvedených negatívnych vplyvov na vzdelávanie v triede zabezpečí vyučujúci žiakovi nasledujúce podmienky:

- umiestni žiaka v triede tak, aby mohol vnímať výklad učiteľa všetkými zmyslami;
- do lavice posadí žiaka s takým spolužiakom, ktorý bude schopný a ochotný v prípade potreby

pomôcť,

- v prípade potreby k práci so žiakom prizve špeciálneho pedagóga,
- pracovný postup vo výchovno-vzdelávacom procese konzultuje so školským špeciálnym pedagógom,
- pri práci so žiakom používa vhodné pomôcky (po dohode so špeciálnym pedagógom) a učí ho s nimi pracovať aj samostatne,
- a ďalšie podmienky podľa konkrétnych odborných odporúčaní (z poradenského zariadenia a školského špeciálneho pedagóga).

Pre porozumenie a osvojenie preberaného učiva učiteľ:

- používa efektívne stratégie učenia,
- pracuje s námetom v takom rozsahu, ktorý je primeraný veku a mysleniu žiaka.

V individuálnych prípadoch konzultuje rozsah učiva so špeciálnym pedagógom.

- pri vyučovaní využíva skúsenosti žiaka a nadväzuje na ne,
- nové pojmy vždy vysvetlí a objasní ich v rôznych súvislostiach,
- využíva názorný materiál a poskytuje žiakovi možnosť manipulácie s ním,
- nové učivo usporiada po krokoch a dodržiava postupnosť od jednoduchého k zložitejšiemu,
- systematicky sa venuje žiakovi individuálne, aby žiak postupne preberal celé učivo,
- poskytne žiakovi dostatok možností na precvičovanie a osvojenie učiva,
- priebežne si overuje ako žiak porozumel učivu alebo úlohe,
- pri skúšaní a overovaní vedomostí žiaka volí formu písanú, ústnu i praktickú – uprednostňuje tú formu, ktorú v aktuálnom čase, prípadne aj pre konkrétny druh úloh

- odporúča poradenské zariadenie,
- otázky a úlohy zadáva tak, aby žiak mohol odpovedať jednoznačne,
- pri skúšaní a hodnotení žiaka si overí, či žiak porozumel zadanej úlohe.

Pri vzdelávaní žiaka s VPU je nevyhnutná úzka spolupráca školy a rodiny, vytvorenie atmosféry spoločnej zodpovednosti a ujasnenia cieľov i postupov vedúcich k ich dosiahnutiu.

V priebehu nižšieho sekundárneho vzdelávania je potrebné pomôcť žiakovi s VPU pri jeho profesionálnej orientácii a tým prispieť k jeho úspešnému sociálnemu začleneniu.

15.8 Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s poruchou aktivity a pozornosti

Základom pre špecifický postup pri vzdelávaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti je vytvorenie pozitívneho vzťahu medzi učiteľom a žiakom. Vzdelávanie žiaka s poruchou aktivity a pozornosti si vyžaduje koordinovaný tímový prístup učiteľa, špeciálneho pedagóga, rodiča. Špecifiká vzdelávania uplatňujeme v individuálnom rozsahu a podľa individuálnych potrieb žiakov vo všetkých formách vzdelávania nasledovne:

Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov s poruchou aktivity a pozornosti. Žiak s poruchou aktivity a pozornosti, ktorý nemôže plniť požiadavky príslušných vzdelávacích oblastí a štandardov, sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Voliteľné hodiny je možné využiť aj na intenzívne vzdelávanie v určitej vzdelávacej oblasti v rámci individuálneho vzdelávacieho programu žiaka.

V prípade individuálnej integrácie v bežnej triede základnej školy môže na vyučovacích hodinách podľa potreby pracovať so žiakom s poruchou aktivity a pozornosti školský špeciálny pedagóg a to individuálne podľa individuálneho vzdelávacieho programu žiaka. Obsah, formy a postup svojej činnosti konzultuje s príslušným učiteľom.

Školský špeciálny pedagóg v rámci vyučovania pracuje individuálne so žiakom, resp.

so skupinkou vybraných žiakov s cieľom systematickej, intenzívnej korekcie, terapie alebo reedukácie.

Pri vyučovaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti môže učiteľ stanoviť dĺžku a štruktúru vyučovacej hodiny flexibilne, zohľadňujúc psychický stav, správanie a potreby žiakov, ktoré sú dôsledkom stanovenej diagnózy.

Vo vyučovaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti, u ktorých sa predpokladá, že po ukončení vzdelávania v základnej škole budú pokračovať vo vzdelávaní v stredných odborných školách, sa na 2. stupni základnej školy odporúča vo všetkých ročníkoch vyučovať predmety zo vzdelávacej oblasti Človek a svet práce.

Žiakovi s poruchou aktivity a pozornosti nemožno znížiť známku pri hodnotení učebných výsledkov alebo správania, pokiaľ sú nedostatočné učebné výsledky alebo nevhodné prejavy správania dôsledkom stanovenej diagnózy. K hodnoteniu a klasifikácii správania žiaka s diagnostikovanou poruchou aktivity a pozornosti zníženou známkou zo správania možno pristúpiť len po odbornom posúdení a odporúčení tohto postupu príslušným poradenským zariadením a to na základe takých prejavov správania žiaka, ktoré sú závažným porušením školského poriadku, ako napr. neospravedlnené hodiny, fyzické ublíženie iným osobám a pod.

Pri hodnotení učebných výsledkov aj správania sa kladie dôraz na motivačnú zložku hodnotenia.

15.9 Rámcové učebné plány

Rámcové učebné plány sú totožné s rámcovými učebnými plánmi podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre 1. stupeň základnej školy ISCED 1 a podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre 2. stupeň základnej školy ISCED 2 s nasledovnými špecifikami:

a) Na vyučovaní cudzích jazykov a vyučovacích predmetov zo vzdelávacej oblasti

Človek a svet práce sa trieda môže deliť na dve skupiny podľa podmienok školy.

b) Do školského vzdelávacieho programu si školy, okrem iných predmetov, podľa potreby zaraďujú aj špecifické predmety zameraných na korekciu, terapiu a reedukáciu dôsledkov zdravotného znevýhodnenia žiakov, napr. tvorivé písanie, tvorivé čítanie, pohybová výchova,

terapeutické a korektívne cvičenia.

c) Na vyučovaní špecifických predmetov, zameraných na korekciu, terapiu a reedukáciu dôsledkov zdravotného znevýhodnenia žiakov, sa môže trieda deliť na dve skupiny podľa podmienok školy.

15.10 Podmienky prijímania

Do základnej školy (špeciálna škola, špeciálna trieda, školská integrácia) sa žiak s VPU, poruchou pozornosti a aktivity prijíma na základe psychologickú a špeciálnopedagogickú a logopedickú diagnostiku v centre špeciálnopedagogického poradenstva (CŠPP) alebo v centre pedagogickopsychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP). V prípade potreby môže poradenské zariadenie priamo, alebo na základe podnetu školy, vyžadovať aj odbornú lekársku diagnostiku alebo diagnostiku odborného zdravotníckeho zamestnanca (neuroológ, psychiater, foniatier, ORL, klinický logopéd a pod.).

O prijatí dieťaťa rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie (CŠPP a CPPPaP), vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa. „Riaditeľ školy pred prijatím dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do školy so vzdelávacím programom pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami poučí zákonného zástupcu o všetkých možnostiach vzdelávania jeho dieťaťa.“ (§ 61 ods.1 zákona č. 245/2008 Z.z.). Riaditeľ školy je povinný informovať v prvom kontakte rodičov o podmienkach prijatia (písomná žiadosť rodiča, správy z odborných vyšetrení z príslušného poradenského zariadenia, spolupráca so školským špeciálnym pedagógom).

Ak sa špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiaka prejavujú po jeho prijatí do školy a žiak ďalej navštevuje školu, do ktorej bol prijatý, jeho ďalšie vzdelávanie ako vzdelávanie žiaka sa mu zabezpečí po predložení písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka o zmenu formy vzdelávania a vyplneného Návrhu na prijatie predloženého riaditeľovi školy.

15.11 Vzdelávacie oblasti

Obsah vzdelávania žiakov so ZZ, konkrétne žiakov s VPU je rovnaký ako obsah vzdelávacích oblastí príslušných predmetov pre štátny vzdelávací program žiakov základných škôl.

Vzdelávacie oblasti sú však doplnené o oblasť **ŠPECIÁLNOPEDAGOGICKÁ PODPORA**, do ktorej sú zaradené **špecifické vyučovacie predmety**:

- ❖ **rozvíjanie špecifických funkcií (RŠF)**
- ❖ **individuálna logopedická intervencia (ILI)**

Obsah vzdelávania RŠF, teda obsah aktivít, ktoré vykonáva špeciálny pedagóg musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami žiaka bez ohľadu na fyzický vek.

Obsah ILI musí byť v súlade s aktuálnymi mentálnymi a komunikačnými schopnosťami žiaka bez ohľadu na fyzický vek.

15.12 Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy pre žiakov so ZZ sú rovnaké ako pre žiakov bez zdravotného znevýhodnenia primárneho alebo nižšieho stredného vzdelávania v základnej škole.

Čiastočné plnenie jednotlivých výkonov vzdelávacieho štandardu je potrebné zaznamenať v Individuálnom vzdelávacom programe žiaka. Dosiahnuté výkony sú limitované samotným narušením komunikačnej schopnosti a VPU, a preto ***nemôžu byť ustanovené štandardy pre špecifický vyučovací predmet RŠF a ILI.***

Okrem toho pre žiakov so zdravotným znevýhodnením zaradíme ďalšie špecifické predmety zamerané na korekciu, terapiu a reedukáciu dôsledkov zdravotného znevýhodnenia žiakov, napríklad:

tvorivé písanie, tvorivé čítanie, rozvíjanie sociálnych zručností, dramatická výchova, terapeutické a korektívne cvičenia.

15.13 Individuálny výchovno-vzdelávací program

Žiaci s vyššie uvedeným postihnutím majú vypracovaný Individuálny výchovno-vzdelávací program. Základná škola prostredníctvom IVVPr zabezpečuje úpravu podmienok, foriem, metód a prístupu vo výchove a vzdelávaní žiaka so zdravotným znevýhodnením a rešpektujeme úpravy vyplývajúce z prítomných porúch nielen vo vzdelávaní, ale i v hodnotení a klasifikácii.

IVVPr vypracováva triedny učiteľ v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, prípadne ďalšími zainteresovanými odbornými pracovníkmi podľa potreby a so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie. V prípade potreby sa žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami prispôsobí obsah a formy vzdelávania v jednom alebo viacerých vyučovacích predmetoch. V tom prípade vypracuje vyučujúci daného predmetu v spolupráci so špeciálnym pedagógom ako súčasť IVVP *Úpravu učebných osnov konkrétneho predmetu*. Úprava sa vypracuje len pre predmety, v ktorých nemôže žiak postupovať podľa učebných osnov daného ročníka. IVVP je súčasťou povinnej dokumentácie žiaka so ŠVVP, individuálne integrovaného v bežnej triede základnej školy.

Individuálny vzdelávací program obsahuje:

- Základné informácie o žiakovi a vplyve jeho diagnózy na výchovno-vzdelávací proces;
- Požiadavky na úpravu prostredia školy a triedy;
- Modifikáciu učebného plánu a učebných osnov;
- Aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov;
- Špecifické postupy hodnotenia učebných výsledkov žiaka;
- Špecifiká organizácie a foriem vzdelávania;
- Požiadavky na zabezpečenie kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok;

- Zabezpečenie servisu odborníkov – špeciálneho pedagóga, psychológa (CPPPaP, CŠPP) a iných podľa potreby, na základe odporúčania školského poradenského zariadenia.

IVVP podpisuje: riaditeľ školy, triedny učiteľ, školský špeciálny pedagóg, zákonný zástupca žiaka.

15.14 Dĺžka a špecifiká výchovy a vzdelávania

V prípade potreby sa dĺžka vzdelávania žiakom so zdravotným znevýhodnením predĺži až o dva roky (§ 97 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z.z.) v prípade školskej integrácie individuálne, rozložením obsahu vzdelávania v súlade s individuálnym vzdelávacím programom (pri uplatnení § 94 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z.z.).

V prípade potreby sa pre žiakov so zdravotným znevýhodnením zvýši počet voliteľných hodín o 1 až 3 hodiny týždenne. Pri vyučovaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti sa dĺžka a štruktúra vyučovacej hodiny stanovuje flexibilne, zohľadňuje sa psychický stav, správanie a potreby žiakov.

Vo výnimočnom prípade môže byť žiak so závažnou formou poruchy aktivity a pozornosti na základe lekárskeho odporúčania na určitý čas podľa § 24 zákona č. 245/2008 Z. z. oslobodený od povinnosti dochádzať do školy, pričom sa mu v súlade s týmto zákonom poskytuje individuálne vzdelávanie.

15.15 Formy výchovy a vzdelávania

Základná škola poskytuje žiakom s VPU stupeň vzdelávania ISCED 1 a ISCED 2, uplatňuje pri vzdelávaní týchto žiakov tú formu organizácie výchovy a vzdelávania podľa § 54 zákona č. 245/2008 Z. z., prostredníctvom ktorej mu pre nich prijateľným spôsobom zabezpečí získanie príslušného stupňa vzdelania. K výberu formy vzdelávania žiakov s VPU pristupuje individuálne, podľa výsledkov špeciálnopedagogickej, psychologickkej, prípadne inej odbornej diagnostiky.

15.16 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Základná škola systematicky spolupracuje v súvislosti s edukáciou žiakov so zdravotným znevýhodnením s centrami pedagogicko-psychologického a špeciálno-pedagogického poradenstva, s Okresným úradom – odborom školstva v Prešove, so Štátnym pedagogickým ústavom v Bratislave. V súvislosti so zabezpečením edukácie týchto žiakov sa kooperuje aj so zákonnými zástupcami v takom rozsahu, aby žiak so ZZ dosahoval čo najoptimálnejšie vzdelávacie výsledky.

15.17 Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Podmienky pre povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie sú definované v Štátnom vzdelávacom programe pre 1. stupeň základnej školy ISCED 1 a v Štátnom vzdelávacom programe pre 2. stupeň základnej školy ISCED 2.

15.18 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Pri organizácii podmienok v jednotlivých formách vzdelávania žiakov so ZZ je potrebné postupovať *individuálne* podľa výsledkov špeciálnopedagogickej a logopedickej diagnostiky, v spolupráci so zákonnými zástupcami, školským logopédom alebo školským špeciálnym pedagógom a príslušným školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie (C ŠPP, C PPP a P).

15.19 Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Okrem povinného personálneho zabezpečenia platného podľa štátneho vzdelávacieho programu pre žiakov s VPU pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie, schváleného 5. 5. 2016 je potrebné, aby v škole, v ktorej sú vzdelávaní žiaci s VPU pôsobil školský logopéd, školský špeciálny pedagóg a asistent učiteľa. Učiteľ, školský špeciálny pedagóg a psychológ z C ŠPP alebo C PPPaP tvoria tím rovnocenných odborníkov. Starostlivosť žiakom v zmysle intervencie a poradenstva pedagógom a rodičom poskytuje školský špeciálny pedagóg.

15.20 Vnútroňný systém kontroly a hodnotenia

15.20.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa berie do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon, v súlade s dodržiavaním Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy (Príloha č.2 k metodickému pokynu – Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole) schváleného MŠ SR pod číslom 2011-3121/12824:4-921 zo dňa 1.5.2011.

Súčasťou dokumentácie individuálne začleneného žiaka na našej základnej škole je aj portfólio, ktoré obsahuje práce žiaka z individuálnej špeciálnopedagogickej intervencie, ktorá sa začleneným žiakom na našej škole systematicky poskytuje.

15.20.2 Všeobecné zásady hodnotenia žiaka s VPU

1. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka s VPU učiteľ rešpektuje jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete.
2. Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení povinnej školskej dochádzky. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.
3. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka je nevyhnutné postupovať podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga.
4. O spôsobe a možnostiach hodnotenia a klasifikácie triedny alebo vyučujúci učiteľ informuje zákonného zástupcu žiaka s VPU po konzultácii so špeciálnym pedagógom.
5. Pri hodnotení žiaka s VPU učiteľ taktne posudzuje úroveň jeho vedomostí nielen v porovnaní s rovesníkmi, ale najmä v porovnaní s uplynulým obdobím vzhľadom na predchádzajúce výkony samotného žiaka.

15.21 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia v škole

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia v škole sú definované v Štátnom vzdelávacom programe pre 1. stupeň základnej školy ISCED 1 a v Štátnom vzdelávacom programe pre 2. stupeň základnej školy ISCED 2. Najmä u žiakov so závažnejšími formami poruchy aktivity a pozornosti zabezpečíme zvýšenie ochrany fyzickej bezpečnosti samotného žiaka a jeho spolužiakov. Žiak bude pod stálym pedagogickým dozorom (s výnimkou dozoru v sociálnych zariadeniach).

Dodatok č. 2
ku školskému vzdelávaciemu programu

**ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S NARUŠENOU
KOMUNIKAČNOU SCHOPNOSŤOU PRE PRIMÁRNE VZDELÁVANIE**

Vzdelávaci program

Stupeň vzdelania: ISCED 1

Dĺžka štúdia: 1-ročná

Vyučovací jazyk: slovenský

Študijná forma: denná

Druh školy: štátna

Predkladateľ

Názov školy: Základná škola

Adresa : Lesnícka 1, Prešov 08005

IČO: 37877160

Riaditeľ školy: Ing. Marta Ichniovská

*Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: RNDr. Fiamčík Valková Katarína, MBA, PaedDr. Topoliová
Tatiana, Mgr. Zuzana Ziburová, Mgr. Katarína Maceková*

Ďalšie kontakty : Mgr. Katarína Maceková

webová stránka školy: www.zslespo.edu.sk

e-mail: zslesnicka@gmail.com

Zriadovateľ

Názov: Mesto Prešov, Mestský úrad v Prešove

Adresa: Hlavná 73, Prešov

Kontakty: 3100111 – ústredňa, 3100544 – SSR – oddelenie školstva

Platnosť dokumentu od 1. septembra 2019 do 31.08.2022

Prípravný ročník pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

Ciele výchovy a vzdelávania žiakov s NKS

Cieľom prípravného ročníka je odstrániť, prípadne zmierniť problémy v komunikácii, pripraviť dieťa do prvého ročníka, zabezpečiť úspešný začiatok dieťaťa v škole a prekonanie bariér, efektívne využiť odloženú školskú dochádzku na stimuláciu komunikačných schopností, ale aj na celkový rozvoj všetkých čiastkových schopností.

Charakteristika žiakov prípravného ročníka:

Prípravný ročník navštevujú deti s odloženou školskou dochádzkou, ktoré majú problémy v komunikácii - deti s diagnózou narušená komunikačná schopnosť, vývinová dysfázia, dyslália, verbálna dyspraxia, mutizmus, zajakavosť, deti, ktoré majú problémy s fonematickým uvedomovaním, majú znížený jazykový cit, slabú slovnú zásobu, deti, ktorým hrozia v budúcnosti špecifické poruchy učenia, deti nezrelé. K týmto diagnózam sa často pridružujú problémy v grafomotorike, zrakovom vnímaní, v diferenciacii figúry od pozadia, sústredení sa, krátkodobej pamäti. Deti, ktoré navštevujú prípravný ročník, potrebujú intenzívnu logopedickú a špeciálno-pedagogickú intervenciu, rozvíjanie špecifických funkcií.

Profil absolventa:

Absolvent prípravného ročníka má osvojené tieto kľúčové kompetencie:

- sociálne a komunikačné spôsobilosti:
- zlepšili sa komunikačné schopnosti žiaka, odstránili sa alebo aspoň zmiernili komunikačné problémy,
- dokáže porozprávať príbeh, povedať o svojich pocitoch primerane k jeho stupňu poruchy,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi a rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie;
- spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia:
- pozná základné geometrické tvary, dokáže mechanicky počítat' najmenej do desať, pozná pojem čísla do desať, vie zoradiť čísla 1-10 do radu, rieši praktické slovné úlohy pomocou názoru,
- rozvíja si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede;

- spôsobilosť v oblasti informačnej a komunikačnej:
- dokáže používať myš, koordinuje zrak s pohybom ruky,
- samostatne rieši detské hry na počítači, logopedické úlohy
- pozná výhody internetu pri vyhľadávaní obrázkov a informácií ,
- uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- rozumie príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s využívaním počítačov;
- spôsobilosť učiť sa učiť:
- získava schopnosť sebarealizácie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- osvojuje si poznatky a školské návyky,
- zlepšuje svoju vytrvalosť a iniciatívu, hodnotí svoj pokrok, akceptuje spätnú väzbu a uvedomuje si svoje rozvojové možnosti;
- osobné, sociálne a občianske spôsobilosti:
- vytvára si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje žiacku sebadôveru a vlastný rozvoj,
- uvedomuje si vlastné potreby a aktívne využíva svoje možnosti,
- kontroluje vlastné konanie, uvedomuje si svoje práva a povinnosti a aktívne ich realizuje,
- účinne spolupracuje v skupine, podieľa sa na vytváraní triednych a celoškolských pravidiel, je zodpovedný a dodržiava dohody,
- ochotne prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápadiami a postupmi, diskutuje o nich, prispieva k spoločnej práci,
- podieľa sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v triede a dobrých medziľudských vzťahov;
- spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry:
- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- pozná základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu -etiketu,
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam, situáciám, sociálnym pozíciám;

Vzdelávacie oblasti a učebný plán

V prípravnom ročníku sú predmety zaradené do šiestich vzdelávacích oblastí:

JAZYK A KOMUNIKÁCIA

MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

ČLOVEK A SVET PRÁCE

UMENIE A KULTÚRA

ZDRAVIE A POHYB

ŠPECIÁLNOPEdagogická PODPORA

Učebný plán

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Štátny vzdelávací program	Voliteľné hodiny	Školský vzdelávací program
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra/Anglický jazyk	3		3
	Anglický jazyk		1	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3		3
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1		1
	Hudobná výchova	1	1	2
Zdravie a pohyb	Telesný a športová výchova	2		2
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie		1	1
Špeciálnopedagogická podpora	Individuálna logopedická intervencia	7		7
Spolu		17		20

Voliteľné hodiny (3) sme využili v rámci školského vzdelávacieho programu nasledovne:

Hudobná výchova – 1 hodina týždenne, zameraná na podporu tréningu fonematického uvedomovania, rozvíjania slovnej zásoby, rytmizácie reči, hudobného a estetického cítenia.

Pracovné vyučovanie – 1 hodina týždenne, zameraná na rozvoj jemnej a hrubej motoriky.

Anglický jazyk– 1 hodina týždenne, s využitím metódy Busy Bee starter

Poznámky

Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami v zmysle platnej legislatívy.

Vyučovacie hodiny špecifického vyučovacieho predmetu individuálna logopedická intervencia zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci, pričom najmenej jeden z nich spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovanie tohto predmetu podľa príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých vyučovacích predmetov za predpokladu, že zachová ich vnútornú logickú štruktúru a zásadu primeranosti veku.

Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť na

- vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah vyučovacích predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu,
- vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane vyučovacích predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe.

Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy pre žiakov s NKS sú rovnaké ako pre ostatných žiakov primárneho vzdelávania alebo nižšieho stredného vzdelávania. Čiastočné plnenie jednotlivých výkonov vzdelávacieho štandardu je potrebné zaznamenať v individuálnom vzdelávacom programe žiaka. Dosiiahnuté výkony sú limitované samotným narušením komunikačnej schopnosti, preto nemôžu byť ustanovené štandardy pre špecifický vyučovací predmet ILI.

Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

Podľa tohto vzdelávacieho programu sa vzdelávajú žiaci, ktorí majú diagnostikovanú narušenú komunikačnú schopnosť (NKS).

Narušená komunikačná schopnosť

Ak chceme definovať NKS, treba najskôr vymedziť samu komunikačnú schopnosť:

ide o schopnosť človeka vedome a podľa patričných noriem používať jazyk ako systém znakov a symbolov v celej jeho komplexnosti a vo všetkých jeho formách, a to s cieľom realizovania určitého komunikačného zámeru.

O NKS hovoríme vtedy, ak niektorá rovina jazykových prejavov (alebo niekoľko rovín súčasne) človeka interferuje s jeho komunikačným zámerom. Ide o nasledovné jazykové roviny:

- foneticko-fonologickú,
- lexikálno-sémantickú,
- morfológicko-syntaktickú,
- pragmatickú.

Komunikačná schopnosť zahŕňa všetky formy – hovorenú, grafickú, neverbálnu. Jednotlivé druhy NKS možno analyzovať v rozličných koncepciách, v rámci rozličných teórií a v rozličných kontextoch. Pre naše potreby bude najjednoduchšie uplatniť nozologické hľadisko. Z tohto aspektu rozlišujeme viacero základných druhov NKS, ktoré sa potom v rámci Medzinárodnej klasifikácie chorôb členia na konkrétne diagnózy:

- vývinová bezrečnosť,
- narušený vývin reči,
- získaná orgánová bezrečnosť, afázia,
- získaná psychogénna bezrečnosť - mutizmus, elektívny mutizmus,
- narušenie zvuku reči – fufňavosť,
- narušenie plynulosti reči – zajakavosť, brblavosť,
- narušenie člankovania reči – dyslália, dyzartria,
- poruchy hlasu – dysfónia, afónia,
- kombinované chyby a poruchy reči – súčasný výskyt viacerých druhov narušenej komunikačnej schopnosti,
- symptomatické poruchy reči: NKS pri iných, dominujúcich postihnutiach, ochoreniach, narušeniach - napr. pri sluchovom postihnutí, detskej mozgovej obrne,
- narušenie grafickej stránky reči: agrafia, alexia, akalkúlia, dyslexia, dysortografia, dysgrafia, dyskalkúlia.

Individuálna logopedická intervencia (ILI)

Intervenciu ponímame v tom najširšom zmysle ako: „činnosť, pôsobenie s cieľom zmeny“.

Logopedická intervencia je špecifická aktivita, ktorú uskutočňuje logopéd s cieľmi:

- identifikovať NKS;
- eliminovať, zmierniť NKS, resp. v prípade jej pretrvávania prekonať komunikačnú bariéru;
- predísť tomuto narušeniu (zlepšiť komunikačnú schopnosť človeka).

Logopedickú intervenciu chápeme ako zložitý viacfaktorový proces, ktorý sa realizuje v záujme dosiahnutia svojich troch základných cieľov, na troch, s týmito cieľmi analogických, vzájomne sa prelínajúcich úrovniach:

- logopedická diagnostika,
- logopedická terapia,
- logopedická prevencia.

Dôležitou súčasťou logopedickej intervencie je spolupráca so zákonným zástupcom, učiteľmi a ostatnými odborníkmi v celom procese intervencie. Všetky aktivity, metódy a postupy smerujú k rozvíjaniu komunikačnej schopnosti žiakov a k uplatňovaniu adekvátnych sociálnych interakcií a prelínajú sa celým výchovným a vyučovacím procesom vo všetkých jeho zložkách a formách.

Charakteristika výchovy a vzdelávania žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

Všetky aktivity, metódy a postupy v prípravnom ročníku smerujú k rozvíjaniu komunikačnej schopnosti detí a prelínajú sa celým vyučovacím procesom. Všetky vzdelávacie oblasti sú jazykovo sýtené s cieľom odstrániť, alebo aspoň zmierniť problémy detí.

Vo vyučovacom procese prevláda zážitková forma vyučovania, všetky činnosti sú jazykovo sýtené a vedome cielené na zlepšenie jazykového prejavu.

Prípravný ročník vytvára príjemné a harmonické prostredie s dostatočným množstvom podnetov, ktoré spĺňajú psychologické, špeciálno-pedagogické, zdravotné a sociálne hľadisko. Dieťa vníma podnety všetkými zmyslami. Učiteľ vytvára príjemnú atmosféru, citlivo a trpezlivo pracuje s deťmi, aby u nich vzbudil záujem a vybudoval u detí motiváciu ku školskej práci. Nevyhnutná je úzka spolupráca s rodinou, priateľská, rodinná atmosféra.

Metódy a formy práce sa striedajú podľa potreby a schopností detí, ku každému dieťaťu sa pristupuje individuálne, vzhľadom k nízkemu počtu detí v triede. Každé dieťa má možnosť ukázať svoje vedomosti a schopnosti a učiteľ to dokáže oceniť a hlavne rozvíjať ďalej. Každé

dieťa pracuje na inej úrovni a tomu sa učiteľ prispôsobuje. V popredí vyučovania sú humanistické princípy:

- práva na výchovu a vzdelávanie v súlade s Dohovorom o právach dieťaťa,
- práva na rozvoj vlastnej individuality,
- práva na celostný rozvoj osobnosti.

Vzdelávanie žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

V zmysle § 94 ods. 1) písmeno a) a b) zákona č. 245/2008 Z.z. a § 2 ods.3 vyhlášky MŠ SR č. 322/2008 Z.z. o špeciálnych školách sa výchova a vzdelávanie detí a žiakov s NKS uskutočňuje v špeciálnej triede pre žiakov s NKS v špeciálnej základnej škole.

Absolvovanie prípravného ročníka sa považuje za prvý rok plnenia školskej dochádzky.

Najnižší počet žiakov v triede pre žiakov s NKS sú 4 žiaci .

Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s NKS v prípravnom ročníku je 8 žiakov.

Metódy a postupy používané na vyučovaní vychádzajú z výsledkov psychologickej a logopedickej diagnostiky a individuálneho plánu logopedickej terapie.

Vyučovaci predmet individuálna logopedická intervencia je zaradený vo vzdelávacej oblasti Špeciálnopedagogická podpora.

Rozvíjanie schopností, ktoré sú narušené v dôsledku diagnostikovanej NKS sa prelína celým vyučovacím procesom, t.j. používajú sa špecifické postupy pri výučbe všetkých predmetov a pôsobí sa cielene a komplexne na celú komunikačnú schopnosť žiaka.

Frekvencia cvičení so žiakmi vyplýva z učebného plánu a rozvrhu hodín.

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ:

- akceptuje problémy žiaka spojené s jeho narušenou komunikačnou schopnosťou a rešpektuje špecifiká jeho osobnosti,
- rešpektuje správanie žiaka spôsobené jeho narušením - podporuje a taktne usmerňuje jeho spôsoby sebarealizácie,
- povzbudzuje žiaka a vytvára príležitosti pre jeho pozitívne hodnotenie,
- stimuluje rozvíjanie tých schopností, ktoré v dôsledku narušenia nie sú dostatočne vyvinuté,
- podporuje všetky snahy žiaka o komunikáciu,

- vedie žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšuje jeho sebadôveru - kladie na žiaka primerané požiadavky, nezlavuje v nárokoch a neoslobodzuje ho od činností, ktoré môže s individuálnou pomocou učiteľa alebo spolužiakov zvládnuť,
- zachováva diskretnosť o problémoch žiaka s NKS a nereferuje o nich pred inými žiakmi, či rodičmi.

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ zohľadňuje špecifiká osobnosti a poznávacích procesov žiaka s narušenou komunikačnou schopnosťou, ktoré môžu byť prítomné, najmä:

- motorická instabilita,
- nedostatky vo vývine psychomotorických zručností,
- znížená miera koncentrácie a vytrvalosti pozornosti,
- pomalé tempo zapamätávania a narušenie pamäti,
- ťažkosti pri niektorých myšlienkových operáciách,
- neadekvátne emocionálne reakcie,
- zvýšená unaviteľnosť a znížená sebadôvera,
- nerovnomerné výkony a i.

Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Pri organizácii podmienok v jednotlivých formách vzdelávania žiakov s NKS je potrebné postupovať individuálne podľa výsledkov logopedickej a inej odbornej diagnostiky a v spolupráci so zákonnými zástupcami, školským logopédom a príslušným centrom špeciálno-pedagogického poradenstva.

Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Okrem povinného personálneho zabezpečenia platného podľa štátneho vzdelávacieho programu je potrebné, aby škola, v ktorej sú vzdelávaní žiaci s NKS, mala zabezpečenú spoluprácu so školským logopédom a pôsobil v nej školský špeciálny pedagóg a asistent učiteľa.

Školský logopéd

Školský logopéd vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou a špecifickými vývinovými poruchami učenia. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom detí alebo žiakov a pedagogickým a odborným zamestnancom škôl. Špecifický vyučovací predmet

ILI vyučuje absolvent 2. stupňa vysokoškolského štúdia so štátnou záverečnou skúškou z logopédie, v súlade s platnými príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Školský špeciálny pedagóg

Školský špeciálny pedagóg vykonáva odborné činnosti v rámci špeciálnopedagogickej diagnostiky, individuálnej a skupinovej terapie, výchovno-vzdelávacej činnosti v základnej škole priamo počas vyučovania i mimo vyučovania žiakom, ktorí majú pre svoje komunikačné, mentálne, senzorické, somatické alebo sociálne danosti špeciálne výchovnovzdelávacie potreby. Pravidelnú odbornú pomoc poskytuje najmä žiakom v školskej integrácii, môže ju poskytovať aj žiakom s vnútornou alebo sociálnou dispozíciou narušeného vývinu pri jeho príznakoch (preventívna odborná činnosť). Poskytuje poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom škôl.

Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie

Trieda prípravného ročníka je prispôsobená tak, aby sa u detí rozvíjali poznávacie procesy, psychomotorika a hlavne komunikačné schopnosti. V triede je veľa hračiek, maňušiek, divadelná opona, skladačky, detský koberec aj relaxačný kútik, farebný detský nábytok. Toto príjemné prostredie vytvára pohodu a priestor na relaxáciu a pohybové aktivity, ktoré sú súčasťou vyučovacieho procesu.

K dispozícii je i logopedické zrkadlo, logopedické hry na rozvoj oromotoriky, narácie i slovnej zásoby, počítač so špeciálnym logopedickým programom FONO, ako i pripojenie na internet.

Žiaci prípravného ročníka majú v triede interaktívnu tabuľu a tak majú možnosť aktívne zlepšovať svoje poznávacie procesy a pracovať na interaktívnej tabuli. Žiaci pracujú s učebnicami určenými pre prípravný ročník, ako aj so špeciálnymi pracovnými listami na rozvoj zrakového a sluchového vnímania, na rozvoj pozornosti, sústredenia, orientácie na ploche, grafomotoriky a reči. Mnohé sú vypracované učiteľom pre žiakov "na mieru"- špeciálne podľa individuálnych potrieb žiaka. V škole žiaci a pedagógovia využívajú v rámci daného vzdelávacieho programu tieto priestory:

- priestory pre telovýchovné aktivity s bezpečným povrchom, náradím a náčiním,
- priestory pre prípravné práce učiteľa, školského logopéda, priestory pre uloženie pomôcok,
- knižnica pre žiakov a učiteľov, učebnice a pracovné listy na rozvíjanie komunikačnej schopnosti,
- priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní (školský klub detí, záujmové krúžky a voľnočasové aktivity) vybavené pracovným a odpočinkovým nábytkom,

- priestormi pre učenie, s pomôckami pre relaxáciu.

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Sú rovnaké ako v štátnom vzdelávacom programe pre primárny a nižší stredný stupeň vzdelávania. Okrem toho pri vzdelávaní žiakov s NKS je potrebné vytvoriť vhodnú štruktúru práce a odpočinku žiakov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek a postihnutie žiakov. Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy, pri organizácii výletov, exkurzií ako aj pri organizácii iných súčastí výchovnovzdelávacej činnosti školy sa škola riadi platnou legislatívou.

Dĺžka výchovy a vzdelávania:

Jeden rok, ktorý sa započítava do školskej dochádzky.

Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk.

Podmienky prijímania

Podmienkou prijatia žiaka do prípravného ročníka je psychologická a logopedická diagnostika v centre špeciálnopedagogického poradenstva a žiadosť rodičov. Prijímanie žiakov sa koná v mesiaci máj. V prípade potreby sa vyžaduje aj odborná lekárska diagnostika (neuroológ, psychiater, foniater, ORL a pod.).

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania

Žiaci po ukončení prípravného ročníka pokračujú v primárnom vzdelávaní, v súlade s odporúčaniami psychologickej a logopedickej rediagnostiky, ktorú žiaci absolvujú v posledných mesiacoch návštevy prípravného ročníka.

Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Hodnotenie žiakov prípravného ročníka je slovné. V celkovom hodnotení prospechu žiakov prípravného ročníka postupujeme v zmysle zákona 93/2020 Z.z.

Žiak hodnotený slovne prospel, ak v povinných vyučovacích predmetoch „splnil kritériá hodnotenia určené základnou školou.“, „nesplnil kritériá hodnotenia určené základnou školou“.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Čiastkové výkony žiakov budeme hodnotiť motivačnými pečiatkami a nálepkami. Dôraz budeme dávať na kladné hodnotenie žiakov a pozitívne hodnotenie každého i malého pokroku.

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je:

- poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky,
- povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov,
- dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných,
- brať do úvahy psychický a fyzický zdravotný stav žiaka a jeho vynaložené úsilie,
- brať do úvahy možný vplyv narušenej komunikačnej schopnosti žiaka na jeho školský výkon.

Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sa prelínajú všetkými vzdelávacími oblasťami. Odrážajú aktuálne problémy súčasnosti, sú určitým návodom na ich prevenciu a riešenie. Prispievajú ku komplexnosti vzdelávania žiakov a pozitívne ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania kľúčových kompetencií (spôsobilostí) žiakov.

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Environmentálna výchova

Mediálna výchova

Multikultúrna výchova

Regionálna a ľudová kultúra

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Ochrana života a zdravia

Protidrogová prevencia

Finančná gramotnosť

Výchova k ľudským právam

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov

Školský vzdelávací program poskytuje základným školám pre žiakov s NKS a triedam pre žiakov s NKS možnosť profilovať sa a vychádzať v ústrety potrebám a záujmom žiakov. Rešpektuje ciele a zámery jednotlivých škôl zavedením ďalších špecifických vyučovacích predmetov.

V prípravnom alebo v prvom ročníku sa odporúča realizovanie tréningu fonematického uvedomovania podľa El'konina. Odporúča sa zaradenie špecifických vyučovacích predmetov ako: rozvíjanie komunikačnej kompetencie, grafomotorické zručnosti, rozvíjanie predčitateľskej a čitateľskej gramotnosti, rozvíjanie manuálnych zručností a iné.

Obsah vzdelávania v prípravnom ročníku vychádza zo štátneho vzdelávacieho programu, ktorý je dostupný na stránke Štátneho pedagogického ústavu.

Dodatok č. 3

ku školskému vzdelávaciemu programu

„Základné zásady vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením v bežných triedach základnej školy – integrované vzdelávanie.

Vzdelávací program: Vzdelávací program pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti

Stupeň vzdelania: ISCED 1, ISCED 2

Dĺžka štúdia: 4 – ročná, 5 - ročná

Vyučovací jazyk: slovenský

Študijná forma: denná

Druh školy: štátna

Predkladateľ

Názov školy: Základná škola

Adresa : Lesnícka 1, Prešov 08005

IČO: 37877160

Riaditeľ školy: Ing. Marta Ichniovská

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: RNDr. Fiamčík Valková Katarína, MBA, PaedDr. Topoliová

Tatiana, Mgr. Zuzana Ziburová, Mgr. Katarína Maceková

Ďalšie kontakty : Mgr. Katarína Maceková

webová stránka školy: www.zslespo.edu.sk

e-mail: zslesnicka@gmail.com

Zriadovateľ

Názov: Mesto Prešov, Mestský úrad v Prešove

Adresa: Hlavná 73, Prešov

Kontakty: 3100111 – ústredňa, 3100544 – SSR – oddelenie školstva

Platnosť dokumentu od 1. septembra 2019

ÚVOD

Základná škola zabezpečuje podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní, a to v zmysle § 94 ods. 1 a § 2 písmeno s) zákona č. 245/2008 Z. z. v školskej integrácii, t. j. v triede alebo výchovnej skupine spolu s ostatnými deťmi alebo žiakmi školy. Pri výchove a vzdelávaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti sa postupuje v súlade s platnou legislatívou podľa *Vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a porornosti*.

Tento vzdelávací program je súčasťou Štátneho vzdelávacieho programu pre jednotlivé stupne vzdelávania. Pre výchovno–vzdelávací proces žiakov s poruchou aktivity a pozornosti platia všetky ustanovenia uvedené v Štátnom vzdelávacom programe pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti.

Vzdelávací program pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti charakterizuje ich výchovu a vzdelávanie a objasňuje a vysvetľuje špecifické potreby a požiadavky na komplexnú odbornú starostlivosť o takýchto žiakov. V týchto prípadoch je potrebné zvoliť a zo strany školy zabezpečiť úpravu podmienok, foriem, metód pedagogickej a výchovnej práce a tiež optimálny prístup vo výchove a vzdelávaní žiaka s poruchou aktivity a pozornosti a súčasne rešpektovať úpravy, vyplývajúce z prítomných porúch aktivity a pozornosti nielen vo vzdelávaní, ale aj v hodnotení a klasifikácii.

1. Princípy a ciele výchovy a vzdelávania

Naším princípom je, aby každý žiak v škole zažil úspech. Pri realizácii výchovno–vzdelávacieho procesu intaktných aj integrovaných žiakov použijeme princíp rovnosti, humánosti, individuálneho prístupu, rešpektovania osobnosti.

Cieľom vzdelávania žiakov so ŠVVP a s poruchou aktivity a pozornosti je pripraviť ich na vzdelávanie na akejkoľvek strednej škole s prihliadnutím na ich schopnosti a možnosť vykonávať zvolenú profesiu. Žiaci s poruchou aktivity a pozornosti plnia rovnaké ciele vzdelávania ako ostatní žiaci základných škôl v primárnom a nižšom strednom vzdelávaní.

2. Stupeň vzdelania

- **ISCED 1** - primárne vzdelávanie – 1. stupeň základnej školy,
- **ISCED 2** - nižšie stredné vzdelávanie. – 2. stupeň základnej školy.

3. Profil absolventa

Profil absolventa primárneho vzdelávania zodpovedá profilu absolventa, ktorý je koncipovaný prostredníctvom kompetencií (spôsobilostí) pre bežné základné školy.

Profil absolventa nižšieho stredného stupňa základnej školy zodpovedá profilu absolventa, ktorý je koncipovaný prostredníctvom kompetencií (spôsobilostí) pre bežné základné školy.

4. Pedagogické stratégie

Školský špeciálny pedagóg poskytne odbornú intervenciu žiakom s poruchou aktivity a pozornosti, rodičom a zamestnancom školy bude poskytovať odborné poradenstvo v oblasti vzdelávania žiakov s poruchou aktivity a pozornosti. Triedny/a učiteľ/ka oboznámi všetkých vyučujúcich so závermi odborných vyšetrení (psychologickom, špeciálnopedagogickom, inom odbornom) i s diagnózami, uvedenými v správach z týchto vyšetrení. Jednotliví vyučujúci pedagógovia sa dôkladne oboznámia so správami a najmä s odporúčaniami pre výchovno-vzdelávací proces žiakov s poruchou aktivity a pozornosti, takisto s individuálnym výchovno-vzdelávacím programom konkrétneho žiaka. Úzko spolupracujú so školským psychológom, školským špeciálnym pedagógom, rovnako aj so špeciálnym pedagógom poradenského zariadenia, ktorého je žiak klientom.

5. Zabezpečenie výučby pre žiakov so zdravotným znevýhodnením

Základná škola zabezpečuje integrované vzdelávanie žiakom so zdravotným znevýhodnením (ďalej len **ZZ**) :

- ✓ ŠVVP a VPU,
- ✓ s poruchou aktivity a pozornosti (ADHD, ADD),
- ✓ s narušenou komunikačnou schopnosťou,
- ✓ s poruchami správania,

6. Charakteristika výchovy a vzdelávania žiakov s poruchou aktivity a pozornosti

Podľa tohto vzdelávacieho programu sa vzdelávajú žiaci, ktorí majú diagnostikovanú poruchu aktivity a pozornosti.

Poruchy aktivity a pozornosti patria podľa MKCH-102 do F90 HYPERKINETICKÉ PORUCHY. 2 MKCH-10-SK-2017 (aktualizovaný preklad), dostupné na: <http://www.nczisk.sk/Standardy-v-zdravotnictve/Pages/Medzinarodna-klasifikacia-chorob-MKCH-10.aspx>

Je to skupina porúch charakterizovaná skorým vznikom (zvyčajne v prvých piatich rokoch

života), neschopnosťou vydržať pri činnosti vyžadujúcej kognitívnu účasť, tendenciou prechádzať z jednej činnosti na druhú bez ich dokončenia a dezorganizovanou, nedostatočne regulovanou a nadmernou aktivitou. Môžu sa pridružovať aj viaceré ďalšie abnormality. Hyperkinetické deti sú často bezohľadné a impulzívne, náchylné na úrazy a často sa dostávajú do disciplinárnych problémov, skôr pre neúmyselné porušovanie pravidiel ako pre úmyselný vzdor. Ich vzťahy s dospelými sú často sociálne dezinhibované, bez normálnej ostražitosti a rezervovanosti. Sú nepopulárne medzi inými deťmi a môžu sa dostať do izolácie. Časté je zhoršenie poznávacej schopnosti a neúmerne časté sú špecifické oneskorenia vo vývine motoriky a reči. Sekundárne komplikácie zahŕňajú asociálne správanie a nízke sebahodnotenie.

F90.0 Porucha aktivity a pozornosti

Nedostatok pozornosti

- porucha s hyperaktivitou
- hyperaktívna porucha
- syndróm s hyperaktivitou

Nezahŕňa:

hyperkinetickú poruchu spojenú s poruchou správania (F90.1)

V odbornej literatúre sa stretávame aj s pojmami **ADHD** a **ADD**.

ADD

– Je vývinová porucha pozornosti s normálnou aktivitou, bez hyperaktivity (syndróm deficitu pozornosti).

ADHD

– Je vývinová porucha charakterizovaná veku dieťaťa neprimeraným stupňom pozornosti, rozptýlenou pozornosťou s hyperaktivitou.

– Porucha pozornosti spojená s hyperaktivitou a impulzívnosťou.

– Porucha pozornosti a koncentrácie spojená s agresívnosťou.

– Porucha pozornosti a koncentrácie bez agresivity.

Výchova a vzdelávanie žiakov s poruchami aktivity a pozornosti sa uskutočňuje

- a) v základnej škole pri liečebno-výchovnom sanatóriu,
- b) v špeciálnej triede pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti v základnej škole,
- c) v triede základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii.

Podmienkou prijatia žiaka do základnej školy na školskú integráciu je potrebná špeciálnopedagogická diagnostika, v prípade potreby aj pedopsychiatrická a psychologická diagnostika a písomná žiadosť zákonného zástupcu.

V prípade potreby môže poradenské zariadenie priamo alebo na základe podnetu školy vyžadovať aj odbornú lekársku diagnostiku alebo diagnostiku odborného zdravotníckeho zariadenia.

O prijatí žiaka s poruchou aktivity a pozornosti rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie (CŠPP a CPPP), vydaného na základe diagnostického vyšetrenia.

Špecifickým cieľom vzdelávania žiakov s poruchami aktivity a pozornosti je reedukácia a korekcia prejavov v učení a správaní, ktoré sú dôsledkom diagnostikovaného zdravotného znevýhodnenia ako aj tréning požadovaných vzorov, foriem správania a následne aj reedukácia vlastností vo vzťahu k učeniu.

Základom pre špecifický postup pri vzdelávaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti je vytvorenie pozitívneho vzťahu medzi pedagógom a žiakom. Vzdelávanie žiaka s poruchou aktivity a pozornosti si vyžaduje podľa potreby koordinovaný tímový prístup učiteľa, psychológa, špeciálneho pedagóga, vychovávateľa, liečebného pedagóga, logopéda, asistenta učiteľa.

Špecifiká vzdelávania žiaka s poruchou aktivity a pozornosti, ktoré je potrebné uplatňovať v individuálnom rozsahu a podľa individuálnych potrieb žiaka, **vo všetkých formách vzdelávania:**

- žiak, ktorý nemôže plniť požiadavky príslušných vzdelávacích oblastí a štandardov, sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu,
- pri vyučovaní môže pedagóg stanoviť dĺžku a štruktúru vyučovacej hodiny flexibilne, zohľadňujúc psychický stav, správanie a potreby žiaka, ktoré sú dôsledkom stanovenej diagnózy,
- žiakovi je zabezpečené vyučovanie špecifického vyučovacieho predmetu terapeuticko-korekčné cvičenia. /TKC/

7. Rámcový obsah vzdelávania predmetu TKC

CIELE

Cieľom špecifického vyučovacieho predmetu TKC je podporiť rozvoj špecifických funkcií žiakov, sociálna a edukačná adaptácia a integrácia žiakov so zdravotným znevýhodnením do edukačného procesu bežnej základnej školy, odstrániť alebo aspoň zmierniť narušenie individuálnych schopností a eliminovať edukačné nedostatky, ktoré z nej vyplývajú.

Špeciálnopedagogická reedukácia má odstrániť alebo aspoň zmierniť edukačné nedostatky, ktoré z poruchy aktivity a pozornosti vyplývajú. Sekundárnym cieľom špecifického vyučovacieho

predmetu TKC je prevencia vzniku porúch aktivity a pozornosti ako následku neúspechu v komunikácii a v osvojovaní si gramotnosti. V širšom meradle podporuje špecifický vyučovací predmet TKC sociálnu a edukačnú adaptáciu a integráciu žiakov do spoločnosti.

V rozvoji osobnosti žiaka špecifický vyučovací predmet má:

- rozvíjať sociálne zručnosti,
- podporovať proces sebavýchovy,
- budovať aktívny vzťah žiaka k osobnému rastu,
- podporovať a pomáhať žiakovi pri plnení vývinových úloh,
- podporovať kultivovanie sociálneho fungovania žiaka zvýšením sociálnych kompetencií,
- stimulovať procesy sociálneho učenia,
- konfrontovať vlastné skúsenosti a vedomosti v rámci skupiny a porovnávať so sociálnymi normami,
- rozvíjať pozitívne sociálne interakcie, vplývať na skupinový procesov na vývin jednotlivca,
- konfrontovať korektívnu skúsenosť interakcie s dospelým v atmosfére dôvery a prijatia.

OBSAH

Obsah špecifického vyučovacieho predmetu je rámcový. Realizácia jednotlivých tém sa prispôbuje schopnostiam žiakov, špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám a problémom v triede. Jednotlivé témy možno aplikovať aj na iných predmetoch podľa potreby žiaka. Stimulácie oblasti sú uvedené v nasledujúcej časti aj s cieľmi pre jednotlivé oblasti.

1. Problémové správanie a jeho korekcia

Identifikácia a uvedomenie si podielu jednotlivých faktorov podmieňujúcich problémové správanie žiaka: Koláč aktuálnych problémov; Koláč dôvodov, ktoré vedú k problémovému správaniu a určenie oblasti s najvyšším podielom vlastného pričinenia, možnosti vlastnej korekcie; Využitie spätnej väzby od iných, výmena skúseností z podobných situácií.

Hľadanie možností a posilnenie motivácie k zmene tých foriem správania, ktoré mávajú negatívne dôsledky: Osobný plán - čo je môj cieľ; čo sa dá urobiť najskôr; kto si to všimne prvý; 5 prianí; Jama.

Závislosti – tematická skupina: mýty o drogách; šnúrka ako demonštrácia vzniku závislosti;

Nedokončené vety; príbehy – identifikácia rizikového správania; nacvičovanie odmietania.

Záškoloctvo – tematická skupina: diskusia o osobných skúsenostiach; identifikácia príčin; dôsledky pre žiaka a rodiča, možnosti riešenia.

Krádeže – tematická skupina: diskusia o osobných skúsenostiach; identifikácia príčin; dôsledky pre žiaka a rodiča, možnosti riešenia.

2. Rozvíjanie emocionálnej inteligencie

Identifikácia vlastných pocitov, pocitov iných a spôsoby ich vyjadrovania: Kocka emócií; Koláč emócií; Moje srdce; Kedy mi začne viac biť srdce; piktogramy emócií; Teplomer pocitov.

Uvedomovanie si rozdielov medzi citmi a činmi: Vety vyjadrujúce myšlienky a pocity, ich rozlíšenie; Čo si myslím, čo robím, alebo ako sa cítim; metóda ABC.

Ovládanie vlastných emócií, impulzov, zvládanie hnevu, smútku: kreslenie; Koláč hnevu; asociácie napr. na hnev; Koláč hnevu; Koláč radostí; nácvik relaxácií.

Empatia, schopnosť vidieť situáciu z hľadiska iných: poznanie vlastnej empatie cez hru na empatiu (alternatívne voľby); skupinová empatia; empatická analýza.

3. Rozvíjanie komunikačnej schopnosti

Aspekty verbálnej a neverbálnej komunikácie: Čítanie z tváre; Gestomíma; Pozície pri sedení; Zrakový kontakt; Pokiaľ si ma pustíš; Ako sa ma dotkneš; Podanie rúk; jednosmerná, dvojsmerná a paralelná komunikácia; Slovný futbal, Paralingvistika; Telefón; „ja ťa predsa počúvam“; Aktívne počúvanie; „Ja výrok“.

Asertívne správanie: asertívne práva; typy správania - agresívne, asertívne správanie – identifikácia na konkrétnych príkladoch, precvičovanie; von - dnu z kruhu; Fazulky; Molekuly; techniky ako napr. prijímanie kritiky, otvorené dvere, pokazená platňa a pod.

4. Osobnostný rozvoj

Sebaprijatie: Osobný erb; Zoznam pozitívnych vlastností; Môj najvyšší vrchol – môj najnižší pád; Životná krivka; Kto som; Aký som; Hierarchia osobných hodnôt; Starinársky obchod; Horúca stolička; Infogramy.

Podpora budovania pozitívneho sebaobrazu: Môj 5-ročný plán; Osobná vizitka; Inzerát.

5. Rozvíjanie sociálnych zručností

Stratégie riešenia konfliktov a zvládanie záťažových situácií: Asociácie na konflikt; Čo si myslím o konfliktoch; V čom je zdroj konfliktov; Mária a Roman; Hra na palce; Zápalky; Von - dnu; Zakázané ovocie .

Rozvíjanie sociálnych zručností a prosociálneho správania, spolupráca: Koláč dôvery; Pád dôvery; Levitácia; Skupinový erb/dom; Ostrov skupiny; Skupinová stavba/ mandala.

6. Rodinné vzťahy

Posilňovanie rodinných vzťahov, hlbšie pochopenie úlohy rodičov, práva a povinnosti členov rodiny, miesto dieťaťa v rodinnom systéme: Kresba rodiny; Začarovaná rodina; Čo by som si prial od otca/matky; Čo by som do domu priniesol/odniesol; Čo doma najčastejšie počúvam; Dieťa v roli rodiča; Nedelňa u nás doma; Rodokmeň.

Korekcia traumatizujúcich zážitkov z rodinného prostredia (domáce násilie, rozvod, straty):

Nedokončené vety; Tresty a odmeny v rodine; Rodinné pravidlá; Rodinné rituály; Typy rodín; Čo by som nikomu nepovedal.

7. Rovesnícke vzťahy

Pozícia v rámci rovesníckej skupiny: Sociogram; Čo máme spoločné, čo rozdielne.

Šikanovanie - tematická skupina.

Sexualita – tematická skupina.

Poznámka

K vymedzenému obsahu TKC pristupujeme ako k otvorenému systému, čo znamená, že jednotlivé tematické celky je možné aktuálne dopĺňať či redukovať. Jednotlivé osnovné heslá plnia funkciu námetov na jednotlivé hodiny - učiteľ si zvolí také, ktoré podľa jeho názoru sú potrebné pre žiakov z aspektu ich praktického významu pre reedukáciu.

8. Všeobecné odporúčania pre postup učiteľa žiaka s poruchou aktivity a pozornosti vo výchovno-vzdelávacom procese

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ:

- akceptuje žiaka s poruchou aktivity a pozornosti a rešpektuje špecifiká jeho osobnosti;
- rešpektuje správanie žiaka spôsobené jeho narušením;
- podporuje a taktne usmerňuje jeho spôsoby sebarealizácie;
- povzbudzuje žiaka a vytvára príležitosti pre pozitívne hodnotenie;
- stimuluje rozvíjanie tých schopností, ktoré v dôsledku narušenia nie sú dostatočne vyvinuté;
- podporuje všetky snahy žiaka o ústnu i písomnú komunikáciu a vedie ku komunikatívnosti i ostatných spolužiakov;
- žiakovi dôveruje a oslovuje ho rovnakým spôsobom ako ostatných spolužiakov;
- poskytuje žiakovi podnety na hodnotiace myslenie a vedie ho k primeranému sebahodnoteniu;
- vedie žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšuje jeho sebadôveru;
- kladie na žiaka primerané požiadavky, nezľavuje v nárokoch a neoslobodzuje ho od činností, ktoré môže s individuálnou pomocou učiteľa alebo spolužiakov zvládnuť;
- zachováva diskretnosť o problémoch žiaka s poruchou aktivity a pozornosti a nereferuje o nich pred inými žiakmi či rodičmi;

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ zohľadňuje špecifiká osobnosti a poznávacích procesov žiaka s poruchou aktivity a pozornosti, ktoré môžu byť prítomné, napr.:

- ťažkosti pri niektorých myšlienkových operáciách;
- pomalé tempo zapamätávania a narušenie pamäti;
- motorická instabilita;
- nedostatky vo vývine psychomotorických zručností.
- znížená miera koncentrácie a vytrvalosti pozornosti;
- neadekvátne emocionálne reakcie;
- zvýšená unaviteľnosť;
- znížená sebadôvera;
- nerovnomerné výkony a i.

K zmierneniu prejavov a dôsledkov vyššie uvedených negatívnych vplyvov na vzdelávanie v triede zabezpečí vyučujúci žiakovi nasledujúce podmienky:

- umiestni žiaka v triede tak, aby mohol vnímať výklad učiteľa všetkými zmyslami;
- do lavice posadí žiaka s takým spolužiakom, ktorý bude schopný a ochotný v prípade potreby pomôcť,
- v prípade potreby k práci so žiakom prizve špeciálneho pedagóga, psychológa
- pracovný postup vo výchovno-vzdelávacom procese konzultuje so školským špeciálnym pedagógom, psychológom
- pri práci so žiakom používa vhodné pomôcky (po dohode so špeciálnym pedagógom, psychológom) a učí ho s nimi pracovať aj samostatne,
- a ďalšie podmienky podľa konkrétnych odborných odporúčaní (z poradenského zariadenia a školského špeciálneho pedagóga).

Pre porozumenie a osvojenie preberaného učiva učiteľ:

- používa efektívne stratégie učenia,
 - pracuje s námetom v takom rozsahu, ktorý je primeraný veku a mysleniu žiaka.
- V individuálnych prípadoch konzultuje rozsah učiva so špeciálnym pedagógom.
- pri vyučovaní využíva skúsenosti žiaka a nadväzuje na ne,

- nové pojmy vždy vysvetlí a objasní ich v rôznych súvislostiach,
- využíva názorný materiál a poskytuje žiakovi možnosť manipulácie s ním,
- nové učivo usporiada po krokoch a dodržiava postupnosť od jednoduchého k zložitejšiemu,
- systematicky sa venuje žiakovi individuálne, aby žiak postupne preberal celé učivo,
- poskytne žiakovi dostatok možností na precvičovanie a osvojenie učiva,
- priebežne si overuje ako žiak porozumel učivu alebo úlohe,
- pri skúšaní a overovaní vedomostí žiaka volí formu písanú, ústnu i praktickú – uprednostňuje tú formu, ktorú v aktuálnom čase, prípadne aj pre konkrétny druh úloh
- odporúča poradenské zariadenie,
- otázky a úlohy zadáva tak, aby žiak mohol odpovedať jednoznačne,
- pri skúšaní a hodnotení žiaka si overí, či žiak porozumel zadanej úlohe.

Pri vzdelávaní žiaka s poruchou aktivity a pozornosti je nevyhnutná úzka spolupráca školy a rodiny, vytvorenie atmosféry spoločnej zodpovednosti a ujasnenia cieľov i postupov vedúcich k ich dosiahnutiu.

V priebehu nižšieho sekundárneho vzdelávania je potrebné pomôcť žiakovi s poruchou aktivity a pozornosti pri jeho profesionálnej orientácii a tým prispieť k jeho úspešnému sociálnemu začleneniu.

9. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s poruchou aktivity a pozornosti

Základom pre špecifický postup pri vzdelávaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti je vytvorenie pozitívneho vzťahu medzi učiteľom a žiakom. Vzdelávanie žiaka s poruchou aktivity a pozornosti si vyžaduje koordinovaný tímový prístup učiteľa, špeciálneho pedagóga, psychológa, rodiča. Špecifiká vzdelávania uplatňujeme v individuálnom rozsahu a podľa individuálnych potrieb žiakov vo všetkých formách vzdelávania nasledovne:

Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôsobujú individuálnym osobitostiam žiakov s poruchou aktivity a pozornosti. Žiak s poruchou aktivity a pozornosti, ktorý nemôže plniť požiadavky príslušných vzdelávacích oblastí a štandardov, sa vzdeláva podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Voliteľné hodiny je možné využiť aj na intenzívne vzdelávanie v určitej vzdelávacej oblasti v rámci individuálneho vzdelávacieho programu žiaka.

V prípade individuálnej integrácie v bežnej triede základnej školy môže na vyučovacích

hodinách podľa potreby pracovať so žiakom s poruchou aktivity a pozornosti školský špeciálny pedagóg alebo školský psychológ, a to individuálne podľa individuálneho vzdelávacieho programu žiaka. Obsah, formy a postup svojej činnosti konzultuje s príslušným učiteľom.

Školský špeciálny pedagóg v rámci vyučovania pracuje individuálne so žiakom, resp. so skupinkou vybraných žiakov s cieľom systematickej, intenzívnej korekcie, terapie alebo reedukácie.

Pri vyučovaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti môže učiteľ stanoviť dĺžku a štruktúru vyučovacej hodiny flexibilne, zohľadňujúc psychický stav, správanie a potreby žiakov, ktoré sú dôsledkom stanovenej diagnózy.

Vo vyučovaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti, u ktorých sa predpokladá, že po ukončení vzdelávania v základnej škole budú pokračovať vo vzdelávaní v stredných odborných školách, sa na 2. stupni základnej školy odporúča vo všetkých ročníkoch vyučovať predmety zo vzdelávacej oblasti Človek a svet práce.

Žiakovi s poruchou aktivity a pozornosti nemožno znížiť známku pri hodnotení učebných výsledkov alebo správania, pokiaľ sú nedostatočné učebné výsledky alebo nevhodné prejavy správania dôsledkom stanovenej diagnózy. K hodnoteniu a klasifikácii správania žiaka s diagnostikovanou poruchou aktivity a pozornosti zníženou známkou zo správania možno pristúpiť len po odbornom posúdení a odporúčení tohto postupu príslušným poradenským zariadením, a to na základe takých prejavov správania žiaka, ktoré sú závažným porušením školského poriadku, ako napr. neospravedlnené hodiny, fyzické ublíženie iným osobám, verbálne osočovanie a pod.

Pri hodnotení učebných výsledkov aj správania sa kladie dôraz na motivačnú zložku hodnotenia.

10. Rámcové učebné plány

Rámcové učebné plány sú totožné s rámcovými učebnými plánmi podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre 1. stupeň základnej školy ISCED 1 a podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre 2. stupeň základnej školy ISCED 2 s nasledovnými špecifikami:

a) Na vyučovaní cudzích jazykov a vyučovacích predmetov zo vzdelávacej oblasti

Človek a svet práce sa trieda môže deliť na dve skupiny podľa podmienok školy.

b) Do školského vzdelávacieho programu si škola, okrem iných predmetov zaradiť aj špecifický predmet zameraný na korekciu, terapiu a reedukáciu dôsledkov zdravotného znevýhodnenia žiakov - terapeuticko-korekčné cvičenia.

c) Na vyučovaní špecifických predmetov, zameraných na korekciu, terapiu a reedukáciu dôsledkov zdravotného znevýhodnenia žiakov, sa môže trieda deliť na dve skupiny podľa podmienok školy.

11. Podmienky prijímania

Do základnej školy (školská integrácia) sa žiak s poruchou aktivity a pozornosti prijíma na základe psychologickú a špeciálnopedagogickú diagnostiku v centre špeciálnopedagogického poradenstva (CŠPP) alebo v centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (CPPPaP). V prípade potreby môže poradenské zariadenie priamo, alebo na základe podnetu školy vyžadovať aj odbornú lekársku diagnostiku alebo diagnostiku odborného zdravotníckeho zamestnanca (neuroológ, psychiater, foniater, ORL, klinický logopéd a pod.).

O prijatí dieťaťa rozhoduje riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie (CŠPP a CPPPaP), vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa. „Riaditeľ školy pred prijatím dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami do školy so vzdelávacím programom pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti poučí zákonného zástupcu o všetkých možnostiach vzdelávania jeho dieťaťa.“ (§ 61 ods.1 zákona č. 245/2008 Z.z.). Riaditeľ školy je povinný informovať v prvom kontakte rodičov o podmienkach prijatia (písomná žiadosť rodiča, správa z odborných vyšetrení z príslušného poradenského zariadenia, spolupráca so školským špeciálnym pedagógom a školským psychológom).

Ak sa špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiaka prejavujú po jeho prijatí do školy a žiak ďalej navštevuje školu, do ktorej bol prijatý, jeho ďalšie vzdelávanie ako vzdelávanie žiaka sa mu zabezpečí po predložení písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka o zmenu formy vzdelávania a vyplneného Návrhu na prijatie predloženého riaditeľovi školy.

12. Vzdelávacie oblasti

Obsah vzdelávania žiakov so ZZ, konkrétne žiakov s poruchou aktivity a pozornosti je rovnaký ako obsah vzdelávacích oblastí príslušných predmetov pre štátny vzdelávací program žiakov základných škôl.

Vzdelávacie oblasti sú však doplnené o oblasť **ŠPECIÁLNOPELAGOGICKÁ PODPORA**, do ktorej sú zaradený špecifický vyučovací predmet:

❖ terapeuticko-korekčné cvičenia (TKC)

13. Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy pre žiakov so ZZ sú rovnaké ako pre žiakov bez zdravotného znevýhodnenia primárneho alebo nižšieho stredného vzdelávania v základnej škole. Plnenie výkonového štandardu však môže byť ovplyvnené závažnosťou poruchy aktivity a pozornosti žiaka. Čiastočné plnenie jednotlivých výkonov vzdelávacieho štandardu je potrebné zaznamenať v individuálnom vzdelávacom programe žiaka.

14. Individuálny výchovno-vzdelávací program

Žiaci s vyššie uvedeným postihnutím majú vypracovaný Individuálny výchovno-vzdelávací program. Základná škola prostredníctvom IVVP zabezpečuje úpravu podmienok, foriem, metód a prístupu vo výchove a vzdelávaní žiaka so zdravotným znevýhodnením a rešpektujeme úpravy vyplývajúce z prítomných porúch nielen vo vzdelávaní, ale i v hodnotení a klasifikácii.

IVVP vypracováva triedny učiteľ v spolupráci so školským špeciálnym pedagógom, prípadne ďalšími zainteresovanými odbornými pracovníkmi podľa potreby a so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie. V prípade potreby sa žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami prispôsobí obsah a formy vzdelávania v jednom alebo viacerých vyučovacích predmetoch. V tom prípade vypracuje vyučujúci daného predmetu v spolupráci so špeciálnym pedagógom ako súčasť IVVP *Úpravu učebných osnov konkrétneho predmetu*. Úprava sa vypracuje len pre predmety, v ktorých nemôže žiak postupovať podľa učebných osnov daného ročníka. IVVP je súčasťou povinnej dokumentácie žiaka so ŠVVP, individuálne integrovaného v bežnej triede základnej školy.

Individuálny vzdelávací program obsahuje:

- Základné informácie o žiakovi a vplyve jeho diagnózy na výchovno-vzdelávací proces;
- Požiadavky na úpravu prostredia školy a triedy;
- Modifikáciu učebného plánu a učebných osnov;

- Aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov;
- Špecifické postupy hodnotenia učebných výsledkov žiaka;
- Špecifiká organizácie a foriem vzdelávania;
- Požiadavky na zabezpečenie kompenzačných pomôcok a špeciálnych učebných pomôcok;
- Zabezpečenie servisu odborníkov – špeciálneho pedagóga, psychológa (CPPPaP, ČŠPP) a iných podľa potreby, na základe odporúčania školského poradenského zariadenia.

IVVP podpisuje: riaditeľ školy, triedny učiteľ, školský špeciálny pedagóg, školský psychológ, zákonný zástupca žiaka.

15. Dĺžka a špecifiká výchovy a vzdelávania

V prípade potreby sa dĺžka vzdelávania žiakom so zdravotným znevýhodnením predĺži až o dva roky (§ 97 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z.z.) v prípade školskej integrácie individuálne, rozložením obsahu vzdelávania v súlade s individuálnym vzdelávacím programom (pri uplatnení § 94 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z.z.).

V prípade potreby sa pre žiakov so zdravotným znevýhodnením zvýši počet voliteľných hodín o 1 až 3 hodiny týždenne. Pri vyučovaní žiakov s poruchou aktivity a pozornosti sa dĺžka a štruktúra vyučovacej hodiny stanovuje flexibilne, zohľadňuje sa psychický stav, správanie a potreby žiakov.

Vo výnimočnom prípade môže byť žiak so závažnou formou poruchy aktivity a pozornosti na základe lekárskeho odporúčania na určitý čas podľa § 24 zákona č. 245/2008 Z. z. oslobodený od povinnosti dochádzať do školy, pričom sa mu v súlade s týmto zákonom poskytuje individuálne vzdelávanie.

16. Formy výchovy a vzdelávania

Základná škola poskytuje žiakom s poruchou aktivity a pozornosti stupeň vzdelávania ISCED 1 a ISCED 2, uplatňuje pri vzdelávaní týchto žiakov tú formu organizácie výchovy a vzdelávania podľa § 54 zákona č. 245/2008 Z. z., prostredníctvom ktorej mu pre nich prijateľným spôsobom zabezpečí získanie príslušného stupňa vzdelania. K výberu formy vzdelávania žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pristupuje individuálne, podľa výsledkov špeciálnopedagogickej, psychologickej, prípadne inej odbornej diagnostiky.

17. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Základná škola systematicky spolupracuje v súvislosti s edukáciou žiakov so zdravotným znevýhodnením s centrami pedagogicko-psychologického a špeciálno-pedagogického poradenstva, s Okresným úradom – odborom školstva v Prešove, so Štátnym pedagogickým ústavom v Bratislave. V súvislosti so zabezpečením edukácie týchto žiakov sa kooperuje aj so zákonnými zástupcami v takom rozsahu, aby žiak so ZZ dosahoval čo najoptimálnejšie vzdelávacie výsledky.

18. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Podmienky pre povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie sú definované v Štátnom vzdelávacom programe pre 1. stupeň základnej školy ISCED 1 a v Štátnom vzdelávacom programe pre 2. stupeň základnej školy ISCED 2.

19. Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Organizácia výchovy a vzdelávania žiakov s poruchami aktivity a pozornosti sa uskutočňuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov.

Pri organizácii podmienok vzdelávania žiakov s poruchou aktivity a pozornosti je potrebné postupovať *individuálne* podľa výsledkov špeciálnopedagogickej a psychologickej diagnostiky, v spolupráci so zákonnými zástupcami, školským psychológom alebo školským špeciálnym pedagógom a príslušným školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie (CŠPP, CPPPaP).

20. Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Okrem povinného personálneho zabezpečenia platného podľa štátneho vzdelávacieho programu pre žiakov s poruchou aktivity a pozornosti pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie, schváleného 3. 8. 2017, v škole, v ktorej sú vzdelávaní žiaci s poruchou aktivity a pozornosti, pôsobí školský špeciálny pedagóg, školský psychológ. Učiteľ, školský špeciálny pedagóg, školský psychológ a psychológ z CŠPP alebo CPPPaP tvoria tím rovnocenných odborníkov. Starostlivosť žiakom v zmysle intervencie a poradenstva pedagógom a rodičom poskytuje školský špeciálny pedagóg a školský psychológ.

21. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

21.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa berie do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon v súlade s dodržiavaním Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy (Príloha č.2 k metodickému pokynu – Zásady hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole) schváleného MŠ SR pod číslom 2011-3121/12824:4-921 zo dňa 1.5.2011.

Súčasťou dokumentácie individuálne začleneného žiaka na našej základnej škole je aj portfólio, ktoré obsahuje práce žiaka z individuálnej špeciálnopedagogickej intervencie, ktorá sa začleneným žiakom na našej škole systematicky poskytuje.

21.2 Všeobecné zásady hodnotenia žiaka s poruchou aktivity a pozornosti

1. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka s poruchou aktivity a pozornosti učiteľ rešpektuje jeho psychický a fyzický zdravotný stav, druh a závažnosť poruchy, ktorá má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete.
2. Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení povinnej školskej dochádzky. Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka kladie dôraz na jeho individuálne schopnosti, ktoré sú základom jeho pracovnej a sociálnej integrácie.
3. Pri hodnotení a klasifikácii žiaka je nevyhnutné postupovať podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga a psychológa.
4. O spôsobe a možnostiach hodnotenia a klasifikácie triedny alebo vyučujúci učiteľ informuje zákonného zástupcu žiaka s poruchou aktivity a pozornosti po konzultácii so špeciálnym pedagógom a psychológom.
5. Pri hodnotení žiaka s poruchou aktivity a pozornosti učiteľ taktne posudzuje úroveň jeho vedomostí nielen v porovnaní s rovesníkmi, ale najmä v porovnaní s uplynulým obdobím vzhľadom na predchádzajúce výkony samotného žiaka.

22. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia v škole

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia v škole sú definované v Štátnom vzdelávacom programe pre 1. stupeň základnej školy ISCED 1 a v Štátnom vzdelávacom programe pre 2. stupeň základnej školy ISCED 2. Najmä u žiakov so závažnejšími formami poruchy aktivity a pozornosti zabezpečíme zvýšenie ochrany fyzickej bezpečnosti samotného žiaka a jeho spolužiakov. Žiak bude pod stálym pedagogickým dozorom (s výnimkou dozoru v sociálnych zariadeniach), tiež bude dodržiavať zákaz fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

Dodatok č. 4
ku školskému vzdelávaciemu programu

Požiadavky na profesijný rozvoj pedagogických a odborných zamestnancov

Od 1.9.2019 nadobúda účinnosť Nový zákon o pedagogických a odborných zamestnancoch
č.138/2019 Z. z.

Stupeň vzdelania: **ISCED 1, ISCED 2**

Dĺžka štúdia: **4 – ročná, 5 - ročná**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denná**

Druh školy: **štátna**

Predkladateľ

Názov školy: **Základná škola**

Adresa : **Lesnícka 1, Prešov 08005**

IČO: **37877160**

Riaditeľ školy: **Ing. Marta Ichniovská**

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: **RNDr. Fiamčík Valková Katarína, MBA, PaedDr. Topoliová**

Tatiana, Mgr. Zuzana Ziburová, Mgr. Katarína Maceková

Ďalšie kontakty : **Mgr. Katarína Maceková**

webová stránka školy: **www.zslespo.edu.sk**

e-mail: **zslesnicka@gmail.com**

Zriadovateľ

Názov: **Mesto Prešov, Mestský úrad v Prešove**

Adresa: **Hlavná 73, Prešov**

Kontakty: **3100111 – ústredňa, 3100544 – SSR – oddelenie školstva**

Platnosť dokumentu od **1. septembra 2019**

(1) Profesionálny rozvoj je proces

- a) prehľbovania, zdokonaľovania a rozširovania profesionálnych kompetencií,
- b) získavania profesionálnych kompetencií na výkon špecializovaných činností alebo na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca alebo výkon činnosti vedúceho odborného zamestnanca,
- c) získavania profesionálnych kompetencií vyššieho kariérového stupňa,
- d) overovania profesionálnych kompetencií na zaradenie do vyššieho kariérového stupňa,
- e) získavania vzdelania na splnenie kvalifikačných predpokladov na výkon ďalšej pracovnej činnosti alebo
- f) využívania a hodnotenia získaných profesionálnych kompetencií.

(2) Profesionálny rozvoj sa uskutočňuje podľa profesionálnych štandardov a v súlade so súčasným vedeckým poznaním, odbornými a spoločenskými požiadavkami na výkon pracovnej činnosti.

(3) Profesionálny rozvoj sa uskutočňuje prostredníctvom

- a) vzdelávania,
- b) tvorivej činnosti súvisiacej s výkonom pracovnej činnosti, najmä činnosti vedeckej, výskumnej, publikačnej alebo umeleckej,
- c) sebvzdelávania a výkonu pracovnej činnosti alebo
- d) absolvovania odbornej stáže zameranej na inovovanie profesionálnych kompetencií.

(4) Profesionálny rozvoj sa riadi podľa plánu profesionálneho rozvoja, ktorý vyplýva zo zamerania školy, školského zariadenia alebo zo zamerania zariadenia sociálnej pomoci. Plán profesionálneho rozvoja vydáva riaditeľ po prerokovaní so zriaďovateľom, zástupcami zamestnancov a v pedagogickej rade, ak je zriadená. Plán profesionálneho rozvoja v zariadení sociálnej pomoci vydáva riaditeľ zariadenia sociálnej pomoci.

(5) Na základe plánu profesionálneho rozvoja vydáva riaditeľ ročný plán vzdelávania pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov (ďalej len „ročný plán vzdelávania“); v zariadeniach sociálnej pomoci ročný plán vzdelávania vydáva riaditeľ zariadenia sociálnej pomoci. Ročný plán vzdelávania možno počas jeho platnosti dopĺňať a meniť v súlade s aktuálnymi možnosťami a potrebami školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci.

Profesijný štandard

- (1) Profesijný štandard vymedzuje súbor profesijných kompetencií potrebných na zaradenie do
 - a) kategórie a podkategórie pedagogického zamestnanca alebo do kategórie odborného zamestnanca,
 - b) kariérového stupňa alebo
 - c) kariérovej pozície.
- (2) Profesijný štandard začínajúceho pedagogického zamestnanca a profesijný štandard začínajúceho odborného zamestnanca je záväzný pre štátny vzdelávací program príslušného odboru vzdelávania a pre opis príslušného študijného odboru.
- (3) Profesijné štandardy v nadväznosti na stupeň vzdelania pre jednotlivé kategórie, podkategórie, kariérové stupne a kariérové pozície vydáva a zverejňuje na svojom webovom sídle ministerstvo školstva.

Vzdelávanie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov

- (1) Vzdelávanie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov sa organizuje ako
 - a) kvalifikačné vzdelávanie,
 - b) funkčné vzdelávanie,
 - c) špecializačné vzdelávanie,
 - d) adaptačné vzdelávanie,
 - e) predatestačné vzdelávanie,
 - f) inovačné vzdelávanie,
 - g) aktualizáčn  vzdelávanie.
- (2) Vzdelávanie podľa odseku 1 sa poskytuje ako
 - a) jednoduchý program vzdelávania, ktorý je uceleným programom určovania, dosahovania a overovania cieľov, obsahu, metód a foriem vzdelávania, jeho hodnotenia, organizácie a riadenia alebo
 - b) program vzdelávania členený na moduly; modulom programu vzdelávania je samostatná, ucelená, záväzná, časová a obsahová jednotka.

- (3) Program vzdelávania členený na moduly obsahuje základný modul a najmenej jeden rozširujúci modul. Absolvovanie základného modulu je podmienkou pre absolvovanie rozširujúceho modulu.

Kvalifikačné vzdelávanie

- (1) Cieľom kvalifikačného vzdelávania je získanie vzdelania, ktorým pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec v príslušnom stupni vyžadovaného vzdelania získa kvalifikačný predpoklad na výkon pracovnej činnosti
- a) v príslušnej kategórii a podkategórii pedagogického zamestnanca,
 - b) v ďalšej kategórii pedagogického zamestnanca,
 - c) vyučovaním ďalších aprobačných predmetov,
 - d) v ďalšej podkategórii kategórie učiteľ,
 - e) v príslušnej kategórii odborného zamestnanca, ak ide o vzdelávanie pedagogického zamestnanca s najmenej vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa,
 - f) v ďalšej kategórii odborného zamestnanca,
 - g) v triedach a školách pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
- (2) Poskytovateľom kvalifikačného vzdelávania je vysoká škola a organizácia zriadená ministerstvom školstva.
- (3) Kvalifikačné vzdelávanie podľa odseku 1 písm. a) a b) sa organizuje ako doplňujúce pedagogické štúdium, ktorého cieľom je získanie kvalifikačného predpokladu na výkon pracovnej činnosti v kategórii učiteľ, vychovávateľ, majster odbornej výchovy, školský tréner a pedagogický asistent.
- (4) Doplňujúce pedagogické štúdium, ktorého cieľom je získanie kvalifikačného predpokladu na výkon pracovnej činnosti v kategórii učiteľ, organizuje vysoká škola aj pre študentov dennej formy vysokoškolského štúdia druhého stupňa v neučiteľských študijných programoch.
- (5) Kvalifikačné vzdelávanie podľa odseku 1 písm. c) až f) sa organizuje ako rozširujúce štúdium.
- (6) Kvalifikačné vzdelávanie podľa odseku 1 písm. g) sa môže organizovať ako rozširujúce štúdium alebo ako súčasť základného modulu doplňujúceho pedagogického štúdia.

- (7) Úspešné absolvovanie kvalifikačného vzdelávania nenahrádza získanie vyžadovaného stupňa vzdelania.
- (8) Fyzická osoba, ktorá nie je pedagogickým zamestnancom alebo odborným zamestnancom a spĺňa kvalifikačný predpoklad vyžadovaného stupňa vzdelania na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii alebo v podkategórii pedagogického zamestnanca alebo v príslušnej kategórii odborného zamestnanca, môže absolvovať kvalifikačné vzdelávanie.

Doplňujúce pedagogické štúdium

- (1) Vysoká škola, ktorá uskutočňuje učiteľský študijný program, organizuje doplňujúce pedagogické štúdium ako program členený na moduly a podľa príslušného študijného programu. Program doplňujúceho pedagogického štúdia schvaľuje rektor vysokej školy, ak vnútorné predpisy vysokej školy neurčujú inak. Odborným garantom programu doplňujúceho pedagogického štúdia je vysokoškolský učiteľ, ktorý garantuje kvalitu príslušného študijného programu.
- (2) Vysoká škola, ktorá uskutočňuje študijný program, ktorým sa získava vzdelanie na výkon pracovnej činnosti v ďalšej kategórii pedagogického zamestnanca, môže poskytovať rozširujúci modul doplňujúceho pedagogického štúdia podľa príslušného študijného programu. Rozširujúci modul doplňujúceho pedagogického štúdia schvaľuje rektor vysokej školy, ak vnútorné predpisy vysokej školy neurčujú inak. Odborným garantom rozširujúceho modulu doplňujúceho pedagogického štúdia je vysokoškolský učiteľ, ktorý garantuje kvalitu príslušného študijného programu.
- (3) Vysoká škola, ktorá neuskutočňuje učiteľský študijný program, organizuje doplňujúce pedagogické štúdium ako jednoduchý program v rozsahu najmenej 200 hodín. Program doplňujúceho pedagogického štúdia schvaľuje ministerstvo školstva. Odborným garantom programu doplňujúceho pedagogického štúdia je odborník s najmenej vedecko-pedagogickým titulom docent alebo umelecko-pedagogickým titulom docent v študijnom odbore, ktorý sa týka obsahu programu doplňujúceho pedagogického štúdia.
- (4) Organizácia zriadená ministerstvom školstva organizuje doplňujúce pedagogické štúdium ako program členený na moduly. Program doplňujúceho pedagogického štúdia schvaľuje ministerstvo školstva. Odborným garantom doplňujúceho

pedagogického štúdia je odborník s najmenej vedecko-pedagogickým titulom docent alebo umelecko-pedagogickým titulom docent v študijnom odbore, ktorý sa týka obsahu doplnujúceho pedagogického štúdia.

- (5) Doplnujúce pedagogické štúdium pre učiteľov profesijných predmetov
- a) policajných škôl môže poskytovať len Akadémia Policajného zboru v Bratislave a
 - b) stredných zdravotníckych škôl môže poskytovať len Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave.

Rozširujúce štúdium

- (1) Vysoká škola, ktorá uskutočňuje študijný program, ktorým sa získava vzdelanie na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii alebo v príslušnej podkategórii pedagogického zamestnanca alebo v príslušnej kategórii odborného zamestnanca, organizuje rozširujúce štúdium ako jednoduchý program podľa príslušného študijného programu. Program rozširujúceho štúdia schvaľuje rektor vysokej školy, ak vnútorné predpisy vysokej školy neurčujú inak.
- (2) Organizácia zriadená ministerstvom školstva organizuje rozširujúce štúdium ako jednoduchý program v rozsahu najmenej 200 hodín. Odborným garantom rozširujúceho štúdia je odborník s najmenej vedecko-pedagogickým titulom docent alebo umelecko-pedagogickým titulom docent v študijnom odbore, ktorý sa týka obsahu rozširujúceho štúdia. Program rozširujúceho štúdia schvaľuje ministerstvo školstva.

Kvalifikačné vzdelávanie

- (1) Kvalifikačné vzdelávanie sa ukončuje
- a) obhajobou záverečnej práce,
 - b) záverečnou skúškou, ktorá môže byť aj praktická a
 - c) pred najmenej trojčlennou skúšobnou komisiou, ktorú vymenúva
 - 1. rektor vysokej školy, ak vnútorné predpisy vysokej školy neurčujú inak alebo
 - 2. štatutárny orgán organizácie zriadenej ministerstvom školstva.
- (2) Členom skúšobnej komisie môže byť

- a) odborný garant kvalifikačného vzdelávania a
 - b) zamestnanec poskytovateľa s najmenej vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa v príslušnej oblasti a najmenej piatimi rokmi praxe v oblasti, ktorej sa obsah kvalifikačného vzdelávania týka; ak ide o vysokoškolských učiteľov, prax nahrádza vedecká činnosť alebo výskumná činnosť v príslušnej oblasti.
- (3) Predsedom skúšobnej komisie je odborník s vedecko-pedagogickým titulom docent alebo titulom profesor alebo umelecko-pedagogickým titulom docent alebo titulom profesor v oblasti, ktorej sa obsah kvalifikačného vzdelávania týka a najmenej piatimi rokmi praxe v oblasti, ktorej sa kvalifikačné vzdelávanie týka; ak ide o vysokoškolského učiteľa, prax nahrádza vedecká činnosť alebo výskumná činnosť v príslušnej oblasti.
- (4) O obhajobe záverečnej práce a o priebehu záverečnej skúšky sa vyhotovuje protokol. Protokol obsahuje
- a) meno a priezvisko absolventa kvalifikačného vzdelávania,
 - b) dátum a miesto narodenia a adresu trvalého pobytu alebo obdobného pobytu absolventa kvalifikačného vzdelávania,
 - c) názov programu kvalifikačného vzdelávania alebo názov modulu kvalifikačného vzdelávania,
 - d) názov záverečnej práce a výsledok obhajoby záverečnej práce,
 - e) predmety, z ktorých absolvent kvalifikačného vzdelávania vykonal záverečnú skúšku a výsledok záverečnej skúšky z jednotlivých predmetov,
 - f) celkový výsledok záverečnej skúšky,
 - g) meno, priezvisko a podpis predsedu skúšobnej komisie a členov skúšobnej komisie,
 - h) miesto a dátum konania obhajoby záverečnej práce a záverečnej skúšky.
- (5) Na základe protokolu o úspešnom vykonaní obhajoby záverečnej práce a úspešnom vykonaní záverečnej skúšky poskytovateľ vydá absolventovi kvalifikačného vzdelávania vysvedčenie o kvalifikačnom vzdelávaní, ktoré obsahuje
- a) evidenčné číslo vysvedčenia a dátum vydania vysvedčenia,
 - b) titul, meno, priezvisko a rodné priezvisko absolventa,
 - c) dátum a miesto narodenia absolventa,
 - d) názov programu kvalifikačného vzdelávania alebo názov modulu kvalifikačného vzdelávania,
 - e) rozsah kvalifikačného vzdelávania v hodinách,

- f) číslo a dátum schválenia programu kvalifikačného vzdelávania alebo modulu kvalifikačného vzdelávania,
 - g) názov záverečnej práce a predmety, z ktorých bola vykonaná záverečná skúška,
 - h) názov kategórie alebo podkategórie pedagogického zamestnanca alebo názov kategórie odborného zamestnanca, pre ktorú absolvent kvalifikačného vzdelávania získal kvalifikačné predpoklady,
 - i) odtlačok pečiatky poskytovateľa a podpis štatutárneho zástupcu poskytovateľa.
- (6) Ak ide o základný modul doplňujúceho pedagogického štúdia, poskytovateľ vydá absolventovi na základe protokolu o úspešnom vykonaní obhajoby záverečnej práce a úspešnom vykonaní záverečnej skúšky osvedčenie o základnom module doplňujúceho pedagogického štúdia, ktoré obsahuje
- a) evidenčné číslo osvedčenia a dátum vydania osvedčenia,
 - b) titul, meno, priezvisko a rodné priezvisko absolventa základného modulu doplňujúceho pedagogického štúdia,
 - c) dátum a miesto narodenia absolventa základného modulu doplňujúceho pedagogického štúdia,
 - d) názov základného modulu doplňujúceho pedagogického štúdia,
 - e) rozsah základného modulu doplňujúceho pedagogického štúdia v hodinách,
 - f) číslo a dátum schválenia základného modulu doplňujúceho pedagogického štúdia,
 - g) názov záverečnej práce a predmety, z ktorých bola vykonaná záverečná skúška,
 - h) odtlačok pečiatky poskytovateľa a podpis štatutárneho zástupcu poskytovateľa.

Funkčné vzdelávanie

- (1) Cieľom funkčného vzdelávania je získanie profesijných kompetencií na výkon funkcie riaditeľa a na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca a vedúceho odborného zamestnanca.
- (2) Poskytovateľom funkčného vzdelávania je
- a) vysoká škola, ktorá uskutočňuje
 1. študijný program zameraný na školský manažment alebo
 2. učiteľský študijný program a študijný program zameraný na manažment školy,
 - b) organizácia zriadená ministerstvom školstva,
 - c) katolícke pedagogické a katechetické centrum,

- d) registrovaná cirkev alebo náboženská spoločnosť, ktorá je zriaďovateľom.
- (3) Funkčné vzdelávanie sa organizuje v rozsahu najmenej 320 hodín ako schválený program funkčného vzdelávania členený na základný modul a rozširujúce moduly. Program funkčného vzdelávania schvaľuje ministerstvo školstva.
- (4) Odborným garantom funkčného vzdelávania je odborník s najmenej vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa a najmenej piatimi rokmi praxe v oblasti, ktorá sa týka obsahu funkčného vzdelávania alebo pedagogický zamestnanec poskytovateľa s druhou atestáciou a najmenej piatimi rokmi praxe v oblasti, ktorá sa týka obsahu funkčného vzdelávania.
- (5) Pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec získa profesijné kompetencie vyžadované na výkon riadiacich činností absolvovaním základného modulu a všetkých rozširujúcich modulov funkčného vzdelávania.
- (6) Základný modul funkčného vzdelávania úspešne absolvuje pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec pred začiatkom výkonu funkcie riaditeľa. Rozširujúce moduly funkčného vzdelávania úspešne absolvuje riaditeľ najneskôr do piatich rokov od začiatku výkonu funkcie riaditeľa.
- (7) Základný modul funkčného vzdelávania a najmenej jeden rozširujúci modul funkčného vzdelávania úspešne absolvuje vedúci pedagogický zamestnanec a vedúci odborný zamestnanec okrem riaditeľa najneskôr do štyroch rokov od začiatku výkonu činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca alebo výkonu činnosti vedúceho odborného zamestnanca.
- (8) Absolvovanie funkčného vzdelávania sa nevyžaduje, ak ide o riaditeľa, vedúceho pedagogického zamestnanca alebo vedúceho odborného zamestnanca, ktorý získal najmenej vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v študijnom programe zameranom na manažment školy.

Modul funkčného vzdelávania

- (1) Modul funkčného vzdelávania sa ukončuje obhajobou záverečnej práce a záverečnou skúškou pred trojčlennou skúšobnou komisiou, ktorú vymenúva štatutárny orgán poskytovateľa. Záverečná skúška môže byť aj praktická.
- (2) Členom skúšobnej komisie a predsedom skúšobnej komisie môže byť
 - a) odborný garant funkčného vzdelávania a
 - b) odborník s najmenej vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa v príslušnej oblasti a najmenej piatimi rokmi praxe v oblasti, ktorej sa obsah funkčného vzdelávania týka; ak ide o vysokoškolského učiteľa, prax nahrádza vedecká činnosť alebo výskumná činnosť v príslušnej oblasti.
- (3) O obhajobe záverečnej práce a o priebehu záverečnej skúšky sa vyhotovuje protokol. Protokol obsahuje
 - a) meno a priezvisko pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - b) dátum a miesto narodenia a adresu trvalého pobytu alebo obdobného pobytu pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - c) názov modulu funkčného vzdelávania,
 - d) názov a výsledok obhajoby záverečnej práce,
 - e) predmety alebo témy, z ktorých pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec vykonal záverečnú skúšku a výsledok z jednotlivých predmetov alebo tém záverečnej skúšky,
 - f) celkový výsledok záverečnej skúšky,
 - g) meno, priezvisko a podpis predsedu skúšobnej komisie a členov skúšobnej komisie,
 - h) miesto a dátum konania obhajoby záverečnej práce a záverečnej skúšky.
- (4) Na základe protokolu o úspešnom vykonaní obhajoby záverečnej práce a úspešnom vykonaní záverečnej skúšky poskytovateľ vydá pedagogickému zamestnancovi a odbornému zamestnancovi osvedčenie o funkčnom vzdelávaní, ktoré obsahuje
 - a) evidenčné číslo osvedčenia a dátum vydania osvedčenia,
 - b) titul, meno, priezvisko a rodné priezvisko pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - c) dátum a miesto narodenia pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - d) názov modulu funkčného vzdelávania,
 - e) rozsah vzdelávania v hodinách,

- f) číslo a dátum schválenia modulu,
- g) názov záverečnej práce a predmety, z ktorých bola vykonaná záverečná skúška,
- h) odtlačok pečiatky poskytovateľa a podpis štatutárneho zástupcu poskytovateľa.

Špecializačné vzdelávanie

- (1) Cieľom špecializačného vzdelávania je získať profesijných kompetencií potrebných na výkon špecializovaných činností.
- (2) Poskytovateľom špecializačného vzdelávania je
 - a) vysoká škola, ktorá uskutočňuje študijný program, ktorým sa získava vzdelanie vyžadované na výkon pracovnej činnosti,
 - b) stredná odborná škola,
 - c) organizácia zriadená ministerstvom školstva,
 - d) katolícke pedagogické a katechetické centrum,
 - e) národný športový zväz v príslušnom druhu športu alebo športová organizácia poverená týmto národným športovým zväzom, ak ide o špecializačné vzdelávanie na výkon špecializovanej činnosti v oblasti rozvoja športových zručností detí a žiakov a získavania základov konkrétneho druhu športu.
- (3) Špecializačné vzdelávanie sa organizuje v rozsahu najmenej 50 hodín ako schválený jednoduchý program špecializačného vzdelávania. Program špecializačného vzdelávania schvaľuje ministerstvo školstva.
- (4) Odborným garantom špecializačného vzdelávania je
 - a) zamestnanec vysokej školy alebo odborník s najmenej vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa a najmenej piatimi rokmi vedeckej činnosti alebo výskumnej činnosti v oblasti, ktorej sa vzdelávanie týka,
 - b) pedagogický zamestnanec poskytovateľa s druhou atestáciou a najmenej piatimi rokmi praxe v oblasti, ktorej sa vzdelávanie týka alebo
- (5) športový odborník z praxe s najmenej vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa získaným v študijnom odbore šport.

- (6) Ak ide o odborného zamestnanca, za špecializačné vzdelávanie sa považuje aj certifikačná príprava podľa osobitného predpisu.¹⁾

Špecializačné vzdelávanie - ukončenie

- (1) Špecializačné vzdelávanie sa ukončuje záverečnou skúškou pred najmenej trojčlennou skúšobnou komisiou, ktorú vymenúva štatutárny orgán poskytovateľa. Záverečná skúška môže byť aj praktická.
- (2) Členom skúšobnej komisie a predsedom skúšobnej komisie môže byť
- a) odborný garant a
 - b) odborník s najmenej vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v príslušnej oblasti a najmenej piatimi rokmi praxe v oblasti, ktorej sa obsah špecializačného vzdelávania týka; ak ide o vysokoškolského učiteľa, prax nahrádza vedecká činnosť alebo výskumná činnosť v príslušnej oblasti.
- (3) O priebehu záverečnej skúšky sa vyhotovuje protokol. Protokol obsahuje
- a) meno a priezvisko pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - b) dátum a miesto narodenia a adresu trvalého pobytu alebo obdobného pobytu pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - c) názov špecializačného vzdelávania,
 - d) oblasti alebo témy, z ktorých pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec vykonal záverečnú skúšku,
 - e) celkový výsledok záverečnej skúšky,
 - f) miesto a dátum konania záverečnej skúšky, podpis predsedu skúšobnej komisie a členov skúšobnej komisie.
- (4) Na základe protokolu o úspešnom vykonaní záverečnej skúšky poskytovateľ vydá pedagogickému zamestnancovi alebo odbornému zamestnancovi osvedčenie o špecializačnom vzdelávaní, ktoré obsahuje
- a) evidenčné číslo osvedčenia a dátum vydania osvedčenia,
 - b) titul, meno, priezvisko a rodné priezvisko pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - c) dátum a miesto narodenia pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - d) názov špecializačného vzdelávania,
 - e) rozsah vzdelávania v hodinách,

¹⁾ § 73 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 111/2013 Z. z.

- f) číslo a dátum schválenia špecializačného vzdelávania,
- g) názov kariérovej pozície,
- h) odtlačok pečiatky poskytovateľa a podpis štatutárneho zástupcu poskytovateľa.

Adaptačné vzdelávanie

- (1) Cieľom adaptačného vzdelávania je získanie profesijných kompetencií potrebných na výkon pracovnej činnosti v kariérovom stupni samostatný pedagogický zamestnanec a samostatný odborný zamestnanec.
- (2) Poskytovateľom adaptačného vzdelávania je škola, školské zariadenie, zariadenie sociálnej pomoci a organizácia zriadená ministerstvom školstva.
- (3) Ak ide o výkon pracovnej činnosti pre najmenej dvoch zamestnávateľov, začínajúci pedagogický zamestnanec alebo začínajúci odborný zamestnanec si zvolí poskytovateľa adaptačného vzdelávania. Začínajúci pedagogický zamestnanec pracoviska praktického vyučovania absolvuje adaptačné vzdelávanie v škole, s ktorou má zamestnávateľ uzatvorenú zmluvu o duálnom vzdelávaní.²⁾
- (4) Adaptačné vzdelávanie sa organizuje ako jednoduchý program adaptačného vzdelávania. Program adaptačného vzdelávania schvaľuje riaditeľ alebo štatutárny zástupca organizácie zriadenej ministerstvom školstva.
- (5) Odborným garantom adaptačného vzdelávania je riaditeľ alebo učiteľ profesijného rozvoja zaradený do podkategórie metodik profesijného rozvoja. Odborným garantom adaptačného vzdelávania v zariadení sociálnej pomoci je pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou alebo odborný zamestnanec s prvou atestáciou.
- (6) Začínajúceho pedagogického zamestnanca a začínajúceho odborného zamestnanca zaradí riaditeľ do adaptačného vzdelávania najneskôr do piatich dní od vzniku pracovného pomeru.

Adaptačné vzdelávanie - ukončenie

- (1) Adaptačné vzdelávanie sa ukončuje na základe odporúčania uvádzajúceho pedagogického zamestnanca alebo uvádzajúceho odborného zamestnanca pred trojčlennou skúšobnou komisiou podľa programu adaptačného vzdelávania.
-

- (2) Uvádzajúci pedagogický zamestnanec alebo uvádzajúci odborný zamestnanec písomne neodporúči ukončenie adaptačného vzdelávania, ak začínajúci pedagogický zamestnanec alebo začínajúci odborný zamestnanec
- a) absolvoval menej ako 75 % programu adaptačného vzdelávania alebo
 - b) preukázateľne nezískal profesijné kompetencie potrebné na výkon pracovnej činnosti v kariérovom stupni samostatný pedagogický zamestnanec alebo samostatný odborný zamestnanec.
- (3) Členom skúšobnej komisie je uvádzajúci pedagogický zamestnanec alebo uvádzajúci odborný zamestnanec a ďalší pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec zaradený najmenej do kariérového stupňa samostatný pedagogický zamestnanec alebo samostatný odborný zamestnanec, ktorého vymenúva riaditeľ. Predsedom skúšobnej komisie je riaditeľ.
- (4) Ak ide o adaptačné vzdelávanie poskytované organizáciou zriadenou ministerstvom školstva, členom a predsedom skúšobnej komisie môže byť učiteľ profesijného rozvoja zaradený do podkategórie metodik profesijného rozvoja. Predsedu a členov skúšobnej komisie vymenúva štatutárny orgán organizácie zriadenej ministerstvom školstva.
- (5) O ukončení adaptačného vzdelávania sa vyhotovuje protokol. Protokol obsahuje
- a) evidenčné číslo protokolu a dátum ukončenia adaptačného vzdelávania,
 - b) titul, meno, priezvisko a rodné priezvisko pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - c) dátum a miesto narodenia pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - d) názov programu adaptačného vzdelávania a rozsah vzdelávania v hodinách,
 - e) výsledok ukončenia adaptačného vzdelávania,
 - f) podpis predsedu skúšobnej komisie a podpisy členov skúšobnej komisie,
 - g) odtlačok pečiatky poskytovateľa a podpis štatutárneho zástupcu poskytovateľa.
- (6) Začínajúci pedagogický zamestnanec a začínajúci odborný zamestnanec, ktorý ukončil adaptačné vzdelávanie neúspešne, môže požiadať o vykonanie adaptačného vzdelávania organizáciu zriadenú ministerstvom školstva.
- (7) Ak je poskytovateľom adaptačného vzdelávania organizácia zriadená ministerstvom školstva, pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec sa preukáže zamestnávateľovi potvrdením o zaradení do adaptačného vzdelávania; po úspešnom ukončení adaptačného vzdelávania predloží protokol.

Predatestačné vzdelávanie

- (1) Cieľom predatestačného vzdelávania je získanie profesijných kompetencií na zaradenie do vyššieho kariérového stupňa.
- (2) Poskytovateľom predatestačného vzdelávania je atestačná organizácia.
- (3) Predatestačné vzdelávanie sa organizuje v rozsahu najmenej 20 hodín ako schválený jednoduchý program predatestačného vzdelávania alebo v rozsahu najmenej 40 hodín ako schválený program predatestačného vzdelávania členený na moduly. Program predatestačného vzdelávania schvaľuje ministerstvo školstva.
- (4) Odborným garantom predatestačného vzdelávania je
 - a) zamestnanec vysokej školy s najmenej vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa a najmenej piatimi rokmi vedeckej činnosti alebo výskumnej činnosti v oblasti, ktorej sa obsah vzdelávania týka,
 - b) odborník s najmenej vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa a najmenej piatimi rokmi výkonu pracovnej činnosti v oblasti, ktorej sa obsah vzdelávania týka, alebo
 - c) učiteľ profesijného rozvoja zaradený do podkategórie konzultant atestačného konania.

Predatestačné vzdelávanie - ukončenie

- (1) Predatestačné vzdelávanie sa ukončuje obhajobou záverečnej prezentácie pred trojčlennou skúšobnou komisiou, ktorú vymenúva štatutárny orgán poskytovateľa. Záverečná prezentácia môže byť aj praktická.
- (2) Členom skúšobnej komisie a predsedom skúšobnej komisie môže byť odborný garant a ďalší odborník s najmenej vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa a najmenej piatimi rokmi pracovnej činnosti v oblasti, ktorej sa obsah vzdelávania týka; ak ide o zamestnanca vysokej školy, výkon pracovnej činnosti nahrádza vedecká činnosť alebo výskumná činnosť.
- (3) O obhajobe záverečnej prezentácie sa vyhotovuje protokol. Protokol obsahuje
 - a) titul, meno, priezvisko a rodné priezvisko pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - b) dátum a miesto narodenia a adresu trvalého pobytu alebo obdobného pobytu pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - c) názov predatestačného vzdelávania,
 - d) výsledok obhajoby záverečnej prezentácie,

- e) miesto a dátum konania obhajoby záverečnej prezentácie, podpis predsedu skúšobnej komisie a členov skúšobnej komisie.
- (4) Na základe protokolu o úspešnej obhajobe záverečnej prezentácie poskytovateľ vydá pedagogickému zamestnancovi alebo odbornému zamestnancovi osvedčenie o predatestačnom vzdelávaní, ktoré obsahuje
- a) evidenčné číslo osvedčenia a dátum vydania osvedčenia,
 - b) titul, meno, priezvisko a rodné priezvisko pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - c) dátum a miesto narodenia pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - d) názov predatestačného vzdelávania a názov modulu predatestačného vzdelávania,
 - e) rozsah vzdelávania v hodinách,
 - f) číslo a dátum schválenia programu predatestačného vzdelávania,
 - g) profesijné kompetencie, ktoré pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec vzdelávaním získal,
 - h) odtlačok pečiatky poskytovateľa a podpis štatutárneho zástupcu poskytovateľa.

Inovačné vzdelávanie

- (1) Cieľom inovačného vzdelávania je
- a) prehĺbenie, rozšírenie a inovácia profesijných kompetencií potrebných na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii alebo v podkategórii pedagogického zamestnanca alebo v príslušnej kategórii odborného zamestnanca alebo
 - b) uplatnenie najnovších poznatkov alebo skúseností z praxe vo výchove a vzdelávaní.
- (2) Poskytovateľom inovačného vzdelávania je
- a) vysoká škola,
 - b) organizácia zriadená ministerstvom školstva,
 - c) organizácia zriadená iným ústredným orgánom štátnej správy na plnenie úloh v oblasti profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,
 - d) katolícke pedagogické a katechetické centrum,
 - e) škola, školské zariadenie a zariadenie sociálnej pomoci,
 - f) iná právnická osoba, ktorá má v predmete činnosti vzdelávanie.

- (3) Inovačné vzdelávanie sa organizuje ako jednoduchý program inovačného vzdelávania poskytovaný v rozsahu najmenej 25 hodín. Inovačné vzdelávanie sa organizuje na základe a v rozsahu oprávnenia, ktoré vydáva ministerstvo školstva.
- (4) Odborným garantom inovačného vzdelávania je zamestnanec poskytovateľa, ktorý je odborník z praxe s najmenej
- a) vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa a najmenej piatimi rokmi praxe v oblasti, ktorej sa obsah vzdelávania týka, alebo
 - b) úplným stredným odborným vzdelaním a najmenej desiatimi rokmi praxe v oblasti, ktorej sa obsah vzdelávania týka.

Inovačné vzdelávanie - ukončenie

- (1) Inovačné vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou pred trojčlennou komisiou, ktorú vymenúva štatutárny orgán poskytovateľa.
- (2) Členom komisie a predsedom komisie môže byť odborný garant a ďalší odborník z praxe s najmenej vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa a najmenej piatimi rokmi praxe v oblasti, ktorej sa obsah vzdelávania týka, alebo úplným stredným odborným vzdelaním a najmenej desiatimi rokmi praxe v oblasti, ktorej sa obsah vzdelávania týka.
- (3) O záverečnej prezentácii sa vyhotovuje protokol. Protokol obsahuje
- a) meno a priezvisko pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - b) dátum a miesto narodenia a adresu trvalého pobytu alebo obdobného pobytu pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - c) názov inovačného vzdelávania,
 - d) miesto a dátum konania záverečnej prezentácie, podpis predsedu komisie a členov komisie.
- (4) Na základe protokolu o úspešnej záverečnej prezentácii poskytovateľ vydá pedagogickému zamestnancovi alebo odbornému zamestnancovi osvedčenie o inovačnom vzdelávaní, ktoré obsahuje
- a) evidenčné číslo osvedčenia a dátum vydania osvedčenia,
 - b) titul, meno, priezvisko a rodné priezvisko pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - c) dátum a miesto narodenia pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - d) názov inovačného vzdelávania,

- e) rozsah vzdelávania v hodinách,
- f) číslo a dátum vydania potvrdenia o oprávnení na poskytovanie inovačného vzdelávania,
- g) odtlačok pečiatky poskytovateľa a podpis štatutárneho zástupcu poskytovateľa.

Aktualizačné vzdelávanie

- (1) Cieľom aktualizačného vzdelávania je podľa potrieb zriaďovateľa, školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci
 - a) udržiavanie alebo obnovovanie profesijných kompetencií potrebných na výkon pracovnej činnosti,
 - b) získanie nových vedomostí a informácií o zmenách v právnych predpisoch, výchovno-vzdelávacích programoch, pedagogickej dokumentácii a ďalšej dokumentácii alebo
 - c) získanie nových vedomostí a zručností v konkrétnej oblasti pracovnej činnosti.
- (2) Poskytovateľom aktualizačného vzdelávania je
 - a) škola,
 - b) školské zariadenie,
 - c) zariadenie sociálnej pomoci,
 - d) zriaďovateľ školy bez právnej subjektivity alebo školského zariadenia bez právnej subjektivity.
- (3) Aktualizačné vzdelávanie sa organizuje ako schválený jednoduchý program aktualizačného vzdelávania. Program aktualizačného vzdelávania a rozsah aktualizačného vzdelávania schvaľuje riaditeľ. Škola, školské zariadenie a zariadenie sociálnej pomoci v závislosti od svojich potrieb upraví rozsah aktualizačného vzdelávania vo vnútornom predpise.
- (4) Škola, školské zariadenie, zariadenie sociálnej pomoci a zriaďovateľ môže pri organizovaní aktualizačného vzdelávania spolupracovať s poskytovateľom inovačného vzdelávania v oblasti, v ktorej má poskytovateľ inovačného vzdelávania oprávnenie na poskytovanie inovačného vzdelávania.
- (5) Odborným garantom aktualizačného vzdelávania je pedagogický zamestnanec školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci s druhou atestáciou alebo odborný zamestnanec školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci s druhou atestáciou. Ak v škole, školskom zariadení alebo v zariadení sociálnej pomoci nie je pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou alebo odborný

zamestnanec s druhou atestáciou, odborným garantom aktualizačného vzdelávania je riaditeľ, vedúci pedagogický zamestnanec alebo vedúci odborný zamestnanec.

- (6) Škola, školské zariadenie alebo zariadenie sociálnej pomoci s počtom pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov nižším ako desať sa môže pri poskytovaní aktualizačného vzdelávania spojiť s inou školou, školským zariadením alebo so zariadením sociálnej pomoci; odborný garant sa určí dohodou riaditeľov.
- (7) Odborný garant aktualizačného vzdelávania
 - a) predkladá riaditeľovi na schválenie program aktualizačného vzdelávania,
 - b) rozvrhuje vzdelávacie aktivity aktualizačného vzdelávania v súlade s potrebami a možnosťami školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci,
 - c) vedie evidenciu účasti pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov na aktualizačnom vzdelávaní.
- (8) Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci vykonáva lektorskú činnosť v aktualizačnom vzdelávaní súčasne s výkonom pracovnej činnosti.
- (9) Riaditeľ na požiadanie vydá pedagogickému zamestnancovi alebo odbornému zamestnancovi potvrdenie o aktualizačnom vzdelávaní, ktoré obsahuje
 - a) evidenčné číslo potvrdenia a dátum vydania potvrdenia,
 - b) titul, meno, priezvisko a rodné priezvisko pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - c) dátum a miesto narodenia pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - d) obdobie, za ktoré sa potvrdenie o aktualizačnom vzdelávaní vydáva,
 - e) rozsah aktualizačného vzdelávania v hodinách,
 - f) odtlačok pečiatky školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci a podpis riaditeľa.

Kvalita vzdelávania pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca

- (1) Kvalita programu vzdelávania a kvalita modulu programu vzdelávania sa overuje
 - a) schválením programu vzdelávania,
 - b) schválením modulu programu vzdelávania alebo
 - c) vydaním potvrdenia o oprávnení na poskytovanie inovačného vzdelávania.

- (2) Kvalita priebehu vzdelávania je zabezpečená dodržiavaním materiálnych, priestorových, personálnych, organizačných a ďalších podmienok, za ktorých bol schválený program vzdelávania, modul programu vzdelávania alebo vydané potvrdenie o oprávnení na poskytovanie inovačného vzdelávania.
- (3) Kvalita ukončovania vzdelávania je zabezpečená dodržiavaním požiadaviek na ukončenie vzdelávania a ďalších podmienok ukončenia vzdelávania, za ktorých bol schválený program vzdelávania, modul programu vzdelávania alebo vydané potvrdenie o oprávnení na poskytovanie inovačného vzdelávania.

Atestácia

- (1) Atestácia je štátne overenie profesijných kompetencií vymedzených profesijným štandardom pre príslušnú kategóriu a podkategóriu pedagogického zamestnanca a príslušnú kategóriu odborného zamestnanca, pre príslušný kariérový stupeň, získaných vzdelávaním, sebvzdelávaním alebo výkonom pracovnej činnosti.
- (2) Atestáciu môže organizovať atestačná organizácia, ktorou je
 - a) vysoká škola, ktorá uskutočňuje študijný program vysokoškolského štúdia druhého stupňa, ktorým sa získava kvalifikačný predpoklad na výkon pracovnej činnosti,
 - b) organizácia zriadená ministerstvom školstva,
 - c) Akadémia Policajného zboru v Bratislave,
 - d) Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave.
- (3) Atestáciu môže vykonať pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec, ktorý spĺňa kvalifikačný predpoklad na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii alebo v podkategórii pedagogického zamestnanca alebo v príslušnej kategórii odborného zamestnanca a získal najmenej
 - a) úplné stredné odborné vzdelanie, ak ide o prvú atestáciu alebo
 - b) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, ak ide o druhú atestáciu.
- (4) Pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec môže vykonať prvú atestáciu najskôr po piatich rokoch od zaradenia do kariérového stupňa samostatný pedagogický zamestnanec alebo samostatný odborný zamestnanec.
- (5) Pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec môže vykonať druhú atestáciu najskôr po piatich rokoch od zaradenia do kariérového stupňa pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou alebo odborný zamestnanec s prvou atestáciou.

Atestácia - ukončenie

(1) Atestácia sa skladá z

- a) prípravy na atestačnú skúšku, ktorou je posúdenie atestačného portfólia a doplnenie atestačného portfólia,
- b) obhajoby atestačného portfólia a
- c) atestačnej skúšky.

(2) Atestačné portfólio je súbor dokladov o získaní profesijných kompetencií vyžadovaných pre zaradenie do vyššieho kariérového stupňa, ktorými sú najmä

a) doklady o

- 1. získaní požadovaného stupňa a druhu vzdelania,
- 2. absolvovaní programu vzdelávania,

b) doklady preukazujúce tvorivú činnosť pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca alebo

c) potvrdenie o využívaní vyžadovaných profesijných kompetencií získaných sebvzdelávaním alebo výkonom pracovnej činnosti, ktoré vydá riaditeľ.

(3) Atestácia sa vykonáva pre

a) príslušnú kategóriu, príslušnú podkategóriu, príslušný stupeň vzdelania a príslušný odbor vzdelania pedagogického zamestnanca alebo

b) príslušnú kategóriu a príslušný odbor vzdelania odborného zamestnanca.

(4) Vykonaná atestácia platí pre

a) príslušnú kategóriu a príslušný stupeň vzdelania pedagogického zamestnanca, v ktorom atestáciu vykonal,

b) príslušnú kategóriu odborného zamestnanca, v ktorej atestáciu vykonal.

(5) Druhá atestácia vykonaná v kategórii učiteľ profesijného rozvoja platí pre každú kategóriu pedagogického zamestnanca a kategóriu odborného zamestnanca, v ktorej spĺňa kvalifikačný predpoklad na výkon pracovnej činnosti.

Atestačné konanie

(1) Žiadosť pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca o vykonanie atestácie obsahuje

- a) titul, meno, priezvisko a rodné priezvisko,
- b) dátum a miesto narodenia,

- c) adresu trvalého pobytu alebo obdobného pobytu,
 - d) zaradenie do kategórie alebo podkategórie,
 - e) zaradenie do kariérového stupňa,
 - f) stupeň vyžadovaného vzdelania, pre ktorý sa má atestácia vykonať,
 - g) dátum, miesto a podpis žiadateľa,
 - h) odtlačok pečiatky školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci a podpis riaditeľa, ktorý potvrdzuje správnosť uvedených údajov v žiadosti o vykonanie atestácie; ak žiadosť o vykonanie atestácie predkladá riaditeľ, odtlačok pečiatky a podpis zriaďovateľa.
- (2) Prílohou k žiadosti je atestačné portfólio pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca.
- (3) Atestačná organizácia do 60 dní od prijatia žiadosti
- a) posúdi atestačné portfólio,
 - b) určí spôsob a formu doplnenia atestačného portfólia, vrátane lehoty na doplnenie,
 - c) odporučí absolvovanie predatestačného vzdelávania, ak je to potrebné,
 - d) určí termín obhajoby atestačného portfólia a atestačnej skúšky alebo
 - e) zamietne žiadosť pre nedostatočnú kvalitu atestačného portfólia.
- (4) Posudok atestačného portfólia sa vypracúva v súlade s profesijným štandardom príslušného kariérového stupňa v kategórii alebo v podkategórii a v stupni vzdelania, ktorých sa atestácia týka. Posudok atestačného portfólia vypracuje osoba, ktorá spĺňa predpoklady na vymenovanie za člena atestačnej komisie.
- (5) Obhajoba atestačného portfólia a atestačná skúška sa vykonáva v jeden deň a pred atestačnou komisiou. Atestačná skúška sa vykonáva ústnou formou. O vykonaní obhajoby atestačného portfólia a o vykonaní atestačnej skúšky sa vyhotovuje protokol. Protokol obsahuje
- a) meno a priezvisko pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - b) dátum, miesto narodenia a adresu trvalého pobytu alebo obdobného pobytu pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - c) stupeň vzdelania, pre ktorý sa vykonáva atestácia,
 - d) kategóriu a podkategóriu, pre ktorú sa vykonáva atestácia,
 - e) výsledok obhajoby atestačného portfólia,
 - f) výsledok atestačnej skúšky,
 - g) meno, priezvisko a podpis predsedu atestačnej komisie a členov atestačnej komisie,
 - h) miesto a dátum konania obhajoby atestačného portfólia a atestačnej skúšky.

- (6) Na základe protokolu o úspešnom vykonaní obhajoby atestačného portfólia a úspešnom vykonaní atestačnej skúšky atestačná organizácia vydá pedagogickému zamestnancovi alebo odbornému zamestnancovi osvedčenie o vykonaní atestácie, ktoré obsahuje
- a) evidenčné číslo osvedčenia a dátum vydania osvedčenia,
 - b) číslo a dátum vydania potvrdenia o oprávnení na organizovanie atestácií,
 - c) titul, meno, priezvisko a rodné priezvisko pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - d) dátum a miesto narodenia pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca,
 - e) stupeň vzdelania, pre ktorý sa vykonala atestácia,
 - f) kategóriu a podkategóriu, pre ktorú sa vykonala atestácia,
 - g) podpis predsedu atestačnej komisie,
 - h) odtlačok pečiatky a podpis štatutárneho zástupcu atestačnej organizácie.

Atestačná komisia

- (1) Atestačná komisia sa vymenúva pre príslušnú kategóriu a podkategóriu pedagogických zamestnancov alebo pre príslušnú kategóriu odborných zamestnancov, osobitne na vykonanie prvej atestácie a osobitne na vykonanie druhej atestácie.
- (2) Atestačná komisia vrátane predsedu atestačnej komisie má troch členov. Predsedu atestačnej komisie vymenúva ministerstvo školstva. Ďalších členov atestačnej komisie vymenúva štatutárny orgán atestačnej organizácie. Za predsedu atestačnej komisie nemožno vymenovať zamestnanca príslušnej atestačnej organizácie.
- (3) Predsedom a členom atestačnej komisie môže byť
 - a) zamestnanec vysokej školy s najmenej vysokoškolským vzdelaním tretieho stupňa v príslušnom študijnom odbore a
 - b) pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec s druhou atestáciou a najmenej piatimi rokmi výkonu pracovnej činnosti v kategórii alebo v podkategórii, pre ktorú je atestačná komisia zriadená.

Financovanie profesijného rozvoja

- (1) Pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec hradí náklady spojené
 - a) s kvalifikačným vzdelávaním,

- b) so základným modulom funkčného vzdelávania, ktoré pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec neabsolvuje v súlade s plánom profesijného rozvoja a ročným plánom vzdelávania,
 - c) s adaptačným vzdelávaním v organizácii zriadenej ministerstvom školstva podľa § 52 ods. 6,
 - d) s predatestačným vzdelávaním.
- (2) Ak ide o rozširujúce štúdium v súlade s plánom profesijného rozvoja a ročným plánom vzdelávania poskytované organizáciou zriadenou ministerstvom školstva, oprávnené náklady hradí poskytovateľ. Ak ide o rozširujúce štúdium v súlade s plánom profesijného rozvoja a ročným plánom vzdelávania poskytované vysokou školou, oprávnené náklady môže hradiť zamestnávateľ. Účel kvalifikačného vzdelávania sa preukazuje kópiou plánu profesijného rozvoja a kópiou ročného plánu vzdelávania opatrenou odtlačkom pečiatky zamestnávateľa a podpisom štatutárneho zástupcu zamestnávateľa alebo dohodou o zvyšovaní kvalifikácie podľa § 155 Zákonníka práce.
- (3) Zamestnávateľ pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca hradí náklady spojené s aktualizácnym vzdelávaním a náklady spojené s adaptačným vzdelávaním okrem nákladov spojených s adaptačným vzdelávaním podľa § 52 ods. 6.
- (4) Náklady spojené s rozširujúcimi modulmi funkčného vzdelávania, so špecializačným vzdelávaním, s inovačným vzdelávaním, náklady spojené s vykonávaním atestácií a náklady spojené so základným modulom funkčného vzdelávania okrem nákladov podľa odseku 1 písm. b) sú hradené
- a) pedagogickým zamestnancom alebo odborným zamestnancom,
 - b) zamestnávateľom alebo zriaďovateľom,
 - c) poskytovateľom,
 - d) z prostriedkov Európskej únie alebo
 - e) z prostriedkov inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

Pôsobnosť zamestnávateľa v profesijnom rozvoji

- (1) Zamestnávateľ podporuje profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v súlade s
- a) potrebami školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci,
 - b) odbornými a spoločenskými požiadavkami na výkon pracovnej činnosti a

- c) individuálnymi potrebami pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca.
- (2) Zamestnávateľ podporuje profesijný rozvoj podľa odseku 1
- a) priznaním príplatku za profesijný rozvoj podľa osobitného predpisu³⁾ po dvoch rokoch výkonu pracovnej činnosti za úspešné absolvovanie
1. rozširujúceho štúdia okrem rozširujúceho štúdia špeciálnej pedagogiky pedagogického zamestnanca školy pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a pedagogického zamestnanca zariadenia sociálnej pomoci,
 2. štátnej jazykovej skúšky,
 3. špecializačného vzdelávania na výkon špecializovaných činností v kariérových pozíciách podľa § 36 ods. 1 písm. c), d) až h), k) až m) a § 36 ods. 2 písm. b) až d) a v súlade so štruktúrou kariérových pozícií školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci,
 4. inovačného vzdelávania v rozsahu najmenej 50 hodín,
- b) poskytnutím pracovného voľna na profesijný rozvoj podľa § 82,
- c) poskytovaním adaptačného vzdelávania v pracovnom čase začínajúceho pedagogického zamestnanca alebo začínajúceho odborného zamestnanca,
- d) organizovaním aktualizáčného vzdelávania v pracovnom čase pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.
- (3) Súlad profesijného rozvoja pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca s potrebami školy, školského zariadenia alebo zariadenia sociálnej pomoci sa vyznačí v pláne profesijného rozvoja.
-

Základná škola , Lesnícka 1, Prešov

Dodatok č. 5
Úprava školského vzdelávacieho programu v období prerušenia
vyučovania na školách rozhodnutím

MŠVV a Š SR

2019/2020

2020

Výchovno-vzdelávací proces

1. Vzhľadom na opatrenia ministerstva školstva vedy, výskumu a športu SR školy ostali zatvorené až do odvolania. Rozhodol o tom Úrad verejného zdravotníctva SR reagujúc na opatrenia týkajúce sa zabránenia šíreniu nového koronavírusu - COVID - 19.

- Vyučovanie bolo od 16.3. a následne od 30.3.2020 prerušené až do odvolania.
- Zrušilo sa Testovanie 9 na školský rok 2019/2020.
- Prihlášky na SŠ sa podávali do 15.5.2020 a nebolo potrebné potvrdenie od lekára.
- Prijímacie konanie na SŠ najskôr 2 týždne od odvolania prerušenia vyučovania - do 30.6.2020.
- Zápis do 1. ročníka od 15.4. – 30.4.2020 ale bez prítomnosti detí – elektronicky.
- Ministerstvo školstva zriadilo vzdelávací portál www.ucimenadialku.sk, kde sú materiály a online hodiny pre učiteľov, žiakov a rodičov.
- Od pondelka 30.3.2020 bolo na stanici STV2 doobeda vysielanie pre školy – Školský klub. Viac informácií: <https://www.minedu.sk/opatrenia-ministerstva-skolstva-pisomne-maturity-su-zrusene/>

2. Výchovno-vzdelávací proces sa uskutočňoval prostredníctvom vybraných komunikačných nástrojov, ktoré boli základom interakcie medzi učiteľmi a žiakmi na diaľku. Zároveň sme využívali aj pokročilejšie nástroje, ktoré majú bohatšie funkcionality, napr. na vytváranie a správu vzdelávacieho obsahu a riadenie celého vzdelávania na diaľku.

Učitelia by pri výbere nástroja prehodnotili najmä vlastné očakávania, požiadavky a zručnosti, ako aj potreby, možnosti a potenciál žiakov.

Kľúčovým prvkom pri použití akejkoľvek formy komunikácie na diaľku (teda napr. aj e-mail, tlač a doručovanie vzdelávacích materiálov) bolo poskytnutie kvalitnej spätnej väzby žiakom, nielen jednostranné odovzdávanie úloh a zadaní.

Využívali sme:

- **ASC Edupage** – Informačný systém pre základné a stredné školy, ktorý umožňuje širokú škálu nástrojov pre správu a riadenie vzdelávacieho obsahu (plánovanie tematických celkov a hodín), vytváranie prezentácií, interaktívnych prvkov a testov k jednotlivým hodinám a tematickým celkom. Učitelia v ňom taktiež mohli vytvárať a zdieľať elektronické učebné materiály, ktoré mohli následne zadať žiakom na preštudovanie online. Pridanou hodnotou je aj funkcionality komunikácie s rodičmi a hodnotenie žiakov.
- Databázu testov na stránke www.alfbook.sk - kód školy: **zslespo**, kód učiteľa: **EHKRU**.
- Virtuálnu knižnicu na www.zborovna.sk - množstvo testov, písomiek a ďalších materiálov pre výučbu.
- Stránky www.taktik.sk - portfólio všetkých vzdelávacích publikácií pre žiakov základných škôl.

- Platformu na dištančné vzdelávanie – webovskú stránku www.ucimenadialku.sk,
- Vzdelávacie portál <http://planetavedomosti.iedu.sk/>
- Portál Centrálného úložiska digitálneho edukačného obsahu s názvom „Viki“ (<https://viki.iedu.sk/resources/browser/verejne>).
- Obsah a vzdelávacie nástroje vytvorené v rámci národného projektu IT Akadémia – vzdelávanie pre 21. storočie (www.itakademia.sk)
- Komunikáciu s rodičmi a žiakmi prostredníctvom mobilných aplikácií, sms, Facebook, Messenger, Viber a iné.
- **Microsoft Teams** - Umožňuje vytváranie viacerých separátnych tímov jedným učiteľom (napr. pre triedu alebo predmet), ich správu a následnú audio- a videokomunikáciu, resp. chat. Súčasťou týchto funkcií je aj podpora online hodín – zdieľaním obrazovky učiteľovho počítača alebo pripravenej prezentácie s následným uložením záznamu. Taktiež je možné jednotlivým tímom, resp. skupinám žiakov zadávať úlohy, ktoré žiaci následne sami riešia a odovzdávajú. Platformu je taktiež možné využiť na posielanie a zdieľanie dokumentov. Pri spojení s niektorou z cloudových služieb (OneDrive, Google Drive, box.com a iné) je tiež možné kolaborovať pri úprave dokumentov online – možno využiť napr. pri spoločných a skupinových projektoch. Na prihlásenie je potrebný školský e-mail.
- **Skype** - jednoduchá a rozšírená videokonferenčná platforma, ktorá ponúka možnosti audio- a videohovorov a chatu. Umožňuje aj posielanie súborov. Na prihlásenie je potrebná individuálna registrácia (učiteľ aj žiaci). Umožňuje tiež nahrávanie videokonferencie pre jej sprístupnenie žiakom, ktorí nemôžu byť v danom čase prítomní. Ponúka aj možnosť zdieľania obrazovky učiteľovho počítača.
- Ďalších dostupných aplikácií vhodných na sprístupnenie učiva žiakom.
- Spoluprácu s obecnými úradmi v priľahlých obciach, hlavne pre komunikáciu so žiakmi so SZP.

3. Zapojenosť žiakov do výchovno-vzdelávacieho procesu

Väčšina žiakov s vyučujúcimi pravidelne aktívne spolupracovala, vypracovali zadané úlohy, testy, zúčastňovali sa na vyučovacích hodinách online.

Pedagogickí zamestnanci, ktorí v rámci dištančného vzdelávania vzdelávali žiaka so zdravotným znevýhodnením, zohľadňovali jeho individuálne špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Prioritou bolo upevňovanie a prehĺbovanie nadobudnutých schopností, zručností a návykov žiakov. Väčšina žiakov so ŠVVP – pracovala, u mnohých výrazne pomáhali rodičia, súrodenci aj individuálne konzultácie s vyučujúcimi. Mali nastavené individuálne tempo. Pri hodnotení žiakov sme pristupovali individuálne a rešpektovali sme všetky odporúčania CPPPpP.

Žiaci so SZP reagovali veľmi málo, alebo vôbec nie, napriek tomu, že vyučujúci, aj triedni učitelia sa snažili skontaktovať s rodičmi aj prostredníctvom sociálnych pracovníkov. Dôvodom boli: nedostupnosť internetu, nezáujem žiakov. Napriek tomu, triedni učitelia aj vyučujúci boli s každým žiakom aj rodičom v kontakte.

4. Spôsob overovania vedomostí a zručností žiakov

Prostredníctvom ASC EduPage, testov, www.alfbook.sk, www.ucimenadialku.sk, NÚCEM e-testovanie, www.itakademia.sk, Microsoft Teams – online komunikáciou, projekty, www.youtube.com, [sociálnych](#) sietí.

5. Dodržanie tematických plánov učiteľa

Od 16.3.2020 do 30.4.2020 sme vyučovali podľa TPU vo všetkých vyučovacích predmetoch. Väčšina TPU bola dodržaná. Redukcia učiva nastala v predmetoch SJL a MAT, THD – praktické úlohy, TŠV – praktické úlohy.

Od 1.5.2020 na základe usmernenia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR zo dňa 28.4.2020 k obsahu a organizácii vzdelávania žiakov základných škôl počas mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školách v školskom roku 2019/2020 sme obsah vzdelávania v ZŠ počas mimoriadneho prerušenia vyučovania v školách" upravili. ŠPÚ vzhľadom na vzniknutú špecifickú situáciu, ktorá si zo strany pedagogických zamestnancov vyžaduje enormné úsilie, odporúčalo prioritne sa zamerať na zvládnutie vymedzeného základného učiva v hlavných vzdelávacích oblastiach.

- **Hlavné vzdelávacie oblasti**, medzi ktoré patria:
 - Jazyk a komunikácia
 - Matematika a práca s informáciami
 - Človek a spoločnosť
 - Človek a príroda
- **Komplementárne vzdelávacie oblasti**, medzi ktoré patria:
 - Človek a hodnoty
 - - Človek a svet práce
 - - Umenie a kultúra
 - - Zdravie a pohyb
 - Všetky vzdelávacie oblasti sú vyjadrené prostredníctvom vyučovacích predmetov, obsiahnutých v rámcových učebných plánoch pre základné školy.

Obsah komplementárnych vzdelávacích oblastí sme využívali ako **doplnkové aktivity nad rámec indikatívneho času vzdelávacej záťaže**.

Zadania pre žiakov na vypracovanie úloh, ktoré sa zo strany učiteľov vyhodnocovali, **sa viazali výlučne na hlavné vzdelávacie oblasti**. Pre aktivity z komplementárnych vzdelávacích oblastí sa žiakom sme neurčovali zadania, ktoré musia žiaci plniť povinne.

V období mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školách v školskom roku 2019/2020 sa všetky vyučovacie predmety, ktoré podľa rámcových učebných plánov pre základné školy patria

do vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia, zameriavajú najmä na **podporu čitateľskej gramotnosti, rozvoj jazykových kompetencií a komunikačné ciele**.

Vo vzdelávacej oblasti **Matematika a práca s informáciami** sme pozornosť venovali najmä vyučovaciemu predmetu **matematika**. Obsah vyučovania predmetu informatika sme zaradžovali ako súčasť komplementárnych vzdelávacích oblastí alebo sme ho integrovali do obsahu hlavných vzdelávacích oblastí v prípade, ak žiaci majú v rámci vzdelávania v domácom prostredí možnosť využívať informačno-komunikačné technológie.

Vo vzdelávacích oblastiach **Človek a spoločnosť** a **Človek a príroda** sme prihliadali na to, aby vzdelávacie aktivity boli koncipované tak, že sa využijú prirodzené väzby medzi obsahmi predmetov z príslušnej vzdelávacej oblasti.

Tematické plány učiteľa sme prepracovali v súlade s odporúčaniami <https://www.ucimenadialku.sk/usmernenia/usmernenie-k-obsahu-a-organizacii-vzdelavania/>.

Upravený rozvrh hodín

ROZVRHY HODÍN - PRVÝ STUPEŇ

Rozvrh hodín PA		1	2	3	4	5	6
PA							
Pondelok		SJL	MAT				
Utorok		SJL					
Streda		MAT					
Štvrtok		SJL					
Piatok		SJL					

Rozvrh hodín 1.A		1	2	3	4	5	6
1.A							
Pondelok		MAT	PVO				
Utorok		SJL					
Streda		SJL					
Štvrtok		MAT			ANJ		
Piatok		MAT	SJL				

Rozvrh
hodín 1.B

1.B	1	2	3	4	5	6
Pondelok	MAT					
Utorok	SJL					
Streda	SJL	PRU				
Štvrtok		ANJ	MAT			
Piatok	SJL	MAT				

Rozvrh
hodín 2.A

2.A	1	2	3	4	5	6
Pondelok	SJL	MAT				
Utorok		PVO	SJL			
Streda	MAT	ANJ				
Štvrtok	MAT					
Piatok	SJL					

Rozvrh
hodín 2.B

2.B	1	2	3	4	5	6
Pondelok		SJL	MAT			
Utorok		SJL	PVO			
Streda		ANJ				
Štvrtok		SJL	MAT			
Piatok		MAT				

Rozvrh hodín 3.A

3.A	1	2	3	4	5	6
Pondelok	SJL	MAT				
Utorok	SJL	MAT				
Streda	SJL	VLA				
Štvrtok	SJL	MAT				
Piatok	ANJ	PDA				

Rozvrh hodín 3.B

3.B	1	2	3	4	5	6
Pondelok	SJL	MAT				
Utorok	SJL	MAT				
Streda	SJL	PDA				
Štvrtok	MAT	VLA				
Piatok	ANJ	SJL				

Rozvrh hodín 4.A

4.A	1	2	3	4	5	6
Pondelok	SJL	MAT				
Utorok	ANJ	PDA				
Streda	SJL	MAT				
Štvrtok	SJL	MAT				
Piatok	MAT	VLA				

Rozvrh hodín 4.B

4.B	1	2	3	4	5	6
Pondelok	MAT	SJL				
Utorok	ANJ	SJL				
Streda	MAT		PDA			
Štvrtok	VLA	MAT				
Piatok		SJL	MAT			

ROZVRHY HODÍN - DRUHÝ STUPEŇ

Rozvrh hodín 5.A

5.A	1	2	3	4	5	6
Pondelok		MAT			SJL	
Utorok	NEJ/RUJ			GEG		
Streda		MAT	SJL	DEJ		
Štvrtok	BIO					
Piatok		SJL	ANJ			

Rozvrh
hodín 5.B

5.B	1	2	3	4	5	6
Pondelok		MAT		SJL		
Utorok	NEJ/RUJ			BIO		
Streda					ANJ	
Štvrtok	GEO	SJL			MAT	
Piatok		SJL		DEJ		

Rozvrh
hodín 5.C

5.C	1	2	3	4	5	6
Pondelok		MAT	SJL			
Utorok	RUJ/NEJ		MAT			
Streda		BIO	SJL			
Štvrtok	ANJ			GEG		
Piatok		DEJ	SJL			

Rozvrh
hodín 6.A

6.A	1	2	3	4	5	6
Pondelok		DEJ	MAT			
Utorok	SJL		FYZ	ANJ		
Streda		RUJ/NEJ	MAT	BIO		
Štvrtok			GEG	SJL		
Piatok				MAT	SJL	

Rozvrh
hodín 6.B

6.B	1	2	3	4	5	6
Pondelok		GEG		ANJ	FYZ	
Utorok	SJL	MAT				
Streda	SJL	RUJ/NEJ				
Štvrtok		BIO	SJL	MAT		
Piatok		MAT				DEJ

Rozvrh
hodín 6.C

6.C	1	2	3	4	5	6
Pondelok	SJL		MAT			
Utorok	SJL	MAT		ANJ		
Streda	FYZ	RUJ/NEJ	GEG			
Štvrtok	SJL	MAT				
Piatok	BIO	DEJ				

Rozvrh
hodín 7.A

7.A	1	2	3	4	5	6
Pondelok	BIO	RUJ/ NEJ		MAT		
Utorok		SJL			DEJ	GEG
Streda			SJL	MAT		CHEM
Štvrtok		ANJ		FYZ		
Piatok	SJL	MAT				

Rozvrh
hodín 7.B

7.B	1	2	3	4	5	6
Pondelok		RUJ/NEJ	SJL	CHE	MAT	
Utorok		BIO		DEJ		
Streda			SJL		MAT	
Štvrtok		ANJ	FYZ		GEG	
Piatok			SJL		MAT	

Rozvrh
hodín 8.A

8.A	1	2	3	4	5	6
Pondelok	MAT	SJL	CHE			
Utorok	ANJ	FYZ				
Streda	MAT	SJL	GEG			
Štvrtok	DEJ	BIO	NEJ/RUJ/TAJ			
Piatok	MAT	SJL	ANJ			

Rozvrh
hodín 8.B

8.B	1	2	3	4	5	6
Pondelok			SJL		GEG	FYZ
Utorok		ANJ	BIO	MAT		
Streda	DEJ			SJL	MAT	
Štvrtok			RUJ/NEJ/TAJ			
Piatok	ANJ	SJL	MAT		CHE	

Rozvrh
hodín 8.C

8.C	1	2	3	4	5	6
Pondelok	MAT	SJL	GEG			
Utorok	SJL	ANJ				
Streda	MAT	BIO	DEJ			
Štvrtok	SJL	MAT	RUJ/NEJ/TAJ			
Piatok	ANJ	FYZ	CHE			

Rozvrh
hodín 9.A

9.A	1	2	3	4	5	6
Pondelok	MAT	ANJ	FYZ			BIO
Utorok		DEJ	GEG	MAT	SJL	
Streda	CHE		ANJ			RUJ/NEJ
Štvrtok			MAT	SJL		
Piatok	SJL					

Rozvrh
hodín 9.B

9.B	1	2	3	4	5	6
Pondelok		MAT	DEJ		SJL	
Utorok		FYZ	ANJ			
Streda			GEO	MAT		RUJ / NEJ
Štvrtok	SJL		ANJ		CHEM	
Piatok		BIO	SJL	MAT		

Rozvrh hodín		9.C				
9.C	1	2	3	4	5	6
Pondelok		SJL			MAT	ANJ
Utorok	FYZ	BIO		MAT		
Streda	SJL				GEO	RUJ/NEJ
Štvrtok	MAT		CHEM			
Piatok	DEJ			SJL		ANJ

Počas mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školách sa vzdelávanie realizovalo dištančnou formou. Triedny učiteľ, ktorý zároveň koordinoval distribúciu vzdelávacích aktivít žiakom a ich zákonným zástupcom. Aktivity z komplementárnych vzdelávacích oblastí sa sme organizovali tak, aby boli súčasťou denného programu žiakov nad rámec času indikatívnej týždennej vzdelávacej záťaže. Námety a aktivity pre komplementárne vzdelávacie oblasti sa posielali jedenkrát v týždni, pričom sa zohľadňovala skutočnosť, že prostredníctvom nich sa zabezpečuje vyrovnanosť a vyváženosť denných aktivít žiakov.

Jednotliví pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci mali vyhradený čas na konzultácie (telefonické, on-line) so žiakmi a ich zákonnými zástupcami.

Hodnotenie žiakov

Pri hodnotení žiakov sme vychádzali z usmernenia MŠVVaŠ SR

<https://www.ucimenadialku.sk/subory/usmernenie-hodnotenie-ziakov-zakladnych-skol.pdf>

Základné princípy hodnotenia žiakov v čase prerušeného vyučovania:

- zabezpečiť spravodlivosť pri hodnotení každého žiaka rešpektovaním individuálnych podmienok na domácu prípravu a dištančné vzdelávanie,
- sústrediť pozornosť na poskytovanie slovnej spätnej väzby,
- akceptovať jedinečnosť podmienok žiakov na vzdelávanie.

Nové kritériá hodnotenia žiakov pre tento školský rok, ktoré akceptujú rozdielne podmienky na domáce vzdelávanie.

- Nové kritériá hodnotenia berú do úvahy **stav vedomostí a zručností žiakov pred prerušením výučby** a akceptujú aj rozvoj žiakov v rôznych oblastiach počas domáceho vzdelávania (bez ohľadu na formu: online, vytlačené zasielané pracovné listy alebo rôzne typy zadaní cez telefonický rozhovor).

- Východiskom záverečného hodnotenia môžu byť zbierky prác, projekty, ktoré žiaci predstavia po návrate do školy.

- Priebežné hodnotenie má charakter konštruktívnej spätnej väzby poskytovanej žiakom počas učenia sa. **Má motivačný charakter**, zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka, individuálne podmienky žiaka, domácu prípravu a prihliada sa na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť.

Získavanie podkladov na hodnotenie

- Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov získava učiteľ v čase prerušeného vyučovania v školách najmä z portfólií žiackych prác a rozhovormi so žiakmi, príp. konzultáciou s rodičmi. Podkladmi sú projekty, referáty, sebahodnotiace listy, riešenia komplexných úloh, samostatné praktické práce spracované žiakmi počas domácej prípravy s prihliadnutím na individuálne podmienky každého žiaka.

- Testy a písomné práce majú motivačný charakter, slúžia ako spätná väzba pre žiaka aj pre učiteľa.

- V čase mimoriadnej situácie sa ruší povinnosť realizovať predpísané kontrolné písomné práce, vyplývajúce z výkonového štandardu štátneho vzdelávacieho programu.

- Po obnovení vyučovania v školách sa písomné a ústne skúšanie nerealizuje najmenej tri týždne od nástupu žiakov do školy.

Hodnotenie vyučovacích predmetov v čase mimoriadnej situácie po schválení pedagogickou radou

1. stupeň ZŠ

V prvom a prípravnom ročníku sa priebežné aj záverečné hodnotenie bude realizovať formou **slovného hodnotenia**.

V druhom - štvrtom ročníku sa priebežné hodnotenie vo všetkých vyučovacích predmetoch bude realizovať formou slovného hodnotenia, záverečné hodnotenie - **absolvoval/absolvovala** - ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese z daného predmetu, s prihliadnutím na individuálne podmienky žiaka.

2. stupeň ZŠ

V piatom - deviatom ročníku sa vyučovacie predmety:

cudzí jazyk, fyzika, chémia, dejepis, geografia, biológia, občianska náuka, náboženská/etická výchova, výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná a športová výchova, športové hry, technika, informatika, rozvíjanie špecifických zručností, individuálna logopedická intervencia, terapeuticko korekčné cvičenia - budeme hodnotiť priebežne formou slovného hodnotenia, záverečné hodnotenie – **absovoval/absolvolala**, - ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese z daného predmetu, s prihliadnutím na individuálne podmienky žiaka.

Vyučovacie predmety **slovenský jazyk a literatúra v piatom ročníku** - budeme hodnotiť priebežne formou slovného hodnotenia, záverečné hodnotenie – **absovoval/absolvolala**, - ak sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese z daného predmetu, s prihliadnutím na individuálne podmienky žiaka.

Vyučovaci predmet **slovenský jazyk a literatúra v šiestom až deviatom ročníku** a vyučovaci predmet **matematika v piatom až deviatom ročníku** - vzhľadom na prípravu na Testovanie 9 a prijímacie pohovory na SŠ a s cieľom čo najzodpovednejšie žiakov pripraviť, budeme využívať pri priebežnom hodnotení kombinované hodnotenie (klasifikáciu aj slovné hodnotenie, vyhodnotenie prác získaním počtu %, sebahodnotenie). Záverečné hodnotenie budeme realizovať **klasifikáciou** pri ktorej budeme zohľadňovať to, či sa žiak aktívne zúčastňoval na vyučovacom procese z daného predmetu, s prihliadnutím na individuálne podmienky žiaka.

Osobitne pri hodnotení budeme prihliadať na žiakov so ŠVVP a na žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Rešpektujeme odporúčania CPPP a P v plnom rozsahu.

Ukončenie stupňa vzdelávania

- V čase mimoriadnej situácie všetci žiaci po absolvovaní posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre **prvý stupeň** základnej školy získajú primárne vzdelanie aj s doložkou: „**Žiak získal primárne vzdelanie.**“

- V čase mimoriadnej situácie všetci žiaci po absolvovaní posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre **druhý stupeň** základnej školy získajú nižšie stredné vzdelanie aj s doložkou: „**Žiak získal nižšie stredné vzdelanie.**“ V prípade, že by žiakovi deviateho ročníka z objektívnych príčin hrozilo prepádnutie (napr. na polroku mal nedostatočnú z dvoch a viacerých predmetov alebo bol neklasifikovaný), bude mu určený termín na preskúšanie pred začiatkom nasledujúceho školského roka.

- V prípade, že by žiakovi posledného ročníka z objektívnych príčin hrozilo opakovanie ročníka, bude mu určený termín na preskúšanie pred začiatkom nasledujúceho školského roka.

Postup do vyššieho ročníka

-V čase mimoriadnej situácie nemôže byť žiak zo žiadneho predmetu hodnotený stupňom prospechu nedostatočný alebo dosiahol neuspokojivé výsledky, t.j. nemôže opakovať ročník.

-V čase mimoriadnej situácie je vo výnimočných prípadoch možné určiť pred postupom do vyššieho ročníka preskúšanie u tých žiakov 2.stupňa ZŠ, ktorí zo subjektívnych príčin neplnili požiadavky vyučovania na diaľku a dosiahli neuspokojivé výsledky za obdobie pred prerušením vyučovania. Preskúšanie je možné najskôr dva mesiace po obnovení vyučovania v školách alebo do 31.8.2020. O preskúšaní žiaka rozhoduje pedagogická rada.

-V čase mimoriadnej situácie žiaci druhého stupňa ZŠ, ktorí v 1. polroku dostali známku nedostatočnú z dvoch a viac predmetov alebo boli neklasifikovaní, môžu absolvovať komisionálne skúšky najneskôr do 31.8.2020.

Hodnotenie žiakov bolo odsúhlasené PR dňa 17.04.2020 - online.

Hodnotenie žiakov bolo opätovne prerokované 17.06.2020 a upravené nasledovne:

Návrh dodatku k hodnoteniu **žiacov v čase mimoriadnej situácie zapríčinennej prerušením vyučovania v školách:**

V prvom a prípravnom ročníku sa priebežné aj záverečné hodnotenie bude realizovať formou slovného hodnotenia.

Hodnotenie na 1. stupni:

Všetky výchovné predmety budú nehodnotené: HUV, TSV, ETV/NBV, VYV, INF, RŠF, ILI, TKC, ANJ v 1. a 2. ročníku; predmet Pracovné vyučovanie- absolvoval/ absolvovala
Predmety: SJL, MAT, PDA, PVO, VLA, ANJ – budú hodnotené známkou, na základe portfólia žiakov, pričom sa nebudeme hodnotiť len akademické vedomosti, ale aj záujem žiaka, spoluprácu žiaka, zručnosti žiaka, záujem žiaka o spoluprácu.

Hodnotenie na 2. stupni:

Všetky výchovné predmety – nehodnotíme: HUV, TSV, ETV/NBV, VYV, INF, RŠF, ILI, OBN, THD, TŠV, ŠPH absolvoval/ absolvovala

Predmety ktoré vzhľadom k sociálnemu zloženiu žiakov by nebolo možné objektívne zhodnotiť: SJL v 5. ročníku, CJ, FYZ, CHE, BIO, GEG, DEJ- hodnotíme iba **absolvoval/ absolvovala** – doplníme krátkym slovným komentárom, ktorý naozaj jednoducho a stručne podporí žiaka v jeho ďalšom snažení.

Za všetky menované predmety komplexne – zhodnotí na základe získaných informácií od vyučujúcich triedny učiteľ a zapíše na druhú stranu vysvedčenia, kde je priestor na krátky slovný komentár pre motiváciu žiakov.

V prípade, že by žiakovi 5. – 9. ročníka z objektívnych príčin hrozilo preskúšanie (napr. na polroku mal nedostatočnú z dvoch a viacerých predmetov alebo bol neklasifikovaný), bude mu určený termín na preskúšanie pred začiatkom nasledujúceho školského roka.

Starostlivosť o pedagogických zamestnancov

Vzájomná komunikácia medzi učiteľmi prebiehala prostredníctvom už menovaných informačných technológií. Pravidelne sa uskutočňovali porady aj pedagogické rady online, prostredníctvom Microsoft Teams.

Raz mesačne každý pedagogický zamestnanec vyhotovil výkaz prác, ktorý obsahoval spôsob vyučovania, použité technológie pre dištančné vzdelávanie, ako aj obsah preberaného učiva.

Plnenie plánu profesijného rozvoja - v dňoch 27.5 a 28. 2020 sa uskutočnilo aktualizčné vzdelávanie pedagogických zamestnancov v rozsahu 2 vyučovacích hodín na tému:

Hodnotenie a sebahodnotenie žiakov so ŠVVP vzdelávanie formou integrácie na základnej škole.

Pedagogickí zamestnanci pravidelne poskytovali konzultácie žiakom aj rodičom podľa individuálnych požiadaviek a potrieb.

Školská psychologička a školská špeciálna pedagogička, prostredníctvom služobného telefónu aj osobne, v dohodnutom termíne komunikovali s rodičmi so žiakmi aj pedagogickými zamestnancami. Poskytovali podporu žiakom aj rodičom pri vzdelávaní.

Výchovná poradkyňa prostredníctvom osobných konzultácií usmerňovala žiakov aj rodičov pri výbere správnych SŠ. Spracovala a distribuovala prihlášky na SŠ.

Záver

Základná evidencia a uchovanie informácií o organizácii a realizácii dištančného vzdelávania v jednotlivých triedach bola dôležitá na to, aby sa na ich základe dali vykonať opatrenia pre pokračovanie vzdelávania v nasledujúcom školskom roku. Hlavnou súčasťou tejto evidencie boli správy predmetových komisií a metodických združení o výsledkoch výchovno-vzdelávacieho procesu v hlavných vzdelávacích oblastiach v jednotlivých triedach.

Súčasťou evidencie o realizácii dištančného vzdelávania boli aj individuálne vzdelávacie programy žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktorí sa vzdelávajú v školskej integrácii

Dodatok č. 6

Opatrenia na odstránenie alebo minimalizáciu dôsledkov mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školách v školskom roku 2019/2020 a na zosúladenie znenia štátnych vzdelávacích programov so znením školského zákona. MŠVV a Š SR dňa 29.06.2020 pod číslom 2020/13534:1-A2110ako súčasť ŠVP pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským s platnosťou od 01.09.2020.

Vzhľadom na obnovenie vyučovania od 1.6.2020 pre žiakov 1. – 5. ročníka a 22. 6.2020 pre žiakov 5. – 9. ročníka a vyučovania online, sme základné úlohy určené ŠkVP splnili – nemeníme učebné osnovy vyučovacích predmetov.

Dodatok č. 7
ku školskému vzdelávaciemu programu

Prvý ročník pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

Vzdelávaci program

Stupeň vzdelania: **ISCED 1**

Dĺžka štúdia: **1-ročná**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denná**

Druh školy: **štátna**

Predkladateľ

Názov školy: **Základná škola**

Adresa : **Lesnícka 1, Prešov 08005**

IČO: **37877160**

Riaditeľ školy: **Ing. Marta Ichniovská**

Koordinátor pre tvorbu iŠkVP: **RNDr. Fiamčík Valková Katarína, MBA, PaedDr. Topoliová**

Tatiana, Mgr. Zuzana Ziburová, Mgr. Katarína Maceková

Ďalšie kontakty : **Mgr. Katarína Maceková**

webová stránka školy: **www.zslespo.edu.sk**

e-mail: **zslesnicka@gmail.com**

Zriadovateľ

Názov: **Mesto Prešov, Mestský úrad Prešove**

Adresa: **Hlavná 73, Prešov**

Kontakty: **3100111 – ústredňa, 3100544 – SSR – oddelenie školstva**

Platnosť dokumentu od **1. septembra 2021**

Prvý ročník pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

Ciele výchovy a vzdelávania

Žiaci s narušenou komunikačnou schopnosťou plnia rovnaké ciele vzdelávania ako ostatní žiaci základných škôl v primárnom vzdelávaní a nižšom strednom vzdelávaní.

Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie.

Profil absolventa

Osvojené kľúčové kompetencie žiaka s narušenou komunikačnou schopnosťou zodpovedajú profilu absolventa primárneho stupňa vzdelávania a profilu absolventa nižšieho stredného vzdelávania.

Vzdelávacie oblasti a učebný plán

Obsah vzdelávania žiakov s NKS v špeciálnych triedach je rovnaký ako obsah vzdelávacích oblastí príslušných predmetov pre školský vzdelávací program žiakov základných škôl. Vzdelávacie oblasti sú však doplnené o oblasť ŠPECIÁLNOPEdagogická PODPORA. Vo vzdelávacej oblasti Špeciálnopedagogická podpora je zaradená individuálna logopedická intervencia (ďalej aj „ILI“) ako špecifický vyučovací predmet. Obsah logopedických intervencií musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami žiaka, bez ohľadu na fyzický vek.

V prvom ročníku sú predmety zaradené do šiestich vzdelávacích oblastí:

JAZYK A KOMUNIKÁCIA

MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

ČLOVEK A SVET PRÁCE

ČLOVEK A PRÍRODA

ČLOVEK A HODNOTY

UMENIE A KULTÚRA

ZDRAVIE A POHYB

ŠPECIÁLNOPEdagogická PODPORA

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Štátny vzdelávací program	Voliteľné hodiny	Školský vzdelávací program
		1. ročník	1. ročník	1. ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9		9
	Prvý cudzí jazyk			
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4		4
	Informatika/Inf. výchova			
Človek a príroda	Prvouka	1		1
	Prírodoveda			
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2		1
	Hudobná výchova	1		2
Človek a hodnoty	Etická/Náboženská výchova	1		1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2
Špeciálnopedagogická podpora	Individuálna logopedická intervencia	4		4
Spolu		24		24

Charakteristika predmetu Individuálna logopedická intervencia

Vyučovací predmet individuálna logopedická intervencia (ďalej len ILI) je určený pre žiakov, ktorí majú narušenú komunikačnú schopnosť (NKS), alebo v rámci NKS aj špecifické vývinové poruchy učenia . Počet vyučovacích hodín v týždni je daný rámcovým učebným plánom (ďalej len UP) v príslušnom vzdelávacom programe pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením schválenom Ministerstvom školstva SR.

Logopedická intervencia

Intervencia sa tu poníma v tom najširšom zmysle ako: „činnosť, pôsobenie za účelom zmeny“. Logopedická intervencia je špecifická aktivita, ktorú uskutočňuje logopéd s cieľmi:

1. identifikovať NKS;
2. eliminovať, zmierniť NKS, resp. v prípade jej pretrvávania prekonať komunikačnú bariéru;
3. predísť tomuto narušeniu (zlepšiť komunikačnú schopnosť človeka).

Logopedickú intervenciu chápeme ako zložitý multifaktoriálny proces, ktorý sa realizuje v záujme dosiahnutia svojich troch základných cieľov, na troch, s týmito cieľmi analogických, vzájomne sa prelínajúcich úrovniach:

- logopedická diagnostika

- logopedická terapia
- logopedická prevencia.(Lechta In: Kerekrétiová a kol., 2009)

Dôležitou súčasťou logopedickej intervencie je spolupráca s rodičom, učiteľmi a ostatnými odborníkmi v celom procese intervencie.

Predkladaný dokument Individuálna logopedická intervencia je návodom na realizovanie postupu v procese intervencie do oblasti komunikačných schopností u žiakov.

Výskum i prax v oblasti neurofyziológie, psychológie, špeciálnej pedagogiky, logopédie prinášajú neustále nové poznatky. Logopéd je povinný aktualizovať svoje vedomosti z odbornej literatúry i vzdelávacích podujatí a zavádzať ich podľa vlastného uváženia do svojej práce. Podrobnejšie postupy je možné čerpať z odbornej literatúry a konzultácií s inými odborníkmi.

2. Ciele

- v maximálnej miere podporiť rozvoj reči a jazykových schopností ako predpokladu k realizácii určité
- ho komunikačného zámeru a ako prediktora pre úspešné zvládnutie čítania a písania
- odstrániť alebo aspoň zmierniť narušenie komunikačnej schopnosti a eliminovať edukačné nedostatky, ktoré z nej vyplývajú.
- prevencia vzniku porúch správania ako následku neúspechu v komunikácii a v osvojovaní si gramotnosti.

V širšom meradle podporuje ILI sociálnu a edukačnú adaptáciu a integráciu detí a mládeže s NKS do spoločnosti.

Čiastkové ciele a obsah predmetu ILI vychádzajú z logopedickej diagnostiky.

3. Obsah

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti nepochybne úzko súvisí s vývinom vnímania, pamäti, pozornosti, myslenia a sociálnym prostredím dieťaťa. Preto terapeutické postupy a metódy musia mať širší záber a ILI sa má orientovať na celý komplex dorozumievacieho procesu.

Obsah logopedických cvičení musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami dieťaťa, bez ohľadu na fyzický vek. Oblasť stimulácie sú uvedené v nasledujúcej časti aj s cieľmi pre jednotlivé oblasti. V procese terapie vychádza logopéd z dostupných terapeutických materiálov a najmä z pracovných listov, ktoré si aktuálne vytvára. Odporúčame, aby obsah pracovných listov vychádzal z učiva prvého ročníka, ktoré deti práve preberajú v škole.

1. krok: Vstupná logopedická a špeciálnopedagogická diagnostika nových žiakov, prípadne rediagnostika na začiatku každého školského roka.
2. krok: Stanovenie cieľov stimulácie podľa výsledkov diagnostiky.
3. krok: Odporúčaný obsah stimulácie reči a jazykových schopností podľa jednotlivých rovin, gramotnosti a iných schopností

Oblasť rozvoja pragmatiky

Ciele stimulácie

- rozvíjať komunikačnú kompetenciu ako dorozumievací prostriedok
- rozvíjať schopnosti adekvátne používať rečové a jazykové prostriedky vzhľadom na komunikačného partnera, situáciu a cieľ komunikácie

Obsah stimulácie

- použitie jazyka v komunikačných situáciách: modelové hry, kladenie otázok, vykonávanie inštrukcií, komentovanie činností a pod.
- vytváranie komunikačného aparátu, osvojovanie si takých foriem komunikácie, ktoré je žiak schopný zvládnuť a používať (grafické systémy, kombinované systémy, gestá, použitie elektronických pomôcok a pod. Tréning komunikačných partnerov

Oblasť rozvoja foneticko - fonologickej roviny

Ciele stimulácie

- rozvíjať fonemické uvedomovanie, schopnosť diferencovať dištingtívne znaky jazyka podľa individuálnych schopností dieťaťa
- rozvíjať artikulačnú obratnosť a výslovnosť, správne dýchanie

Obsah stimulácie

Tréning fonologického uvedomovania podľa El'konina (SAS) nácvik fonematickej diferenciacie, nácvik artikulácie.

Dychový tréning. Hlasové cvičenia. Myofunkčná terapia. Orofaciálna stimulácia. Fonografortmika.

Oblasť rozvoja lexikálno - sémantickej roviny

Ciele stimulácie:

- rozvíjať slovnú zásobu
- budovať štruktúrovaný systém klasifikácie pojmov v pamäti, rozvíjať schopnosť hľadať významovú podobnosť slov a kategorizovať ich.
- rozvíjať schopnosť používať ustálené slovné spojenia – frázy

Obsah stimulácie

Rozvíjanie slovnej zásoby, kategorizácia pojmov, oprava viet, dokončovanie viet, tvorba slovníkov náročných pojmov v jednotlivých predmetoch, kľúčové slová, sémantické mapy, a pod. Tvorba (rečových) denníkov.

Oblasť rozvoja gramatiky (morfológie a syntaxe)

Ciele stimulácie

- stimulovať porozumenie reči
- voliť si formy potrebné pre konkrétne dieťa
- rozvíjať jazykový cit, syntaktické a morfológické pravidlá
- aplikovať ich do hovorenej i písanej podoby

Obsah stimulácie

Určovanie rodov podstatných mien, nácvik flexie podľa trendu vývinu reči, predložkových väzieb a analógie, maľované čítanie, tvorba viet, opakovanie viet, odvodzovanie slov, tvorba viet a súvetí, rozvoj porozumenia reči.

Oblasť rozvoja naratív (rozprávačských schopností)

Ciele stimulácie

- rozvíjať schopnosti rozumieť reči a podporovať schopnosť reprodukovať udalosť, príbeh alebo prečítaný text štruktúrovane, kohézne, zmysluplne a plynule

Obsah stimulácie

Rozvíjanie rozprávačských schopností podľa osnovy (obrázkovej, otázok), spontánne rozprávanie príbehu alebo udalosti, reprodukovanie prečítaného textu

Oblasť rozvoja gramotnosti

Ciele stimulácie

Čítanie - fixovať grafémy, slabiky a slová, pravopis - osvojiť si techniku čítania a čítať s porozumením obsahu prečítaného textu pomocou stratégií práce s textom.

Písanie a pravopis - naučiť žiakov stratégie osvojovania si pravopisných pravidiel, aplikovať ich v písaní, pracovať s pravidlami slovenského pravopisu primerane vývinovej úrovni.

Rozvíjať integráciu hovorenej a písanej reči

Matematické schopnosti

- rozvíjať predčíselné predstavy
- rozvíjať číselné predstavy
- rozpoznať súvislosti
- rozvíjať matematické schopnosti

Obsah stimulácie

Matematika

Zoskupovanie pod hlavné pojmy, vytváranie analógií. Rozpoznanie použitého pravidla.

Použitie pravidla. Vytvorenie stálosti množstva. Budovanie matematických predstáv.

Budovanie okruhu číselných a matematických pojmov (viac, menej, rovnako....), vzťahov medzi nimi. Chápanie matematických operácií. Riešenie slovných úloh.

Geometria

Jednotky dĺžky, hmotnosti. Algoritmy.

Oblasť rozvoja funkčnej komunikácie

Ciele stimulácie

- osvojovať si komunikačné stratégie
- rozvíjať konverzačné schopnosti

Obsah stimulácie

Komunikačné stratégie zamerané na dieťa, stratégie ľahšieho porozumenia, výmen, nových pojmov, rečového vzoru a stratégia konverzácie. Rozvíjanie konverzačných schopností.

Oblasť rozvíjania iných schopností

Ciele stimulácie

- rozvíjať taktilné a kinestetické vnímanie
- rozvíjať sluchovú a zrakovú gnóziu (vnímanie, diferenciacia, pamäť)
- rozvíjať priestorovú orientáciu (orientácia v makropriestore, orientácia v mikropriestore) a orientáciu v čase
- rozvíjať motorické schopnosti

Obsah stimulácie

Rozvíjanie vnímania, poznávania, diferenciačných schopností

Rozvíjanie pamäti (akusticko-verbálna a zraková, pracovná pamäť)

Poznávacie procesy (zachovanie, priradovanie, zoradovanie, triedenie - kategorizácia)

Rozvíjanie priestorovej a časovej orientácie.

Nácvik pravo-ľavej orientácie (telesná schéma, rovinná a časová orientácia)

Serialita (nácvik sekvencií, postupnosti)

Intermodalita (audiovizuálny vzťah)

Rozvíjanie oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforytmiky.

4. Poznámky

Logopéd na začiatku školského roku na základe výsledkov logopedickej diagnostiky, prípadne rediagnostiky a zvolených logopedických terapeutických metód a postupov vypracuje individuálny plán (postup) logopedickej terapie pre každé dieťa na určité obdobie (odporúča sa najviac na jeden školský rok). Časovo-tematické plány nie sú potrebné a ich dodržiavanie by bolo nereálne. Individuálny plán logopedickej terapie je vlastne postup vedúci k splneniu cieľov terapie v jednotlivých oblastiach uvedených v časti Obsah ILI – primerane komunikačným, vývinovým a kognitívnym schopnostiam. Frekvencia cvičení so žiakmi vyplýva z učebného plánu a rozvrhu hodín. V prípade ťažkého stupňa NKS je možné vykonávať logopedickú terapiu aj častejšie ako stanovuje učebný plán. Potom je určenie frekvencie cvičení v kompetencii riaditeľa školy. Dĺžka logopedických cvičení je závislá od veku a schopností dieťaťa, logopedickej diagnózy a prípadne iných špecifik dominantného alebo iného postihnutia, či narušenia žiaka. Formy spolupráce pri logopedickej intervencii. Logopéd úzko spolupracuje s rodičmi dieťaťa a s ostatnými pedagógmi. Logopéd metodicky usmerňuje rodičov a kolegov – pedagógov v oblasti prístupu ku komunikácii s dieťaťom a pri vykonávaní logopedických cvičení podľa inštrukcií.

Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením

vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami v zmysle platnej legislatívy.

Vyučovacie hodiny špecifického vyučovacieho predmetu individuálna logopedická intervencia zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci, pričom najmenej jeden z nich spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovanie tohto predmetu podľa príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých vyučovacích predmetov za predpokladu, že zachová ich vnútornú logickú štruktúru a zásadu primeranosti veku.

Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť na

- vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah vyučovacích predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu,
- vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane vyučovacích predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe.

Charakteristika výchovy a vzdelávania žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

Všetky aktivity, metódy a postupy v prvom ročníku smerujú k rozvíjaniu komunikačnej schopnosti detí a prelínajú sa celým vyučovacím procesom . Všetky vzdelávacie oblasti sú jazykovo sýtené s cieľom odstrániť, alebo aspoň zmierniť problémy detí.

Vo vyučovacom procese prevláda zážitková forma vyučovania, všetky činnosti sú jazykovo sýtené a vedome cielené na zlepšenie jazykového prejavu.

Prvý ročník vytvára príjemné a harmonické prostredie s dostatočným množstvom podnetov, ktoré spĺňajú psychologické, špeciálno-pedagogické, zdravotné a sociálne hľadisko. Dieťa vníma podnety všetkými zmyslami. Učiteľ vytvára príjemnú atmosféru, citlivo a trpezlivo pracuje s deťmi, aby u nich vzbudil záujem a vybudoval u detí motiváciu ku školskej práci. Nevyhnutná je úzka spolupráca s rodinou, priateľská, rodinná atmosféra.

Metódy a formy práce sa striedajú podľa potreby a schopností detí, ku každému dieťaťu sa pristupuje individuálne, vzhľadom k nízkemu počtu detí v triede. Každé dieťa má možnosť ukázať svoje vedomosti a schopnosti a učiteľ to dokáže oceniť a hlavne rozvíjať ďalej. Každé

dieťa pracuje na inej úrovni a tomu sa učiteľ prispôsobuje. V popredí vyučovania sú humanistické princípy:

- práva na výchovu a vzdelávanie v súlade s Dohovorom o právach dieťaťa,
- práva na rozvoj vlastnej individuality,
- práva na celostný rozvoj osobnosti.

Vzdelávanie žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

V zmysle § 94 ods. 1) písmeno a) a b) zákona č. 245/2008 Z.z. a § 2 ods.3 vyhlášky MŠ SR č. 322/2008 Z.z. o špeciálnych školách sa výchova a vzdelávanie detí a žiakov s NKS uskutočňuje v špeciálnej triede pre žiakov s NKS v špeciálnej základnej škole.

Najnižší počet žiakov v triede pre žiakov s NKS sú 4 žiaci .

Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s NKS v prvom ročníku je 8 žiakov.

Metódy a postupy používané na vyučovaní vychádzajú z výsledkov psychologickej a logopedickej diagnostiky a individuálneho plánu logopedickej terapie.

Vyučovací predmet individuálna logopedická intervencia je zaradený vo vzdelávacej oblasti Špeciálnopedagogická podpora.

Rozvíjanie schopností, ktoré sú narušené v dôsledku diagnostikovanej NKS sa prelína celým vyučovacím procesom, t.j. používajú sa špecifické postupy pri výučbe všetkých predmetov a pôsobí sa cielene a komplexne na celú komunikačnú schopnosť žiaka.

Frekvencia cvičení so žiakmi vyplýva z učebného plánu a rozvrhu hodín.

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ:

- akceptuje problémy žiaka spojené s jeho narušenou komunikačnou schopnosťou a rešpektuje špecifiká jeho osobnosti,
- rešpektuje správanie žiaka spôsobené jeho narušením - podporuje a taktne usmerňuje jeho spôsoby sebarealizácie,
- povzbudzuje žiaka a vytvára príležitosti pre jeho pozitívne hodnotenie,
- stimuluje rozvíjanie tých schopností, ktoré v dôsledku narušenia nie sú dostatočne vyvinuté,
- podporuje všetky snahy žiaka o komunikáciu,
- vedie žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšuje jeho sebadôveru - kladie na žiaka primerané požiadavky, nezľavuje v nárokoch a neoslobodzuje ho od činností, ktoré môže s individuálnou pomocou učiteľa alebo spolužiakov zvládnuť,

- zachováva diskretnosť o problémoch žiaka s NKS a nereferuje o nich pred inými žiakmi, či rodičmi.

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ zohľadňuje špecifiká osobnosti a poznávacích procesov žiaka s narušenou komunikačnou schopnosťou, ktoré môžu byť prítomné, najmä:

- motorická instabilita,
- nedostatky vo vývine psychomotorických zručností,
- znížená miera koncentrácie a vytrvalosti pozornosti,
- pomalé tempo zapamätávania a narušenie pamäti,
- ťažkosti pri niektorých myšlienkových operáciách,
- neadekvátne emocionálne reakcie,
- zvýšená unaviteľnosť a znížená sebadôvera,
- nerovnomerné výkony a i.

Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Pri organizácii podmienok v jednotlivých formách vzdelávania žiakov s NKS je potrebné postupovať individuálne podľa výsledkov logopedickej a inej odbornej diagnostiky a v spolupráci so zákonnými zástupcami, školským logopédom a príslušným centrom špeciálno-pedagogického poradenstva.

Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Okrem povinného personálneho zabezpečenia platného podľa štátneho vzdelávacieho programu je potrebné, aby škola, v ktorej sú vzdelávaní žiaci s NKS, mala zabezpečenú spoluprácu so školským logopédom a pôsobil v nej školský špeciálny pedagóg a asistent učiteľa.

Školský logopéd

Školský logopéd vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou a špecifickými vývinovými poruchami učenia. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom detí alebo žiakov a pedagogickým a odborným zamestnancom škôl. Špecifický vyučovací predmet ILI vyučuje absolvent 2. stupňa vysokoškolského štúdia so štátnou záverečnou skúškou z logopédie, v súlade s platnými príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Školský špeciálny pedagóg

Školský špeciálny pedagóg vykonáva odborné činnosti v rámci špeciálnopedagogickej diagnostiky, individuálnej a skupinovej terapie, výchovno-vzdelávacej činnosti v základnej škole priamo počas vyučovania i mimo vyučovania žiakom, ktorí majú pre svoje komunikačné, mentálne, senzorické, somatické alebo sociálne danosti špeciálne výchovnovzdelávacie potreby. Pravidelnú odbornú pomoc poskytuje najmä žiakom v školskej integrácii, môže ju poskytovať aj žiakom s vnútornou alebo sociálnou dispozíciou narušeného vývinu pri jeho príznakoch (preventívna odborná činnosť). Poskytuje poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom škôl.

Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie

Trieda prvého ročníka je prispôsobená tak, aby sa u detí rozvíjali poznávacie procesy, psychomotorika a hlavne komunikačné schopnosti.

K dispozícii je logopedické zrkadlo, logopedické hry na rozvoj oromotoriky, narácie i slovnej zásoby, počítač so špeciálnym logopedickým programom FONO, ako i pripojenie na internet. Žiaci prvého ročníka majú v triede interaktívnu tabuľu a tak majú možnosť aktívne zlepšovať svoje poznávacie procesy a pracovať na interaktívnej tabuli. Žiaci pracujú s učebnicami určenými pre prvý ročník, ako aj so špeciálnymi pracovnými listami na rozvoj zrkového a sluchového vnímania, na rozvoj pozornosti, sústredenia, orientácie na ploche, grafomotoriky a reči. Mnohé sú vypracované učiteľom pre žiakov "na mieru"- špeciálne podľa individuálnych potrieb žiaka. V škole žiaci a pedagógovia využívajú v rámci daného vzdelávacieho programu tieto priestory:

- priestory pre telovýchovné aktivity s bezpečným povrchom, náradím a náčiním,
- priestory pre prípravné práce učiteľa, školského logopéda, priestory pre uloženie pomôcok,
- knižnica pre žiakov a učiteľov, učebnice a pracovné listy na rozvíjanie komunikačnej schopnosti,
- priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní (školský klub detí, záujmové krúžky a voľnočasové aktivity) vybavené pracovným a odpočinkovým nábytkom,
- priestormi pre učenie, s pomôckami pre relaxáciu.

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Sú rovnaké ako v štátnom vzdelávacom programe pre primárny a nižší stredný stupeň vzdelávania. Okrem toho pri vzdelávaní žiakov s NKS je potrebné vytvoriť vhodnú štruktúru práce a odpočinku žiakov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek a postihnutie žiakov. Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a

vzdelávaní v škole i mimo školy, pri organizácii výletov, exkurzií ako aj pri organizácii iných súčastí výchovnovzdelávacej činnosti školy sa škola riadi platnou legislatívou.

Dĺžka výchovy a vzdelávania:

Jeden rok, ktorý sa započítava do školskej dochádzky.

Vyučovaci jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk.

Podmienky prijímania

Podmienkou prijatia žiaka do prvého ročníka je psychologická, špeciálnopedagogická a logopedická diagnostika v centre špeciálnopedagogického poradenstva a žiadosť rodičov. Prijímanie žiakov sa koná v mesiaci apríl. V prípade potreby sa vyžaduje aj odborná lekárska diagnostika (neuroológ, psychiater, foniater, ORL a pod.).

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania

Žiaci po ukončení prvého ročníka pokračujú v primárnom vzdelávaní, v súlade s odporúčaniami psychologickej a logopedickej rediagnostiky, ktorú žiaci absolvujú v posledných mesiacoch návštevy prvého ročníka.

Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Hodnotenie žiakov prvého ročníka: Slovenský jazyk a literatúra, Matematika a Prvouka hodnotíme. Ostatné predmety hodnotíme slovne. V celkovom hodnotení prospechu žiakov prvého ročníka postupujeme v zmysle zákona 93/2020 Z.z.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Čiastkové výkony žiakov budeme hodnotiť motivačnými pečiatkami, nálepkami a pri hodnotených predmetoch známku. Dôraz budeme dávať na kladné hodnotenie žiakov a pozitívne hodnotenie každého i malého pokroku.

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je:

- poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky,
- povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov,
- dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných,
- brať do úvahy psychický a fyzický zdravotný stav žiaka a jeho vynaložené úsilie,
- brať do úvahy možný vplyv narušenej komunikačnej schopnosti žiaka na jeho školský výkon.

Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sa prelínajú všetkými vzdelávacími oblasťami. Odrážajú aktuálne problémy súčasnosti, sú určitým návodom na ich prevenciu a riešenie. Prispievajú ku komplexnosti vzdelávania žiakov a pozitívne ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania kľúčových kompetencií (spôsobilostí) žiakov.

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Environmentálna výchova

Mediálna výchova

Multikultúrna výchova

Regionálna a ľudová kultúra

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Ochrana života a zdravia

Protidrogová prevencia

Finančná gramotnosť

Výchova k ľudským právam

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov

Školský vzdelávací program poskytuje základným školám pre žiakov s NKS a triedam pre žiakov s NKS možnosť profilovať sa a vychádzať v ústrety potrebám a záujmom žiakov. Rešpektuje ciele a zámery jednotlivých škôl zavedením ďalších špecifických vyučovacích predmetov.

V prvom ročníku sa odporúča realizovanie tréningu fonematického uvedomovania podľa D.B. Eľkonina.

Obsah vzdelávania v prvom ročníku vychádza zo štátneho vzdelávacieho programu, ktorý je dostupný na stránke Štátneho pedagogického ústavu.

Dodatok č. 8
ku školskému vzdelávaciemu programu

Kariérová výchova – prierezová téma

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania: **ISCED 1 , ISCED 2**

Dĺžka štúdia: **4-ročná, 5-ročná**

Vyučovaci jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denná**

Druh školy: **štátna**

Predkladateľ

Názov školy: **Základná škola**

Adresa : **Lesnícka 1, Prešov 08005**

IČO: 37877160

Riaditeľ školy: **Ing. Marta Ichniovská**

Koordinátor pre tvorbu iŠkVP: **RNDr. Fiamčík Valková Katarína, MBA, PaedDr. Topoliová**

Tatiana, Mgr. Zuzana Ziburová, Mgr. Katarína Maceková

Ďalšie kontakty : **PaedDr. Tatiana Topoliová, Mgr. Nataša Boháčová**

webová stránka škola: **www.zslespo.edu.sk**

e-mail: **zslesnicka@gmail.com**

Zriadovateľ

Názov: **Mesto Prešov, Mestský úrad Prešove**

Adresa: **Hlavná 73, Prešov**

Kontakty: **3100111 – ústredňa, 3100544 – SSR – oddelenie školstva**

Platnosť dokumentu od **1. marca 2022 do 31. augusta 2022**

Na základe Licenčnej zmluvy koncového užívateľa uzatvorenej podľa § 269 ods. 2 obchodného zákonníka v spojení s § 65 a nasl. zákona č. 185/2015 Z.z. Autorského zákona s poskytovateľom Career Gudiance, s.r.o.so sídlom Čierny chodník 29/1, Bratislava 831 07, Slovenská republika IČO: 53 645 995 zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I. odd. Sro, vložka č. 15491/B ZŠ získala prístup k informačnému systému pod názvom „Karierko“, určenému na podporu kariérovej výchovy a kariérového poradenstva pre základné a stredné školy sprístupneného prostredníctvom webového portálu www.portal.karierko.sk

(„Internetový portál“), poskytuje podporu a poradenstvo v oblasti kariérovej výchovy a smerovania k správne mu výberu povolania pre deti a dorast.

- ✓ Portál Karierko je platforma, ktorá pomáha rozvíjať kariérovú výchovu a poradenstvo na školách. Portál ponúka jednoduchý prístup pre pedagógov a poradcov k výchovným aktivitám, materiálom, pomôckam a taktiež aj žiakom k dotazníkom, testom a interaktívnym cvičeniam.
- ✓ Jeho cieľom bolo zjednodušiť kariérovú výchovu s využitím online priestoru a priniesť tak žiakom ucelený výstup pre ich ďalšie rozhodovanie o budúcnosti, či už vo výbere strednej školy, alebo budúceho povolania.
- ✓ V kariérovej výchove sa realizujú aktivity, ktoré vyúsťujú do konkrétnych výstupov-záverov. Výstupy pomôžu žiakom lepšie sa orientovať v oblasti svojich záujmov, zručností, schopností a silných stránok.

Pre pedagógov a poradcov:

- ✓ Jednoduchý prístup pre pedagógov a poradcov k aktivitám, materiálom a pomôckam, ktoré sú logicky rozdelené a prispôsobené podľa jednotlivých ročníkov, mesiacov a hodín.
- ✓ Aktivity obsahujú doplnkové materiály a prílohy na stiahnutie určené na prezentovanie na hodine.

Pre žiakov:

- ✓ Pre žiakov je k dispozícii dvojciferný počet interaktívnych testov a dotazníkov.
- ✓ Interaktívne cvičenia, na základe ktorých na konci žiaci a študenti získajú ucelený výstup vo forme syntézy, ktorý im posluží pri výbere školy a povolania v budúcnosti
- ✓ Zoznamy stredných škôl s možnosťou filtrovania
- ✓ Zoznamy poradenských centier s možnosťou filtrovania
- ✓ Karty povolání s možnosťou filtrovania

Týmto spôsobom si vie každý žiak sledovať svoj profesijný vývoj od „sna“ po realitu. Výstupy si žiaci robia prakticky sami.

VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍ CIEĽ

1. Žiaci a študenti sa oboznámia so širokou paletou zručností, ktoré ale nie sú založené na hodnotení, ale na uvedomovaní si vzťahu k danej činnosti. Naším cieľom je naučiť ich

selektovať svoje záujmy – uvedomiť si, čo ich baví, v čom sú dobrí a na čo majú potenciál. Aktivity sú vedené inovatívnymi metódami, pričom rešpektujeme aj osnovy vyučovania.

2. Vďaka týmto aktivitám si žiaci uvedomia, že v práci môžu nachádzať radosť a uspokojenie. Pri zážitkovom učení získavame osobnú skúsenosť, ktorá je neprenosná. Preto chceme v každom žiakovi vybudovať sebadôveru, poukázať na jeho jedinečnosť a talent, ktorý bude vedieť efektívne využiť pri plánovaní ďalšieho štúdia a následne voľbe povolania.

3. V projekte je ucelená metodika. Zároveň však chceme rozvíjať žiakov po všetkých stránkach, preto sú aktivity postavené na názornom učení, zapájame viaceré zmysly, dávame priestor tvorivosti aj umeleckému nadaniu. Dôraz kladieme i na rozvoj sociálnych vzťahov a emočnej inteligencie, pretože dobré vzťahy, pozitívne postoje a morálne hodnoty budú prospešné a žiadané v každom zamestnaní.

4. Po absolvovaní kariérovej výchovy ako prierezovej témy sa budú žiaci výborne orientovať v oblasti vlastného smerovania, budú vedieť jasne identifikovať svoje silné stránky, záujmy, hodnoty, postoje, potreby. Na základe toho budú mať všetky predpoklady pre efektívny výber následného štúdia. Čo z dlhodobého pohľadu povedie k správnej voľbe povolania, s čím súvisí spokojnosť absolventov a vyššia kvalita života.

VYUŽITIE INOVATÍVNYCH METÓD

- ✓ Interaktívne dotazníky a testy
- ✓ Gamifikácia a didaktické hry
- ✓ Bádateľské metódy
- ✓ Obrátené vyučovanie
- ✓ Diferencovaná výučba
- ✓ Kinestetické metódy
- ✓ Projektové vyučovanie
- ✓ Problémové vyučovanie
- ✓ Kooperatívne vyučovanie
- ✓ Kolaboratívne vyučovanie
- ✓ Brainstorming a brainwriting
- ✓ Myšlienková mapa
- ✓

ROZVÍJANIE KLÚČOVÝCH KOMPETENCIÍ

Znamená snahu pochopiť informácie v širších súvislostiach, pozerat' sa pod povrch, skúmať kvalifikáciu a motívy pôvodcov informácií, dôveryhodnosť dôkazov, logickú súdržnosť tvrdení, koherentnosť vo vyvodzovaní záverov. Tiež je to snaha pozerat' na veci z rôznych uhľov pohľadu, nezavrhať odlišné názory, ale snaha ich pochopiť. V dnešnej digitálnej dobe je k dispozícii obrovské množstvo informácií, ktoré prijímame obrazom, slovom, textom a býva náročné, odlíšiť pravdu od fikcie. Preto je kritické myslenie jednou z kľúčových kompetencií pre 21. storočie.

Rozvíjame:

- ✓ Komunikačné zručnosti

- ✓ Kreativita
- ✓ Zodpovednosť
- ✓ Emocionálna inteligencia
- ✓ Riešenie konfliktov
- ✓ Tímová spolupráca
- ✓ Čítanie a počúvanie s porozumením

ZAČLENENIE TÉM DO ROČNÍKOV

3. ročník

Svet v ktorom žijeme – odhaľovanie a rozvoj talentov

4. ročník

Aké povolania poznám – svet povolání, aktívna účasť rodičov

5. ročník

Moje záujmy – motivácia byť prospešný, realizovať sa

6. ročník

Sebapoznanie – moje silné stránky

7. ročník

Moje hodnoty a sny – plánovanie budúcnosti, stanovenie si cieľov

8. ročník

Moja budúcnosť – rozvoj kľúčových kompetencií a profesijné smerovanie

9. ročník

Trh práce, trendy práce – testy a syntéza výstupov, výber strednej školy

MATERIÁLNO-TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE

Počítač a prístup na internet vo forme webstránky s prihlasovacím kódom a heslom.

Multilicencia bola zakúpená v rozsahu pre 71 žiakov a študentov ôsmeho ročníka a pre 45 žiakov a študentov deviateho ročníka (ďalej len „Študentská licencia“) a pre 7 pedagógov, pedagogických zamestnancov a odborných poradcov (ďalej len „Pedagogická licencia“). Úhrada už bola vykonaná tretím subjektom. Platnosť licencie 31.08.2022

VYUŽÍVANIE LICENCIE V RÁMCI PREDMETOV A MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

ISCED 1

3.ročník

Slovenský jazyk a literatúra

-tematicky celok: Kniha- téma: O knihách, Rohožka majstra rozprávkar

-tematický celok: Vedomosti- téma: Moja prvá kniha o počítačoch

-tematický celok: More- téma: Kapitán Kukuk

Prírodoveda

-tematický celok: Vesmír- téma: Prečo Slnko vychádza a zapadá

-tematický celok: Technika a technické objavy- téma: Prečo má bicykel pedále

Prečo žiarovka svieti

Vlastiveda

-tematický celok: Objavujeme Slovensko- téma: Krásy našich hôr, chránené územia

-tematický celok: Spoznávame dejiny Slovenska- téma: Predmety ako svedkovia doby

Prečo M. R. Štefánik veľa cestoval

Pracovné vyučovanie

-tematický celok: Tvorivé využitie technických materiálov- téma: Poďme šiť

-tematický celok: Stravovanie a príprava jedál- téma: Skladovanie potravín

-tematický celok: Ľudové tradície a remeslá- téma: Váza, krčah

-tematický celok: Základy konštruovania- téma: Doprava a dopravné prostriedky, Plavidlá

Výtvarná výchova

-tematický celok: Podnety dizajnu a remesiel- téma: Bábkarstvo -príprava bábok

-tematický celok: Elektronické médiá- téma: Počítačová grafika- kreslenie prostredníctvom počítača

4.ročník

Slovenský jazyk a literatúra

- tematický celok: Úvod – téma: Ako vzniká kniha

- téma: Film, Filmársky rodokmeň

Prírodoveda

- tematický celok: Technika a technické objavy – témy: Prečo existujú stroje, Prečo máme elektrické zásuvky?

Vlastiveda

- tematický celok: Mestá a dediny – téma: Život na dedine, Život v meste

- tematický celok: Ako pretvárame krajinu – témy: Baníctvo a hutníctvo, Priemysel, Poľnohospodárstvo, lesníctvo

- tematický celok: Tradície a zvyky – téma: Život roľníkov v dávnej minulosti

Pracovné vyučovanie

- tematický celok: Človek a práca – téma: Povolanie

- tematický celok: Základy konštruovania – téma: Môj dom, môj hrad

- tematický celok: Ľudové remeslá a tradície – témy: Ľudový odev, Remeslá

Výtvarná výchova

- tematický celok: Podnety dizajnu - téma: Drotárstvo

- tematický celok: Výtvarné hry, podnety tradičných remesiel – téma: Bábkarstvo/príprava bábok

ISCED 2

Technika

V tematickom celku **Svet práce** sú zaradené témy

8.ročník: *Vol'ba povolania*

9. ročník: *Človek a svet práce, Človek a trh práce, Práca a pláca*

Hlavným zameraním predmetu THD je predovšetkým získavanie praktických zručností, ktoré žiakovi môžu pomôcť zorientovať sa pri výbere budúceho povolania. Nevyhnutná je spolupráca vyučujúceho THD a výchovného poradcu.

Náboženská výchova

Kariérová výchova by sa dala zaradiť do 8. ročníka, témy: *Práca a jej zmysel, Hodnota práce a dôstojnosť človeka, Spoločné dobro, Mat' alebo byť*

Etická výchova

Kariérovú výchovu je možné začleniť v každom ročníku, k viacerým témam, napr. v

6. ročník: *Asertívne správanie*

7. ročník: *Moje hodnoty*

8. ročník: *Ekonomické hodnoty a etika*

9. ročník: *Prosociálnosť a zdravý životný štýl*

Občianska náuka

V 9.ročníku je celý tematický celok venovaný výberu povolania:

TC: Voľba povolania, témy: *Vplyv rodinného prostredia na povolanie, Voľba povolania, Spôsobilosť na povolanie, Profesionálna orientácia, Beseda s výchovnou poradkyňou, Školský systém SR*

Informatika

V rámci predmetu je možné realizovať rôzne interaktívne cvičenia a dotazníky v online priestore.

Výtvarná a hudobná výchova

So žiakmi sa dajú realizovať aktivity zamerané na zisťovanie hudobného a výtvarného talentu u žiakov a nasmerovať ich na príslušné stredné školy (konzervatóriá, umelecké školy, pedagogická škola...)

ZÁVER

Cieľom zaradenia kariérovej výchovy ako prierezovej témy je poskytnúť žiakom prostredníctvom sprístupnených aktivít čo najviac informácií o svojich schopnostiach, vedomostiach, zručnostiach, potrebe spoločnosti pri výbere budúceho povolania.

Dodatok č. 9
ku školskému vzdelávaciemu programu

Postup pri adaptácii žiakov prichádzajúcich z Ukrajiny

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania: **ISCED 1, ISCED 2**

Dĺžka štúdia: **4-ročná , 5-ročná**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denná**

Druh školy: **štátna**

Predkladateľ

Názov školy: **Základná škola**

Adresa : **Lesnícka 1, Prešov 08005**

IČO: 37877160

Riaditeľ školy: **Ing. Marta Ichniovská**

Koordinátor pre tvorbu iŠkVP: **RNDr. Fiamčík Valková Katarína, MBA, PaedDr. Topoliová**

Tatiana, Mgr. Zuzana Ziburová, Mgr. Katarína Maceková

webová stránka školy: www.zslespo.edu.sk

e-mail: zslesnicka@gmail.com

Zriad'ovateľ

Názov: **Mesto Prešov, Mestský úrad Prešove**

Adresa: **Hlavná 73, Prešov**

Kontakty: 3100111 – ústredňa, 3100544 – SSR – oddelenie školstva

Platnosť dokumentu od 28. marca 2022

LEGISLATÍVNE VÝCHODISKÁ

Dohovor OSN z r. 1951 o právnom postavení utečencov v znení Protokolu z roku 1967.

Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí č. 319/1996 Z. z.

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany [on-line]. [cit. 07. 11. 2020]. Dostupné z: EUR-Lex - 32011L0095 - EN - EUR-Lex (europa.eu)

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 474/2005 Z. z. o Slovákoch žijúcich v zahraničí a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

ZÁKLADNÉ POJMY

CUDZINEC

Legislatíva cudzincov vymedzuje na základe ich občianstva. Pod pojmom cudzinec sa podľa § 2 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov chápe každý, kto nie je štátnym občanom Slovenskej republiky. V tejto kategórii rozlišujeme, či ide o občana Únie alebo príslušníka tretej krajiny:

- občanom Únie je každý, kto nie je štátnym občanom Slovenskej republiky a je štátnym občanom niektorého členského štátu;
- štátnym príslušníkom tretej krajiny je každý, kto nie je štátnym občanom Slovenskej republiky ani občanom Únie; štátnym príslušníkom tretej krajiny sa rozumie aj osoba bez štátnej príslušnosti.

DETI CUDZINCOV

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§ 146 ods. 1) vymedzuje deti cudzincov ako:

- ✓ deti osôb, ktoré sú občanmi iného štátu alebo osôb bez štátnej príslušnosti, s povoleným pobytom na území Slovenskej republiky;
- ✓ deti žiadateľov o udelenie azylu na území Slovenskej republiky;
- ✓ deti Slovákov žijúcich v zahraničí;
- ✓ deti ako žiadatelia o udelenie azylu;
- ✓ deti ako cudzinci, ktorí sa nachádzajú na území SR bez sprievodu zákonného zástupcu.

MIGRÁCIA

Migrácia je pohyb jednotlivcov alebo skupín osôb v geografickom a sociálnom priestore, spojený so zmenou miesta pobytu. Z hľadiska trvania môžeme hovoriť o krátkodobej migrácii, ak trvá 3 až 12 mesiacov, alebo o dlhodobej migrácii, ak ide o obdobie nad jeden rok. Migrácia môže byť

vnútroštátna alebo medzinárodná, dobrovoľná alebo nútená. Dobrovoľná migrácia je migrácia, pre ktorú sa človek rozhodne bez toho, aby ho k tomu nútili nejaké okolnosti. Núteným migrantom je človek, ktorý musí MIGRANT migrovať z dôvodu okolností, ktoré ovplyvňujú jeho slobodnú vôľu.

MIGRANT

Migrant je širší pojem. Ide o osobu, ktorá sa premiestňuje dobrovoľne. Môže mať na to rôzne dôvody, napr. štúdium, práca, rodinné dôvody. V prípade, že sa sťahuje v rámci krajiny, môžeme hovoriť o vnútornom migrantovi, ak ide o prípad odchodu za hranice, môžeme hovoriť o medzinárodnom MIGRÁCIA migrantovi.

IMIGRÁCIA

IMIGRANTI migrácia – príchod jednotlivcov alebo skupín osôb do prijímajúcej krajiny.

IMIGRANT

Imigrant – t. j. prisťahovalec, je človek migrujúci na územie niektorého štátu s úmyslom usadiť sa tu. Na Slovensku rozlišujeme legálnu a nelegálnu migráciu. V prípade legálnej migrácie ide o prekročenie štátnej hranice s platnými cestovnými dokladmi, vízami, resp. ďalšími povoleniami potrebnými na vstup do krajiny. Pri nelegálnej migrácii ide o prekročenie štátnej hranice bez platných cestovných dokladov.

EMIGRÁCIA

Emigrácia – odchod jednotlivcov alebo skupín osôb z krajiny pôvodu.

EMIGRANT

Emigrant – t. j. vystaňovalec, je človek, ktorý opustí hranice domovského štátu.

UTEČENEC

Utečenec nemá na výber, je donútený opustiť svoju krajinu kvôli vojne, obavám z prenasledovania z rasových, náboženských, národnostných a politických dôvodov a pod. V tomto prípade hovoríme o nedobrovoľnej alebo tiež nútenej migrácii. Utečencom je tiež osoba bez štátnej príslušnosti, ktorá sa zo spomenutých dôvodov nemôže alebo nechce vrátiť do krajiny svojho bydliska.

AZYLANT

Azylant je cudzinec, ktorý splnil kritériá Dohovoru o právnom postavení utečencov (Ženevského dohovoru), čím bol uznaný za utečenca a bola mu poskytnutá medzinárodná ochrana vo forme azylu. V slovenskom právnom poriadku bol pojem utečenec nahradený pojmom azylant, v európskom priestore je zaužívaný pojem osoba s udelenou medzinárodnou ochranou.

ŽIADATEĽ O AZYL

Žiadateľ o azyl je štátny príslušník inej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorá na útvare Policajného zboru SR vyhlási, že žiada o azyl na území Slovenskej republiky. Proces preverovania dôvodov žiadosti o azyl sa nazýva azylové konanie. So žiadateľom o azyl robí poverený pracovník tzv. azylový pohovor, počas ktorého sa overujú dôvody žiadosti o azyl. Na pohovore je prítomný tlmočník. Žiadateľ o azyl je preverovaný aj po bezpečnostnej a zdravotnej stránke. Podľa zákona o azyle sa o žiadosti o azyl rozhodne do 6 mesiacov. Počas azylového konania môže žiadateľ o azyl pracovať až po uplynutí deviatich mesiacov od podania žiadosti. Po udelení azylu osoba získava trvalý pobyt na Slovensku. Osoba, ktorej bola poskytnutá doplnková ochrana získava prechodný pobyt.

MALOLETÝ BEZ SPRIEVODU

Maloletý bez sprievodu je dieťa, ktoré nedovršilo vek 18 rokov, nachádza sa mimo územia svojej vlasti, je odlúčené od rodičov a nie je o neho postarané osobou, ktorá je za jeho výchovu podľa práva alebo zvyku zodpovedná. Na Slovensku je umiestnené do Detského domova pre maloletých bez sprievodu v Medzilaborciach.

SLOVÁK ŽIJÚCI V ZAHRANIČÍ

Slovákom žijúcim v zahraničí je osoba, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a je buď štátnym občanom Slovenskej republiky, alebo nie je štátnym občanom Slovenskej republiky, ale uchováva si národné povedomie, a on alebo jeho predok v priamom rade má slovenskú národnosť.

ŽENEVSKÝ DOHOVOR

Dohovor OSN z roku 1951 o právnom postavení utečencov. Podľa Dohovoru, utečencom je každá osoba, ktorá sa nachádza mimo svojho štátu a má oprávnené obavy pred prenasledovaním z rasových, náboženských a národnostných dôvodov alebo z dôvodu príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo zastávania určitých politických názorov, nemôže prijať alebo v dôsledku uvedených obáv odmieta ochranu svojho štátu;

alebo osoba bez štátneho občianstva, ktorá sa nachádza mimo štátu svojho doterajšieho pobytu v dôsledku týchto udalostí a ktorá sa tam vzhľadom na uvedené obavy nemôže alebo nechce vrátiť. Ženevský dohovor upravuje nielen to, kto je utečencom, ale aj základné práva utečencov, ktoré štáty musia dodržiavať.

Tými sú:

- (1) právo byť uznaný za utečenca,
- (2) ochrana pred potrestaním za neoprávnené prekročenie štátnych hraníc
- (3) právo nebyť navrátený do krajiny, kde by utečencom hrozilo prenasledovanie (tzv. princíp non-refoulement).

Ženevský dohovor neupravuje, akú formu ochrany majú krajiny utečencom poskytnúť, upravuje súbor základných práv, ktoré táto ochrana musí obsahovať, napr. právo študovať, podnikat' a pod.

DRUHY LEGÁLNYCH POBYTOV

Slovenská republika udeľuje rôzne druhy legálnych pobytov. Právo na pobyt na území SR pre občana Únie a jeho rodinného príslušníka, ktorý ho sprevádza alebo sa k nemu pripája, upravuje druhá hlava tretej časti zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pobyt občana Únie a pobyt rodinného príslušníka občana Únie je podľa tejto hlavy trvalým pobytom. Štátni príslušníci tretích krajín môžu získať tri druhy legálnych pobytov: prechodný, tolerovaný a trvalý.

PRECHODNÝ POBYT

Prechodný pobyt oprávňuje štátneho príslušníka tretej krajiny zdržiavať sa na území SR, cestovať do zahraničia a späť v čase, na aký mu bol udelený. Udeľuje sa vždy iba na jeden konkrétny účel. Môže byť udelený na účel: podnikania, zamestnania, štúdia, osobitnej činnosti, výskumu a vývoja, zlúčenia rodiny, plnenia služobných povinností civilnými zložkami ozbrojených síl, ako aj osobe s priznaným postavením Slováka žijúceho v zahraničí alebo osobe s priznaným dlhodobým pobytom v inom členskom štáte EÚ. Môže byť prvýkrát udelený na rôzne dlhý čas v závislosti od účelu pobytu a môže byť opakovane predĺžovaný.

TOLEROVANÝ POBYT

Tolerovaný pobyt môže príslušník tretej krajiny získať v prípade, ak sa ocitne v situácii, keď nemôže vycestovať zo SR a zároveň nespĺňa podmienky na udelenie iného typu pobytu. Udeľuje sa štátnemu príslušníkovi tretej krajiny,

- a) ktorý je maloletou osobou nájdenou na území SR;
- b) ak to vyžaduje rešpektovanie jeho súkromného a rodinného života a neohrozuje bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok;
- c) ktorý je obeťou obchodovania s ľuďmi, ak má najmenej 18 rokov;
- d) ak to vyplýva z medzinárodných záväzkov SR. Udeľuje sa najviac na 180 dní a je možné ho opakovane predĺžiť. Na jeho základe je možné zdržiavať sa na území SR v čase, na aký bol udelený, a aj pracovať. Jeho udelenie však neoprávňuje podnikat'.

TRVALÝ POBYT

Trvalý pobyt oprávňuje príslušníka tretej krajiny v čase, na ktorý mu bol udelený, zdržiavať sa na území SR a vykonávať činnosti takmer v rovnakom rozsahu ako občania SR. Na jeho základe má právo vycestovať do zahraničia a späť, pracovať, podnikáť, študovať a mať prístup k zdravotnej starostlivosti a sociálnemu zabezpečeniu. Existujú tri druhy trvalých pobytov: trvalý pobyt na 5 rokov; trvalý pobyt na neobmedzený čas a pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny s priznaným postavením tretej osoby s dlhodobým pobytom Európskej únie.

ZARADENIE ŽIAKA - ODÍDENCA DO ŠKOLY

Deti žiadateľov o udelenie azylu, deti azylantov, deti cudzincov, ktorým sa poskytla doplnková ochrana zaraďuje do príslušného ročníka riaditeľ školy po zistení úrovne ich doterajšieho vzdelania a ovládania štátneho jazyka najneskôr do troch mesiacov od začatia konania o udelenie azylu. Deti odídencom najneskôr do troch mesiacov od začatia konania o poskytnutie dočasného útočiska. Z dôvodu nedostatočného ovládania štátneho jazyka možno dieťa podmienene zaradiť do príslušného ročníka podľa veku. (§ 146 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z.)

Postup pri zaradení dieťaťa:

1. nechať si predložiť od rodiča dieťaťa doklad preukazujúci, že začalo konanie o poskytnutie dočasného útočiska alebo konanie o udelenie azylu (stačí, ak polícii rodič oznámi, že chce azyl alebo dočasné útočisko),
2. zistiť úroveň doterajšieho vzdelania a ovládania štátneho jazyka,
3. zaradiť do príslušného ročníka a triedy vydaním písomného dokladu o zaradení dieťaťa.

TLAČIVÁ

1. Žiadosť o zaradenie dieťaťa do základnej školy - UK jazyk - vid' príloha č. 1
2. Žiadosť o zaradenie - podľa § 146 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - vid' príloha č.2
3. Potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa
(podľa § 24 ods. 7 podľa § 24 ods. 7 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- vid' príloha č. 3
4. Potvrdenie o zaradení - podľa § 146 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - vid' príloha č. 4
5. Súhlas so spracovaním osobných údajov - <https://www.statpedu.sk/sk/vyskum/vzdelavanie-deti-cudzincov/materialy-formulare/>
6. Potvrdenie nároku na bezplatnú prepravu prímestskou autobusovou dopravou, zabezpečenou zmluvnými dopravcami PSK – príloha č.5

DIAGNOSTIKA ŽIAKA

Forma diagnostiky - riadený rozhovor.

- ✓ rodinná anamnéza,
- ✓ sociálne pomery,
- ✓ pôvod žiaka (veľké mesto, dedina, zasiahnutie vojnou do akej miery.....
- ✓ druh školy, ktorú žiak navštevoval
- ✓ vedomosti žiaka - dôležité pre začlenenie do tried,

- ✓ znalosť len azbuky, znalosť azbuky aj latinky,

Výsledkom diagnostiky žiaka je jeho začlenenie do tried.

V prípade nedostatočného ovládania štátneho jazyka možno žiaka podmienene zaradiť do príslušného ročníka podľa veku. Takéto zaradenie sa odporúča prerokovať so zákonným zástupcom žiaka, a to s písomným záznamom o prerokovaní v pedagogickej rade a s informovaným súhlasom zákonného zástupcu žiaka o preradení. Príslušnú dokumentáciu (informovaný súhlas, zápis z prerokovania so zákonným zástupcom, doklady dokazujúce nedostatočné ovládanie štátneho jazyka) zakladá riaditeľ školy do osobnej zložky žiaka a archivuje podľa registratúrneho poriadku školy. Preradenie žiaka do nižšieho alebo vyššieho ročníka a odôvodnenie uvedie riaditeľ školy v katalógovom liste žiaka. Pri zaraďovaní žiaka do príslušného ročníka zohrávajú dôležitú úlohu aj tieto faktory:

- **Vek žiaka** - napriek neznalosti slovenského jazyka nie je vhodné zaraďovať žiaka do ročníka nezodpovedajúceho jeho veku. V niektorých prípadoch je možné žiaka zaradiť maximálne o jeden ročník nižšie, resp. dvojročný vekový rozdiel. Medzi mladšími spolužiakmi sa žiak väčšinou necíti dobre, môže mať problémy s komunikáciou so spolužiakmi na inej vývojovej úrovni, čo môže prehľbiť pocity frustrácie a viesť k pasivite alebo k dominantnému až agresívnemu správaniu.

- **Žiaci vo veku 14 – 15 rokov.** Pri tejto vekovej skupine žiakov je nutné, vzhľadom na blížiaci sa prechod na strednú školu a Testovanie 9, zamerať sa na jazykovú prípravu a zohľadniť túto skutočnosť pri voľbe vhodného ročníka.

MATERIÁLNO TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE ŽIACA

Malý slovníček slovensko-ukrajinský

<https://www.statpedu.sk/sk/vyskum/vzdelavanie-deti-cudzincov/materialy-formulare/>

V súčasnosti nie je k dispozícii dostatočné množstvo didaktických materiálov primárne určených deťom cudzincov a ich učiteľom. Učitelia svojpomocne si môže vyrobiť obrázkové (komunikačné) karty.

Karty však musia spĺňať aj ďalšie nároky, ako napríklad:

- musia byť farebné;
- mali by pokrývať viaceré slovné druhy (podstatné mená z rôznych tematických okruhov, prídavné mená, slovesá, predložky, číslovky);
- vždy by malo byť k dispozícii aspoň osem kariet rovnakého druhu k rovnakej téme v dvojacom prevedení (farebné a čiernobiele), aby pokryli široký repertoár hier a cvičení;
- mali by byť zalaminované, zabezpečiť sa tak ochrana pred nešetrnou manipuláciou a predĺžiť sa životnosť pomôcky.

Zabezpečenie zo strany školy:

- ✓ učebníc - z fondu školy
- ✓ písacie potreby - dotácia MŠVVaŠ
- ✓ oblečenia - v prípade potreby prostredníctvom zbierky
- ✓ stravy - súlade s aktuálnymi predpismi
- ✓ ŠKD - súlade s aktuálnymi predpismi a možnosťami školy

PODPORNÝ TÍM

Mgr. Ľudmila Sedláčková - školská psychologička, Mgr. Kmecová Pavlovská Daniela - sociálny pedagóg, Mgr. Labíková Anna

Úlohou podporného tímu je pomôcť žiakom adaptovať sa v novom prostredí aj situácii:

- ✓ vizuálna podoba školy, triedy
- ✓ oboznámiť žiakov s príchodom nového spolužiaka
- ✓ učenie sa nového jazyka
- ✓ umožniť rodičom (zákonnému zástupcovi) v prvých dňoch po príchode do školy prítomnosť na hodinách,
- ✓ pomoc žiakom a rodičom pri orientácii v škole
- ✓ zabezpečiť základnú komunikáciu
- ✓ portfólio žiaka
- ✓ dohodnúť si pravidlá
- ✓ oboznámiť žiaka s rozvrhom
- ✓ zaujímať sa o to, ako sa žiak má a ako sa cíti.
- ✓ rešpektovať a reflektovať kultúrne a náboženské sviatky...

ZAČLENENIE DO KOLEKTÍVU

Pomoc učiteľa ako jednotlivca je nevyhnutná. Všetky deti, ktoré zažili stres a traumy, potrebujú podporu a stabilitu zo strany dospelých, ktorí ich vychovávajú.

Dôležité je:

- ✓ Vybudovanie vzájomného vzťahu, zistenie, či vieme pomôcť nájsť iných ľudí, na ktorých sa môžu obrátiť.
- ✓ Pravidelná komunikácia s rodičmi o napredovaní o pozitívnych výsledkoch, ale aj o ťažkostiach.
- ✓ Ponuka mimoškolských aktivít, dostupné možnosti doučovania.
- ✓ Ponuka patronátu so žiakom v triede.
- ✓ Namiesto nátlaku je preto vhodné klásť dôraz na vytvorenie bezpečného a priateľského prostredia.

VÝCHOVO - VZDELÁVACÍ PROCES

Zapojenie žiaka neovládajúceho vyučovací jazyk školy do výchovno-vzdelávacieho procesu je veľmi dôležité. Ide najmä o prácu s lexikálnou zásobou, komunikáciu na vyučovacej hodine, ale aj samostatnú prácu rozvíjajúcu žiakove zručnosti a spôsobilosti v danej téme. Učiteľ každého vyučovacieho predmetu by mal preto podporovať rozvoj jazyka, ktorý sa k tomuto predmetu viaže. Dôležité je netlačiť na výkon, nenechávať dieťa zlyhávať.

V období adaptačného procesu základné oboznámenie sa so slovenským jazykom - 3 dni v týždni zabezpečuje Mgr. Ľudmila Sedláčková

Päť základných princípov

1. prepájať obsah vyučovacieho predmetu s jazykom
2. aktívovať predchádzajúce skúsenosti a znalosti žiakov
3. využívať názornú podporu
4. vytvárať priestor pre komunikáciu
5. vytvárať priestor pre aktívnu produkciu jazykových zručností

Postupujeme v zmysle odporúčaní Adaptácia žiaka - vid'. príloha č. 6

HODNOTENIE

Hodnotenie žiakov – detí cudzincov je pre učiteľov vzhľadom na ich odlišnú východiskovú situáciu oveľa náročnejšie ako obvykle. Hodnotenie takýchto žiakov je potrebné prispôbiť jednak existujúcim pravidlám hodnotenia ostatných žiakov v triede a jednak špecifickým výchovno-vzdelávacím potrebám žiakov – detí cudzincov.

Pri hodnotení detí cudzincov sa na základe Čl. 11 ods. 1 – 4 Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy postupuje ako pri hodnotení žiakov po prestupe na školu s iným vyučovacím jazykom.

- Žiak 1. ročníka základnej školy, ktorého materinský jazyk je iný ako vyučovací jazyk navštevovanej základnej školy, sa hodnotí z vyučovacieho jazyka s prihliadnutím na úroveň prospechu z ostatných predmetov.

- Žiak 2. až 9. ročníka sa počas dvoch hodnotiacich období hodnotí najmenej takou úrovňou prospechu, ktorá zodpovedá prospechu z vyučovacieho jazyka na poslednom vysvedčení. Po uplynutí dvoch hodnotiacich období sa uplatňujú v ďalších dvoch hodnotiacich obdobiach z vyučovacieho jazyka miernejšie kritériá. Pri hodnotení žiaka v prvom a druhom školskom roku sa hodnotia jeho vecné vedomosti a nie úroveň jeho jazykovej správnosti.

Slovné hodnotenie

Pri hodnotení žiakov – detí cudzincov sa v počiatočných fázach ich začleňovania do výchovnovzdelávacieho procesu ako najvhodnejšie ukazuje **slovné hodnotenie**. Klasické známky ako sociálna vzťahová norma sú pri hodnotení týchto žiakov vzhľadom na ich počiatočnú jazykovú bariéru nepoužiteľné. **Je ich možné využiť len ako motiváciu.** V porovnaní s ostatnými spolužiakmi buď zostávajú za hranicou možného úspechu, alebo ich „dobré“ známky pôsobia problematicky. **Slovné hodnotenie môže vyzdvihnúť úspechy žiaka, malo by jemu, ale aj učiteľovi a rodičom ukázať, čo už žiak zvládol, čo ho ešte čaká a pod.** Pri hodnotení je potrebné sústrediť sa najmä na individuálne hodnotenie pokrokov, oceniť vynaložené úsilie, neporovnávať výkon so spolužiakmi. Nezabudnúť pritom na jazykovú bariéru žiaka a jeho rodičov (zákonného zástupcu) a overiť si, či žiak aj rodičia (zákonný zástupca) porozumeli hodnoteniu. Ak hodnotíme podľa vopred dohodnutých kritérií a oboznámime s nimi žiaka, rodičov (zákonného zástupcu) a spolužiakov, nemali by podobné problémy nastať.

Sebahodnotenie rozvíja kognitívne spôsobilosti žiaka, ako je napríklad monitorovanie vlastného pokroku v učení, uvedomovanie si svojich schopností, štýlov učenia a kladenia si vlastných cieľov. Proces hodnotenia prebieha zo začiatku v materinskom jazyku žiaka. Medzi najčastejšie metódy sebahodnotenia patria: portfólio, denníky, rozhovory s učiteľom a dotazníky.

Hodnotenie spolužiakmi má mať motivačnú funkciu, viesť žiakov k väčšej vzájomnej tolerancii a naučiť ich všímať si pozitíva práce spolužiakov, čo môže pozitívne ovplyvniť atmosféru v triede, učí žiakov rešpektovať jeden druhého.

Testovanie 5, Testovanie 9

Ak je dieťa cudzinca vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra hodnotené klasifikačným stupňom nedostatočný, absolvoval alebo neabsolvoval, externého testovania sa so súhlasom riaditeľa školy nemusí zúčastniť.

Na externom testovaní T5 a T9 sa podľa § 155 ods. 5 školského zákona zúčastňujú všetci tzv. „riadni“ žiaci, nie však žiaci – deti cudzincov podmiennečne zaradení do príslušného ročníka. Tzn., že žiaci – deti cudzincov, ktorí boli podmiennečne zaradení do piateho alebo deviateho ročníka základnej školy v tom istom roku, v ktorom sa koná externé hodnotenie, sa tohto externého hodnotenia nezúčastňujú.

Žiaci sú priebežne hodnotení slovne, prípadne známkou.

Záverečné hodnotenie je absolvoval/absolvovala, doplnené krátkym slovným komentárom.

ZÁVER

V nadväznosti na dianie v susednej Ukrajine je naším cieľom pomôcť žiakom aj rodičom prekonať náročné obdobie. Po nástupe do školy je potrebné dať žiakovi určitý čas, aby sa adaptoval na nové prostredie a podmienky. Adaptačná doba by mala trvať aspoň tri mesiace.

Dodatok č. 10
ku školskému vzdelávaciemu programu

Vzdelávaci program

Stupeň vzdelania: **ISCEDI**

Dĺžka štúdia: **4-ročná**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denná**

Druh školy: **štátna**

Predkladateľ

Názov školy: **Základná škola**

Adresa : **Lesnícka 1, Prešov 08005**

IČO: 37877160

Riaditeľ školy: **Ing. Marta Ichniovská**

Koordinátor pre tvorbu iŠkVP: **RNDr. Fiamčík Valková Katarína, MBA, PaedDr. Topoliová**

Tatiana, Mgr. Zuzana Ziburová, Mgr. Katarína Maceková, Mgr. Jana Ondková

webová stránka školy: www.zslespo.edu.sk

e-mail: zslesnicka@gmail.com

Zriadovateľ

Názov: **Mesto Prešov, Mestský úrad Prešove**

Adresa: **Hlavná 73, Prešov**

Kontakty: 3100111 – ústredňa, 3100544 – SSR – oddelenie školstva

Platnosť dokumentu od 1. septembra 2022

Druhý ročník pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

Ciele výchovy a vzdelávania

Žiaci s narušenou komunikačnou schopnosťou plnia rovnaké ciele vzdelávania ako ostatní žiaci základných škôl v primárnom vzdelávaní a nižšom strednom vzdelávaní.

Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie.

Profil absolventa

Osvojené kľúčové kompetencie žiaka s narušenou komunikačnou schopnosťou zodpovedajú profilu absolventa primárneho stupňa vzdelávania a profilu absolventa nižšieho stredného vzdelávania.

Vzdelávacie oblasti a učebný plán

Obsah vzdelávania žiakov s NKS v špeciálnych triedach je rovnaký ako obsah vzdelávacích oblastí príslušných predmetov pre školský vzdelávací program žiakov základných škôl. Vzdelávacie oblasti sú však doplnené o oblasť ŠPECIÁLNOPEDAGOGICKÁ PODPORA. Vo vzdelávacej oblasti Špeciálnopedagogická podpora je zaradená individuálna logopedická intervencia (ďalej aj „ILI“) ako špecifický vyučovací predmet. Obsah logopedických intervencií musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami žiaka, bez ohľadu na fyzický vek.

V druhom ročníku sú predmety zaradené do šiestich vzdelávacích oblastí:

JAZYK A KOMUNIKÁCIA

MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

ČLOVEK A SVET PRÁCE

ČLOVEK A PRÍRODA

ČLOVEK A HODNOTY

UMENIE A KULTÚRA

ZDRAVIE A POHYB

ŠPECIÁLNOPEDAGOGICKÁ PODPORA

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Štátny vzdelávací program	Voliteľné hodiny	Školský vzdelávací program
		2.ročník	2.ročník	2.ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	8		8
	Prvý cudzí jazyk	1	1	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4		4
	Informatika			
Človek a príroda	Prvouka	2		2
	Prírodoveda			
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2		2
	Hudobná výchova	1		1
Človek a hodnoty	Etická/Náboženská výchova	1		1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2
Špeciálnopedagogická podpora	Individuálna logopedická intervencia	4		4
Spolu		25	1	25

Charakteristika predmetu Individuálna logopedická intervencia

Vyučovaci predmet individuálna logopedická intervencia (ďalej len ILI) je určený pre žiakov, ktorí majú narušenú komunikačnú schopnosť (NKS), alebo v rámci NKS aj špecifické vývinové poruchy učenia . Počet vyučovacích hodín v týždni je daný rámcovým učebným plánom (ďalej len UP) v príslušnom vzdelávacom programe pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením schválenom Ministerstvom školstva SR.

Logopedická intervencia

Intervencia sa tu poníma v tom najširšom zmysle ako: „činnosť, pôsobenie za účelom zmeny“. Logopedická intervencia je špecifická aktivita, ktorú uskutočňuje logopéd s cieľmi:

1. identifikovať NKS;
2. eliminovať, zmierniť NKS, resp. v prípade jej pretrvávania prekonať komunikačnú bariéru;
3. predísť tomuto narušeniu (zlepšiť komunikačnú schopnosť človeka).

Logopedickú intervenciu chápeme ako zložitý multifaktoriálny proces, ktorý sa realizuje v záujme dosiahnutia svojich troch základných cieľov, na troch, s týmito cieľmi analogických, vzájomne sa prelínajúcich úrovniach: - logopedická diagnostika

- logopedická terapia

- logopedická prevencia.(Lechta In: Kerekrétiová a kol., 2009)

Dôležitou súčasťou logopedickej intervencie je spolupráca s rodičom, učiteľmi a ostatnými odborníkmi v celom procese intervencie. Predkladaný dokument Individuálna logopedická intervencia je návodom na realizovanie postupu v procese intervencie do oblasti komunikačných schopností u žiakov. Výskum i prax v oblasti neurofyziológie, psychológie, špeciálnej pedagogiky, logopédie prinášajú neustále nové poznatky. Logopéd je povinný aktualizovať svoje vedomosti z odbornej literatúry i vzdelávacích podujatí a zavádzať ich podľa vlastného uváženia do svojej práce. Podrobnejšie postupy je možné čerpať z odbornej literatúry a konzultácií s inými odborníkmi.

2. Ciele

- v maximálnej miere podporiť rozvoj reči a jazykových schopností ako predpokladu k realizácii určitého komunikačného zámeru a ako prediktora pre úspešné zvládnutie čítania a písania
- odstrániť alebo aspoň zmierniť narušenie komunikačnej schopnosti a eliminovať edukačné nedostatky, ktoré z nej vyplývajú.
- prevencia vzniku porúch správania ako následku neúspechu v komunikácii a v osvojovaní si gramotnosti.

V širšom meradle podporuje ILI sociálnu a edukačnú adaptáciu a integráciu detí a mládeže s NKS do spoločnosti. Čiastkové ciele a obsah predmetu ILI vychádzajú z logopedickej diagnostiky.

3. Obsah

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti nepochybne úzko súvisí s vývinom vnímania, pamäti, pozornosti, myslenia a sociálnym prostredím dieťaťa. Preto terapeutické postupy a metódy musia mať širší záber a ILI sa má orientovať na celý komplex dorozumievacieho procesu. Obsah logopedických cvičení musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami dieťaťa, bez ohľadu na fyzický vek. Oblasť stimulácie sú uvedené v nasledujúcej časti aj s cieľmi pre jednotlivé oblasti. V procese terapie vychádza logopéd z dostupných terapeutických materiálov a najmä z pracovných listov, ktoré si aktuálne vytvára. Odporúčame, aby obsah pracovných listov vychádzal z učiva druhého ročníka, ktoré deti práve preberajú v škole.

1. krok: Vstupná logopedická a špeciálnopedagogická diagnostika nových žiakov, prípadne rediagnostika na začiatku každého školského roka.

2. krok: Stanovenie cieľov stimulácie podľa výsledkov diagnostiky.

3. krok: Odporúčaný obsah stimulácie reči a jazykových schopností podľa jednotlivých rovín, gramotnosti a iných schopností

Oblasť rozvoja pragmatiky

Ciele stimulácie

- rozvíjať komunikačnú kompetenciu ako dorozumievací prostriedok
- rozvíjať schopnosti adekvátne používať rečové a jazykové prostriedky vzhľadom na komunikačného partnera, situáciu a cieľ komunikácie

Obsah stimulácie

- použitie jazyka v komunikačných situáciách: modelové hry, kladenie otázok, vykonávanie inštrukcií, komentovanie činností a pod.
- vytváranie komunikačného aparátu, osvojovanie si takých foriem komunikácie, ktoré je žiak schopný zvládnuť a používať (grafické systémy, kombinované systémy, gestá, použitie elektronických pomôcok a pod. Tréning komunikačných partnerov

Oblasť rozvoja foneticko - fonologickej roviny

Ciele stimulácie

- rozvíjať fonematické uvedomovanie, schopnosť diferencovať dištinkatívne znaky jazyka podľa individuálnych schopností dieťaťa
- rozvíjať artikulačnú obratnosť a výslovnosť, správne dýchanie

Obsah stimulácie

Tréning fonologického uvedomovania podľa D. B. El'konina, nácvik fonematickej diferenciacie, nácvik artikulácie. Dychový tréning. Hlasové cvičenia. Myofunkčná terapia. Orofaciálna stimulácia. Fonograforytmika.

Oblasť rozvoja lexikálno - sémantickej roviny

Ciele stimulácie:

- rozvíjať slovnú zásobu
- budovať štruktúrovaný systém klasifikácie pojmov v pamäti, rozvíjať schopnosť hľadať významovú podobnosť slov a kategorizovať ich.
- rozvíjať schopnosť používať ustálené slovné spojenia – frázy

Obsah stimulácie

Rozvíjanie slovnej zásoby, kategorizácia pojmov, oprava viet, dokončovanie viet, tvorba slovníkov náročných pojmov v jednotlivých predmetoch, kľúčové slová, sémantické mapy, a pod. Tvorba (rečových) denníkov.

Oblasť rozvoja gramatiky (morfológie a syntaxe)

Ciele stimulácie

- stimulovať porozumenie reči
- voliť si formy potrebné pre konkrétne dieťa
- rozvíjať jazykový cit, syntaktické a morfológické pravidlá
- aplikovať ich do hovorenej i písanej podoby

Obsah stimulácie

Určovanie rodov podstatných mien, nácvik flexie podľa trendu vývinu reči, predložkových väzieb a analógie, maľované čítanie, tvorba viet, opakovanie viet, odvodzovanie slov, tvorba viet a súvetí, rozvoj porozumenia reči.

Oblasť rozvoja naratív (rozprávačských schopností)

Ciele stimulácie

- rozvíjať schopnosti rozumieť reči a podporovať schopnosť reprodukovať udalosť, príbeh alebo prečítaný text štruktúrovane, kohézne, zmysluplne a plynule

Obsah stimulácie

Rozvíjanie rozprávačských schopností podľa osnovy (obrázkovej, otázok), spontánne rozprávanie príbehu alebo udalosti, reprodukovanie prečítaného textu

Oblasť rozvoja gramotnosti

Ciele stimulácie

Čítanie - fixovať grafémy, slabiky a slová, pravopis - osvojiť si techniku čítania a čítať s porozumením obsahu prečítaného textu pomocou stratégií práce s textom.

Písanie a pravopis - naučiť žiakov stratégie osvojovania si pravopisných pravidiel, aplikovať ich v písaní, pracovať s pravidlami slovenského pravopisu primerane vývinovej úrovni. Rozvíjať integráciu hovorenej a písanej reči

Matematické schopnosti

- rozvíjať predčíselné predstavy

- rozvíjať číselné predstavy
- rozpoznávať súvislosti
- rozvíjať matematické schopnosti

Obsah stimulácie

Matematika

Zoskupovanie pod hlavné pojmy, vytváranie analógií. Rozpoznanie použitého pravidla. Použitie pravidla. Vytvorenie stálosti množstva. Budovanie matematických predstáv. Budovanie okruhu číselných a matematických pojmov (viac, menej, rovnako....), vzťahov medzi nimi. Chápanie matematických operácií. Riešenie slovných úloh.

Geometria

Jednotky dĺžky, hmotnosti. Algoritmy.

Oblasť rozvoja funkčnej komunikácie

Ciele stimulácie

- osvojovať si komunikačné stratégie
- rozvíjať konverzačné schopnosti

Obsah stimulácie

Komunikačné stratégie zamerané na dieťa, stratégie ľahšieho porozumenia, výmen, nových pojmov, rečového vzoru a stratégia konverzácie. Rozvíjanie konverzačných schopností.

Oblasť rozvíjania iných schopností

Ciele stimulácie

- rozvíjať taktilné a kinestetické vnímanie
- rozvíjať sluchovú a zrakovú gnóziu (vnímanie, diferenciacia, pamäť)
- rozvíjať priestorovú orientáciu (orientácia v makropriestore, orientácia v mikropriestore) a orientáciu v čase
- rozvíjať motorické schopnosti

Obsah stimulácie

Rozvíjanie vnímania, poznávania, diferenciačných schopností

Rozvíjanie pamäti (akusticko-verbálna a zrková, pracovná pamäť)

Poznávacie procesy (zachovanie, priradovanie, zoradovanie, triedenie - kategorizácia)

Rozvíjanie priestorovej a časovej orientácie.

Nácvik pravo-ľavej orientácie (telesná schéma, rovinná a časová orientácia)

Serialita (nácvik sekvencií, postupnosti)

Intermodalita (audiovizuálny vzťah)

Rozvíjanie oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforymiky.

4. Poznámky

Logopéd na začiatku školského roku na základe výsledkov logopedickej diagnostiky, prípadne rediagnostiky a zvolených logopedických terapeutických metód a postupov vypracuje individuálny plán (postup) logopedickej terapie pre každé dieťa na určité obdobie (odporúča sa najviac na jeden školský rok). Časovo-tematické plány nie sú potrebné a ich dodržiavanie by bolo nereálne. Individuálny plán logopedickej terapie je vlastne postup vedúci k splneniu cieľov terapie v jednotlivých oblastiach uvedených v časti Obsah ILI – primerane komunikačným, vývinovým a kognitívnym schopnostiam. Frekvencia cvičení so žiakmi vyplýva z učebného plánu a rozvrhu hodín. V prípade ťažkého stupňa NKS je možné vykonávať logopedickú terapiu aj častejšie ako stanovuje učebný plán. Potom je určenie frekvencie cvičení v kompetencii riaditeľa školy. Dĺžka logopedických cvičení je závislá od veku a schopností dieťaťa, logopedickej diagnózy a prípadne iných špecifík dominantného alebo iného postihnutia, či narušenia žiaka. Formy spolupráce pri logopedickej intervencii. Logopéd úzko spolupracuje s rodičmi dieťaťa a s ostatnými pedagógmi. Logopéd metodicky usmerňuje rodičov a kolegov – pedagógov v oblasti prístupu ku komunikácii s dieťaťom a pri vykonávaní logopedických cvičení podľa inštrukcií.

Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami v zmysle platnej legislatívy.

Vyučovacie hodiny špecifického vyučovacieho predmetu individuálna logopedická intervencia zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci, pričom najmenej jeden z nich spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovanie tohto predmetu podľa príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých vyučovacích predmetov za predpokladu, že zachová ich vnútornú logickú štruktúru a zásadu primeranosti veku.

Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť na

- vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah vyučovacích predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu,
- vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane vyučovacích predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe.

Charakteristika výchovy a vzdelávania žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

Všetky aktivity, metódy a postupy v prvom ročníku smerujú k rozvíjaniu komunikačnej schopnosti detí a prelínajú sa celým vyučovacím procesom. Všetky vzdelávacie oblasti sú jazykovo sýtené s cieľom odstrániť, alebo aspoň zmierniť problémy detí.

Vo vyučovacom procese prevláda zážitková forma vyučovania, všetky činnosti sú jazykovo sýtené a vedome cielené na zlepšenie jazykového prejavu.

Prvý ročník vytvára príjemné a harmonické prostredie s dostatočným množstvom podnetov, ktoré spĺňajú psychologické, špeciálno-pedagogické, zdravotné a sociálne hľadisko. Dieťa vníma podnety všetkými zmyslami. Učiteľ vytvára príjemnú atmosféru, citlivo a trpezlivo pracuje s deťmi, aby u nich vzbudil záujem a vybudoval u detí motiváciu ku školskej práci. Nevyhnutná je úzka spolupráca s rodinou, priateľská, rodinná atmosféra.

Metódy a formy práce sa striedajú podľa potreby a schopností detí, ku každému dieťaťu sa pristupuje individuálne, vzhľadom k nízkemu počtu detí v triede. Každé dieťa má možnosť ukázať svoje vedomosti a schopnosti a učiteľ to dokáže oceniť a hlavne rozvíjať ďalej. Každé dieťa pracuje na inej úrovni a tomu sa učiteľ prispôbuje. V popredí vyučovania sú humanistické princípy:

- práva na výchovu a vzdelávanie v súlade s Dohovorom o právach dieťaťa,
- práva na rozvoj vlastnej individuality,
- práva na celostný rozvoj osobnosti.

Vzdelávanie žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

V zmysle § 94 ods. 1) písmeno a) a b) zákona č. 245/2008 Z.z. a § 2 ods.3 vyhlášky MŠ SR č. 322/2008 Z.z. o špeciálnych školách sa výchova a vzdelávanie detí a žiakov s NKS uskutočňuje v špeciálnej triede pre žiakov s NKS v špeciálnej základnej škole.

Počet žiakov v triede je určený 245/2008 Z.z. § 97 ods. 6 v aktuálnom znení.

Metódy a postupy používané na vyučovaní vychádzajú z výsledkov psychologickej a logopedickej diagnostiky a individuálneho plánu logopedickej terapie.

Vyučovaci predmet individuálna logopedická intervencia je zaradený vo vzdelávacej oblasti Špeciálnopedagogická podpora.

Rozvíjanie schopností, ktoré sú narušené v dôsledku diagnostikovanej NKS sa prebieha celým vyučovacím procesom, t.j. používajú sa špecifické postupy pri výučbe všetkých predmetov a pôsobí sa cielene a komplexne na celú komunikačnú schopnosť žiaka.

Frekvencia cvičení so žiakmi vyplýva z učebného plánu a rozvrhu hodín.

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ:

- akceptuje problémy žiaka spojené s jeho narušenou komunikačnou schopnosťou a rešpektuje špecifiká jeho osobnosti,
- rešpektuje správanie žiaka spôsobené jeho narušením - podporuje a taktne usmerňuje jeho spôsoby sebarealizácie,
- povzbudzuje žiaka a vytvára príležitosti pre jeho pozitívne hodnotenie,
- stimuluje rozvíjanie tých schopností, ktoré v dôsledku narušenia nie sú dostatočne vyvinuté,
- podporuje všetky snahy žiaka o komunikáciu,
- vedie žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšuje jeho sebadôveru - kladie na žiaka primerané požiadavky, nezľavuje v nárokoch a neoslobodzuje ho od činností, ktoré môže s individuálnou pomocou učiteľa alebo spolužiakov zvládnuť,
- zachováva diskretnosť o problémoch žiaka s NKS a nereferuje o nich pred inými žiakmi, či rodičmi.

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ zohľadňuje špecifiká osobnosti a poznávacích procesov žiaka s narušenou komunikačnou schopnosťou, ktoré môžu byť prítomné, najmä:

- motorická instabilita,
- nedostatky vo vývine psychomotorických zručností,

- znížená miera koncentrácie a vytrvalosti pozornosti,
- pomalé tempo zapamätávania a narušenie pamäti,
- ťažkosti pri niektorých myšlienkových operáciách,
- neadekvátne emocionálne reakcie,
- zvýšená unaviteľnosť a znížená sebadôvera,
- nerovnomerné výkony a i.

Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Pri organizácii podmienok v jednotlivých formách vzdelávania žiakov s NKS je potrebné postupovať individuálne podľa výsledkov logopedickej a inej odbornej diagnostiky a v spolupráci so zákonnými zástupcami, školským logopédom a príslušným centrom špeciálno-pedagogického poradenstva.

Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Okrem povinného personálneho zabezpečenia platného podľa štátneho vzdelávacieho programu je potrebné, aby škola, v ktorej sú vzdelávaní žiaci s NKS, mala zabezpečenú spoluprácu so školským logopédom a pôsobil v nej školský špeciálny pedagóg a asistent učiteľa.

Školský logopéd

Školský logopéd vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou a špecifickými vývinovými poruchami učenia. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom detí alebo žiakov a pedagogickým a odborným zamestnancom škôl. Špecifický vyučovací predmet ILI vyučuje absolvent 2. stupňa vysokoškolského štúdia so štátnou záverečnou skúškou z logopédie, v súlade s platnými príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Školský špeciálny pedagóg

Školský špeciálny pedagóg vykonáva odborné činnosti v rámci špeciálnopedagogickej diagnostiky, individuálnej a skupinovej terapie, výchovno-vzdelávacej činnosti v základnej škole priamo počas vyučovania i mimo vyučovania žiakom, ktorí majú pre svoje komunikačné, mentálne, senzorické, somatické alebo sociálne danosti špeciálne výchovnovzdelávacie potreby. Pravidelnú odbornú pomoc poskytuje najmä žiakom v školskej integrácii, môže ju poskytovať aj žiakom s vnútornou alebo sociálnou dispozíciou narušeného vývinu pri jeho príznakoch (preventívna odborná činnosť). Poskytuje poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom škôl.

Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie

Trieda druhého ročníka je prispôsobená tak, aby sa u detí rozvíjali poznávacie procesy, psychomotorika a hlavne komunikačné schopnosti.

K dispozícii je logopedické zrkadlo, logopedické hry na rozvoj oromotoriky, narácie i slovnej zásoby, počítač so špeciálnym logopedickým programom FONNO, ako i pripojenie na internet.

Žiaci prvého ročníka majú v triede interaktívnu tabuľu a tak majú možnosť aktívne zlepšovať svoje poznávacie procesy a pracovať na interaktívnej tabuli. Žiaci pracujú s učebnicami určenými pre druhý ročník, ako aj so špeciálnymi pracovnými listami na rozvoj zrakového a sluchového vnímania, na rozvoj pozornosti, sústredenia, orientácie na ploche, grafomotoriky a reči. Mnohé sú vypracované učiteľom pre žiakov "na mieru"- špeciálne podľa individuálnych potrieb žiaka. V škole žiaci a pedagógovia využívajú v rámci daného vzdelávacieho programu tieto priestory:

- priestory pre telovýchovné aktivity s bezpečným povrchom, náradím a náčiním,
- priestory pre prípravné práce učiteľa, školského logopéda, priestory pre uloženie pomôcok,
- knižnica pre žiakov a učiteľov, učebnice a pracovné listy na rozvíjanie komunikačnej schopnosti,
- priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní (školský klub detí, záujmové krúžky a voľnočasové aktivity) vybavené pracovným a odpočinkovým nábytkom,
- priestormi pre učenie, s pomôckami pre relaxáciu.

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Sú rovnaké ako v štátnom vzdelávacom programe pre primárny a nižší stredný stupeň vzdelávania. Okrem toho pri vzdelávaní žiakov s NKS je potrebné vytvoriť vhodnú štruktúru práce a odpočinku žiakov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek a postihnutie žiakov. Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy, pri organizácii výletov, exkurzií ako aj pri organizácii iných súčastí výchovnovzdelávacej činnosti školy sa škola riadi platnou legislatívou.

Dĺžka výchovy a vzdelávania:

Jeden rok, ktorý sa započítava do školskej dochádzky.

Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk.

Podmienky prijímania

Podmienkou prijatia žiaka do druhého ročníka je psychologická, špeciálnopedagogická a logopedická diagnostika v centre špeciálnopedagogického poradenstva a žiadosť rodičov. Prijímanie žiakov sa koná v mesiaci apríl. V prípade potreby sa vyžaduje aj odborná lekárska diagnostika (neurológ, psychiater, foniater, ORL a pod.).

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania

Žiaci po ukončení druhého ročníka pokračujú v primárnom vzdelávaní, v súlade s odporúčaniami psychologickej a logopedickej rediagnostiky, ktorú žiaci absolvujú v posledných mesiacoch návštevy druhého ročníka.

Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Hodnotenie žiakov druhého ročníka: Slovenský jazyk a literatúra, Matematika a Prvouka hodnotíme známkou. Ostatné predmety hodnotíme slovne. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Čiastkové výkony žiakov budeme hodnotiť motivačnými pečiatkami, nálepkami a pri hodnotených predmetoch známkou. Dôraz budeme dávať na kladné hodnotenie žiakov a pozitívne hodnotenie každého i malého pokroku.

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je:

- poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky,
- povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov,
- dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných,
- brať do úvahy psychický a fyzický zdravotný stav žiaka a jeho vynaložené úsilie,
- brať do úvahy možný vplyv narušenej komunikačnej schopnosti žiaka na jeho školský výkon.

Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sa prelínajú všetkými vzdelávacími oblastami. Odrážajú aktuálne problémy súčasnosti, sú určitým návodom na ich prevenciu a riešenie. Prispievajú ku komplexnosti vzdelávania žiakov a pozitívne ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania kľúčových kompetencií (spôsobilostí) žiakov.

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Environmentálna výchova

Mediálna výchova

Multikultúrna výchova

Regionálna a ľudová kultúra

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Ochrana života a zdravia

Protidrogová prevencia

Finančná gramotnosť

Výchova k ľudským právam

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov

Školský vzdelávací program poskytuje základným školám pre žiakov s NKS a triedam pre žiakov s NKS možnosť profilovať sa a vychádzať v ústrety potrebám a záujmom žiakov. Rešpektuje ciele a zámery jednotlivých škôl zavedením ďalších špecifických vyučovacích predmetov.

Obsah vzdelávania v druhom ročníku vychádza zo štátneho vzdelávacieho programu, ktorý je dostupný na stránke Štátneho pedagogického ústavu.

Dodatok č. 11
ku školskému vzdelávaciemu programu

Vzdelávaci program

Stupeň vzdelania: **ISCED 1 , ISCED 2**

Dĺžka štúdia: **4-ročná , 5 ročná**

Vyučovaci jazyk: **slovenský**

Študijná forma: **denná**

Druh školy: **štátna**

Predkladateľ

Názov školy: **Základná škola**

Adresa : **Lesnícka 1, Prešov 08005**

IČO: **37877160**

Riaditeľ školy: **Ing. Marta Ichniovská**

Koordinátor pre tvorbu iŠkVP: **RNDr. Fiamčík Valková Katarína, MBA, PaedDr. Topoliová**

Tatiana, Mgr. Zuzana Ziburová, Mgr. Katarína Maceková, Mgr. Jana Ondková

webová stránka školy: **www.zslespo.edu.sk**

e-mail: **zslesnicka@gmail.com**

Zriadovateľ

Názov: **Mesto Prešov, Mestský úrad Prešove**

Adresa: **Hlavná 73, Prešov**

Kontakty: **3100111 – ústredňa, 3100544 – SSR – oddelenie školstva**

Platnosť dokumentu od **1. septembra 2022**

Zmeny v časovej dotácii

ISCED 1:

1. ročník:

- Anglický jazyk (úprava UO a TPU z dôvodu zníženia časovej dotácie o 1 hodinu na 1 vyučovaciu hodinu týždenne)
- Matematika (úprava UO a TPU z dôvodu navýšenia časovej dotácie o 1 hodinu na 5 vyučovacích hodín týždenne)

2. ročník:

- Anglický jazyk (úprava UO a TPU z dôvodu zníženia časovej dotácie o 1 hodinu na 1 vyučovaciu hodinu týždenne)
- Slovenský jazyk a literatúra (úprava UO a TPU z dôvodu navýšenia časovej dotácie o 1 hodinu na 9 vyučovacích hodín týždenne)

ISCED 2:

5. ročník:

- Hudobná výchova (učebné osnovy UO a tematický plán učiteľa TPU pre novú učebnicu)
- Anglický jazyk (UO a TPU pre novú učebnicu)
- Nemecký jazyk (UO a TPU pre novú učebnicu)
- Informatika (úprava UO a TPU)
- Environmentálna výchova (úprava UO a TPU)

6. ročník:

- Environmentálna výchova (UO a TPU pre nový učebný predmet s časovou dotáciou 1 hodina týždenne)
- Svet v číslach (UO a TPU pre nový učebný predmet s časovou dotáciou 1 hodina týždenne)
- Informatika (úprava UO a TPU)

7. ročník:

- Informatika (úprava UO a TPU)

8. ročník:

- Zdravotná príprava (UO a TPU pre nový učebný predmet s časovou dotáciou 1 hodina týždenne)
- Mediálna výchova (UO a TPU pre nový učebný predmet s časovou dotáciou 1 hodina týždenne)
- Informatika (úprava UO a TPU)

9. ročník:

- Matematika (úprava UO a TPU z dôvodu navýšenia časovej dotácie o 1 hodinu na 6 vyučovacích hodín týždenne)
- Fyzika (úprava UO a TPU z dôvodu zníženia časovej dotácie o 1 hodinu na 1 vyučovaciu hodinu týždenne)

Škola je zapojená do **FinQ – program finančného vzdelávania a rozvoja finančnej kultúry pre školy.**

Dodatok č. 12
ku školskému vzdelávaciemu programu

Úvodný ročník pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

Špeciálne triedy s narušenou komunikačnou schopnosťou

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania: ISCED 1

Dĺžka štúdia: 1-ročná

Vyučovací jazyk: slovenský

Študijná forma: denná

Druh školy: štátna

Predkladateľ

Názov školy: Základná škola

Adresa : Lesnícka 1, Prešov 08005

IČO: 37877160

Riaditeľ školy: Ing. Marta Ichniovská

Koordinátor pre tvorbu iŠkVP: RNDr. Fiamčík Valková Katarína, MBA, PaedDr. Topoliová

Tatiana, Mgr. Zuzana Ziburová, Mgr. Katarína Maceková

Ďalšie kontakty : Mgr. Katarína Maceková

webová stránka škola: www.zslespo.edu.sk

e-mail: zslesnicka@gmail.com

Zriadovateľ

Názov: Mesto Prešov, Mestský úrad v Prešove

Adresa: Hlavná 73, Prešov

Kontakty: 3100111 – ústredňa, 3100544 – SSR – oddelenie školstva

Platnosť dokumentu od 1. septembra 2023

Rámcový učebný plán pre úvodný ročník a špeciálne triedy šk. rok 2023/2024

	úvodný ročník		1.ročník		2. ročník		3. ročník		4.ročník		
SJL	4		9		8		7	1	7		36
											0
ANJ		1				1		3		3	8
											0
MAT	4		4		4		4		4	1	21
											0
INF							1		1		2
											0
PRVo/prírodoveda			1		2		1		2		7
											0
VLA							1		2		3
											0
ILI		5	4		4		3		2		18
											0
ETV/NAV			1		1		1		1		4
											0
PracV		1					1		1		2
											0
HUV	1		1		1		1		1		5
											0
VYV	2		2		2		1		1		8
											0
TSV	2		2		2		2		2		10
											0
	13	7	24	0	24	1	26	1	27	1	124
Spolu	20		24		25		27		28		124

V školskom roku 2023/2024 4. ročník pre žiakov narušenou komunikačnou schopnosťou neotvárame.

Úvodný ročník pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

Ciele výchovy a vzdelávania žiakov s NKS

Cieľ výchovy a vzdelávania žiakov s NKS v úvodnom ročníku smeruje k optimálnemu dosahovaniu vzdelávacích štandardov stanovených na konci prvého ročníka základnej školy a sú stanovené v rámci ŠVP pre primárne vzdelávanie.

Cieľom úvodného ročníka je odstrániť, prípadne zmierniť problémy v komunikácii, pripraviť dieťa do prvého ročníka, zabezpečiť úspešný začiatok dieťaťa v škole a prekonanie bariér, efektívne využiť odloženú školskú dochádzku na stimuláciu komunikačných schopností, ale aj na celkový rozvoj všetkých čiastkových schopností.

Charakteristika žiakov úvodného ročníka:

Úvodný ročník navštevujú deti s narušenou komunikačnou schopnosťou ľahkého stupňa s odloženou školskou dochádzkou ktoré majú problémy v komunikácii - deti s diagnózou narušená komunikačná schopnosť, vývinová dysfázia, dyslália, verbálna dyspraxia, mutizmus, zajakavosť, deti, ktoré majú problémy s fonematickým uvedomovaním, majú znížený jazykový cit, slabú slovnú zásobu, deti, ktorým hrozia v budúcnosti špecifické poruchy učenia, deti nezrelé. K týmto diagnózam sa často pridružujú problémy v grafomotorike, zrakovom vnímaní, v diferenciacii figúry od pozadia, sústredení sa, krátkodobej pamäti. Deti, ktoré navštevujú úvodný ročník, potrebujú intenzívnu logopedickú a špeciálno-pedagogickú intervenciu, rozvíjanie špecifických funkcií.

Profil absolventa:

Absolvent úvodného ročníka má osvojené tieto kľúčové kompetencie:

- sociálne a komunikačné spôsobilosti:
- zlepšili sa komunikačné schopnosti žiaka, odstránili sa alebo aspoň zmiernili komunikačné problémy,
- dokáže porozprávať príbeh, povedať o svojich pocitoch primerane k jeho stupňu poruchy,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi a rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie;
- spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia:

- pozná základné geometrické tvary, dokáže mechanicky počítať najmenej do desať, pozná pojem čísla do desať, vie zoradiť čísla 1-10 do radu, rieši praktické slovné úlohy pomocou názoru,
- rozvíja si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede;
- spôsobilosť v oblasti informačnej a komunikačnej:
- dokáže používať myš, koordinuje zrak s pohybom ruky,
- samostatne rieši detské hry na počítači, logopedické úlohy
- pozná výhody internetu pri vyhľadávaní obrázkov a informácií ,
- uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- rozumie príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s využívaním počítačov;
- spôsobilosť učiť sa učiť:
- získava schopnosť seberealizácie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- osvojuje si poznatky a školské návyky,
- zlepšuje svoju vytrvalosť a iniciatívu, hodnotí svoj pokrok, akceptuje spätnú väzbu a uvedomuje si svoje rozvojové možnosti;
- osobné, sociálne a občianske spôsobilosti:
- vytvára si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje žiacku sebadôveru a vlastný rozvoj,
- uvedomuje si vlastné potreby a aktívne využíva svoje možnosti,
- kontroluje vlastné konanie, uvedomuje si svoje práva a povinnosti a aktívne ich realizuje,
- účinne spolupracuje v skupine, podieľa sa na vytváraní triednych a celoškolských pravidiel, je zodpovedný a dodržiava dohody,
- ochotne prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápadiami a postupmi, diskutuje o nich, prispieva k spoločnej práci,
- podieľa sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v triede a dobrých medziľudských vzťahov;
- spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry:
- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,

- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- pozná základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu -etiketu,
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam, situáciám, sociálnym pozíciám;

Vzdelávacie oblasti a učebný plán

V prípravnom ročníku sú predmety zaradené do šiestich vzdelávacích oblastí:

JAZYK A KOMUNIKÁCIA

MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

ČLOVEK A SVET PRÁCE

UMENIE A KULTÚRA

ZDRAVIE A POHYB

ŠPECIÁLNOPEDAGOGICKÁ PODPORA

Učebný plán

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Štátny vzdelávací program	Voliteľné hodiny	Školský vzdelávací program
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra/Anglický jazyk	4		4
	Anglický jazyk		1	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4		4
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2		2
	Hudobná výchova	1		1
Zdravie a pohyb	Telesný a športová výchova	2		2
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie		1	1
Špeciálnopedagogická podpora	Individuálna logopedická intervencia		5	5
Spolu		13	7	20

Voliteľné hodiny (7) sme využili v rámci školského vzdelávacieho programu nasledovne:

ILI – 5 hodín týždenne, zameraných na podporu tréningu fonemického uvedomovania, rozvíjania slovnej zásoby, správnej výslovnosti hlások, rytmizácie reči, rozvíjania naratív a všetkých rovín reči.

Pracovné vyučovanie – 1 hodina týždenne, zameraná na rozvoj jemnej a hrubej motoriky.

Anglický jazyk– 1 hodina týždenne, Cookie and Friends B z vydavateľstva Oxford

https://www.preskoly.sk/p/875-cookie-and-friends-b-class-book/?gclid=Cj0KCQjw_5unBhCMARIsACZyzS21MCvoSl-m13B8KNME7iAC2iSTco9EzG_GmYTdjcXn8MduxnnfmtQaAhr-EALw_wcB

Poznámky

Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaradovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami v zmysle platnej legislatívy.

Vyučovacie hodiny špecifického vyučovacieho predmetu individuálna logopedická intervencia zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci, pričom najmenej jeden z nich spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovanie tohto predmetu podľa príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých vyučovacích predmetov za predpokladu, že zachová ich vnútornú logickú štruktúru a zásadu primeranosti veku.

Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť na

- vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah vyučovacích predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu,
- vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane vyučovacích predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe.

Vzdelávacie štandardy

Vzdelávacie štandardy pre žiakov s NKS sú rovnaké ako pre ostatných žiakov primárneho vzdelávania alebo nižšieho stredného vzdelávania. Čiastočné plnenie jednotlivých výkonov vzdelávacieho štandardu je potrebné zaznamenať v individuálnom vzdelávacom programe žiaka. Dosiahnuté výkony sú limitované samotným narušením komunikačnej schopnosti, preto nemôžu byť ustanovené štandardy pre špecifický vyučovací predmet ILI.

Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

Podľa tohto vzdelávacieho programu sa vzdelávajú žiaci, ktorí majú diagnostikovanú narušenú komunikačnú schopnosť (NKS).

Narušená komunikačná schopnosť

Ak chceme definovať NKS, treba najskôr vymedziť samu komunikačnú schopnosť:

ide o schopnosť človeka vedome a podľa patričných noriem používať jazyk ako systém znakov a symbolov v celej jeho komplexnosti a vo všetkých jeho formách, a to s cieľom realizovania určitého komunikačného zámeru.

O NKS hovoríme vtedy, ak niektorá rovina jazykových prejavov (alebo niekoľko rovín súčasne) človeka interferuje s jeho komunikačným zámerom. Ide o nasledovné jazykové roviny:

- foneticko-fonologickú,
- lexikálno-sémantickú,
- morfológicko-syntaktickú,
- pragmatickú.

Komunikačná schopnosť zahŕňa všetky formy – hovorenú, grafickú, neverbálnu. Jednotlivé druhy NKS možno analyzovať v rozličných koncepciách, v rámci rozličných teórií a v rozličných kontextoch. Pre naše potreby bude najjednoduchšie uplatniť nozologické hľadisko. Z tohto aspektu rozlišujeme viacero základných druhov NKS, ktoré sa potom v rámci Medzinárodnej klasifikácie chorôb členia na konkrétne diagnózy:

- vývinová bezrečnosť,
- narušený vývin reči,
- získaná orgánová bezrečnosť, afázia,
- získaná psychogénna bezrečnosť - mutizmus, elektívny mutizmus,
- narušenie zvuku reči – fufňavosť,
- narušenie plynulosti reči – zajakavosť, brblavosť,

- narušenie člankovania reči – dyslália, dyzartria,
- poruchy hlasu – dysfónia, afónia,
- kombinované chyby a poruchy reči – súčasný výskyt viacerých druhov narušenej komunikačnej schopnosti,
- symptomatické poruchy reči: NKS pri iných, dominujúcich postihnutiach, ochoreniach, narušeniach - napr. pri sluchovom postihnutí, detskej mozgovej obrne,
- narušenie grafickej stránky reči: agrafia, alexia, akalkúlia, dyslexia, dysortografia, dysgrafia, dyskalkúlia.

Individuálna logopedická intervencia (ILI)

Intervenciu ponímame v tom najširšom zmysle ako: „činnosť, pôsobenie s cieľom zmeny“.

Logopedická intervencia je špecifická aktivita, ktorú uskutočňuje logopéd s cieľmi:

- identifikovať NKS;
- eliminovať, zmierniť NKS, resp. v prípade jej pretrvávania prekonať komunikačnú bariéru;
- predísť tomuto narušeniu (zlepšiť komunikačnú schopnosť človeka).

Logopedickú intervenciu chápeme ako zložitý viacfaktorový proces, ktorý sa realizuje v záujme dosiahnutia svojich troch základných cieľov, na troch, s týmito cieľmi analogických, vzájomne sa prelínajúcich úrovniach:

- logopedická diagnostika,
- logopedická terapia,
- logopedická prevencia.

Dôležitou súčasťou logopedickej intervencie je spolupráca so zákonným zástupcom, učiteľmi a ostatnými odborníkmi v celom procese intervencie. Všetky aktivity, metódy a postupy smerujú k rozvíjaniu komunikačnej schopnosti žiakov a k uplatňovaniu adekvátnych sociálnych interakcií a prelínajú sa celým výchovným a vyučovacím procesom vo všetkých jeho zložkách a formách.

Charakteristika výchovy a vzdelávania žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

Všetky aktivity, metódy a postupy v úvodnom ročníku smerujú k rozvíjaniu komunikačnej schopnosti detí a prelínajú sa celým vyučovacím procesom. Všetky vzdelávacie oblasti sú jazykovo sýtené s cieľom odstrániť, alebo aspoň zmierniť problémy detí.

Vo vyučovacom procese prevláda zážitková forma vyučovania, všetky činnosti sú jazykovo sýtené a vedome cielené na zlepšenie jazykového prejavu.

Úvodný ročník vytvára príjemné a harmonické prostredie s dostatočným množstvom podnetov, ktoré spĺňajú psychologické, špeciálno-pedagogické, zdravotné a sociálne hľadisko. Dieťa vníma podnety všetkými zmyslami. Učiteľ vytvára príjemnú atmosféru, citlivo a trpezlivo pracuje s deťmi, aby u nich vzbudil záujem a vybudoval u detí motiváciu ku školskej práci. Nevyhnutná je úzka spolupráca s rodinou, priateľská, rodinná atmosféra.

Metódy a formy práce sa striedajú podľa potreby a schopností detí, ku každému dieťaťu sa pristupuje individuálne, vzhľadom k nízkemu počtu detí v triede. Každé dieťa má možnosť ukázať svoje vedomosti a schopnosti a učiteľ to dokáže oceniť a hlavne rozvíjať ďalej. Každé dieťa pracuje na inej úrovni a tomu sa učiteľ prispôbuje. V popredí vyučovania sú humanistické princípy:

- práva na výchovu a vzdelávanie v súlade s Dohovorom o právach dieťaťa,
- práva na rozvoj vlastnej individuality,
- práva na celostný rozvoj osobnosti.

Vzdelávanie žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

V zmysle § 94 ods. 1) písmeno a) a b) zákona č. 245/2008 Z.z. a § 2 ods.3 vyhlášky MŠ SR č. 322/2008 Z.z. o špeciálnych školách sa výchova a vzdelávanie detí a žiakov s NKS uskutočňuje v špeciálnej triede pre žiakov s NKS v špeciálnej základnej škole.

Absolvovanie úvodného ročníka sa nepovažuje za prvý rok plnenia školskej dochádzky.

Najnižší počet žiakov v triede pre žiakov s NKS sú 6 žiaci .

Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s NKS v prípravnom ročníku je 10 žiakov.

Metódy a postupy používané na vyučovaní vychádzajú z výsledkov psychologickkej a logopedickej diagnostiky a individuálneho plánu logopedickej terapie.

Vyučovací predmet individuálna logopedická intervencia je zaradený vo vzdelávacej oblasti Špeciálnopedagogická podpora.

Rozvíjanie schopností, ktoré sú narušené v dôsledku diagnostikovanej NKS sa prelína celým vyučovacím procesom, t.j. používajú sa špecifické postupy pri výučbe všetkých predmetov a pôsobí sa cielene a komplexne na celú komunikačnú schopnosť žiaka.

Frekvencia cvičení so žiakmi vyplýva z učebného plánu a rozvrhu hodín.

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ:

- akceptuje problémy žiaka spojené s jeho narušenou komunikačnou schopnosťou a rešpektuje špecifiká jeho osobnosti,
- rešpektuje správanie žiaka spôsobené jeho narušením - podporuje a taktne usmerňuje jeho spôsoby sebarealizácie,
- povzbudzuje žiaka a vytvára príležitosti pre jeho pozitívne hodnotenie,
- stimuluje rozvíjanie tých schopností, ktoré v dôsledku narušenia nie sú dostatočne vyvinuté,
- podporuje všetky snahy žiaka o komunikáciu,
- vedie žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšuje jeho sebadôveru - kladie na žiaka primerané požiadavky, neľavuje v nárokoch a neoslobodzuje ho od činností, ktoré môže s individuálnou pomocou učiteľa alebo spolužiakov zvládnuť,
- zachováva diskretnosť o problémoch žiaka s NKS a nereferuje o nich pred inými žiakmi, či rodičmi.

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ zohľadňuje špecifiká osobnosti a poznávacích procesov žiaka s narušenou komunikačnou schopnosťou, ktoré môžu byť prítomné, najmä:

- motorická instabilita,
- nedostatky vo vývine psychomotorických zručností,
- znížená miera koncentrácie a vytrvalosti pozornosti,
- pomalé tempo zapamätávania a narušenie pamäti,
- ťažkosti pri niektorých myšlienkových operáciách,
- neadekvátne emocionálne reakcie,
- zvýšená unaviteľnosť a znížená sebadôvera,
- nerovnomerné výkony a i.

Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Pri organizácii podmienok v jednotlivých formách vzdelávania žiakov s NKS je potrebné postupovať individuálne podľa výsledkov logopedickej a inej odbornej diagnostiky a v spolupráci so zákonnými zástupcami, školským logopédom a príslušným centrom špeciálno-pedagogického poradenstva.

Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Okrem povinného personálneho zabezpečenia platného podľa štátneho vzdelávacieho programu je potrebné, aby škola, v ktorej sú vzdelávaní žiaci s NKS, mala zabezpečenú spoluprácu so školským logopédom a pôsobil v nej školský špeciálny pedagóg a asistent učiteľa, resp. Školský podporný tím.

Školský logopéd

Školský logopéd vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou a špecifickými vývinovými poruchami učenia. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom detí alebo žiakov a pedagogickým a odborným zamestnancom škôl. Špecifický vyučovací predmet ILI vyučuje absolvent 2. stupňa vysokoškolského štúdia so štátnou záverečnou skúškou z logopédie, v súlade s platnými príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Školský špeciálny pedagóg

Školský špeciálny pedagóg vykonáva odborné činnosti v rámci špeciálnopedagogickej diagnostiky, individuálnej a skupinovej terapie, výchovno-vzdelávacej činnosti v základnej škole priamo počas vyučovania i mimo vyučovania žiakom, ktorí majú pre svoje komunikačné, mentálne, senzorické, somatické alebo sociálne danosti špeciálne výchovnovzdelávacie potreby. Pravidelnú odbornú pomoc poskytuje najmä žiakom v školskej integrácii, môže ju poskytovať aj žiakom s vnútornou alebo sociálnou dispozíciou narušeného vývinu pri jeho príznakoch (preventívna odborná činnosť). Poskytuje poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom škôl.

Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie

Trieda úvodného ročníka je prispôsobená tak, aby sa u detí rozvíjali poznávacie procesy, psychomotorika a hlavne komunikačné schopnosti. V triede je veľa hračiek, maňušiek, divadelná opona, skladačky, detský koberec aj relaxačný kútik, farebný detský nábytok. Toto príjemné prostredie vytvára pohodu a priestor na relaxáciu a pohybové aktivity, ktoré sú súčasťou vyučovacieho procesu.

K dispozícii je i logopedické zrkadlo, logopedické hry na rozvoj oromotoriky, narácie i slovnej zásoby, počítač so špeciálnym logopedickým programom FONO, ako i pripojenie na internet.

Žiaci úvodného ročníka majú v triede interaktívnu tabuľu a tak majú možnosť aktívne zlepšovať svoje poznávacie procesy a pracovať na interaktívnej tabuľi. Žiaci pracujú s učebnicami určenými pre úvodný ročník, ako aj so špeciálnymi pracovnými listami na rozvoj zrakového a sluchového vnímania, na rozvoj pozornosti, sústredenia, orientácie na ploche, grafomotoriky a reči. Mnohé sú vypracované učiteľom pre žiakov “na mieru”- špeciálne

podľa individuálnych potrieb žiaka. V škole žiaci a pedagógovia využívajú v rámci daného vzdelávacieho programu tieto priestory:

- priestory pre telovýchovné aktivity s bezpečným povrchom, náradím a náčiním,
- priestory pre prípravné práce učiteľa, školského logopéda, priestory pre uloženie pomôcok,
- knižnica pre žiakov a učiteľov, učebnice a pracovné listy na rozvíjanie komunikačnej schopnosti,
- priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní (školský klub detí, záujmové krúžky a voľnočasové aktivity) vybavené pracovným a odpočinkovým nábytkom,
- priestormi pre učenie, s pomôckami pre relaxáciu.

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Sú rovnaké ako v štátnom vzdelávacom programe pre primárny a nižší stredný stupeň vzdelávania. Okrem toho pri vzdelávaní žiakov s NKS je potrebné vytvoriť vhodnú štruktúru práce a odpočinku žiakov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek a typ NKS žiakov. Pri zaistovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy, pri organizácii výletov, exkurzií ako aj pri organizácii iných súčastí výchovnovzdelávacej činnosti školy sa škola riadi platnou legislatívou.

Dĺžka výchovy a vzdelávania:

Jeden rok, ktorý sa nezapočítava do školskej dochádzky.

Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk.

Podmienky prijímania

Podmienkou prijatia žiaka do úvodného ročníka je psychologická a špeciálnopedagogická diagnostika v centre špeciálnopedagogického poradenstva a žiadosť rodičov. Prijímanie žiakov sa koná v mesiaci august. V prípade potreby sa vyžaduje aj odborná lekárska diagnostika (neuroológ, psychiater, foniater, ORL a pod.).

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania

Žiaci po ukončení úvodného ročníka pokračujú v primárnom vzdelávaní v 1. ročníku spolu s ostatnými žiakmi, v súlade s odporúčaniami psychologickkej a logopedickej rediagnostiky, ktorú žiaci absolvujú v posledných mesiacoch návštevy úvodného ročníka.

Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

V súlade s § 55 ods. 5 školského zákona sa hodnotenie žiaka v úvodnom ročníku vykonáva formou slovného hodnotenia. V celkovom hodnotení prospechu žiakov úvodného ročníka sú

nasledovné stupne: prospel/neprospel. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov vychádzame z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Čiastkové výkony žiakov hodnotíme motivačnými pečiatkami a nálepkami. Dôraz dávame na kladné hodnotenie žiakov a pozitívne hodnotenie každého i malého pokroku.

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je:

- poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky,
- povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov,
- dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných,
- brať do úvahy psychický a fyzický zdravotný stav žiaka a jeho vynaložené úsilie,
- brať do úvahy možný vplyv narušenej komunikačnej schopnosti žiaka na jeho školský výkon.

Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sa prelínajú všetkými vzdelávacími oblasťami. Odrážajú aktuálne problémy súčasnosti, sú určitým návodom na ich prevenciu a riešenie. Prispievajú ku komplexnosti vzdelávania žiakov a pozitívne ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania kľúčových kompetencií (spôsobilostí) žiakov.

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Environmentálna výchova

Mediálna výchova

Multikultúrna výchova

Regionálna a ľudová kultúra

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Ochrana života a zdravia

Protidrogová prevencia

Finančná gramotnosť

Výchova k ľudským právam

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov

Školský vzdelávací program poskytuje základným školám pre žiakov s NKS a triedam pre žiakov s NKS možnosť profilovať sa a vychádzať v ústrety potrebám a záujmom žiakov. Rešpektuje ciele a zámery jednotlivých škôl zavedením ďalších špecifických vyučovacích predmetov.

V úvodnom ročníku sa odporúča realizovanie tréningu fonematického uvedomovania podľa Eľkonina.

Obsah vzdelávania v úvodnom ročníku vychádza zo štátneho vzdelávacieho programu, ktorý je dostupný na stránke MINEDU.

Tretí ročník pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

Ciele výchovy a vzdelávania

Žiaci s narušenou komunikačnou schopnosťou plnia rovnaké ciele vzdelávania ako ostatní žiaci základných škôl v primárnom vzdelávaní a nižšom strednom vzdelávaní.

Stupeň vzdelania

Primárne vzdelanie.

Profil absolventa

Osvojené kľúčové kompetencie žiaka s narušenou komunikačnou schopnosťou zodpovedajú profilu absolventa primárneho stupňa vzdelávania a profilu absolventa nižšieho stredného vzdelávania.

Vzdelávacie oblasti a učebný plán

Obsah vzdelávania žiakov s NKS v špeciálnych triedach je rovnaký ako obsah vzdelávacích oblastí príslušných predmetov pre školský vzdelávací program žiakov základných škôl. Vzdelávacie oblasti sú však doplnené o oblasť ŠPECIÁLNOGEDAGOGICKÁ PODPORA. Vo vzdelávacej oblasti Špeciálnopedagogická podpora je zaradená individuálna logopedická intervencia (ďalej aj „ILI“) ako špecifický vyučovací predmet. Obsah logopedických intervencií musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami žiaka, bez ohľadu na fyzický vek.

V druhom ročníku sú predmety zaradené do šiestich vzdelávacích oblastí:

JAZYK A KOMUNIKÁCIA

MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

ČLOVEK A SVET PRÁCE

ČLOVEK A PRÍRODA

ČLOVEK A HODNOTY

UMENIE A KULTÚRA

ZDRAVIE A POHYB

ŠPECIÁLNOGEDAGOGICKÁ PODPORA

Charakteristika predmetu Individuálna logopedická intervencia

Vyučovacie predmetu individuálna logopedická intervencia (ďalej len ILI) je určený pre žiakov, ktorí majú narušenú komunikačnú schopnosť (NKS), alebo v rámci NKS aj špecifické vývinové poruchy učenia. Počet vyučovacích hodín v týždni je daný rámcovým učebným plánom (ďalej len UP) v príslušnom vzdelávacom programe pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením schválenom Ministerstvom školstva SR.

Logopedická intervencia

Intervencia sa tu poníma v tom najširšom zmysle ako: „činnosť, pôsobenie za účelom zmeny“. Logopedická intervencia je špecifická aktivita, ktorú uskutočňuje logopéd s cieľmi:

1. identifikovať NKS;
2. eliminovať, zmierniť NKS, resp. v prípade jej pretrvávania prekonať komunikačnú bariéru;
3. predísť tomuto narušeniu (zlepšiť komunikačnú schopnosť človeka).

Logopedickú intervenciu chápeme ako zložitý multifaktoriálny proces, ktorý sa realizuje v záujme dosiahnutia svojich troch základných cieľov, na troch, s týmito cieľmi analogických, vzájomne sa prelínajúcich úrovniach:

- logopedická diagnostika
- logopedická terapia
- logopedická prevencia.(Lechta In: Kerekrétiová a kol., 2009)

Vzdelávacia oblasť	Predmety	Štátny vzdelávací program	Voliteľné hodiny	Školský vzdelávací program
		3.ročník	3.ročník	3.ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	7	1	8
	Prvý cudzí jazyk	3		3
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4		4
	Informatika	1		1
Človek a príroda	Prvouka			
	Prírodoveda	1		1
Človek a spoločnosť	Vlastiveda	1		1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1		1
	Hudobná výchova	1		1
Človek a hodnoty	Etická/Náboženská výchova	1		1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	1		1
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2
Špeciálnopedagogická podpora	Individuálna logopedická intervencia	3		3
Spolu		26	1	27

Dôležitou súčasťou logopedickej intervencie je spolupráca s rodičom, učiteľmi a ostatnými odborníkmi v celom procese intervencie. Predkladaný dokument Individuálna logopedická

intervencia je návodom na realizovanie postupu v procese intervencie do oblasti komunikačných schopností u žiakov. Výskum i prax v oblasti neurofyziológie, psychológie, špeciálnej pedagogiky, logopédie prinášajú neustále nové poznatky. Logopéd je povinný aktualizovať svoje vedomosti z odbornej literatúry i vzdelávacích podujatí a zavádzať ich podľa vlastného uváženia do svojej práce. Podrobnejšie postupy je možné čerpať z odbornej literatúry a konzultácií s inými odborníkmi.

2. Ciele

- v maximálnej miere podporiť rozvoj reči a jazykových schopností ako predpokladu k realizácii určitého komunikačného zámeru a ako prediktora pre úspešné zvládnutie čítania a písania.
- odstrániť alebo aspoň zmierniť narušenie komunikačnej schopnosti a eliminovať edukačné nedostatky, ktoré z nej vyplývajú.
- prevencia vzniku porúch správania ako následku neúspechu v komunikácii a v osvojovaní si gramotnosti.

V širšom meradle podporuje ILI sociálnu a edukačnú adaptáciu a integráciu detí a mládeže s NKS do spoločnosti. Čiastkové ciele a obsah predmetu ILI vychádzajú z logopedickej diagnostiky.

3. Obsah

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti nepochybne úzko súvisí s vývinom vnímania, pamäti, pozornosti, myslenia a sociálnym prostredím dieťaťa. Preto terapeutické postupy a metódy musia mať širší záber a ILI sa má orientovať na celý komplex dorozumievacieho procesu. Obsah logopedických cvičení musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami dieťaťa, bez ohľadu na fyzický vek. Oblasti stimulácie sú uvedené v nasledujúcej časti aj s cieľmi pre jednotlivé oblasti. V procese terapie vychádza logopéd z dostupných terapeutických materiálov a najmä z pracovných listov, ktoré si aktuálne vytvára. Odporúčame, aby obsah pracovných listov vychádzal z učiva druhého ročníka, ktoré deti práve preberajú v škole.

1. krok: Vstupná logopedická a špeciálnopedagogická diagnostika nových žiakov, prípadne rediagnostika na začiatku každého školského roka.

2. krok: Stanovenie cieľov stimulácie podľa výsledkov diagnostiky.

3. krok: Odporúčaný obsah stimulácie reči a jazykových schopností podľa jednotlivých rovin, gramotnosti a iných schopností

Oblasť rozvoja pragmatiky

Ciele stimulácie

- rozvíjať komunikačnú kompetenciu ako dorozumievací prostriedok
- rozvíjať schopnosti adekvátne používať rečové a jazykové prostriedky vzhľadom na komunikačného partnera, situáciu a cieľ komunikácie

Obsah stimulácie

- použitie jazyka v komunikačných situáciach: modelové hry, kladenie otázok, vykonávanie inštrukcií, komentovanie činností a pod.

- vytváranie komunikačného aparátu, osvojovanie si takých foriem komunikácie, ktoré je žiak schopný zvládnuť a používať (grafické systémy, kombinované systémy, gestá, použitie elektronických pomôcok a pod. Tréning komunikačných partnerov

Oblasť rozvoja foneticko - fonologickej roviny

Ciele stimulácie

- rozvíjať fonematické uvedomovanie, schopnosť diferencovať dištingtívne znaky jazyka podľa individuálnych schopností dieťaťa

- rozvíjať artikulačnú obratnosť a výslovnosť, správne dýchanie

Obsah stimulácie

Tréning fonologického uvedomovania podľa El'konina, nácvik fonematickej diferenciácie, nácvik artikulácie. Dychový

tréning. Hlasové cvičenia. Myofunkčná terapia. Orofaciálna stimulácia. Fonograforytmika.

Oblasť rozvoja lexikálno - sémantickej roviny

Ciele stimulácie:

- rozvíjať slovnú zásobu
- budovať štruktúrovaný systém klasifikácie pojmov v pamäti, rozvíjať schopnosť hľadať významovú podobnosť slov a kategorizovať ich.

- rozvíjať schopnosť používať ustálené slovné spojenia – frázy

Obsah stimulácie

Rozvíjanie slovnej zásoby, kategorizácia pojmov, oprava viet, dokončovanie viet, tvorba slovníkov náročných pojmov v jednotlivých predmetoch, kľúčové slová, sémantické mapy, a pod. Tvorba (rečových) denníkov.

Oblasť rozvoja gramatiky (morfológie a syntaxe)

Ciele stimulácie

- stimulovať porozumenie reči

- voliť si formy potrebné pre konkrétne dieťa

- rozvíjať jazykový cit, syntaktické a morfológické pravidlá

- aplikovať ich do hovorenej i písanej podoby

Obsah stimulácie

Určovanie rodov podstatných mien, nácvik flexie podľa trendu vývinu reči, predložkových väzieb a analógie, maľované čítanie, tvorba viet, opakovanie viet, odvodzovanie slov, tvorba viet a súvetí, rozvoj porozumenia reči.

Oblasť rozvoja naratív

Ciele stimulácie

- rozvíjať schopnosti rozumieť reči a podporovať schopnosť reprodukovať udalosť, príbeh alebo prečítaný text štruktúrovane, kohézne, zmysluplne a plynule

Obsah stimulácie

Rozvíjanie rozprávačských schopností podľa osnovy (obrázkovej, otázok), spontánne rozprávanie príbehu alebo udalosti, reprodukovanie prečítaného textu

Oblasť rozvoja gramotnosti

Ciele stimulácie

Čítanie - fixovať grafémy, slabiky a slová, pravopis - osvojiť si techniku čítania a čítať s porozumením obsahu prečítaného textu pomocou stratégie práce s textom.

Písanie a pravopis - naučiť žiakov stratégie osvojovania si pravopisných pravidiel, aplikovať ich v písaní, pracovať s pravidlami slovenského pravopisu primerane vývinovej úrovni. Rozvíjať integráciu hovorenej a písanej reči

Matematické schopnosti

- rozvíjať predčíselné predstavy
- rozvíjať číselné predstavy
- rozpoznať súvislosti
- rozvíjať matematické schopnosti

Obsah stimulácie

Matematika

Zoskupovanie pod hlavné pojmy, vytváranie analógií.

Rozpoznanie použitého pravidla. Použitie pravidla.

Vytvorenie stálosti množstva.

Budovanie matematických predstáv.

Budovanie okruhu číselných a matematických pojmov (viac, menej, rovnako....), vzťahov medzi nimi.

Chápanie matematických operácií.

Riešenie slovných úloh.

Geometria

Jednotky dĺžky, hmotnosti. Algoritmy.

Oblasť rozvoja funkčnej komunikácie

Ciele stimulácie

- osvojovať si komunikačné stratégie
- rozvíjať konverzačné schopnosti

Obsah stimulácie

Komunikačné stratégie zamerané na dieťa, stratégie ľahšieho porozumenia, výmen, nových pojmov, rečového vzoru a stratégia konverzácie. Rozvíjanie konverzačných schopností.

Oblasť rozvíjania iných schopností

Ciele stimulácie

- rozvíjať taktilné a kinestetické vnímanie
- rozvíjať sluchovú a zrakovú gnóziu (vnímanie, diferenciacia, pamäť)
- rozvíjať priestorovú orientáciu (orientácia v makropriestore, orientácia v mikropriestore) a orientáciu v čase
- rozvíjať motorické schopnosti

Obsah stimulácie

Rozvíjanie vnímania, poznávania, diferenciacných schopností

Rozvíjanie pamäti (akusticko-verbálna a zraková, pracovná pamäť)

Poznávacie procesy (zachovanie, priradovanie, zoradovanie, triedenie - kategorizácia)

Rozvíjanie priestorovej a časovej orientácie.

Nácvik pravo-ľavej orientácie (telesná schéma, rovinná a časová orientácia)

Serialita (nácvik sekvencií, postupnosti)

Intermodalita (audiovizuálny vzťah)

Rozvíjanie oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforytmiky.

4. Poznámky

Logopéd na začiatku školského roku na základe výsledkov logopedickej diagnostiky, prípadne rediagnostiky a zvolených logopedických terapeutických metód a postupov vypracuje individuálny plán (postup) logopedickej terapie pre každé dieťa na určité obdobie (odporúča sa najviac na jeden školský rok). Časovo-tematické plány nie sú potrebné a ich dodržiavanie by bolo nereálne. Individuálny plán logopedickej terapie je vlastne postup vedúci k splneniu cieľov terapie v jednotlivých oblastiach uvedených v časti Obsah ILI –

primerane komunikačným, vývinovým a kognitívnym schopnostiam. Frekvencia cvičení so žiakmi vyplýva z učebného plánu a rozvrhu hodín. V prípade ťažkého stupňa NKS je možné vykonávať logopedickú terapiu aj častejšie ako stanovuje učebný plán. Potom je určenie frekvencie cvičení v kompetencii riaditeľa školy. Dĺžka logopedických cvičení je závislá od veku a schopností dieťaťa, logopedickej diagnózy a prípadne iných špecifik dominantného alebo iného postihnutia, či narušenia žiaka. Formy spolupráce pri logopedickej intervencii. Logopéd úzko spolupracuje s rodičmi dieťaťa a s ostatnými pedagógmi. Logopéd metodicky usmerňuje rodičov a kolegov – pedagógov v oblasti prístupu ku komunikácii s dieťaťom a pri vykonávaní logopedických cvičení podľa inštrukcií.

Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami v zmysle platnej legislatívy.

Vyučovacie hodiny špecifického vyučovacieho predmetu individuálna logopedická intervencia zabezpečujú dvaja pedagogickí zamestnanci, pričom najmenej jeden z nich spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovanie tohto predmetu podľa príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých vyučovacích predmetov za predpokladu, že zachová ich vnútornú logickú štruktúru a zásadu primeranosti veku.

Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť na

- vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah vyučovacích predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu,
- vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane vyučovacích predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe.

Charakteristika výchovy a vzdelávania žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

Všetky aktivity, metódy a postupy v prvom ročníku smerujú k rozvíjaniu komunikačnej schopnosti detí a prelínajú sa celým vyučovacím procesom. Všetky vzdelávacie oblasti sú jazykovo sýtené s cieľom odstrániť, alebo aspoň zmierniť problémy detí.

Vo vyučovacom procese prevláda zážitková forma vyučovania, všetky činnosti sú jazykovo sýtené a vedome ciele na zlepšenie jazykového prejavu.

Prvý ročník vytvára príjemné a harmonické prostredie s dostatočným množstvom podnetov, ktoré spĺňajú psychologické, špeciálno-pedagogické, zdravotné a sociálne hľadisko. Dieťa vníma podnety všetkými zmyslami. Učiteľ vytvára príjemnú atmosféru, citlivo a trpezlivo pracuje s deťmi, aby u nich vzbudil záujem a vybudoval u detí motiváciu ku školskej práci. Nevyhnutná je úzka spolupráca s rodinou, priateľská, rodinná atmosféra.

Metódy a formy práce sa striedajú podľa potreby a schopností detí, ku každému dieťaťu sa pristupuje individuálne, vzhľadom k nízkemu počtu detí v triede. Každé dieťa má možnosť ukázať svoje vedomosti a schopnosti a učiteľ to dokáže oceniť a hlavne rozvíjať ďalej. Každé dieťa pracuje na inej úrovni a tomu sa učiteľ prispôsobuje. V popredí vyučovania sú humanistické princípy:

- práva na výchovu a vzdelávanie v súlade s Dohovorom o právach dieťaťa,
- práva na rozvoj vlastnej individuality,
- práva na celostný rozvoj osobnosti.

Vzdelávanie žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou

V zmysle § 94 ods. 1) písmeno a) a b) zákona č. 245/2008 Z.z. a § 2 ods.3 vyhlášky MŠ SR č. 322/2008 Z.z. o špeciálnych školách sa výchova a vzdelávanie detí a žiakov s NKS uskutočňuje v špeciálnej triede pre žiakov s NKS v špeciálnej základnej škole.

Najnižší počet žiakov v triede pre žiakov s NKS sú 4 žiaci .

Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s NKS v prvom ročníku je 8 žiakov.

Metódy a postupy používané na vyučovaní vychádzajú z výsledkov psychologickej a logopedickej diagnostiky a individuálneho plánu logopedickej terapie.

Vyučovaci predmet individuálna logopedická intervencia je zaradený vo vzdelávacej oblasti Špeciálnopedagogická podpora.

Rozvíjanie schopností, ktoré sú narušené v dôsledku diagnostikovanej NKS sa prelína celým vyučovacím procesom, t.j. používajú sa špecifické postupy pri výučbe všetkých predmetov a pôsobí sa cielene a komplexne na celú komunikačnú schopnosť žiaka.

Frekvencia cvičení so žiakmi vyplýva z učebného plánu a rozvrhu hodín.

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ:

- akceptuje problémy žiaka spojené s jeho narušenou komunikačnou schopnosťou a rešpektuje špecifiká jeho osobnosti,
- rešpektuje správanie žiaka spôsobené jeho narušením - podporuje a taktne usmerňuje jeho spôsoby sebarealizácie,
- povzbudzuje žiaka a vytvára príležitosti pre jeho pozitívne hodnotenie,
- stimuluje rozvíjanie tých schopností, ktoré v dôsledku narušenia nie sú dostatočne vyvinuté,
- podporuje všetky snahy žiaka o komunikáciu,
- vedie žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšuje jeho sebadôveru - kladie na žiaka primerané požiadavky, nezľavuje v nárokoch a neoslobodzuje ho od činností, ktoré môže s individuálnou pomocou učiteľa alebo spolužiakov zvládnuť,
- zachováva diskretnosť o problémoch žiaka s NKS a nereferuje o nich pred inými žiakmi, či rodičmi.

Vo výchovno-vzdelávacom procese učiteľ zohľadňuje špecifiká osobnosti a poznávacích procesov žiaka s narušenou komunikačnou schopnosťou, ktoré môžu byť prítomné, najmä:

- motorická instabilita,
- nedostatky vo vývine psychomotorických zručností,
- znížená miera koncentrácie a vytrvalosti pozornosti,
- pomalé tempo zapamätávania a narušenie pamäti,
- ťažkosti pri niektorých myšlienkových operáciách,
- neadekvátne emocionálne reakcie,
- zvýšená unaviteľnosť a znížená sebadôvera,
- nerovnomerné výkony a i.

Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Pri organizácii podmienok v jednotlivých formách vzdelávania žiakov s NKS je potrebné postupovať individuálne podľa výsledkov logopedickej a inej odbornej diagnostiky a v spolupráci so zákonnými zástupcami, školským logopédom a príslušným centrom špeciálno-pedagogického poradenstva.

Povinné personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania

Okrem povinného personálneho zabezpečenia platného podľa štátneho vzdelávacieho programu je potrebné, aby škola, v ktorej sú vzdelávaní žiaci s NKS, mala zabezpečenú spoluprácu so školským logopédom a pôsobil v nej školský špeciálny pedagóg a asistent učiteľa.

Školský logopéd

Školský logopéd vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou a špecifickými vývinovými poruchami učenia. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom detí alebo žiakov a pedagogickým a odborným zamestnancom škôl. Špecifický vyučovací predmet ILI vyučuje absolvent, ktorý spĺňa kvalifikačné podmienky v súlade s platnými príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Školský špeciálny pedagóg

Školský špeciálny pedagóg vykonáva odborné činnosti v rámci špeciálnopedagogickej diagnostiky, individuálnej a skupinovej terapie, výchovno-vzdelávacej činnosti v základnej škole priamo počas vyučovania i mimo vyučovania žiakom, ktorí majú pre svoje komunikačné, mentálne, sensorické, somatické alebo sociálne danosti špeciálne výchovnovzdelávacie potreby. Pravidelnú odbornú pomoc poskytuje najmä žiakom v školskej integrácii, môže ju poskytovať aj žiakom s vnútornou alebo sociálnou dispozíciou narušeného vývinu pri jeho príznakoch (preventívna odborná činnosť). Poskytuje poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom škôl.

Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie

Trieda prvého ročníka je prispôsobená tak, aby sa u detí rozvíjali poznávacie procesy, psychomotorika a hlavne komunikačné schopnosti.

K dispozícii je logopedické zrkadlo, logopedické hry na rozvoj oromotoriky, narácie i slovnej zásoby, počítač so špeciálnym logopedickým programom FONNO, ako i pripojenie na internet. Žiaci prvého ročníka majú v triede interaktívnu tabuľu a tak majú možnosť aktívne zlepšovať svoje poznávacie procesy a pracovať na interaktívnej tabuli. Žiaci pracujú s učebnicami určenými pre prvý ročník, ako aj so špeciálnymi pracovnými listami na rozvoj zrakového a sluchového vnímania, na rozvoj pozornosti, sústredenia, orientácie na ploche, grafomotoriky a reči. Mnohé sú vypracované učiteľom pre žiakov "na mieru"- špeciálne podľa individuálnych potrieb žiaka. V škole žiaci a pedagógovia využívajú v rámci daného vzdelávacieho programu tieto priestory:

- priestory pre telovýchovné aktivity s bezpečným povrchom, náradím a náčiním,
- priestory pre prípravné práce učiteľa, školského logopéda, priestory pre uloženie pomôcok,
- knižnica pre žiakov a učiteľov, učebnice a pracovné listy na rozvíjanie komunikačnej schopnosti,
- priestory pre záujmovú činnosť po vyučovaní (školský klub detí, záujmové krúžky a voľnočasové aktivity) vybavené pracovným a odpočinkovým nábytkom,
- priestormi pre učenie, s pomôckami pre relaxáciu.

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Sú rovnaké ako v štátnom vzdelávacom programe pre primárny a nižší stredný stupeň vzdelávania. Okrem toho pri vzdelávaní žiakov s NKS je potrebné vytvoriť vhodnú štruktúru práce a odpočinku žiakov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek a postihnutie žiakov. Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy, pri organizácii výletov, exkurzií ako aj pri organizácii iných súčastí výchovnovzdelávacej činnosti školy sa škola riadi platnou legislatívou.

Dĺžka výchovy a vzdelávania:

Jeden rok, ktorý sa započítava do školskej dochádzky.

Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky – slovenský jazyk.

Podmienky prijímania

Podmienkou prijatia žiaka do prvého ročníka je psychologická, špeciálnopedagogická a logopedická diagnostika v centre špeciálnopedagogického poradenstva a žiadosť rodičov. Prijímanie žiakov sa koná v mesiaci apríl. V prípade potreby sa vyžaduje aj odborná lekárska diagnostika (neurológ, psychiater, foniater, ORL a pod.).

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania

Žiaci po ukončení tretieho ročníka pokračujú v primárnom vzdelávaní, v súlade s odporúčaniami psychologickej a logopedickej rediagnostiky, ktorú žiaci absolvujú v posledných mesiacoch návštevy tretieho ročníka.

Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Hodnotenie žiakov tretieho ročníka: Slovenský jazyk a literatúra, Matematika, Prírodoveda, Vlastiveda, Anglický jazyk hodnotíme známku. Ostatné predmety hodnotíme slovne. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Čiastkové výkony žiakov budeme hodnotiť motivačnými pečiatkami, nálepkami a pri hodnotených predmetoch známku. Dôraz budeme dávať na kladné hodnotenie žiakov a pozitívne hodnotenie každého i malého pokroku.

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je:

- poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky,
- povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov,
- dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných,
- brať do úvahy psychický a fyzický zdravotný stav žiaka a jeho vynaložené úsilie,
- brať do úvahy možný vplyv narušenej komunikačnej schopnosti žiaka na jeho školský výkon.

Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sa prelínajú všetkými vzdelávacími oblasťami. Odrážajú aktuálne problémy súčasnosti, sú určitým návodom na ich prevenciu a riešenie. Prispievajú ku komplexnosti vzdelávania žiakov a pozitívne ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania kľúčových kompetencií (spôsobilostí) žiakov.

Prierezové témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Environmentálna výchova

Mediálna výchova

Multikultúrna výchova

Regionálna a ľudová kultúra

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Ochrana života a zdravia

Protidrogová prevencia

Finančná gramotnosť

Výchova k ľudským právam

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov

Školský vzdelávací program poskytuje základným školám pre žiakov s NKS a triedam pre žiakov s NKS možnosť profilovať sa a vychádzať v ústrety potrebám a záujmom žiakov. Rešpektuje ciele a zámery jednotlivých škôl zavedením ďalších špecifických vyučovacích predmetov.

Obsah vzdelávania v tret'om ročníku vychádza zo štátneho vzdelávacieho programu, ktorý je dostupný na stránke Štátneho pedagogického ústavu.

Individuálna logopedická intervencia pre špeciálne triedy s narušenou komunikačnou schopnosťou

1. Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet individuálna logopedická intervencia (ďalej len ILI) je určený pre žiakov, ktorí majú narušenú komunikačnú schopnosť (NKS), alebo v rámci NKS aj špecifické vývinové poruchy učenia. Počet vyučovacích hodín v týždni je daný rámcovým učebným plánom (ďalej len UP) v príslušnom vzdelávacom programe pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením schválenom Ministerstvom školstva SR.

Logopedická intervencia

Intervencia sa tu poníma v tom najširšom zmysle ako: „činnosť, pôsobenie za účelom zmeny“. Logopedická intervencia je špecifická aktivita, ktorú uskutočňuje logopéd s cieľmi:

1. identifikovať NKS;
2. eliminovať, zmierniť NKS, resp. v prípade jej pretrvávania prekonať komunikačnú bariéru;
3. predísť tomuto narušeniu (zlepšiť komunikačnú schopnosť človeka).

Logopedickú intervenciu chápeme ako zložitý multifaktoriálny proces, ktorý sa realizuje v záujme dosiahnutia svojich troch základných cieľov, na troch, s týmito cieľmi analogických, vzájomne sa prelínajúcich úrovniach:

- logopedická diagnostika
- logopedická terapia
- logopedická prevencia. (Lechta In: Kerekrétiová a kol., 2009)

Dôležitou súčasťou logopedickej intervencie je spolupráca s rodičom, učiteľmi a ostatnými odborníkmi v celom procese intervencie. Predkladaný dokument Individuálna logopedická intervencia je návodom na realizovanie postupu v procese intervencie do oblasti komunikačných schopností u žiakov.

Výskum i prax v oblasti neurofyziológie, psychológie, špeciálnej pedagogiky, logopédie prinášajú neustále nové poznatky. Logopéd je povinný aktualizovať svoje vedomosti z odbornej literatúry i vzdelávacích podujatí a zavádzať ich podľa vlastného uváženia do svojej práce. Podrobnejšie postupy je možné čerpať z odbornej literatúry a konzultácií s inými odborníkmi.

2. Ciele

- v maximálnej miere podporiť rozvoj reči a jazykových schopností ako predpokladu k realizácii určitého
- ho komunikačného zámeru a ako prediktora pre úspešné zvládnutie čítania a písania
- odstrániť alebo aspoň zmierniť narušenie komunikačnej schopnosti a eliminovať edukačné nedostatky, ktoré z nej vyplývajú.

- prevencia vzniku porúch správania ako následku neúspechu v komunikácii a v osvojovaní si gramotnosti.

V širšom meradle podporuje ILI sociálnu a edukačnú adaptáciu a integráciu detí a mládeže s NKS do spoločnosti.

Čiastkové ciele a obsah predmetu ILI vychádzajú z logopedickej diagnostiky.

3. Obsah

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti nepochybne úzko súvisí s vývinom vnímania, pamäti, pozornosti, myslenia a sociálnym prostredím dieťaťa. Preto terapeutické postupy a metódy musia mať širší záber a ILI sa má orientovať na celý komplex dorozumievacieho procesu. Obsah logopedických cvičení musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami dieťaťa, bez ohľadu na fyzický vek. Oblasť stimulácie sú uvedené v nasledujúcej časti aj s cieľmi pre jednotlivé oblasti. V procese terapie vychádza logopéd z dostupných terapeutických materiálov a najmä z pracovných listov, ktoré si aktuálne vytvára. Odporúčame, aby obsah pracovných listov vychádzal z učiva prvého ročníka, ktoré deti práve preberajú v škole.

1. krok: Vstupná logopedická a špeciálnopedagogická diagnostika nových žiakov, prípadne rediagnostika na začiatku každého školského roka.

2. krok: Stanovenie cieľov stimulácie podľa výsledkov diagnostiky.

3. krok: Odporúčaný obsah stimulácie reči a jazykových schopností podľa jednotlivých rovín, gramotnosti a iných schopností

Oblasť rozvoja pragmatiky

Ciele stimulácie

- rozvíjať komunikačnú kompetenciu ako dorozumievací prostriedok
- rozvíjať schopnosti adekvátne používať rečové a jazykové prostriedky vzhľadom na komunikačného partnera, situáciu a cieľ komunikácie

Obsah stimulácie

- použitie jazyka v komunikačných situáciách: modelové hry, kladenie otázok, vykonávanie inštrukcií, komentovanie činností a pod.
- vytváranie komunikačného aparátu, osvojovanie si takých foriem komunikácie, ktoré je žiak schopný zvládnuť a používať (grafické systémy, kombinované systémy, gestá, použitie elektronických pomôcok a pod. Tréning komunikačných partnerov

Oblasť rozvoja foneticko - fonologickej roviny

Ciele stimulácie

- rozvíjať fonematické uvedomovanie, schopnosť diferencovať dištingtívne znaky jazyka podľa individuálnych schopností dieťaťa
- rozvíjať artikulačnú obratnosť a výslovnosť, správne dýchanie

Obsah stimulácie

Tréning fonologického uvedomovania podľa El'konina nácvik fonematickej diferenciacie, nácvik artikulácie.

Dychový tréning. Hlasové cvičenia. Myofunkčná terapia. Orofaciálna stimulácia. Fonograforytmika.

Oblasť rozvoja lexikálno - sémantickej roviny

Ciele stimulácie:

- rozvíjať slovnú zásobu
- budovať štruktúrovaný systém klasifikácie pojmov v pamäti, rozvíjať schopnosť hľadať významovú podobnosť slov a kategorizovať ich.
- rozvíjať schopnosť používať ustálené slovné spojenia – frázy

Obsah stimulácie

Rozvíjanie slovnej zásoby, kategorizácia pojmov, oprava viet, dokončovanie viet, tvorba slovníkov náročných pojmov v jednotlivých predmetoch, kľúčové slová, sémantické mapy, a pod. Tvorba (rečových) denníkov.

Oblasť rozvoja gramatiky (morfológie a syntaxe)

Ciele stimulácie

- stimulovať porozumenie reči
- voliť si formy potrebné pre konkrétne dieťa
- rozvíjať jazykový cit, syntaktické a morfológické pravidlá
- aplikovať ich do hovorenej i písanej podoby

Obsah stimulácie

Určovanie rodov podstatných mien, nácvik flexie podľa trendu vývinu reči, predložkových väzieb a analógie, maľované čítanie, tvorba viet, opakovanie viet, odvodzovanie slov, tvorba viet a súvetí, rozvoj porozumenia reči.

Oblasť rozvoja naratív (rozprávačských schopností)

Ciele stimulácie

- rozvíjať schopnosti rozumieť reči a podporovať schopnosť reprodukovať udalosť, príbeh alebo prečítaný text štruktúrovane, kohézne, zmysluplne a plynule

Obsah stimulácie

Rozvíjanie rozprávačských schopností podľa osnovy (obrázkovej, otázok), spontánne rozprávanie príbehu alebo udalosti, reprodukovanie prečítaného textu

Oblasť rozvoja gramotnosti

Ciele stimulácie

Čítanie - fixovať grafémy, slabiky a slová, pravopis - osvojiť si techniku čítania a čítať s porozumením obsahu prečítaného textu pomocou stratégií práce s textom.

Písanie a pravopis - naučiť žiakov stratégie osvojovania si pravopisných pravidiel, aplikovať ich v písaní, pracovať s pravidlami slovenského pravopisu primerane vývinovej úrovni. Rozvíjať integráciu hovorenej a písanej reči

Matematické schopnosti

- rozvíjať predčíselné predstavy
- rozvíjať číselné predstavy
- rozpoznať súvislosti
- rozvíjať matematické schopnosti

Obsah stimulácie

Matematika

Zoskupovanie pod hlavné pojmy, vytváranie analógií. Rozpoznanie použitého pravidla. Použitie pravidla. Vytvorenie stálosti množstva. Budovanie matematických predstáv. Budovanie okruhu číselných a matematických pojmov (viac, menej, rovnako....), vzťahov medzi nimi. Chápanie matematických operácií. Riešenie slovných úloh. Geometria

Jednotky dĺžky, hmotnosti. Algoritmy.

Oblasť rozvoja funkčnej komunikácie

Ciele stimulácie

- osvojovať si komunikačné stratégie
- rozvíjať konverzačné schopnosti

Obsah stimulácie

Komunikačné stratégie zamerané na dieťa, stratégie ľahšieho porozumenia, výmen, nových pojmov, rečového vzoru a stratégia konverzácie. Rozvíjanie konverzačných schopností.

Oblasť rozvíjania iných schopností

Ciele stimulácie

- rozvíjať taktilné a kinestetické vnímanie
- rozvíjať sluchovú a zrakovú gnóziu (vnímanie, diferenciácia, pamäť)
- rozvíjať priestorovú orientáciu (orientácia v makropriestore, orientácia v mikropriestore) a orientáciu v čase
- rozvíjať motorické schopnosti

Obsah stimulácie

Rozvíjanie vnímania, poznávania, diferenciačných schopností

Rozvíjanie pamäti (akusticko-verbálna a zraková, pracovná pamäť)

Poznávacie procesy (zachovanie, priradovanie, zoraďovanie, triedenie - kategorizácia)

Rozvíjanie priestorovej a časovej orientácie.

Nácvik pravo-ľavej orientácie (telesná schéma, rovinná a časová orientácia)

Serialita (nácvik sekvencií, postupnosti)

Intermodalita (audiovizuálny vzťah)

Rozvíjanie oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforytmiky.

4. Proces

Školský logopéd na začiatku školského roku na základe výsledkov logopedickej diagnostiky, prípadne rediagnostiky a zvolených logopedických terapeutických metód a postupov vypracuje individuálny plán (postup) logopedickej terapie pre každé dieťa na určité obdobie (odporúča sa najviac na jeden školský rok). Časovo-tematické plány nie sú potrebné a ich dodržiavanie by bolo nereálne. Individuálny plán logopedickej terapie je vlastne postup vedúci k splneniu cieľov terapie v jednotlivých oblastiach uvedených v časti Obsah ILI – primerane komunikačným, vývinovým a kognitívnym schopnostiam žiaka. Predmet ILI môže vyučovať len logopéd, t.j. absolvent vysokoškolského štúdia so záverečnou skúškou z logopédie v súlade s platnými príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. Vyučovacia hodina ILI je delená. Logopéd pracuje so žiakmi individuálne. S ostatnými žiakmi triedy v tom čase pracuje iný pedagóg podľa pokynov logopéda. V niektorých činnostiach vo vyšších ročníkoch odporúčame rozdeliť triedu na malé skupinky, maximálne 4 žiakov (napr. pri práci s textom, pri stratégiách učenia, stratégiách konverzácie a pod.) Frekvencia cvičení so žiakmi vyplýva z učebného plánu a rozvrhu hodín. V prípade ťažkého stupňa NKS je možné vykonávať logopedickú terapiu aj častejšie ako stanovuje učebný plán. Potom je určenie frekvencie cvičení v kompetencii riaditeľa školy. Dĺžka logopedických cvičení je závislá od veku a schopností dieťaťa, logopedickej diagnózy a prípadne iných špecifik dominantného alebo iného postihnutia, či narušenia žiaka. Formy spolupráce pri logopedickej intervencii. Logopéd úzko spolupracuje s rodičmi dieťaťa a s ostatnými pedagógmi. Logopéd metodicky usmerňuje rodičov a kolegov – pedagógov v oblasti prístupu

ku komunikácii s dieťaťom a pri vykonávaní logopedických cvičení podľa inštrukcií. Je veľmi dôležité zaangažovať do spolupráce rodičov žiaka, tak aby sa podieľali na všetkých krokoch v rámci intervencie a niesli spoluzodpovednosť za výsledky spoločného snaženia. Logopéd pri logopedickej intervencii využíva podľa potreby rôzne pomôcky, obrázky a hračky, štandardizované i vlastné testy a pracuje s odbornou literatúrou. Je potrebné v škole zabezpečiť pre prácu logopéda priestrané, svetlé a nerušené miestnosti s umývadlom.